LÆRARARÚTBÚGVINGIN 2021/2022

Skjalasavn

Námsvísindadeildin
Fróðskaparsetur Føroya

Tórshavn, 7. oktobur 2022

Hesin bóklingur tekur saman um ta undirvísing, ið var framd á læraraútbúgvingini undirvísingarárið 2021/22.

Bóklingurin er í 6 høvuðspørtum.

- Fyrsti partur vísir bygnaðin á læraraútbúgvingini, starvslærutíðina, og hvussu nógv lesandi vóru knýtt at ymisku linjulærugreinunum í 2021/22

- Annar partur lýsir (1) U&L-skeiðini, (2) skeiðið, ið kallast Kanningarhættir og vísindaástøði og (3) BEd. ritgerðina

- Triði partur lýsir føroyskt á grund og støddfrøði á grund

- Fjórði partur lýsir tær 6 linjulærugreinarnar

- Fimti partur er starvslæruhondbókin

- Sætti partur tekur saman um tær lógir, kunngerðir og námsskipanir, ið stýra undirvísingarvirkseminum á føroysku læraraútbúgvingini

Endamálið við bóklinginum er fyrst og fremst at skjalfesta tað virksemið, ið hevur verið á Námsvísindadeildini í nevnda undirvísingarári – og at geva fólki, ið eru áhugaði í læraraútbúgving, og sum hava hug at samanbera læraraútbúgvingar víða hvar, eitt empiriskt grundarlag at taka støði í.

Tað eru undirvísarar, útbúgvingarleiðsla og fyrisiting á Námsvísindadeildini, ið hava orðað skeiðslýsingar, starvslæruhandbøkur, mannagongdir o.a.

Bóklingurin er hvørki ritstjórnaður ella rættlisin. T.e. at orðaval og design er eitt sindur ymiskt frá einum parti til annan.

Fyrsta skjalasavnið var givið út í 2020/2021. Hetta er annað skjalasavn í røðini.

Góðan lesihug

Hans Harryson
Útbúgvingarleiðari á læraraútbúgvingini
Námsvísindadeildin
Fróðskaparsetur Føroya

INNIHALDSYVIRLIT

Læraraútbúgvinginin – bygnaður, starvslæra og tal av lesandi s. 5

Grundskeiðini 2021/2022

Undirvísing og læring I (2021/22 og frameftir) s. 6
Undirvísing og læring II (2021/22 og frameftir) s. 22
Undirvísing og læring II (til og við 2021/2022) s. 33
Undirvísing og læring III (til og við 2021/2022) s. 46
Sernámsfrøðilig temavika – 3. L (serlig skrá) s. 61
Evnisvikan 2021/2022: Granskingargrundað undirvísing (Allir árgangir) s. 65
Kanningarhættir og vísindaástøði s. 71
BEd. ritgerðin (skeiðslýsing, próvmetingarskjal og spurdómsevni 2021/2022) s. 75
Føroyskt á grund s. 83
Støddfrøði á grund s. 98

Linjulærugreinar 2021/2022

Føroyskt á linju s. 109
Kristnikunnleiki og átrúnaður á linju s. 132
Søga og samtíð á linju s. 172
Ítróttur á linju s. 197
Alis- og evnafrøði á linju s. 227
N&T á linju s. 246

Starvslæra 2021/2022

Starvslæruhondbókin – 1. L s. 272
Starvslæruhondbókin – Linjugreinalestur (standard) s. 280

Onnur viðkomandi skjøl

Námsskipan fyri læraraútbúgvingina á Námsvísindadeildini, 2016- s. 291
Mannagongdir – samstarvið millum undirvísara, útbúgvingarleiðara og fyrisiting s. 313

LÆRARAÚTBÚGVINGIN – bygnaður, starvslæra og tal av lesandi

			1. lestrarár		2. lestrarár		3. lestrarár		4. lestrarár		
		ECTS	1. sem.	2. sem.	3. sem.	4. sem.	5. sem	6. sem	7. sem	8. sem	Roynd
1. lestrarár	Undirvísing og læring I	10	x								x
	Støddfrøði – grundskeið	20	x								x
	Undirvísing og læring I+I	10		x							x
	Føroyskt – grundskeið	20		x							x
	Starvslæra			x							
2. lestrarár	Linjugrein I	40			x	x					x
	Starvslæra					x					
	Undirvísing og læring II	20				x					x
3. lestrarár	Linjugrein II	40					x	x			x
	Starvslæra							x			
	Undirvísing og læring III	20						x			x
4. lestrarár	Linjugrein III	40							x	x	x
	Starvslæra									x	
	Undirvísing og læring IV (Vísindaástøði)	5								x	x
	BEd. Verkætlan	15								x	x
		240									

STARVSLÆRAN

1. árgangur:
   a. 3 vikur á 10 tímar (T.e. 30 undirvísingartímar til samans)
   b. 3 ráðleggingartímar á 2 tímar (T.e. 6 ráðleggingartímar til samans)
2. árgangur:
   a. 5 vikur á 10 tímar (T.e. 50 undirvísingartímar til samans)
   b. 5 ráðleggingartímar á 2 tímar (T.e. 10 ráðleggingartímar til samans)
3. árgangur:
   a. 3 vikur á 17⅓ tíma (T.e. 50 undirvísingartímar til samans)
   b. 3 ráðleggingartímar á 2 tímar (T.e. 6 ráðleggingartímar til samans)

LINJUGREINALESTUR 2021/2022

Føroyskt [19]		**Søga** [16]		**Ítróttur** [20]		**Kristni** [12]		**A&E** [9]		**N&T** [13]	
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
5	14	6	10	10	10	1	11	4	5	5	8

LESANDI Á HVØRJUM ÁRGANGI 2021/2022

1. árgangur [36]		**2. árgangur** [29]		**3. árgangur** [25]		**4. árgangur** [31]	
M	K	M	K	M	K	M	K
11	25	10	19	10	15	9	22

LESTRARÆTLAN

UNDIRVÍSING & LÆRING I

Námsvísindadeildin
Fróðskaparsetur Føroya

Ultimo august 20221

Góði lesandi

Vælkomin til fyrsta skeiðið í Undirvísing og læring (stuttstavað U&L). Skeiðið byrjar mánadagin **30/8-2021** og endar hósdag **20/1-2022.**

U&L I er sum meginregla á tímatalvuna hvønn **mánadag** frá kl. 09.00 til kl. 13.30 (sí lestrarætlanina).

Undirvísingarhølið er **Aulan á Námsvísindadeildini.**

Endamálið við U&L I er stutt sagt at geva tær innlit í lærarayrkið og at læra teg (1) at hugsa sum ein lærari, (2) at tosa sum ein lærari, (3) at kenna teg sum ein lærara og (4) at bera teg at, sum tað sømir seg einum lærara.

Í hesum lítla faldara kanst tú kunna teg um:

- **Skeiðslýsingina**, ið setur orð á læruúrtøku, innihald, undirvísingarhættir, eftirmetingarhættir osfr..
- **Undirvísingarætlan** fyri skeiðið. - Her fært tú at vita, hvat tú skalt lesa frá degi til dags, hvørji evni tú fert at arbeiða við frá ferð til ferð, og hvørjar uppgávur tú skalt loysa, sum vikurnar ganga.

Tú skalt keypa eina grundbók.

Imsen, Gunn (2017): *Elevens verden*. Gyldendal.

Bókin er at fáa í Rit & Rák í SMS.

Aðrir tekstir, ið tit skulu lesa hetta skeiðið, liggja inni á Moodle (sí lestrarætlan).

PP-framløgur verða somuleiðis lagdar inn á Moodle so hvørt.

Vit vænta á ongan hátt, at tú ert serfrøðingur í undirvísing, tá ið tú verður innskrivað/ur á NÁD. Tú skalt bara møta upp og gera tær ómak. Og vit fara at gera alt fyri, at tú skalt kenna teg væl á Frælsinum fyrstu tíðina.

Akkersfólkini, Rúna í Skála & Hans Harryson.

Skeiðslýsing Heyst 2021
Course description

Skeiðsnummar *Course number*	6850.21
Heiti *Title*	Undirvísing og læring I - Ástøðiligur grundlestur *Teaching and learning I – Theoretical foundations*
ECTS *ECTS*	10
Fortreytir *Prerequisites*	Treytin fyri at taka skeiðið er, at tann lesandi er innskrivað/ur til lestur á Námsvísindadeildini
Stig *Level*	Bachelor
Endamál *Purpose*	Endamálið við skeiðnum er at gera tann lesandi kunnugan við lærarayrkið. Tann lesandi skal fáa greiða fatan av skúlans uppgávu í 21. øld, og hvørjir mentanarligir-, sosialir- og kognitivir faktorar ávirka menningar- og lærumøguleikarnar hjá børnum og ungum í dag. Tann lesandi skal harumframt fáa innlit í, hvat eyðkennir góða undirvísing og fjølbroyttar undirvísingargongdir
Innihald *Content*	Skeiðið er í 7. høvuðspørtum. Hvør partur hevur sítt egna evnisinnihald. Partarnir byggja á hvønn annan, og teir verða leinkjaðir sum frá líður. Partarnir eru hesir: - Skúlagongdin og skúlaroyndirnar hjá teimum lesandi (Autobiografi, skúlaanamnesa og persónlig lærufatan) - Hin føroyski fólkaskúlin (Sosialisering, dannilsi, lóg og námsætlan) - Barna- og ungdómsmentan (Mentanin uttanskúla sum lærufortreyt innanskúla) - Góð undirvísing – kanningar og metakanningar (“Tann empiriska vendingin”) - Granskingargrundað undirvísing - Menningar- og læringarsálarfrøði (Ástøði um atburð, motivatión, sjálvsmenning, kognitión, intelligens og málmenning) - Fjølbroyttar undirvísingargongdir (Frá læruástøði til undirvísingarhátt)
Læru- og undirvísingarhættir	Fyrilestrar, cooperativar undirvísingartilgongdir, evnisarbeiði, arbeiði við útvaldum casum, kjakbólkar, sjálvstøðugar arbeiðsuppgávur, ymiskar skrivi-

Learning and teaching approaches	og teknivenjingar, einstaklings- og bólkaframløgur, ið verða skipaðar eftir ymiskum leisti
Læruúrtøka *Learning outcomes*	Við skeiðslok skal tann lesandi megna at • greiða frá, hvussu hansara persónliga skúlasøga og hansara persónligu skúlaroyndir hava myndað ta læru- og undirvísingarfatan, hann hevur við sær inn á læraraútbúgvingina • greiða frá, hvat altjóða skúlagranskarar siga um úrslitagóða undirvísing í 21. øld • meta um hvat eyðkennir lívið og gerandisdagin hjá børnum og ungum í dag – bæði í skúlanum og uttanfyri skúlan • meta um, hvat er endamálið við fólkaskúlatilboðnum við støði í viðkomandi skjølum og myndlum – m.a. fólkaskúlalógini og galdandi námsætlanum • flokka og samanbera grundleggjandi menningar- og læringarástøði • grunda yvir og kjakast um sambandið millum grundleggjandi læruástøði øðrumegin og ítøkiligar undirvísingartilgongdir hinumegin • at stíga fram og halda stytti framløgur um úrvald námsfrøðilig temu
Próvtøkuháttur *Assessment method*	Próvtøkan er í tveimum pørtum. - Tá ið skeiðið er hálvrunnið, skulu tey lesandi fremja eitt evnisarbeiði um eitt úrvalt høvuðsevni. Evnisarbeiðið verður framt í 2. ella 3. mansbólkum. - Áðrenn skeiðið endar, skulu tey lesandi skriva eina spurdómsstýrda uppgávu, ið tekur støði í einum ella fleiri høvuðsevnum. Uppgávan verður skrivað í 2. ella 3. mansbólkum, og hon skal verjast munnliga. Bæði evnisarbeiðið og spurdómsstýrda uppgávan telja við í endaligu metingina
Próvdøming *Examination*	Innanhýsis próvdøming Tey, ið ikki standa royndina, fara til endurprótøku eftir páskasteðgin 2022. Í sambandi við endurprótøkuna hevur tann lesandi rætt til eina munnliga vegleiðing
Próvtalastigi *Marking scale*	Staðið/ikki staðið. Metingin er einstaklingsbundin
Lestrarlisti *Bibliography*	Tit fáa fullfiggjaðan lestrarlista, áðrenn skeiðið byrjar
Ábyrgd *Contact*	Hans Harryson (hansh@setur.fo)

Vika 35	Mánadagur 30/8	RíS & HH
Tema	**Innleiðsla – TUNING I** *Linda Darling Hammond & Fred Korthagen*	

Korthagen, F. A. J. (2004): In search of the essence of a good teacher: towards a more holistic approach in teacher education. Í: *Teaching and Teacher Education* 20, (s. 77-97)

Hammond, L. D. (2006): Autobiography and self-seflectio. Í: *Powerful Teacher Education. Lessons from Exemplary Programs.* JosseyBass (s. 108-109)

Lund, L. (2017): Et teoretisk fundament: Didaktisk vokabular. Í: *Didaktiske reflektioner. Når lærere sætter ord på egen praksis.* Dafolo (s. 19-25)

Vika 36	Mánadagur 6/9	RíS
Tema	**Innleiðsla – TUNING II** - Per Fibæk Laursen	

Laursen, P. F. (2020) *Didaktiske revolutioner. Undervisnings historie,* Hans Reitzels forlag (s. 65-71)

Kristensen, H. J. (2009) *Didaktik & Pædagogik. At navigere i skolen – teori i praksis.* Gyldendals lærerbibliotek (s. 122-132)

Jakobsen, J. (1898-1901) Krákudóttir og Kalsdóttir, Færøske folkesagn og æventyr.
https://snar.fo/aevintyr/k/krakudottir-og-kalsdottir

Próvtalsstigin. Lesa kap. 1 og 2

Føroysk framseting til 9. Fl.
Stílevni 3. Dømdur fyri at søkja eftir manni.
Stílevni 4. Rinka
Stílevni 5. Parasport Føroyar

Vika 37	Mánadagur 13/9	HH
Tema	**Góð undirvísing** *John Hattie, Hilbert Meyer, Andreas Helmke, Sven Erik Nordenbo o.a.*	

Deichmann, D. & Christensen, K. A. (2011). Al forskning viser. *Folkeskolen.* Nr. 4. (s. 10-13).

Rasmussen, J. (2008). Hvad ved vi om god undervisning? Í: *Unge Pædagoger* nr. 6. (s. 3-14).

Olsen, L. (2007): Ulighed i uddannelse bunder i nye kulturelle barrierer. Í: *Ungdomsforskning*. Nr. 3. (s. 9-14).

Harryson, H. (2012): Hvat hevur havt størst ávirkan á tína læraraatferð, og hvussu tú undirvísir í dag? *Aftursvar*. Fólkaskúlagrunnurin & Námsvísindadeildin (s. 140-141)

Nordenbo, S. E. (2008): *Lærerkompetence og elevers læring i førskole og skole.* Dansk Clearinghouse & DPU. (s. 65-67).

Meyer, H. (2014): God undervisning og didaktisk kompetence. Í: UP. Nr. 2. (15-31).

Helmke, A. (2013): Undervisningskvalitet: områder, kendetegn og principper. Í: *Undervisningskvalitet og lærer-professionalitet.* Dafolo (s. 123-125).

Harryson, H. (2018): Undervisningskompetence og lærerkompetance. Í: *Den pædagogiske diskurs i læreruddannelsen.* Aarhus universitet & Fróðskaparsetur Føroya (s. 23-25).

Feiman-Nemser, S. (2008): Teacher learning. How do teachers learn to teach? Í: M. Cochran-Smith, S. Feiman-Nemser, K. McIntyre & K. E. Demers (Red.), *Handbook of Research on Teacher Education: Enduring Questions in Changing Contexts* (3. Udg.) (s. 697-705)

Hyggið eftir hesum stutta fyrilestrinum:

Hattie, J. (2013): Why are o many of our teachers and schools so succesful? TED, Why are so many of our teachers and schools so successful? John Hattie at TEDxNorrkoping - YouTube

Vika 38	Mikudagur 22/9	RíS
Tema	**Endamálið við føroyska fólkaskúlanum** - Karsten Schnack & Petur Jacob Sigvardsen	

Sigvardsen, P. J. (1998) Ein nýggj fólkaskúlalóg – og hvat so? Í: Dahl, Á.(ritstj.) Føroya Lærarafelag 100 ár 1898-1998, Bókadeild Føroya Lærarafelag (s. 287-314)

Schnack, K. (2001) Dannelse. I: Muschinsky, Lars J. & Schnack, Karsten, *Pædagogisk opslagsbog*, 5. Útgáva. København, Christian Ejlers Forlag (s. 36-48)

Føroysku námsætlaninar: Tit lesa námsætlanina til føroyskt
https://namsaetlanir.fo/forsida/

Fólkaskúlalógin: (Lesa kap. 1 og 2)

Vika 39	Mánadagur 27/9	HH
Tema	**Hvat er læring, og hvat er undirvísing?** *Knud Illeris, Jens Dolin, Benjamin Bloom & Lars Ulriksen*	

Imsen, G. (2015): Hvad er læring? Í: *Elevens verden.* Gyldendals Lærerbibliotek (s. 67-88).

Dolin, J. (2010): Undervisning og læring. Í: Dolin, J. (ritstj.) *Gymnasiepædagogik. En grundbog.* Hans Reitzels Forlag (s. 115-127).

Woolfolk, A. (2007): Spørgsmål i tilknytning til mål på det kognitive område – Blooms taksonomi. Í: *Pedagogisk psykologi.* Tapir. Akademins forlag (s. 372).

Ulriksen, L. (2016): Læring og undervisning. Í: *God undervisning på de videregående uddannelser. En forskningsbaseret brugsbog.* Frydenlund (s. 23-33)

Kristensen, E. (2016): Forskere. Mere overfladisk læring i eksamensskole. www.folkeskolen.dk

Illeris, K. (2012): Læringsteoriernes elementer. Í: Illeris, K. (ritstj). Í: *49 tekster om læring.* Samfundslitteratur (s. 17-38)

Vika 40	4/10 – 9/10 **Í skúla allar dagar í vikuni**	RíS
Tema	**Temavika á Námsvísindadeildini** *"Nýggj og álítandi gransking á fakøkinum"*	

Francis & Taylor - https://tandfonline.com
Norsku forløgini - www.idunn.no
Danmarks Pædagogiske Universitet - www.dpu.dk
Landsbókasavnið - https://landsbokasavnid.fo/talgilt-tilfar?_l=fo
Google Scholar - https://scholar.google.com/
Dansk Evalueringsinstitut - www.eva.dk

Vika 41	Heyststeðgur

Vika 42	Mánadagur 18/10	HH
Tema	**Menningarøkologisk sálarfrøði, behaviorisma og neobehaviorisma** *Urie Bronfenbrenner, Burhuus, F. Skinner og Albert Bandura*	

Johannessen, E, Kokkersvold, E. & Vedeler, L. (2001): Økologisk perspektiv. Í: *Rådgivning – Traditioner, teoretiske perspektiver og praksis.* Gyldendal Akademisk. (s. 64-79).

Harryson, H. (2012): Samanber næmingar í dag við næmingar, tá ið tú sjálv/ur gekk í skúla. Í: *Aftursvar*. (s. 146-149)

Imsen, G.(2015): Behaviorisme. Í: *Elevens verden.* Gyldendals Lærerbibliotek (s. 40-42)

Imsen, G. (2015): Behavioristisk orienterede læringsteorier. Í: *Elevens verden.* Gyldendals Lærerbibliotek (s. 89-123)

Imsen, G.(2015): Behavioristiske perspektiver på motivation. Í: *Elevens verden.* Gyldendals Lærerbibliotek (s. 263-265)

Woolfolk, A. (2007): Anvendt adferdsanalyse. Í: *Pedagogisk psykologi*. Tapir. Akademisk forlag (s. 138-149).

Riis, A. B. (2014): Egelund i debat om ro i klassen: Straf virker. Í: www.folkeskolen.dk

Imsen, G (2015): Banduras teori om ”self-efficacy”. Gyldendals Lærerbibliotek (s. 324-326)

Vika 43	Mánadagur 25/10	HH
Tema	**Humanistisk sálarfrøði, sjálv- og sjálvobjektástøði, persónsmenskuástøði og flow-ástøði** *Abraham Maslow, Erik H. Erikson,* Mihaly Csikszentmihalyi & *Jan Tønnesvang*	

Imsen, G. (2015): Fænomenologisk og humanistisk psykologi. Í: *Elevens verden.* Gyldendals Lærerbibliotek (s. 42-46).

Imsen, G. (2015): Humanistisk motivationsteori. Í: *Elevens verden.* Gyldendals Lærerbibliotek (s. 265-267).

Imsen, G. (2015): Maslows behoveshierarki Í: *Elevens verden.* Gyldendals Lærerbibliotek (s. 267-278).

Tønnesvang, J. (2011). Lærerens møde med eleven. Í: Christensen, J. o.fl. (ritstj). *Specialpædagogik.* Hans Reitzels Forlag (s. 218-236).

Csikszentmihalyi, M. (2007): Flow and Education. PP-framløga.

Imsen, G. (2015): Erik Homburger Eriksons teori om personnlighedens udvikling. Í: *Elevens verden.* Gyldendals Lærerbibliotek (s. 350-361).

Christensen, E. (2015) Motivation skal nytænkes. www.folkeskolen.dk

Vika 44	Mánadagur 1/11	HH
Tema	**MI, lærustílar og lærustrategiir** *Howard Gardner, Thomas Armstrong, Dunn & Dunn & Anita Woolfolk*	

Gardner, H. (1999). En fyldigere version. *Í: Den intellektuelle skole. Gardner i praksis.* Gyldendal. Adlandia (s. 71-91).

Gardner, H & Moran, S. (2006) The Science of Multiple Intelligences Theory: A Response to Lynn Waterhouse, *Educational Psychologist*, 41:4, (s. 227-232).

Gardner, H. (2019): A Conversation With Howard Gardner. Í: ART EDUCATION2019, VOL. 72, NO. 3, (S. 55-58). A Conversation With Howard Gardner (tandfonline.com)

Armstrong, T. (2003): MI og undervisningsstrategier. Í: *Mange intelligenser i klasseværelset.* Adlandia (s. 71-91).

Lauria, J. (2010) Differentiation through Learning-Style Responsive Strategies, *Kappa Delta Pi Record*, 47:1, (s. 24-29).

Woolfolk, A. (2007): Å bli en elevekspert. Læringsstrategier og studieferdigheter. Í: *Pedagogisk Psykologi.* Gyldendals Lærerbibliotek (s. 306-307).

Petersen, L. K. (2005): Howard Gardner. Drop de nationale tests. www.folkeskolen.dk

Petersen, L. K. (2005): Forskel på stil og intellligens. www.folkeskolen.dk

Frank, L. (2020): Darwins fortrængte fætter. Í: Weekendavisen. Nr. 29

Vika 45	Mikudagur 10/11	HH
Tema	**Sosialkonstruktivisma, mentunarsálarfrøði og LPD** - *Lev Vygotsky, Jerome Bruner, Jean Lave & Etienne Wenger*	

Imsen, G. (2015): Sociokulturelle perspektiver på læring. Í: *Elevens verden.* Gyldendals Lærerbibliotek (s. 215 - 238)

Woolfolk, A. (2007): Vygotskys sosiokulturelle perspektiv. Í: Pedagogisk Psykologi. Tapir. Akademisk Forlag (s. 69-77).

Imsen, G. (2015): Jerome Bruner – pædagogen blandt psykologer. Í: *Elevens verden.* Gyldendals Lærerbibliotek (s. 199-208)

Vygotsky, L. (1930/2012): Værktøj og symbol i barnets udvikling. Í: Illeris, Knud (ritstj.). *49 tekster om læring.* Samfundslitteratur (s. 333-344)

Lave, J. & Wenger, E. (1991/2012): Situeret læring – legitim perifer deltagelse. Í: Illeris, Knud (ritstj.). *49 tekster om læring.* Samfundslitteratur (s. 127-136)

Bruner, J. (1998/2012): Kultur, bevidsthed og uddannelse. Í: Illeris, K. *49 tekster om læring.* (s. 405-420).

Vika 46	Mánadagur 15/11	RíS
Tema	**Kognitiv konstruktivisma og konstruktivistir undirvísingarhættir** *Jean Piaget, John Dewey, Hans Jørgen Kristensen & Per Fibæk Laursen* **Sosialkonstruktivisma, mentunarsálarfrøði og LPD** *Lev Vygotsky, Jerome Bruner, Jean Lave & Etienne Wenger*	
Imsen, G. (2015): Konstruktivisme og sociokulturel teori. Í: *Elevens verden* (s. 51-53) **(grundbók)** **Imsen, G.** (2015): Konstruktivistiske læringsteorier Í: *Elevens verden* (s. 171 – 203) **(grundbók)** **Woolfolk, A.** (2007): Piagets teori om kognitiv utvikling. Í: *Pedagogisk psykologi.* Tapir Akademisk Forlag. **Larsen, S.** (1993): Information er ikke viden. Í: *Den videnskabende skole.* Eget folag (s. 15-41). **Poulsen. S. C.** (2014): Undskyld, vi tog fejl. *Politikken.* (28/8). **Nabe-Nielsen, L.** (2014): Reformpædagogik betyder ikke mangel på disciplin. www.folkeskolen.dk **Kristensen, H. J.** (2012) 1.2 Emne- og projektarbejde, Í Kristensen, Hans Jørgen & Laursen, Per F. (red.) *Gyldendals metode håndbog. Metoder til undervisning og pædagogisk ledelse,* Gyldendals lærerbibliotek (s. 47-59)		

Vika 47	Mikudagur 24/11	HH
Tema	**Samstarvslæra** *Spencer Kagan*	
Stenlev, J. (2003): Cooperativ Learning i fremmedsprogsundervisning. Í: *Sprogforum.* Nr. 25 (s. 33-42). **Kagan, S. & Stenlev, J.** (2009): *Cooperativ Learning. Undervisning med samarbejdsstrukturer.* Alinea (s. 11-28 & 190-192). **Andersen, K.** (2012): Fire gange lærerfrygt hersker i cooperativ learning www.folkeskolen.dk **Harryson, H.** (2012): Hvussu nógv nýtir tú hesar undirvísingarhættir og/ella tilgongdir, tá ið tú undirvísir? *Aftursvar.* NÁD & Fólkaskúlagrunnurin (s. 138-139).		

Vika 48	Mánadagur 29/11	RíS
Tema	**Barna- og ungdómsmentan I** - *Stig Broström,*	

Broström, S. (2018) Fri leg og lærerig leg i skolen, I: *Leg i skolen – en antologi, UP* (s. 31-49)

Tonsberg, S. (2018) *Lad dem nu bare lege,* Asterisk nr. 86 (s. 4-9)

Juni, M. (2018) *Leg på kanten*, Asterisk nr. 85 (s. 10-13)

Mardell, B., Solis S.L. & Bray, O. (2019) The state of play in school: defining and promoting playful learning in formal education settings, International Journal of Play, 8:3, 232-236, DOI: 10.1080/21594937.2019.1684157https://doi.org/10.1080/21594937.2019.1684157

Barnarættindasáttmálin. Lesið plakatina. Sí leinkið.
https://www.barnabati.fo/wp-content/uploads/2019/10/A3-Barna%C3%A6ttindas%C3%A1ttm%C3%A1lin-.pdf

Brønsted, L. B & Canger, T. (2016) *Køn. Pædagogiske perspektiver*. Samfundslitteratur (s. 42-64)

Vika 49	Mánadagur 6/12	Rís
Tema	**Barna- og ungdómsmentan II** - Birgitte Simonsen, Firouz Gaini, Noemi Katznelson	

Simonsen, B.(2012): Uddannelse og zapperkultur – de nye unge i det nye samfund? Í: Illeris, Knud (ritstj.). *49 tekster om læring.* Samfundslitteratur (s. 526-536) **(støðisbók)**

Rasmussen, Ingi (redaktørur) (2019, 22. jan.) Tematýsdagur um ung í Føroyum, Nón, KVF
https://kvf.fo/non?sid=90278

Brinkman, Svend (2021) Noemi Katznelson i "Brinkmanns briks" om at tale de unge op. DR – Brinkmanns briks 25. August 2021. https://www.cefu.dk/emner/nyt-fra-cefu/cefu-i-medierne/noemi-katznelson-i-brinkmanns-briks-om-at-tale-de-unge-op.aspx

Gaini, F. (2013). *Ung fólk í Føroyum 2012*. Firouz Gaini, Fróðskaparsetur Føroya og Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet (2013).

Vika 1	Mánadagur 3/1-2022	Rís & HH
Tema	*Repetering & tit fáa próvøkuorðingia* *(Úrvaldir myndlar, tekstur og tekningar)*	

Bråten, I. (2011): Elevers læring. Í: Postholm, M. B., Haug, P., Munthe, E. & Krumsvik, R. J. (ritstj.). *Lærerarbeid – for elevenes læring 1-7*. Højskoleforlaget. (s. 41-60)

Imsen, G. (2015): Pædagogisk psykologi som professionskundskab. Í: *Elevens verden*. Gyldendals Lærerbibliotek (s. 35-36)

Vika 2	Mikudag 12/1	Fríggjadag 14/1	Rís & HH
Tema	Vegleiðing í stovu 54	Próvtøkuuppgávan verður handað	

Vika 3	Týsdag 18/1 og mikudag 19/1	Rís & HH
Tema	Munnlig próvtøka í stovu 54	

BÓKMENTALISTI

Andersen, K. (2012): Fire gange lærerfrygt hersker i cooperativ learning www.folkeskolen.dk

Armstrong, T. (2003): MI og undervisningsstrategier. Í: *Mange intelligenser i klasseværelset.* Adlandia (s. 71-91).

Barnarættindasáttmálin. Sí leinkið.

Brinkman, S. (2021) Noemi Katznelson i "Brinkmanns briks" om at tale de unge op. DR – Brinkmanns briks 25. August 2021. https://www.cefu.dk/emner/nyt-fra-cefu/cefu-i-medierne/noemi-katznelson-i-brinkmanns-briks-om-at-tale-de-unge-op.aspx

Bruner, J. (1998/2012): Kultur, bevidsthed og uddannelse. Í: Illeris, K. *49 tekster om læring.* (s. 405-420).

Broström, S. (2018) Fri leg og lærerig leg i skolen, I: *Leg i skolen – en antologi, UP* (s. 31-49)

Brønsted, L. B & Canger, T. (2016) *Køn. Pædagogiske perspektiver*. Samfundslitteratur (s. 42-64)Bråten, I. (2011): Elevers læring. Í: Postholm, M. B., Haug, P., Munthe, E. & Krumsvik, R. J. (ritstj.). *Lærerarbeid – for elevenes læring 1-7*. Højskoleforlaget. (s. 41-60)

Gardner, H. (2019): A Conversation With Howard Gardner. Í: ART EDUCATION2019, VOL. 72, NO. 3, (S. 55-58). A Conversation With Howard Gardner (tandfonline.com)

Gardner, H. (1999). En fyldigere version. *Í: Den intellektuelle skole. Gardner i praksis.* Gyldendal. Adlandia (s. 71-91).

Gardner, H & Moran, S. (2006) The Science of Multiple Intelligences Theory: A Response to Lynn Waterhouse, *Educational Psychologist*, 41:4, (s. 227-232).

Christensen, E. (2015) Motivation skal nytænkes. www.folkeskolen.dk

Csikszentmihalyi, M. (2007): Flow and Education. PP-framløga.

Deichmann, D. & Christensen, K. A. (2011). Al forskning viser. *Folkeskolen.* Nr. 4. (s. 10-13).

Dolin, J. (2010): Undervisning og læring. Í: Dolin, J. (ritstj.) *Gymnasiepædagogik. En grundbog.* Hans Reitzels Forlag (s. 115-127).

Feiman-Nemser, S. (2008): Teacher learning. How do teachers learn to teach? Í: M. Cochran-Smith, S. Feiman-Nemser, K. McIntyre & K. E. Demers (Red.), *Handbook of Research on Teacher Education: Enduring Questions in Changing Contexts* (3. Udg.) (s. 697-705)

Fólkaskúlalógin: (Lesa kap. 1 og 2)

Frank, L. (2020): Darwins fortrængte fætter. Í: Weekendavisen. Nr. 29

Føroysku námsætlaninar: Tit lesa námsætlanina til føroyskt https://namsaetlanir.fo/forsida/

Gaini, F. (2013). *Ung fólk í Føroyum 2012*. Firouz Gaini, Fróðskaparsetur Føroya og Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet (2013).

Hammond, L. D. (2006): Autobiography and self-seflectio. Í: *Powerful Teacher Education. Lessons from Exemplary Programs.* JosseyBass (s. 108-109)

Harryson, H. (2012): *Aftursvar.* Fólkaskúlagrunnurin & Føroya læraraskúli

Harryson, H. (2018): *Den pædagogiske diskurs i læreruddannelsen.* Aarhus universitet & Fróðskaparsetur Føroya.

Hattie, J. (2013): Why are o many of our teachers and schools so succesful? TED, Why are so many of our teachers and schools so successful? John Hattie at TEDxNorrkoping - YouTube

Helmke, A. (2013): Undervisningskvalitet: områder, kendetegn og principper. Í: *Undervisningskvalitet og lærer-professionalitet.* Dafolo (s. 123-125).

Illeris, K. (2012): Læringsteoriernes elementer. Í: Illeris, K. (ritstj). Í: *49 tekster om læring.* Samfundslitteratur (s. 17-38)

Imsen, G. (2015): *Elevens verden.* Gyldendals Lærerbibliotek.

Jakobsen, J. (1898-1901) Krákudóttir og Kalsdóttir, Færøske folkesagn og æventyr. https://snar.fo/aevintyr/k/krakudottir-og-kalsdottir

Johannessen, E, Kokkersvold, E. & Vedeler, L. (2001): Økologisk perspektiv. Í: *Rådgivning – Traditioner, teoretiske perspektiver og praksis.* Gyldendal Akademisk. (s. 64-79).

Juni, M. (2018) *Leg på kanten*, Asterisk nr. 85 (s. 10-13)

Kagan, S. & Stenlev, J. (2009): *Cooperativ Learning. Undervisning med samarbejdsstrukturer.* Alinea (s. 11-28 & 190-192).

Korthagen, F. A. J. (2004): In search of the essence of a good teacher: towards a more holistic approach in teacher education. Í: *Teaching and Teacher Education* 20, (s. 77-97)

Kristensen, H. J. (2009) *Didaktik & Pædagogik. At navigere i skolen – teori i praksis.* Gyldendals lærerbibliotek (s. 122-132)

Kristensen, E. (2016): Forskere. Mere overfladisk læring i eksamensskole. www.folkeskolen.dk

Kristensen, H. J. (2012) 1.2 Emne- og projektarbejde, Í Kristensen, Hans Jørgen & Laursen, Per F. (red.) *Gyldendals metode håndbog. Metoder til undervisning og pædagogisk ledelse,* Gyldendals lærerbibliotek (s. 47-59)

Larsen, S. (1993): Information er ikke viden. Í: *Den videnskabende skole.* Eget folag (s. 15-41).

Laursen, P. F. (2020) *Didaktiske revolutioner. Undervisnings historie,* Hans Reitzels forlag (s. 65-71)

Lauria, J. (2010) Differentiation through Learning-Style Responsive Strategies, *Kappa Delta Pi Record*, 47:1, (s. 24-29).

Lave, J. & Wenger, E. (1991/2012): Situeret læring – legitim perifer deltagelse. Í: Illeris, Knud (ritstj.). *49 tekster om læring.* Samfundslitteratur (s. 127-136)

Lund, L. (2017): Et teoretisk fundament: Didaktisk vokabular. Í: *Didaktiske reflektioner. Når lærere sætter ord på egen praksis.* Dafolo (s. 19-25)

Mardell, B., Solis S.L. & Bray, O. (2019) The state of play in school: defining and promoting playful learning in formal education settings, International Journal of Play, 8:3, 232-236, DOI: 10.1080/21594937.2019.1684157https://doi.org/10.1080/21594937.2019.1684157

Meyer, H. (2014): God undervisning og didaktisk kompetence. Í: UP. Nr. 2. (15-31).

Nabe-Nielsen, L. (2014): Reformpædagogik betyder ikke mangel på disciplin. www.folkeskolen.dk

Nordenbo, S. E. (2008): *Lærerkompetence og elevers læring i førskole og skole.* Dansk Clearinghouse & DPU. (s. 65-67).

Olsen, L. (2007): Ulighed i uddannelse bunder i nye kulturelle barrierer. Í: *Ungdomsforskning*. Nr. 3. (s. 9-14).

Petersen, L. K. (2005): Howard Gardner. Drop de nationale tests. www.folkeskolen.dk

Petersen, L. K. (2005): Forskel på stil og intellligens. www.folkeskolen.dk

Poulsen. S. C. (2014): Undskyld, vi tog fejl. *Politikken.* (28/8). **Rasmussen, J.** (2008). Hvad ved vi om god undervisning? Í: *Unge Pædagoger* nr. 6. (s. 3-14).

Rasmussen, I. (redaktørur) (2019, 22. jan.) Tematýsdagur um ung í Føroyum, Nón, KVF

https://kvf.fo/non?sid=90278

Riis, A. B. (2014): Egelund i debat om ro i klassen: Straf virker. Í: www.folkeskolen.dk

Schnack, K. (2001) Dannelse. I: Muschinsky, Lars J. & Schnack, Karsten, *Pædagogisk opslagsbog*, 5. Útgáva. København, Christian Ejlers Forlag (s. 36-48)

Sigvardsen, P. J. (1998) Ein nýggj fólkaskúlalóg – og hvat so? Í: Dahl, Á.(ritstj.) *Føroya Lærarafelag 100 ár 1898-1998*, Bókadeild Føroya Lærarafelag (s. 287-314)

Simonsen, B.(2012): Uddannelse og zapperkultur – de nye unge i det nye samfund? Í: Illeris, Knud (ritstj.). *49 tekster om læring.* Samfundslitteratur (s. 526-536)

Stenlev, J. (2003): Cooperativ Learning i fremmedsprogsundervisning. Í: *Sprogforum.* Nr. 25 (s. 33-42).

Tonsberg, S. (2018) *Lad dem nu bare lege,* Asterisk nr. 86 (s. 4-9)

Tønnesvang, J. (2011). Lærerens møde med eleven. Í: Christensen, J. o.fl. (ritstj). *Specialpædagogik.* Hans Reitzels Forlag (s. 218-236).

Ulriksen, L. (2016): Læring og undervisning. Í: *God undervisning på de videregående uddannelser. En forskningsbaseret brugsbog.* Frydenlund (s. 23-33)

Vygotsky, L. (1930/2012): Værktøj og symbol i barnets udvikling. Í: Illeris, Knud (ritstj.). *49 tekster om læring.* Samfundslitteratur (s. 333-344)

Woolfolk, A. (2007): *Pedagogisk psykologi.* Tapir. Akademins forlag.

SKEIÐSHEITI

U&L II

Floksleiðsla og mál- og lesimenning

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar:

7048.21

Undirvísarar

Rúna í Skála (runais@setur.fo)
Sissal M. Rasmussen (sissalmr@setur.fo)

Januar 2022

Góði lesandi

Vælkomin til skeiðið í Undirvísing og læring II (stuttstavað U&L II). Skeiðið byrjar mánadagin **31/1-2022** og endar fríggjadagin **17/6-2022.**

U&L II er sum meginregla á tímatalvuni hvønn **mánadag** frá kl. 09.00 til kl. 13.30 (sí lestrarætlanina).

Undirvísingarhølið er **Aulan á Námsvísindadeildini og antin stova 52 ella 56.**

Endamálið við U&L II er stutt sagt at (1) geva tær innlit í hugtakið floksleiðslu og hvønn týdning góð floksleiðsla hevur fyri alla undirvísing (2) fyrireika teg til starvslæruna og (3) geva tí lesandi kunnleika um mál- og lesimenning og innlit í týdningin, ið mál hevur fyri lesimenningina hjá barninum.

Í hesum lítla faldara kanst tú kunna teg um:

- **Skeiðslýsingina**, ið setur orð á læruúrtøku, innihald, undirvísingarhættir, eftirmetingarhættir osfr..
- **Undirvísingarætlanina** fyri skeiðið. - Her fært tú at vita, hvat tú skalt lesa frá degi til dags, hvørji evni tú fert at arbeiða við frá ferð til ferð. Harafturat verður kunning um uppgávur, so sum smærri framløgur og innlatingar, lagdar á moodle so hvørt.
- UL 2 er í flestu førum mánadagar, tó við undantøkum. T.d. í viku 9 er tað fr. 4/3 og eisini í viku 17 tá er undirvísingin fríggjadag 29/04. Hinar tveir dagarnar í vikuni hava tit føroyskt.

Tú skalt keypa tvær grundbøkur til fyrra part og eina til seinna partin av skeiðnum:

Brodersen, P., Laursen, P. F., Nielsen C.F. & Ågård, D. (2020) *Læreren som autoritet. Faglighed, tillid og myndighed,* Hans Reitzels Forlag

Canger, T. og Kaas, L. A (2021) Praktikbogen. Didaktik, klasseledelse og relationsarbejde. Hans Reitzels Forlag, 2. udgave.

Elbro, Carsten: *Læsning og læseundervisning,* Hans Reitzels forlag. (Tit fáa boð tá bókin er komin).

Bøkurnar eru at fáa í Rit & Rák í SMS.

Aðrir tekstir, ið tit skulu lesa hetta skeiðið, liggja inni á Moodle í Pdf undir vikuskránni.

Akkersfólkini eru Sissal M. Rasmussen, sissalmr@setur.fo og Rúna í Skála, runais@setur.fo

Skeiðslýsing **Vár 2022**
Course description

Skeiðsnummar *Course number*	7048.21
Heiti *Title*	Undirvísing og læring II – Floksleiðsla og mál- og lesimenning Teaching and learning II – Classroom management and language- and reading acquisition
ECTS *ECTS*	10
Fortreytir *Prerequisites*	Treytin fyri at taka skeiðið er, at tann lesandi er innskrivað/ur til lestur á Námsvísindadeildini
Stig *Level*	Bachelor
Endamál ***Purpose***	Endamálið er í tveimum pørtum. Fyrra endamálið er at gera tann lesandi kunnugan við ymiskar møguleikar at fyrireika undirvísing. Tann lesandi skal fáa fatan av týdningum av floksleiðslu, og hvussu hann kann arbeiða við floksleiðslu í verki. Seinna endamálið er at geva tí lesandi kunnleika um mál- og lesimenning og innlit í týdningin, ið mál hevur fyri lesimenningina hjá barninum.
Innihald *Content*	Fyrri partur snýr seg um: - Floksleiðsla - Fyrireikingarmyndlar - Starvslæran Seinni partur snýr seg um: - Máltøka og málmenning - Málslig menning sum grundarlag undir lesiførleikum - Lesing, lesivanar og førleikar - At kunna seg um føroyskt tilfar
Læru- og undirvísingarhættir *Learning and teaching approaches*	Fyrilestrar, cooperativar undirvísingartilgongdir, evnisarbeiði, fjarundirvísing, kjak, arbeiði við útvaldum casum, kjakbólkar, sjálvstøðugar arbeiðsuppgávur, ymiskar skrivi- og teknivenjingar, einstaklings- og bólkaframløgur, ið verða skipaðar eftir ymiskum leisti.
Læruúrtøka *Learning outcomes*	Við skeiðslok skal tann lesandi megna at - greiða frá um floksleiðslu og lýsa, hví tað er týdningarmikið at arbeiða við floksleiðslu. - hugleiða um fyrireikingarmyndlar og greiða frá um týdningin

	av fyrireikingarmyndlum í undirvísingini - meta um sín egna lærararaleiklut við støði í starvslæruni og greiða frá og lýsa, hvørjar avbjóðingar kunnu vera í floksleiðsluni. - lýsa grundleggjandi tættir í máltøku hjá børnum - greiða frá týdninginum málsliga menningin hevur fyri lesimenning - greiða frá hugtøkum innan lesitilognan og byrjanarlesing - lýsa og meta um tilfar sum verður brúkt í tí føroyska læruumhvørvinum.
Próvtøkuháttur *Assessment method*	Próvtøkan er í tveimum pørtum. Eftir starvslæruna skulu tey lesandi skriva eina starvslærufrágreiðing, ið skal leggjast fram munnliga. Møti- og luttøkuskylda er til seinna partin av skeiðnum. Um lesandi ikki røkja hesa skyldu skulu tey lata inn skrivliga uppgávu, og endurprovtøka er sami háttur. Tey, ið ikki standa royndina, fara til endurprovtøku eftir summarsteðgin 2022. Í sambandi við endurprovtøkuna hevur tann lesandi rætt til eina munnliga vegleiðing.
Próvdøming *Examination*	Innanhýsis
Próvtalastigi *Marking scale*	Staðið/ikki staðið
Lestrarlisti *Bibliography*	Tit fáa fullfiggjaðan lestrarlista, áðrenn skeiðið byrjar
Ábyrgd *Contact*	Sissal M. Rasmussen & Rúna í Skála

Vika 5	Mánadagur 31/1	RíS
Tema	**Innleiðsla til skeiðið. Ungdómsmentan, lærarin sum autoritetur í flokkinum og floksleiðsla**	

Rasmussen, T. N. (2006): Planlægningsmodeller, en støtte og en udfordring til lærernes viden I: *Almen didaktik i læreruddannelse og lærerarbejde*, KvaN (s. 108-128)

Brodersen, P. (2020) Lærerens autoritet -at styre og sætte fri, I: P.Brodersen (red), P.F. Laursen, C.F. Nielsen & D. Ågård, *Læreren som autoritet. Faglighed, tillid og myndighed*, Hans Reitzels Forlag (s. 9-17) Grundbókin

Laursen, P. F. (2020) Lærerens autoritet -at styre og sætte fri, I: P.Brodersen (red), P.F. Laursen, C.F. Nielsen & D. Ågård, *Læreren som autoritet. Faglighed, tillid og myndighed*, Hans Reitzels Forlag (s. 19-58) Grundbókin

Simonsen, B.(2012): Uddannelse og zapperkultur – de nye unge i det nye samfund? Í: Illeris, Knud (ritstj.). *49 tekster om læring.* Samfundslitteratur (s. 526-536)

Plauborg, H. (2010) *Læreren som leder. Klasseledelse i folkeskole og gymnasium,* Gyldendals

Vika 6	Mánadagur 7/2	RíS
Tema	**Floksleiðsla**	

Nielsen, C.F. (2020) Lærerens autoritet -at styre og sætte fri, I: P.Brodersen (red), P.F. Laursen, C.F. Nielsen & D. Ågård, *Læreren som autoritet. Faglighed, tillid og myndighed*, Hans Reitzels Forlag (s. 59-95)

Ågård, D. (2020) Lærerens autoritet -at styre og sætte fri, I: P.Brodersen (red), P.F. Laursen, C.F. Nielsen & D. Ågård, *Læreren som autoritet. Faglighed, tillid og myndighed*, Hans Reitzels Forlag (s. 97-140)

Vika 7	Mánadagur 14/2	RíS
Tema	**Floksleiðsla**	

Canger, T. og Kaas, L. A (2021) *Praktikbogen. Didaktik, klasseledelse og relationsarbejde*. Hans Reitzels Forlag, 2. Udgave (s. 129-154)

Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Undervisningsministeriet (2019) *Klasseledelse i grundskolen. Vidensnotat*
file:///C:/Users/runais/Downloads/Vidensnotat%20klasseledelse_nyt%20logo_GRU%20(1).pdf
Nielsen, K.H. (2017) Når klasseledelse skaber trivsel. *Asterisk*, 84, s. 18-19

Thorhauge, A. M. & Jessen, C. (2021) Mobiler, sociale medier og computerspil, I: M. Dael, J, Helmer-Petersen & B. Juncker (red.) *Børnekultur i Danmark 1945-2020*, Gads Forlag (s. 343-394)

Vika 8	Mánadagur 21/2	RíS
Tema	**Didaktikkur og fyrireikingarmyndlar**	

Larsen, S. (2020) *Lærerfaglige begreber. Kom i gang med studierne*, Hans Reitzels Forlag (s. 29-53)
Canger, T. og Kaas, L. A (2021) *Praktikbogen. Didaktik, klasseledelse og relationsarbejde*. Hans Reitzels Forlag, 2. Udgave (s. 19-64, 203 - 231)

Muschisky, L. J. (2005) *Undervisning*, I: L.J. Muschinsky & K. Schnack (ritstj.), Pædagogisk opslagsbog, Christian Ejlers´ Forlag (s. 437-443)

Henriksen, C. (2014) Tidsrejse i den didaktiske bermuda-trekant, *Asterisk*, december 2014 (s. 18-21)

Vika 9	Fríggjadagur 4.mars	RíS
Tema	**Fyrireiking, eygleiðing og næmingalagað undirvísing**	
Canger, T. og Kaas, L. A (2021) *Praktikbogen. Didaktik, klasseledelse og relationsarbejde*. Hans Reitzels Forlag, 2. Udgave (s. 95-125, 257-265, 281-307) Lesa yvirlitspappírini hjá einum øðrum bólki. Gerið skrivligar viðmerkingar og fyrireikið tykkum at kjakast um hetta.		

Vika 10	Mánadagur 7/3	RíS
Tema	**Starvslærufyrireiking**	
Arbeiða í starvslærubólkunum		

Vika 11	Starvslæra
Vika 12	Starvslæra
Vika 13	Starvslæra

Vika 14	Mikudagur 6/4 og hósdagur 7/4	RS og RíS
Tema	**Eftirmeting av starvslæruni**	
Starvslæruuppgávan skal latast inn á moodle mán. 4/4 kl. 15.00		

Vika 16	Mánadagur 18/4 (Annar páskadagur)	SR
Tema		
Eingin undirvísing		

Vika 17	Mánadagur 25/4 (Flaggdagur) Flaggdagur er frídagur og undirvísingin er tí fríggjadagin 29.04 (og tit hava ikki føroyskt tá)	SMR
Tema	**Innleiðsla** **Málslig menning sum grundarlag undir lesiførleikum og týdningur víðari í lívinum**	
At lesa: Ingvar Lundberg: The Child's Route into Reading and What Can Go Wrong (2002), s. 1-13 E.D. Hirsch: Reading Comprehension Requires Knowledge - Of Words and the World (2003), s. 10-17 (tekstirnir liggja á Moodle)		

Vika 18	Mánadagur 2/5	SMR
Tema	**Hvat er lesing?**	
At lesa: Elbro kap. 1, 2, 3 og 4 Tann góða lesitilgongdin, s. 14-24 (G.G tit mugu keypa/ella læna hesa bókina, teksturin verður ikki lagdur á Moodle)		

Vika 19	Mánadagur 295	SMR
Tema	**Lesing**	
At lesa: Elbro kap. 5, 6 og 7		

Vika 20	Mánadagur 16/5	SMR
Tema	**Lesing og lesiundirvísing**	
At lesa: Elbro kap. 8 og 9 Ástøði til Finku, síða 7-42 (liggur á Moodle) National Reading Panel Report: The National Reading Panel: Five Components of Reading Instruction Frequently Asked Questions, sí http://www.learninglandscape.com/National_Reading_Panel_Reading_Instruction_FAQ.pdf		

Vika 21	Mánadagur 23/5	SMR
Tema	**Lesitrupulleikar**	
Elbro, kap. 10 Tann góða lesitilgongdin, s. 4-13 og s. 26-92 (G.G tit mugu keypa/ella læna hesa bókina, tektsturin verður ikki lagdur á Moodle) Elisabeth Arnbak: Testning – identifikation og afdækning af Ordblindhed, s. 44-50, Helle Bonderup: Test og evaluering som udgangspunkt for en kvalificeret planlægning af læseundervisningen, síða 52-57 Carsten Elbro og Mads Poulsen: Test, og hvad enhver læseunderviser bør vide om dem, síða 94-99 Tit finna hesar tríggjar tekstirnar í Viden om literacy, nr. 25 2019: https://www.videnomlaesning.dk/media/2745/25.pdf		

Vika 22	Mánadagur 30/5	SMR
Tema	**Føroyskt tilfar og samanumtøka**	

Vika 23	Mánadagur 6/6	SMR
Tema	**Próvtøkuvika føroyskt**	
2.hvítusunnudagur Frídagur		

Vika 24		
Tema	**Próvtøkuvika føroyskt**	

Lestrarlisti: Mál- og lesimenning:

1. Læsning og læseundervisning, Carsten Elbro , Hans Reitzels forlag

2. The Child's Route into Reading and What Can Go Wrong (2002), s. 1-13, Ingvar Lundberg

3. E.D. Hirsch: Reading Comprehension Requires Knowledge - Of Words and the World (2003), s. 10-17

4. National Reading Panel Report: The National Reading Panel: Five Components of Reading Instruction Frequently Asked Questions, sí http://www.learninglandscape.com/National_Reading_Panel_Reading_Instruction_FAQ.pdf

5. Tann góða lesitilgongdin, Lundberg og Herrlin, Sprotin 2013, s. 4-13, 14 - 24 og s. 26-92

6. Tíðarrit Viden om læsning (https://www.videnomlaesning.dk/tidsskrift/tidsskrift-nr-25-test-i-skole-og-dagtilbud/)

- Elisabeth Arnbak: Testning – identifikation og afdækning af Ordblindhed, s. 44-50
- Helle Bonderup: Test og evaluering som udgangspunkt for en kvalificeret planlægning af læseundervisningen
- Carsten Elbro og Mads Poulsen: Test, og hvad enhver læseunderviser bør vide om dem, síða 94-99

7. Læraravegleiðing til Finku: Ástøði til Finku, síða 7-42 Nám, 2020

Annað:

Lesivanakanning, sí www.malmenning.fo

Lestrarlisti – floksleiðsla:

Brodersen, P., Laursen, P. F., Nielsen C.F. & Ågård, D. (2020) *Læreren som autoritet. Faglighed, tillid og myndighed*, Hans Reitzels Forlag

Canger, T. og Kaas, L. A (2021) Praktikbogen. Didaktik, klasseledelse og relationsarbejde. Hans Reitzels Forlag, 2. udgave.

Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Undervisningsministeriet (2019) *Klasseledelse i grundskolen. Vidensnotat*

file:///C:/Users/runais/Downloads/Vidensnotat%20klasseledelse_nyt%20logo_GRU%20(1).pdf

Henriksen, C. (2014) Tidsrejse i den didaktiske bermuda-trekant, *Asterisk*, december 2014 (s. 18-21)

Larsen, S. (2020) *Lærerfaglige begreber. Kom i gang med studierne*, Hans Reitzels Forlag (s. 29-53)

Muschisky, L. J. (2005) *Undervisning*, I: L.J. Muschinsky & K. Schnack (ritstj.), *Pædagogisk opslagsbog*, Christian Ejlers´ Forlag (s. 437-443)

Nielsen, K.H. (2017) Når klasseledelse skaber trivsel. *Asterisk*, 84, s. 18-19

Olsen, J. W. (2016) *Disciplin skal tilbage i lærernes fagsprog*, Folkeskolen 03 (s. 40-43)

Plauborg, H. (2010) *Læreren som leder. Klasseledelse i folkeskole og gymnasium,* Gyldendals

Rasmussen, T. N. (2006): Planlægningsmodeller, en støtte og en udfordring til lærernes viden I: *Almen didaktik i læreruddannelse og lærerarbejde,* KvaN (s. 108-128)

Simonsen, B.(2012): Uddannelse og zapperkultur – de nye unge i det nye samfund? Í: Illeris, Knud (ritstj.). *49 tekster om læring.* Samfundslitteratur (s. 526-536)

Thorhauge, A. M. & Jessen, C. (2021) Mobiler, sociale medier og computerspil, I: M. Dael, J, Helmer-Petersen & B. Juncker (red.) *Børnekultur i Danmark 1945-2020*, Gads Forlag (s. 343-394)

UNDIRVÍSING OG LÆRING II

Skúlans uppgáva og lærarans uppgáva í skúlanum

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar: 7046.21

Undirvísarar

Rúna í Skála (runais@setur.fo) & Poul F. Guttesen (poulfg@setur.fo)

Góði lesandi

Vælkomin til skeiðið Undirvísing og læring II (stuttstavað U&L II). Skeiðið byrjar mánadagin **28/3-2022** og endar eftir ætlan fríggjadagin **17/6-2022.**

Tit eru í skúla

- Týsdag kl. 9.00 – 13.30
- Hósdag kl. 9.00 – 13.30
- Fríggjadag kl. 09.00 – 13.30.

Undirvísingarhølið er **Aulan og stova 52 og 56 á Námsvísindadeildini.**

Í hesum lítla faldara kanst tú kunna teg um:

- **Endamálið við skeiðnum** - Endamálið er lýst í eini **ECTS-skeiðslýsing**, ið setur orð á læruúrtøku, innihald, undirvísingarhættir, próvtøkuhátt osfr..

- **Undirvísingarætlan fyri skeiðið**. - Her fært tú at vita, hvat tú skalt lesa frá degi til dags, hvørji evni tú fert at arbeiða við frá ferð til ferð og nær próvtøkurnar eru. Aðrar uppgávur verða lagdar inn á moodle, ímeðan skeiðið er.

- **Bókmentalisti fyri alt skeiðið**

Tú skalt keypa eina grundbók.

Eidhamar, L. G., Leer-Salvesen, P. & Hølen V. (2007) *Den Andre – etikk og filosofi i skolen.* Høyskoleforlaget

Bókin er at fáa í Rit & Rák í SMS.

Aðrir tekstir, ið tit skulu lesa hetta skeiðið, liggja inni á Moodle (sí lestrarætlan). PP-framløgur verða somuleiðis lagdar inn á Moodle so hvørt.

Skeiðslýsing **Várið 2022**

Course description

Skeiðsnummar *Course number*	
Heiti *Title*	**Undirvísing og læring II**, *Skúlans uppgáva og lærarans uppgáva í skúlanum*
ECTS	20
Fortreytir *Prerequisites*	Tann lesandi skal vera innskrivaður til læraralestur
Stig *Level*	BEd. stig
Endamál *Purpose*	Endamálið við hesum skeiði er, at lesandi skulu fáa innlit í tær grundhugsanir, ið halda fólkaskúlanum og fólkaskúlaskipanini uppi. Hetta eru hugsanir um uppgávu skúlans í samfelagnum. Hetta eru hugsanir um sambandið næming/lærarar og næming/næming. Hetta eru hugsanir um siðvenjur, ið eru verdar at varðveita og alt tað nýggja, ið tekur seg upp.
Innihald *Content*	Skeiðið er skipað rundan um hesi evni: 1. Hin føroyski fólkaskúlin – fyrr og nú 2. Fjølbroytt pedagogisk ástøði 3. Næmingurin í fólkaskúlanum – nútíðarnæmingurin og næmingatýpur. 4. Lærarin í fólkaskúlanum – og læraraleiklutir 5. Siðvenjur, serliga kristindómur og modernaðar siðvenjur, ið hava mynda føroyska samfelagið og fólkaskúlan. 6. Grundleggjandi etisk ástøði, etisk menning og yrkisetikkur
Læru- og undirvísingarhættir *Learning and teaching approaches*	Skeiðið inniheldur: Styttri og longri lærarframløgur, lesiringar, næmingaframløgur av ymiskum slag, ymiskar skrivivenjingar og styttri evnisarbeiði.
Læruúrtøka *Learning outcomes*	Tá skeiðið er lokið, skulu tey lesandi duga at - greiða frá høvuðsgongdini í føroyskari skúlasøgu - hugleiða um skúlans uppgávu við støði í viðurkendum pedagogiskum ástøðum - undirvísa bólkalimum í ymiskum úrvaldum evnum - greiða frá hvørja uppgávu og skyldu føroyskir fólkaskúlalærarar hava - greiða frá myndanaruppgávu skúlans - greiða frá ymiskum lærarattýpum og leiklutum - meta um sína egnu lærarmedferð og persónsmensku

	- lýsa tann mun, ið kann vera millum næmingar, ið sita lið um lið í fólkaskúlanum - taka støðu til hvønn leiklut ymsar siðvenjur, serliga kristindómur og modernaðar siðvenjur, hava í føroyska samfelagnum, serliga innanskúla í myndanaruppgávu skúlans - geva dømi um og samanbera grundleggjandi hugtøk og siðvenjur í siðalæru geva ítøkilig dømi um, hvussu ein sjálv/ur hevði loyst úrvaldar etiskar avbjóðingar, ið kunnu taka seg upp inni í flokshølinum og uttanfyri flokshølið
Próvtøkuháttur *Asssessment method*	Próvtøkuhátturin er skipaður í trimum pørtum. Fyrsti partur er munnlig framløga í lívsáskoðan og siðalæru. Hesin partur telur 1/3 av próvtalinum. Annar og triði partur eru í námsfrøði og didaktikki: - Munnlig framløga í einum úrvaldum undirvísingarevni. Framløgan er partur at undirvísingini og verður hildin í ienum undirvísingartíma (Framløgan er kravd og ein fyritreyt fyri at sleppa til próvtøku í triðja partinum. - Skrivligt einstaklinga avrik, har lesandi skulu svara nøkrum givnum spurningum. Annar og triði partur telja 2/3 av próvtalinum. Nærri verður greitt frá samansettu próvtøkuni, tá skeiðið byrjar. Allir partar av próvtøkuni skulu standast. Um lesandi ikki stendur ein part, er neyðugt at fara til endurpróvtøku í tí partinum.
Próvdøming *Examination*	Innanseturs
Próvtalastigi *Marking scale*	Galdandi próvtalastigi
Lestrarlisti *Bibliography*	Verður útflýggjaður, áðrenn skeiðið byrjar
Ábyrgd *Concact*	Rúna í Skála (runsis@setur.fo) & Poul Fossdal Guttesen (poulg@setur.fo

V.	**Mánadagur 28. mars Poul**	**Mikudagin 30. mars Poul**	**Fríggjadagur 1.apríl Poul**
13	1) Innleiðsla 2) Um “Lestrartingið” 3) Átrúnaðarligar siðvenjur, sekularisma og modernaði fólkaræði	Vegleiðingar	Lestrarting - Skal endamálsorðingin í fólkaskúlalógini broytast?
	Brandt og Böwadt, 2014, s. 39-63. Sigurdsson og Skovmand, 2013, s. 29-39 **ELLA** Taylor, 2010, s. 23-34 Netland, 2020, s. 199-203 *Ískoytislesnaður:* van der Kooij et al., 2016, s. 48-65 Skeie, 2002, s. 83-106 Umframt hetta verður ein skjátta av tekstum løgd á Moodle við tekstum, ið tit skulu brúka til framløgurnar á lestrartinginum fríggjadagin.		
	Týsdagur 5. apríl Poul	**Hósdagur 7. apríl Poul**	**Fríggjadagur 8. apríl Poul**
14	1) Um framløgurnar t. 29. apríl 2) Hugtøk í siðalæru	Temu í jødiskari og kristnari vsiðalæru	Plikt- og nyttuetikkikur
	Eidhamar et al., 2007, s. 11-39 Willesen, 2007, s. 53-65	Eidhamar et al., 2007, s. 83-105 Willesen, A.-M. N. (2007), s. 65-80	Eidhamar et al., 2007, s. 40-51 Willesen, A.-M. N. (2007), s. 80-89

15	Páskafrítíð	Páskafrítíð	Páskafrítíð
	Týsdagur 19. apríl Poul	**Hósdagur 21. apríl Poul**	**Fríggjadagur 22. apríl Poul**
16	Nærleikaetikkur (og møguliga diskursetikkur)	Yrkisetikkur	Etisk menning og/ella undirvísing í siðalæru
	Eidhamar et al., 2007, s. 51-82.	Laursen, 2012, s. 287-295 Eidhamar et al., 2007, s. 244-268.	Eidhamar et al., 2007, s. 148-205.
	Týsdagur 26. apríl Poul	**Mikudagur 27. apríl Poul**	**Fríggjadagur 29. apríl Poul**
17	Siðalæra í skúlanum	Vegleiðing	Framløgur
	Eidhamar et al., 2007, s. 206-243.		
	Týsdagur 3. mai	**Hósdagur 5. mai**	**Fríggjadagur 6. mai**
18	Lærararáðsstevna Eingin undirvísing á NáD	Lærararáðsstevna Eingin undirvísing á NáD	Lærararáðstevna. Eingin undirvísing á NáD
	Dahlberg, G. (1995) Ser vi det moderne barn? I: *Kreativitet, etisk fordring og kvalitet i det pædagogiske arbejde*, Læreruddannelseskongressen på Færøerne maj 1995(s. 68-87)	Klinge, L. (2019) Relationskompetancen, I: K. Gergen et. al. *Flere fantastiske forbindelser. Relationer og konstruktioner i læringsmiljøer*, Dafolo (s. 111-122)	Åberg, Ann & Taguchi, Hillevi L. (2009) *Lurtandi Pedagogikk*, Ítriv (s. 19-28)
	Týsdagur 10. mai Rúna	**Hósdagur 12. mai Rúna**	**Fríggjadagur 13. mai**
19	Skúlaskapur	Námsfrøðilig ástøði Dewey, Klafki	Dýri biðidagur
	Imsen, G. (2011) *Hva er pedagogikk*, Universitetsforlaget, (s. 31-58) Laursen, P. F. (2011) Pædagogikkens historie:	Klafki, W. (2001) *Dannelsesteori og didaktik – mye studier*, Forlaget Klim (s. 74-89) Schnack, K. (2011) Dannelsesbegrebet i skolen, I:	

	Opdragelse og undervisning i perspektiv, I: Kristensen, H.J & Laursen, P.F. (red.) *Gyldendals pædagogik håndbog. Otte tilgange til pædagogik*, Gyldendals lærerbibliotek (s. 357-364) Andersen, P. Ø & Johansen, M. B. (2019) Klasserummets obseravationer, I: M. B. Johansen (red.) *10 døre til klasserummet*, Didaktikserien. Akademisk forlag (s. 15-31)	Kristensen, H.J & Laursen, P.F. (red.) *Gyldendals pædagogik håndbog. Otte tilgange til pædagogik*, Gyldendals lærerbibliotek (s. 28-43) Egidius, Henry (2000) *Pædagogik i det 21. århundrede*, Gyldendals lærerbibliotek (s. 52-57)	
	Týsdagur 17. mai Rúna	**Hósdagur 19. mai Rúna**	**Fríggjadagur 20. mai Rúna**
20	Føroyski fólkaskúlin	Føroyski fólkaskúlin	Føroyski fólkaskúlin Framløgur í bólki
	Nielsen, P. (1998) Skúlasøgan Í: Dahl, Árni (ritstj.) *Føroya Lærarafelag 100 ár 1898-1998*, Bókadeild Føroya Lærarafelags (s.190-234) Petersen, L. (1994) *Skole på Færøerne i 1000 år. En skolehistorisk håndbog.* (s. 110-139) **Kl. 12.30 kemur Bjarni Djurholm at greiða frá um NámX.**		Seinnapartin er trivnaðartiltak fyri øllum lesandi og starvsfólkum á NáD.
	Týsdagur 24. mai Rúna	**Hósdagur 26. mai Rúna**	**Fríggjadagur 27. mai Rúna**
21	Mál og eftirmeting	Kristi himmalferðardagur	Børn og spæl
	Nielsen, B: (2017) Hvordan kan man arbejde med mål? I: Laursen, P. F & Kristensen, H. J. (red.):		Walsh, G. (2018) Legende undervisning og læring – Hvorfor? I: *Leg i skolen – en antologi*, UP (s. 92-108)

	Didaktikhåndbogen – Teorier og temaer, Hans Reitzels Forlag (s. 217-237) Laursen, P. F. (2010) *Hånd og hoved i skolen, værkstedspædagogik for praktisk orienterede elever,* Danmarks pædagogiske universitetsskole (s. 10-22) Rasmussen, T. N. & Simonsen, S. (2009) *Skolens undervisning skal "vises" ikke "bevises"*, KvaN, Tidsskrift for læreruddannelse og skole, nr. 84, 29. Årgang (s. 48-57) Hermansen, M. (2009) Hvad sker der, når man indfører nationale test? I: *Test i folkeskolen,* Bendixan, Carsten & Kreiner, Svend (red.) Hans Reitzels Forlag (s. 21-42)		Skovbjerg, Helle Marie (2018) "Nu skal I ikke højere op" – om leg og pædagogisk praksis i skolen, I: Møller, Hasse Herold et.al. (red.) *Leg i skolen – en antologi* (s. 10-30) Hermansen, Mads (2018) Legen – en af læringsens hovedsøjler, I: Møller, Hasse Herold et.al. (red.) *Leg i skolen – en antologi* (s. 109-125) Thorsted, Ann Charlotte (2018) Legens særlige rum – et læringskompas, I: Møller, Hasse Herold et.al. (red.) *Leg i skolen – en antologi* (s. 170-193)
	Týsdagur 31. mai Rúna	**Hósdagur 2. juni Rúna**	**Fríggjadagur 3. juni Rúna**
22	Næmingurin	Næmingurin	Lærarin
	Haug, Peder (20) At være elev (s. 31-56) Maninus, N (2013) Elevtyper Woolfolk, A (2010) Møte med noen elever (s. 274-275) Klitmøller, J. & Matthiesen, N. L., Hvad er børns oplevelse af skolegang? I: Laursen, P. F & Kristensen, H. J (red.): *Didaktikhåndbogen – Teorier*	Av Kák, K., Biskopstø, O. & Olsen, E. (2019) *Happing í fólkaskúlanum – ein spurnarkanning,* Fróðskaparsetur Føroya (s. 5-39) Stange, M. (2016) Samskiftisnám og floksleiðsla, Nám (e-bók) (s. 123-138) https://snar.fo/fileadmin/05_bokavising/floksleidsla/files/assets/basic-html/index.html#1 Andersen, F: Ø (2008) Elevens forudsætninger og	Klinge, L. (2017) *Lærerens relationskompetence, Kendetegn, Betingelser og Perspektiver,* Dafolo (s. 123-174) Laursen, P- F. (2004) Den autentiske lærer. Bliv en god og effektiv underviser – hvis du vil. Gyldendals Lærerbibliotek (s. 7-36)

	og temaer, Hans Reitzels Forlag (s. 263-281) Åberg, A. & Taguchi, H.L. (2009) *Lurtandi Pedagogikk*, Ítriv (s. 19-28) Thomsen, K. L. (2017) Elevens læring og udvikling – hvor vil vi hen? *KvaN*, Pædagogiskt tidskrift for læreruddannelse og skole, nr. 107, 37. årgang (s. 29-42) Færk, A. (2016) Jeg skulle prise mig lykkelig, hvis jeg kunne blive gadefejer, Information, 12. nov. https://www.information.dk/debat/2016/11/prise-lykkelig-gadefejer	lærerens differentiering af undervisningsen, I: Brodersen, P. et.al. *Effektiv undervisning. Didaktiske nærbilleder fra klasserummet,* Gyldendals Lærerbibliotek (s. 149 til 168) Undervisningsdifferentiering i grundskolen (2017) Vidensnotat EVA	
	Týsdagur 7. juni Rúna	**Hósdagur 9. juni Rúna**	**Fríggjadagur 10. juni Rúna**
23	Lærarin Próvtøkuspurningarnir verða handaðir.	Vegleiðing á zoom	Vegleiðing á zoom
	Ågård, D. (2020) Autortiet gennem myndighed, I: P. Brodersen (red.) *Læreren som autoritet. Faglighed, tillid og myndighed*, Hans Reitzels Forlag (s. 97-140) Schou, L. R (2012) Læreren som mester, som meddeler, som terapeut og som maieutiker, I: C. Madsen (red.) Grundbog i pædagogik til lærergfaget, Forlaget Klim (s. 203-219)		

	Týsdagur 14. juni	Hósdagur 16. juni	Fríggjadagur 17. juni
24			Lata uppgávu inn

Bókmentalisti

Andersen, F: Ø (2008) Elevens forudsætninger og lærerens differentiering af undervisningsen, I: Brodersen, P. et.al. *Effektiv undervisning. Didaktiske nærbilleder fra klasserummet,* Gyldensdals Lærerbibliotek (s. 149 til 168)

Av Kák, K., Biskopstø, O. & Olsen, E. (2019) *Happing í fólkaskúlanum – ein spurnarkanning,* Fróðskaparsetur Føroya (s. 5-39)

Åberg, Ann & Taguchi, Hillevi L. (2009) *Lurtandi Pedagogikk*, Ítriv (s. 19-28)

Ågård, D. (2020) Autortiet gennem myndighed, I: P. Brodersen (red.) *Læreren som autoritet. Faglighed, tillid og myndighed*, Hans Reitzels Forlag (s. 97-140)

Canger, T. & Kaas, L. A. *Skolens pædagogiske praksis. Introduktion til lærerens arbejde,* Hans Reitzels Forlag **(Grundbók)**

Christensen, M. G. (2018) Hvad med at teste det, som eleverne egentligt burde lære? www.folkeskolen.dk

Dahlberg, G. (1995) Ser vi det moderne barn? I: *Kreativitet, etisk fordring og kvalitet i det pædagogiske arbejde,* Læreruddannelseskongressen på Færøerne maj 1995(s. 68-87)

Eidhamar, L. G., Leer-Salvesen, P. & Hølen V. (2007) *Den Andre – etikk og filosofi i skolen.* Høyskoleforlaget. (**Grundbók**)

Hermansen, M. (2009) Hvad sker der, når man indfører nationale test? I: *Test i folkeskolen,* Bendixan, Carsten & Kreiner, Svend (red.) Hans Reitzels Forlag (s. 21-42)

Haug, Peder (20) At være elev (s. 31-56)

Imsen, G. (2011) *Hva er pedagogikk,* Universitetsforlaget, (s. 31-58)

Klafki, W. (2001) *Dannelsesteori og didaktik – mye studier,* Forlaget Klim (s. 66-89)

Klitmøller, J. & Matthiesen, N. L., Hvad er børns oplevelse af skolegang? I: Laursen, P. F & Kristensen, H. J (red.): *Didaktikhåndbogen – Teorier og temaer,* Hans Reitzels Forlag (s. 263-281)

Klinge, L. (2017) *Lærerens relationskompetence, Kendetegn, Betingelser og Perspektiver,* Dafolo (s. 123-174)

Klinge, L. (2019) Relationskompetancen, I: K. Gergen et. al. *Flere fantastiske forbindelser. Relationer og konstruktioner i læringsmiljøer,* Dafolo (s. 111-122)

Kristensen, Hans J. (2009) *Didaktik & Pædagogik. At navigere i skolen – teori i praksis,* Gyldendals lærerbibliotek (s. 122-132)

Kristensen, H. J. & Laursen, P. F. (2012) *Gyldendals metode håndbog. Metoder til undervisning og pædagogik ledelse* (s. 261-270)

Laursen, P. F. & Bjerresgaard, Helle (2009) *Praktisk pædagogik – Metodik i folkeskolen*, Gyldendals lærerbibliotek (s. 95-121)

Laursen, P. F. (2010) *Hånd og hoved i skolen, værkstedspædagogik for praktisk orienterede elever*, Danmarks pædagogiske universitetsskole (s. 10-22)

Laursen, P. F. (2012). Pædagogik og etik: Menneskeligt samspil i skolen. Í H. J. Kristensen & P. F. Laursen, *Gyldendals Pædagogikhåndbog* (s. 287-295). Gyldendal.

Netland, G. (2020) " 'Rawls' metode'; Om uvithetens slør i håndtering av verdikonflikter." Í O. Lysaker & T.E. Fredwall (Ritstj.), *Verdier i konflikt: Etikk i et mangfoldig samfunn* (s. 199-218). Cappelen Damm Akademisk.

Nielsen, B: (2017) Hvordan kan man arbejde med mål?, I: Laursen, P. F & Kristensen, H. J (red.): *Didaktikhåndbogen – Teorier og temaer*, Hans Reitzels Forlag (s. 217-237)

Nielsen, B. N. (2017) *Dannelse og skolens formål,* KvaN 108 (s. 44-56)

Nielsen, P. (1998) Skúlasøgan Í: Dahl, Árni (ritstj.) *Føroya Lærarafelag 100 ár 1898-1998,* Bókadeild Føroya Lærarafelags (s.190-234)

Maninus, N (2013) Elevtyper

Petersen, L. (1994) *Skole på Færøerne i 1000 år. En skolehistorisk håndbog.* (s. 110-139)

Rasmussen, T. N. & Simonsen, S. (2009) *Skolens undervisning skal "vises" ikke "bevises",* KvaN, Tidsskrift for læreruddannelse og skole, nr. 84, 29. Årgang (s. 48-57)

Schnack, K. (2000) *Er didaktik og curriculum det samme?* www.NNP.dk

Sigurdsson, L. & Skovmand, K. (2013). *Medborgerskab på spil: 12 begreber og 12 tænkere*. Klim.

Skeie, G. (2002). Livssyn og livstolkning: Noen religionspedagogiske refleksjoner om terminologi og vitenskapsteori. *Tidsskrift for Teologi og Kirke*, *73*(2), 83-106.

Skovbjerg, Helle Marie (2018) "Nu skal I ikke højere op" – om leg og pædagogisk praksis i skolen, I: Møller, Hasse Herold et.al. (red.) *Leg i skolen – en antologi* (s. 10-30)

Taylor, C. (2010). The Meaning of Secularism. *The Hedgehog Review*, 2018(Fall), 23-34.

van der Kooij, J. C., de Ruyter, D. J., and Miedema, S. (2016) The Merits of Using "Worldview" in Religious Education. Í J.C. van der Kooij, *Worldview and Moral Education: On Conceptual Clarity and Consistency in Use* (PhD, Vrije Universiteit) (s. 48-65). https://research.vu.nl/en/publications/worldview-and-moral-education-on-conceptual-clarity-and-consisten.

Willesen, A.-M. N. (2007) Etiske grundbegreber og deres betydning for skolen. Í C. Sløk, og A.-M.N Willesen (ritstj.), *Kristendomskundskab, Livsoplysning og medborgerskab* (s. 51-90). Samfundslitteratur.

Woolfolk, A (2010) Møte med noen elever (s. 274-275)

UNDIRVÍSING OG LÆRING III –

Didaktisk ætl og didaktiskar avbjóðingar

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar: 7047.21

Undirvísarar

Rúna í Skála (runais@setur.fo) & Janus Jensen (janusjensen1949@gmail.com)

Góði lesandi

Vælkomin til skeiðið Undirvísing og læring (stuttstavað U&L). Skeiðið byrjar týsdagin **29/3-2022** og endar fríggjadagin **17/6-2022.**

Tit eru í skúla

- Mánadag kl. 9.00 – 13.30
- Mikudag kl. 9.00 – 13.30
- Fríggjadag kl. 09.00 – 13.30.

Undirvísingarhølið er **Aulan og stova 52 og 56 á Námsvísindadeildini.**

Í hesum lítla faldara kanst tú kunna teg um:

- **Endamálið við skeiðnum** - Endamálið er lýst í eini **ECTS-skeiðslýsing**, ið setur orð á læruúrtøku, innihald, undirvísingarhættir, próvtøkuhátt osfr..

- **Undirvísingarætlan fyri skeiðið**. - Her fært tú at vita, hvat tú skalt lesa frá degi til dags, hvørjum evnum tú fert at arbeiða við frá ferð til ferð og nær próvtøkurnar eru. Aðrar uppgávur verða lagdar inn á moodle, ímeðan skeiðið er.

- **Bókmentalisti fyri alt skeiðið**

Tú skalt keypa tvinnar grundbøkur.

Laursen, P. F. & Bjerresgaard, H. (2009): *Praktisk pædagogik. Metodik i folkeskolen*. Gyldendals Lærerbibliotek.

Akselvoll, M. Ø. (2018) *Samspil mellem skole og hjem,* Aarhus Universitetsforlag.

(Henda bókin kann keypast sum e-bók ella ljóðbó

Bøkurnar eru at fáa í Rit & Rák í SMS.

Aðrir tekstir, ið tit skulu lesa hetta skeiðið, liggja inni á Moodle (sí lestrarætlan). PP-framløgur verða somuleiðis lagdar inn á Moodle so hvørt.

Skeiðslýsing   Várið 2022
Course description

Skeiðsnummar	7047.21
ECTS	20.00
Heiti	Undirvísing og læring III – didaktisk ætl og didaktiskar avbjóðingar
Fortreytir	Treytin fyri at taka skeiðið er, at tann lesandi er innskrivað/ur til læraralestur á Námsvísindadeildini
Endamál	Endamálið við skeiðnum er, at tann lesandi skal fáa innlit í, hvat eyðkennir lærarayrkið, og hvørjar námsfrøðiligar, sernámsfrøðiligar og didaktiskar uppgávur ein lærari skal loysa gjøgnum dagin, vikuna og árið. Harumframt skal tann lesandi fáa eina fatan av, hvussu lærarar samstarva við (1) leiðslu skúlans, (2) starvsfelagar, (3) foreldur og onnur avvarðandi.
Innihald	Skeiðið er í 9 pørtum. Hvør partur hevur sítt egna evnisinnihald. Partarnir byggja á hvønn annan, og teir verða leinkjaðir sum frálíður. Partarnir eru hesir: - Lærarayrkið – millum tað fakliga, tað pedagogiska og tað persónliga - Námsætlan og ársætlan - Innihaldið í undirvísingini – lærubøkur og lærubókaskipanir - Undirvisingarhættir – frá auditorium til laboratorium - Eftirmeting, próvtøkur og próvtøl - Foreldrasamstarv – viðtal, fundir og heimaarbeiði - Toymissamstarv – flokstoymi, faklig toymi og tvørprofessionel toymi - Flokslærarin – tann serligi lærari í skúlanum - Sernámsfrøðiliga økið – sernámsfrøðiligar avbjóðingar, sernámsfrøðiligar stuðulstænastur og sernámsfrøðiligar undirvísingartilgongdir
Læru- og undirvísngarhættir	Vit nýta fjølbroyttar undirvísingarhættir: Fyrilestrar, cooperativar undirvísingargongdir, kjakbólkar, ymiskar skrivi- og teknivenjingar, framløgur í smærri bólkum, styttri evnisrættaðar uppgávur, styttri spurdómsvendar uppgávur, spurning/svar-uppgávur, repeteringsvenjingar. O.a..

Læruúrtøka	Við skeiðslok skal tann lesandi megna • at tosa opið, erligt og skikkað um lærarayrkið og tær avbjóðingar, sum eru ein samfastur partur av lærarayrkinum • at greiða frá, hvussu ein árs-, viku- og dagsætlan kann leggjast til rættis • at vísa á, hvørjar lærubókaskipanir eru til at taka – og kunnu viðmælast – í ymiskum lærugreinum og á ymiskum floksstigum • at lýsa ymiskar undirvísingarhættir og at taka støðu til, nær ein háttur er betri egnaður enn ein annar • at hugleiða um ávegiseftirmeting og endaliga eftirmeting og meta um, hvussu ymiskir eftirmetingarhættir kunnu nýtast skynsamt í skúlanum • at seta orð á, hvørjar uppgávur flokslærarin skal taka sær av • at hugleiða um, hvussu ávíkavíst eitt gott foreldrasamstarv og eitt gott toymissamstarv kann skipast • at greiða frá sernámsfrøðiliga økinum og at vísa við dømum, hvussu ein lærari kann arbeiða við sernámsfrøðiligum avbjóðingum í fólkaskúlanum
Próvtøkuháttur	Próvtøkan er í tveimum pørtum: Tá ið skeiðið er hálvrunnið, skulu tey lesandi hava eina PP-framløgu, ið snýr seg um eina ítøkiliga sernámsfrøðiliga avbjóðing í fólkaskúlanum. Við skeiðslok skulu tey lesandi til munnliga próvtøku. Próvtøkan er skipað soleiðis, (1) at tey lesandi møta á útbúgvingarstaðnum og draga ein spurning, ið tekur støði í 2. ella 3. av høvuðsevnunum í skeiðnum. (2) at tey lesandi fáa 48 tímar til at fyrireika eina munnliga framløgu, ið hevur til endamáls at svara próvtøkuspurninginum
Próvdøming	Uttanhýsis
Próvtalastigi	7-talsstigin
Lestrarlisti	Tit fáa fullfiggjaðan lestrarlista, áðrenn skeiðið byrjar
Stig	Bachelor
Ábyrgd	Hans Harryson, email: hansh@setur.fo

Vika 13	**Týsdagur 29. Mars Rúna**	**Mikudagur 30. Mars Rúna**	**Fríggjadagur 1. apríl Kl. 8.30-15.00**
	Flokslæraraleikluturin I	Flokslæraraleikluturin II	SSP dagur Á hotelli í Tórshavn
	Kunngerð um flokslæraran https://logir.fo/Kunngerd/37-fra-26-03-2003-um-flokslaeraran Jensen, S. M. & Steensig, R. (2011) *Ny lærer i folkeskolen – gode råd til nyyddannede lærere, deres kollegar og ledere*, Danmarks Evalueringsinstitit Nordahl, T. (2011) *Læreren som leder af klasser og undervisningsforløb*, Dafolo (s. 27-61) Stange, M. (2016) Samskiftisnám og floksleiðsla, Nám (e-bók) (s. 37-50 +s. 78-93, s. 149-152)	Kampp, J. & Nyegaard, P. (2009) *Klasselæreren – en lærer for livet*, Tellus (s. 20-23, 24-26, 78-80, 81-86,101-133) Sørensen, J. Y. (2019) 9.b ser tilbage: Klasselæreren, vi aldrig glemmer, Folkeskolen nr. 02 Midjord, R. (2009) *Mørkini verða flutt*, Skúlablaðið nr. 02 mbt@folkeskolen.dk (2017) Elev: "Læreren fik mig til at tale" Kjølbro, T. (2019) Fær flokslærarin meiri tíð, trívast næmingarnir betur, *Skúlablaðið* 4/2019 (s. 26-27)	
14	**Mánadagur 4. apríl Rúna**	**Mikudagur 6. apríl**	**Fríggjadagur 8. apríl**
	Toymissamstarv	Bólkaarbeiði. Skriva yvirlitspappír.	Eingin undirvísing í dag.
	Albrechtsen, T. R.S. (2013) Professionelle læringsfællesskaber – teamsamarbejde og undervisningsudvikling, Dafolo (s. 11-35) Hansen, J.W. (2006) *Ny lærer i skolen, Guide til*	Lata yvirlitspappír inn um flokslæraran, SSP dagin og toymissamstarv. Innlatingarfreist fr. 8.apríl kl. 23.00. Síðutal 3-5 síður. Kelduávísingar við.	

	de første år, Gyldendals Lærerbibliotek (s. 63-79) *Professionelle læringsfællesskaber – tættere på undervisningen* (2018) Danmarks Evalueringsinstitut (s. 1-27)	Sí www.kildekompasset.no	
15			
	Páskafrítíð		
16	**Mánadagur 18. Apríl**	**Mikudagur 20. apríl Rúna**	**Fríggjdagur 22. apríl Rúna**
	2. páskadagur	Tvørprofessionelt samstarv	Spurdómsstýrda verkætlanaruppgávan
		Christensen, H. & Godø, H. T. (2021) Tverrprofesjonelt samarbeid i skolen: Lærerens forståelse av egen kjernekompetanse, Nr. 01, *Norsk pedagogiskt tidsskrift* Skála, R. í. (2020) Samvirkan. Ein verkætlan í grunddeildini í skúlanum á Fløtum og í Frítíðarskúlanum á Fløtum (s. 3-14, 34-41) Undervisning for alle.(2017) Det gode samarbejde. EVA.dk (s. 1-12) Kendetegn ved et velfungerende	Kunngerð nr. 114 frá 22. Nov. 2000 um verkætlanaruppgávuna, Mentamálaráðið https://logir.fo/Kunngerd/114-fra-22-11-2000-um-verkaetlanaruppgavuna Kristensen, H.J.(1991) *Pædagogik – teori i praksis. Skolen i 90´erne*, Gyldendal (s. 75-93) *Folkeskolens afgangsprøver. Prøvernes betydning og sammenhæng med undervisningen* (2002) Danmarks evalueringsinstitut (s. 80-86) 2017 Tema. Fælles udvikling af nye undervisningsformer. Det didaktiske laboratorium. EVA Niclasen, A. (2021) Spurdómsstýrd uppgáva – eitt bólkaarbeiði https://sfs.fo/news/221

		samarbejde mellem lærere og pædagoger (2017) EVA	https://projekt-opgaven.blogspot.com/2015/03/hvordan-laver-du-en-projektopgave.html Um loggbókina https://www.nysgjerrigper.no/ Um Vitanar Fróða
17	**Mánadagur 25. Apríl Flaggdagur**	**Mikudagur 27. apríl Rúna**	**Fríggjdagur 29. apríl Rúna**
	Frídagur	Samstarv ímillum skúla og heim I	Samstarv ímillum skúla og heim II
		Akselvoll, M. Ø. (2018) *Samspil mellem skole og hjem,* Aarhus Universitetsforlag (alla bókina)	Jensen, E. & Jensen, H. (2007) *Professionelt forældresamarbejde,* Akademisk Forlag (s. s. 21-38, 91-106, 126-143) Littauer, A. (2019) *Forældrenes tillid til skolen er fundamentet,* KvaN 113, apríl 2019, s. 39- 49 Hagensen, M. W. (2019) *Skole-hjem-samarbejde er skolens kerneopgave,* KvaN 113, apríl 2019, s. 19-26 Kampp, J. & Nyegaard, P. (2009) *Klasselæreren – en lærer for livet,* Tellus (s. 147-154)
18	**Mánadagur 2. mai**	**Mikudagur 4. mai**	**Fríggjadagur 6. mai**
	Lærararáðsstevna Eingin undirvísing á NáD hesa vikuna.		

19	**Mánadagur 9. mai Kl. 9 – 14. 15**	**Týsdagur 10. mai Kl. 9 – 14. 15**	**Mikudagur 11. mai Kl. 8.30-14.15**	**Hósdagur 12. mai Kl. 9 – 14. 15**	**Fríggjadagur 13. mai**
	Evnisvika um sernámsfrøði.				Dýri biðidagur

	Sí skránna á moodle		
20	**Mánadagur 16. Mai**	**Mikudagur 18. Mai.**	**Fríggjadagur 20. Mai**
	Sjálvstøðugt arbeiði um sernámsfrøði		
			Trivnaðurdagur seinnapartin í dag.
21	**Mánadagur 23. mai Janus**	**Mikudagur 25. mai Janus**	**Fríggjadagur 27. mai Janus**
	Lærarayrkið I	Lærarayrkið II	Námsætlanir og ársætlanir
	Harryson, H. (2018): Forskningsfeltet – Læreruddannelsen i det 21 århundrede – nogle tal og nogle tendenser. Í: *Den pædagogiske diskurs i læreruddannelsen.* AAU (s. 6-16). **Lindhardt, L.** (2008): Hvor lærer en lærer at være lærer? *Unge Pædagoger* (s. 41-54) **Frederiksen, L. L.** (2011): Hvad ved vi? Hvad vil vi? Hvad gør vi? *UP* (s. 3-5) **Caspersen, J. & Raaen, F. D.** (2010): Nyutdannede læreres første tid i yrket – en sjokkartet oplevelse? Í: Haug, P. (ritstj.). *Kvalifisering til læraryrket*. Abstrakt Forlag (s. 315 - 339) **Harryson, H.** (2012): *Aftursvar*. NÁD og Fólkaskúlagrunnurin. (s. 3-27) **Laursen, P. F.** (2011): Teori og praksis. Í: Kristensen, H. J. & Laursen, P. F. (ritstj.). *Gyldendals Pædagogik Håndbog*. Gyldendals Lærerbibliotek. (s. 568-585)	**Laursen, P. F. & Bjerresgaard** (2009): Hvordan lærer jeg at undervise? GRUNDBÓKIN (s. 26-45) **Lankes, E.M.** (2008): At vække interesse – hvad ved vi om motivation? Í: Helmke, A. o.fl. (ritstj.). *Hvad vi ved om god undervisning*. Dafolo (s. 59-66) **Egelund, N.** (2006): Den gode undervisning. Hvad kan PISA egentlig sige om praksis? Í: Andersen, P. (ritstj.). *God undervisning*. UP (s. 108- 114) **Hattie, J & Yates, G.** (2014): Din personlighet som lærer. Í: *Synlig læring – hvordan vi lærer.* Cappelen Damm Akademisk (s. 63-74). **Hattie, J. & Yates, G.** (2014): Undervisningsekspertice. Í: *Synlig læring – hvordan vi lærer.*	**Laursen, P. F. & Bjerresgaard** (2009): Værdier, vilkår og håndværk i skolen. GRUNDBÓKIN (s. 13-25) **Lyngsnes, K. & Rismark, M.** (2015): Læreplaner. Í: *Didaktisk arbeid*. Gyldendal (s. 153-180) **Lyngsnes, K. & Rismark, M.** (2015): Å planlegge opplæring. Í: *Didaktisk arbeid*. Gyldendal (s.81-132) **Munthe, E.** (2011): Undervisningsplanlegging – vitenskap og fortellingskunst. Í: Postholm, M. o.fl. (ritstj). *Lærerarbejd 1-7*. Høyskoleforlaget (s. 61-75). **Haug, P.** (2011): Å være lærer. Í: Postholm, M. o.fl. (ritstj). *Lærerarbejd 1-7*. Høyskoleforlaget (s. 19-40). **Ulriksen, L.** (2016): Kompetencer og kompetencemål. Í: *God undervisning på de videregående uddannelser*. Frydenlund. (s. 91-120) **Grynberg, S.** (2015): Kompetencemål og kanon hænger ikke sammen. Í: *Folkeskolen.dk* (GG. Tit heinta greinina á (www.folkeskolen.dk) **Olsen, V.** (2012): Dannelse eller kompetence. En pseudo diskussion. Í:

		Cappelen Damm Akademisk (s. 152-162). **Helmke, A.** (2008): At optimere den aktive læretid. Hvad ved vi om effektiv klasseledelse? Í: Helmke, A. o.fl. (ritstj.). *Hvad vi ved om god undervisning*. Dafolo (s. 41-49). **Jacobsen, K.** (2000): Lærerrollen og værdidebatten. Í: *Uddannelse nr. 7.* **Jensen, E**. (2016): Didaktik. Í: Larsen, S. (ritstj.). *Pædagogik og lærerfaglighed*. Hans Reitzels Forlag (s. 127-152).	*Folkeskolen.dk*. (GG. Tit heinta greinina á: www.folkeskolen.dk
22	**Mánadagur 30. Mai. Janus**	**Mikudagur 1. juni Janus**	**Fríggjadagur 3. juni Janus**
	Innihaldið í undirvísingini - Undirvísingartilfar og lærubókaskipanir I	Undirvísingartilfar og lærubókaskipanir II (Hóskandi tilfar í ymiskum lærugreinum)	Undirvísingarhættir I
	Laursen, P. F & Bjerresgaard, H. (2009): Kvaliteter i undervisningen. GRUNDBÓKIN (s. 149- 163) **Hiim, H. & Hippe, E.** (2009): Indholdet i undervisningen. Í: *Undervisningsplanlægning for faglærere*. Gyldendals lærerbibliotek. (s. 62-68) **Ulriksen, L.** (2016): Udvælgelse af indhold (hvad skal de studerende lære?). Í: *God undervisning på de videregående uddannelser*. Frydenlund. (s. 121-141) **Nielsen. V.O.** (2006): Organisering af undervisningens indhold – faglighed, tværfaglighed, projektarbejde. Í: Hansen, B. G. & Tams, A. (ritstj.). *Almen*	Lesandi, ið hava havt somu linjufak, gera ein hugskotsbanka.: *"Hvat er gott tilfar til ymisk endamál og til ymisk floksstig?"*	**Laursen, P. F. & Bjerresgaard, H.** (2009) Undervisningsformer. Í: *Praktisk pædagogik – Metodik i folkeskolen*. Gyldendals lærerbibliotek. (s. 95-99) **Laursen, P. F. & Bjerresgaard, H.** (2009) Klasseundervisning. Í: *Praktisk pædagogik – Metodik i folkeskolen.* Gyldendals lærerbibliotek. (s. 99-111) **Laursen, P. F. & Bjerresgaard, H.** (2009) Individuelt arbejde - gruppearbejde. Í: *Praktisk pædagogik – Metodik i folkeskolen.* Gyldendals lærerbibliotek. (s. 135-148) **Hattie, J. & Yates, G.** Forelæsningsmetoden og læring. Í: *Synlig læring – hvordan vi lærer.* Cappelen Damm Akademisk (s. 84- 92).

	didaktik. Relationer mellem undervisning og læring. Billesø & Baltzer. (s. 272-289) **Imsen, Gunn** (2006): Almenn didaktikk og fagdidaktikk – mellom dannelse og utdanningspolitikk. Í: Ongstad, S. (ritstj.). *Fag og didaktikk i lærerutdanning. Kundskab i grenseland*. Universitetsforlaget. (s. 163-182) **Krogh, Ellen** (2006). Fagdidaktik. Í: Damberg, E. o.fl. (ritstj). *Gymnasiepædagogik. En grundbog*. Hans Reitzels Forlag. (s. 185-194)		
23	**Mánadagur** **6. juni**	**Mikudagur** **8. juni** **Janus**	**Fríggjadagur** **10. juni** **Janus**
	2. hvítusunnudagur	Undirvísingarhættir II	Eftirmetingarhættir (Innleiðsla: Próvtøkuuppgávan)
		Kristensen, H. J. (1994): Emnearbejde – et alternativ til den traditionelle skole. Í: *Pædagogik – teori i praksis.* Gyldendal. (s. 63- 74). **Harryson, H.** (2018). Ymisk mál og ymiskir málbúnar (læraradagar – www.youtube.com **Laursen, P. F. & Bjerresgaard, H.** (2009) Værkstedsundervisning. Í: *Praktisk pædagogik – Metodik i folkeskolen*. Gyldendals lærerbibliotek. (s. 111-120) **Laursen, P. F. & Bjerresgaard, H.** (2009) Projektarbejde. Í: *Praktisk pædagogik – Metodik i folkeskolen.*	**Laursen, P. F. & Bjerresgaard, H.** (2009) Evaluering og feedback. Í: *Praktisk pædagogik – Metodik i folkeskolen*. Gyldendals lærerbibliotek. (s. 200-210) **Hattie, J. & Yates, G.** Tilbakemeldingens rolle. Í: *Synlig læring – hvordan vi lærer.* Cappelen Damm Akademisk (s. 107- 116). **Ulriksen, L.** (2016): Hvordan skal de studerende evalueres? Í: *God undervisning på de videregående uddannelser*. Frydenlund. (s. 187-230) **Hattie. J.** (2013): Lektionens gennemførelse: effektiv feedback. Í: *Synlig læring – for lærere.* Dafolo. (s. 183-216) **Ravn. K.** (2013): To DRjournalister ramte den svære stilebedømmelse. (www.folkeskolen.dk) **Temmer-Hansen, T.** (2018): Karaktergivning: Bør lærerne have en fælles retningslinje?

		Gyldendals lærerbibliotek. (s. 121-134) **Andriása Dam** (2018). Hvussu verkseta vit demokrati í fólkaskúlanum? SamHugsa-verkætlanin. (læraradagar – www.youtube.com) **Lieberout, A & Poulsen, J. A.** (2017): Tænk, hvis Stauning var gået i krig mod Hitler. Í: *Hanghøj, T. o.fl. Hvad er scenatiedidaktik?* Aarhus Unioversitetsforlag (s. 194-217).	(www.folkeskolen.dk) **Ravn, K.** (2018): Karakterskalaen til 10-årstjek. Inflation til 12-tallerne. **Sørensen, J. Y.** (2018): Lærer:) **Temmer-Hansen, T.** (2017). Er en hånd i vejret det samme som en god karakter? (www.folkeskolen.dk) **Højgaard, T.** (2013): Trupult at geva próvtøl í ítrótti. www.skulabladid.fo
24	**Mánadagur 13. juni**	**Hósdagur 16. juni**	**Fríggjadagur 17. Juni**
	Kl. 8.00 trekkja spurning. 48 tímars uppgáva.	Munnligar próvtøkur	Munnligar próvtøkur

Bókmentalisti

Akselvoll, M. Ø. (2018) *Samspil mellem skole og hjem,* Aarhus Universitetsforlag

Bramming, B., Kampp, J. & Nyegaard, P. (2009) *Klasselæreren – en lærer for livet,* Tellus (s. 20-23, 24-26, 78-80, 81-86,101-133,147-152)

Caspersen, J. & Raaen, F. D. (2010): Nyutdannede læreres første tid i yrket – en sjokkartet oplevelse? Í: Haug, P. (ritstj.). *Kvalifisering til læraryrket.* Abstrakt Forlag (s. 315 - 339)

Folkeskolens afgangsprøver. Prøvernes betydning og sammenhæng med undervisningen (2002) Danmarks evalueringsinstitut (s. 80-86)

file:///C:/Users/runais/Downloads/Folkeskolens_afgangsprver_-_prvernes_betydning_og_sammenhng_med_undervisningen%20(1).pdf

Christensen, H. & Godø, H. T. (2021) Tverrprofesjonelt samarbeid i skolen: Lærerens forståelse av egen kjernekompetanse, Nr. 01, *Norsk pedagogiskt tidsskrift*

Frederiksen, L. L. (2011): Hvad ved vi? Hvad vil vi? Hvad gør vi? *UP* (s. 3-5)

Egelund, N. (2006): Den gode undervisning. Hvad kan PISA egentlig sige om praksis? Í: Andersen, P. (ritstj.). *God undervisning.* UP (s. 108-114)

Grynberg, S. (2015): Kompetencemål og kanon hænger ikke sammen. Í: *Folkeskolen.dk* (www.folkeskolen.dk)

Harryson, H. (2012): *Aftursvar.* NÁD og Fólkaskúlagrunnurin. (s. 3-27)

Harryson, H. (2018): Forskningsfeltet – Læreruddannelsen i det 21 århundrede – nogle tal og nogle tendenser. Í: *Den pædagogiske diskurs i læreruddannelsen.* AAU (s. 6-16).

Hattie, J & Yates, G. (2014): Din personlighet som lærer. Í: *Synlig læring – hvordan vi lærer.* Cappelen Damm Akademisk (s. 63-74).

Hattie, J. & Yates, G. (2014): Undervisnings-ekspertice. Í: *Synlig læring – hvordan vi lærer.* Cappelen Damm Akademisk (s. 152-162).

Hattie, J. & Yates, G. Tilbakemeldingens rolle. Í: Synlig læring – hvordan vi lærer. Cappelen Damm Akademisk (s. 107-116).

Hattie. J. (2013): Lektionens gennemførelse: effektiv feedback. Í: *Synlig læring – for lærere.* Dafolo.

Hansen, H.J. (2020). Co - Teaching. Forfatteren og Århus Universitetsforlag.

Hansen, J.W. (2006) *Ny lærer i skolen, Guide til de første år,* Gyldendals Lærerbibliotek (s. 63-79)

Hagensen, M. W. (2019) *Skole-hjem-samarbejde er skolens kerneopgave,* KvaN 113, apríl 2019, s. 19-26

Hedegaard-Sørensen, L., Frederiksen, M.og Laursen, P.F. (2020): Didaktiske dilemmaer - Håndtering af undervisningens praksis. Hans Reitzels Forlag.

Helmke, A. (2008): At optimere den aktive læretid. Hvad ved vi om effektiv klasseledelse? Í: Helmke, A. o.fl. (ritstj.). *Hvad vi ved om god undervisning.* Dafolo (s. 41-49).

Hiim, H. & Hippe, E. (2009): Indholdet i undervisningen. Í: *Undervisningsplanlægning for faglærere.* Gyldendals lærerbibliotek. (s. 62-68)

Imsen, Gunn (2006): Almenn didaktikk og fagdidaktikk – mellom dannelse og utdanningspolitikk. Í: Ongstad, S. (ritstj.). *Fag og didaktikk i lærerutdanning. Kundskab i grenseland.* Universitetsforlaget. (s. 163-182)

Jacobsen, K. (2000): Lærerrollen og værdidebatten. Í: *Uddannelse* nr. 7.

Jensen, E. (2016): Didaktik. Í: Larsen, S. (ritstj.). *Pædagogik og lærerfaglighed.* Hans Reitzels Forlag (s. 127-152).

Jensen, E. & Jensen, H. (2007) *Professionelt forældresamarbejde*, Akademisk Forlag

Kendetegn ved et velfungerende samarbejde mellem lærere og pædagoger (2017) EVA file:///C:/Users/runais/Downloads/Kendetegn_samarbejde_web%20(2).pdf

Kunngerð nr. 114 frá 22. Nov. 2000 um verkætlanaruppgávuna, Mentamálaráðið

https://logir.fo/Kunngerd/114-fra-22-11-2000-um-verkaetlanaruppgavuna

Kunngerð um flokslæraran

https://logir.fo/Kunngerd/37-fra-26-03-2003-um-flokslaeraran

Krogh, Ellen (2006). Fagdidaktik. Í: Damberg, E. o.fl. (ritstj). *Gymnasiepædagogik. En grundbog.* Hans Reitzels Forlag. (s. 185-194)

Kunngerð um flokslæraran https://logir.fo/Kunngerd/37-fra-26-03-2003-um-flokslaeraran

Kristensen, H.J.(1991) *Pædagogik – teori i praksis. Skolen i 90´erne*, Gyldendal (s. 75-93)

Lankes, E.M. (2008): At vække interesse – hvad ved vi om motivation? Í: Helmke, A. o.fl. (ritstj.). *Hvad vi ved om god undervisning*. Dafolo (s. 59-66)

Laursen, P. F. (2011): Teori og praksis. Í: Kristensen, H. J. & Laursen, P. F. (ritstj.). *Gyldendals Pædagogik Håndbog.* Gyldendals Lærerbibliotek. (s. 568-585).

Laursen, P. F. & Bjerresgaard (2009): Hvordan lærer jeg at undervise? GRUNDBÓKIN (s. 26-45)

Lauritsen, H. (2018) *Kroppen taler til klassen*, Folkeskolen nr. 05

Lindhardt, L. (2008): Hvor lærer en lærer at være lærer? *Unge Pædagoger* (s. 41-54)

Littauer, A. (2019) *Forældrenes tillid til skolen er fundamentet*, KvaN 113, apríl 2019, s. 39- 49

Lærere og pædagogers samarbejde om undervisningen (2017) Danmarks evalueringsinstitut – EVA

Lyngsnes, K. & Rismark, M. (2015): Læreplaner. Í: *Didaktisk arbeid.* Gyldendal (s. 153-180)

Lyngsnes, K. & Rismark, M. (2015): Å planlegge opplæring. Í: *Didaktisk arbeid.* Gyldendal (s.81-132)

Munthe, E. (2011): Undervisningsplanlegging – vitenskap og fortellingskunst. Í: Postholm, M. o.fl. (ritstj). *Lærerarbejd 1-7.* Høyskoleforlaget (s. 61-75).

Midjord, R. (2009) *Mørkini verða flutt*, Skúlablaðið nr. 02

mbt@folkeskolen.dk (2017) Elev: "Læreren fik mig til at tale"

https://www.folkeskolen.dk/620678/elev-laereren-fik-mig-til-at-tale

Nordahl, T. (2011) *Læreren som leder af klasser og undervisningsforløb*, Dafolo (s. 27-61)

Niclasen, A. (2021) Spurdómsstýrd uppgáva – eitt bólkaarbeiði https://sfs.fo/news/221

Nielsen. V.O. (2006): Organisering af undervisningens indhold – faglighed, tværfaglighed, projektarbejde. Í: Hansen, B. G. & Tams, A. (ritstj.). *Almen didaktik. Relationer mellem undervisning og læring.* Billesø & Baltzer. (s. 272-289)

Ny lærer. En evaluering af nyuddannede læreres møde med folkeskolen, (2011) Danmarks Evalueringsinstitut (s. 31-41) https://www.eva.dk/grundskole/laerer

Ulriksen, L. (2016): Kompetencer og kompetencemål. Í: *God undervisning på de videregående uddannelser.* Frydenlund. (s. 91-120)

Ulriksen, L. (2016): Udvælgelse af indhold (hvad skal de studerende lære?). Í: *God undervisning på de videregående uddannelser.* Frydenlund. (s. 121-141)

Ulriksen, L. (2016): Hvordan skal de studerende evalueres? Í: *God undervisning på de videregående uddannelser.* Frydenlund. (s. 187-230)

Undervisning for alle. Det gode samarbejde https://www.eva.dk/grundskole/undervisning-gode-samarbejde

Professionelle læringsfællesskaber – tættere på undervisningen (2018) Danmarks Evalueringsinstitut (s. 1-17)

Skibsted, E., H.B. Svendsen, K. Østergaard & S. Langager (red.) (2015). Undervisningsdifferentiering – Et princip møder praksis. København: Akademisk Forlag.

Stange, M. (2016) Samskiftisnám og floksleiðsla, Nám (e-bók) (s. 37-50 + s. 78-93, s. 149-152)

Sørensen, J. Y. (2019) 9.b ser tilbage: Klasselæreren, vi aldrig glemmer, Folkeskolen nr. 02

Ainscow, M. (2020): *Promoting inclusion and equity in education: lessons from international experiences*, Nordic Journal of Studies in Educational Policy, DOI: 10.1080/20020317.2020.1729587

Thejsen, T. (2017) PD: Elevsamtalen skal handle om andet end læring og skole, Folkeskolen 8. Sept. 2017

Qvortrup, L. (2016) *Professionelle læringsfællesskaber*, Dafolo (e – bók)

2017 Tema. Fælles udvikling af nye undervisningsformer. Det didaktiske laboratorium. EVA file:///C:/Users/runais/Downloads/F%C3%A6lles%20udvikling%20af%20nye%20undervisningsformer.pdf

Ravn. K. (2013): To DR-journalister ramte den svære stilebedømmelse. (www.folkeskolen.dk)

Temmer-Hansen, T. (2018): Karaktergivning: Bør lærerne have en fælles retningslinje? (www.folkeskolen.dk)

Ravn, K. (2018): Karakterskalaen til 10-års-tjek. Inflation til 12-tallerne.

Temmer-Hansen, T. (2017). Er en hånd i vejret det samme som en god karakter? (www.folkeskolen.dk)

Højgaard, T. (2013): Trupult at geva próvtøl í ítrótti. (www.skulabladid.fo)

TEMAVIKA: Sernámsfrøði (3. L – 2021/2022)

Mánadagur 9. mai.	Týsdagur 10. mai.	Mikudagur 11. mai	Hósdagur 12. mai.
(09.00-09.45) **Innleiðsla** *Rúna í Skála & Janus Jensen*	(09.00-10.15) **Sernámsfrøðiliga økið í Føroyum í søguligum og samfelagsligum høpi og í nútíðar høpi. Hvat er rákið?** *Frida Poulsen*	(08.30- 9.45) **Margarinfabrikkin** *Lærari og námsfrøðingur úr Margarinfabrikkini*	(09.00-10.15) **Autisma** *Kirstin Sigurðsdóttir Rasmussen*
(10.00-12.00) **Sernámsfrøði – Hvørji altjóða rák eru og hvussu sæst hetta aftur í Føroyum?** *Frida Poulsen*	(10.30-12.00) **Sernám:** *Margreth Olsen, stjóri í Sernámi*	(10.05 – 10.50) **Næmingar, ið hava føroyskt sum annaðmál og við aðari etniskari bakgrund** *Kalpana Vijayavarathan* (11.15 – 12.15) **Hvussu skipar skúlin undirvísingina fyri orðblind?** *Annika Joensen, lærari í Eysturkommunu*	(10.30 – 12.00) **Førleikastovurnar: Hvørjar tænastur veita tær, og hvussu skipa tær sítt arbeiði?** *Joan Knudsen – MMR*
(12.30-14.15) **Diagnosa og diagnostisk undirvísing: Hvat er tað?** *Hans Harryson*	(12.30 – 14.15) **Barna- og Ungdómspsykiatriin** *Súsanna Reinert Petersen, yvirlækni í Barna- og ungdómspsykiatriini*	(12.30-14.15) **Hvussu skipar skúlin sernámsfrøðina?** *Hans Michael í Mittúni, varaskúlastjóri* *Joan Jacobsen, leiðari í Førleikastovuni* *Hanna Lamhauge, leiðari í sertoyminum*	

Bókmentir, ið uppleggini byggja á, eru m.a.

Thomsen, P. H. (2013): ADHD. Í: *Psykiske lidelser i skolealderen. En guide for forældre og lærere*. Hans Reitzels Forlag. (s. 63-97)

Thomsen, P. H. (2013): Autismespektrum-forstyrrelser. Í: *Psykiske lidelser i skolealderen. En guide for forældre og lærere*. Hans Reitzels Forlag (s. 81-92).

Westrheim, K. T. (2013): Den flerkulturelle skole – serrurse og utfordring. Í: Postholm, M. B. O.fl. (ritstj.) *Elevmangfold i skolen, 1-7.* Høyskoleforlaget. (s. 107-134).

Jansen, H. (1999): Mental retardering. Í: Lier, L. O.fl. (ritstj.) *Børne og ungdonspsykiatri*. Hans Reitzels forlag (s. 219-228)

Gamby, G. (1999): Elever med læsevanskeligheder. Í: Hansen, M. & Paggard, P. E. (ritstj.). *Specialundervisningshåndbogen.* Gyldendal Uddannelse. (s. 206-215)

- Upprit um førleikastovur – grundað á tilmælið um serundirvísing juni 2011. Fólkaskúlaráðið 2012
- Kunngerð um førleikastovur 2. Juli 2019. Mentamálaráðið

Úr bókini *Effekter af specialundervisningen*, sum er redigerað av Susan Tetler og Niels Egelund

· *Pædagogiske vilkår ... for elever i komplicerede læringssituationer*, Susan Tetler, Kirsten Baltzer, Lotte Hedegaard-Sørensen, Connie Boye og Grete Liv Andersen, s. 131 - 132

· *De tre aktørperspektiver*, Susan Tetler, s. 145 - 146

· *Forældrenes perspektiv*, Susan Tetler, s. 147 - 166

· *Elevernes perspektiv*, Susan Tetler & Kirsten Baltzer, s. 167 - 190

· *Lærernes perspektiv*, Lotte Hedegaard-Sørensen, s. 191 - 216

Byggesten til 'god praksis', Lotte Hedegaard-Sørensen, Kirsten Baltzer, Connie Boye, Grete Liv Andersen og Susan Tetler, s. 271 – 308 .

Beskyttet eller inkluderet En falsk modsætning - En undersøgelse af specialklasserækken på en folkeskole (Lotte Hedegaard-Sørensen)

https://www.folkeskolen.dk/folkeskolen-nr-07-2022-inklusion-skolepolitik-christiansborg/er-skolen-selv-med-til-at-skabe-problemet/4627424

Lesið eisini inni á heimasíðuni hjá UMMR um tað sernámsfrøðiliga økið. (Tilmælið frá 2014 liggur sum leinki á hesum staði, og tað mugu tit eisini lesa):

https://www.ummr.fo/fo/arbeidsoki/utbugving-og-gransking/sernamsfrodiliga-okid/

Her er fyrireikandi tilfarið til 12. mai til fyrilestur hjá Kirstin um autismu.

Hygg eftir 1. parti av 1. sesong av røðini hjá DR1 "De skjulte talenter".
Leinkið: https://www.dr.dk/drtv/episode/de-skjulte-talenter_-kaos-i-kantinen_47698

1. Holm. D. Hvasko. Pædagogik for børn med autismespektrumforstyrrelser (ASF), Landsforeningen autisme
2. Hygg á heimasíðuna https://overlevelsesguiden.dk/ Far t.d. inn á "Vidensbanken", har er nógv tilfar og góður íblástur at fáa.

TEMAVIKA – SERNÁMSFRØÐI

Framløgurnar fríggjadagin 20/5-2022

Fríggjadagin 20/5-2022 skal hvør bólkur skal leggja sína **PP-framløgu** fram fyri floksfeløgunum. Bólkarnir 1-5 eru í stovu 62, og bólkarnir 6 -10 eru í stovu 63

Hvør framløga tekur **20 min**. Aftaná framløguna kunnu floksfelagar og undirvísarar seta spurningar í 5 min. Vit byrja kl 8.30 og miða eftir at vera liðug á middegi. Ein lærari verður í hvørjari stovu.

Stova 62: Hans			**Stova 63: Janus**		
kl	*Bólkur*	*Evni*	*kl*	*Bólkur*	*Evni*
8.30 – 8.55	Bólkur 1	Menningartarn	8.30 – 8.55	Bólkur 6	Menningartarn
9.05 – 9.30	Bólkur 2	Autisma og Asp.s.	9.05 – 9.30	Bólkur 7	Autisma og Asp.s.
9.40 – 10.05	Bólkur 3	ADHD	9.40 – 0.05	Bólkur 8	ADHD
10.30 – 10.55	Bólkur 4	Dysleksi	10.30 – 10.55	Bólkur 9	Dysleksi
11.05 – 11.30	Bólkur 5	Næm.v.ø.etn.uppr.	11.05 – 11.30	Bólkur 10	Næm.v.ø.etn.uppr.

GG:Um onkur ynskir at broyta/flyta tíðina, so skal hetta avtalast, bæði við fólkini í egnum bólki og við fólkini í hinum bólkinum. Síðan skulu lærararnir hava boð um broytingina.

EVNISVIKAN 2021/2022

Øll lesandi á lærara- og pedagogútbúgvingini arbeiða við høvuðsyvirskriftini *“granskingargrundað undirvísing”*

Námsvísindadeildin
Fróðskaparsetur Føroya

EVNISVIKA

Frá 4/10 til 8/10-2021

Granskingargrundað undirvísing

- Ein ferð inn í álítandi dátugrunnar

Námsvísindadeildin
Fróðskaparsetur Føroya

Framløguskrá

Hvat er endamálið við evnisvikuni?

Hvat hava undanfarnar evnisvikur snúð seg um?

Hvat er høvuðsevnið í evnisvikuni 2021/2022?

Hvat skal koma burtur úr evnisvikuni hesa ferð – ella: Hvat skal hon enda við?

Hvussu verður evnisvikan skipað?

Framløgur um álítandi dátugrunnar og javnlíkamettar greinar
– Poul Guttesen og Inga Højsted

Kunning um arbeiðsgongd og hølisviðurskifti
– Noomi í Dali & Rúna í Skála

NÆR ER EVNISVIKAN?

Ársætlan

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	19	20
35	36	37	38	39	40	42	43	44	45	46	47	48	49	50	1	2	3	4
30/8	6/9	13/9	20/9	27/9	4/10	18/10	25/10	1/11	8/11	15/11	22/11	29/11	6/12	13/12	3/1	10/1	17/1	24/1
I					Evnisvika				Próvtøka	II							Próvtøka	Lesvika

ENDAMÁLIÐ VIÐ EVNISVIKUNI

Evnisvikur eru vælkendar á dagstovnaøkinum og í fólkaskúlanum, og tí skulu tey lesandi á NÁD sleppa at royna evnisarbeiði í lestrartíðini

- At øll lesandi á Námsvísindadeildini savna sín hug um eitt og sama undirvísingarevni/høvuðsevni
- Evnið skal vera viðkomandi fyri báðar professjónirnar – og tískil eisini fyri báðar útbúgvingarnar
- Evnið skal fáa uppmerksemi í politisku skipanini, í miðlunum og innanfyri teir báðar yrkisgeirarnar
- Í praksis merkir evnisvikan, at øll vanlig undirvísing verður niðurløgd í eina viku, og tey lesandi eru á Frælsinum hvønn dag í viku.

EVNISVIKUR SEINASTU 3 ÁRINI

- 2018/2019: **Heimsmálini hjá ST** *(Tey lesandi arbeiddu í grund- og linjulærugreinum)*
- 2019/2020: **Heimsmálini hjá ST** *(Undirvísarar settu orð á hvør sítt høvuðsevni, og lesandi valdu evni eftir egnum ynski. T.e. at lesandi úr ymiskum árgangum, linjum og útbúgvingum arbeiddu saman)*
- 2020/2021: **Føroysk lærarútbúgving í 150 ár** *(Av tí at korona ávirkaði undirvísingina, so avgjørdi einstaka akkersfólkið, um linjan tók lut)*

HØVUÐSEVNIÐ 2021/2022

Granskingargrundað undirvísing

– Ein ferð inn í álitandi dátugrunnar

Orsøk: Tað stendur í kunngerðini §1 Stk. 2. *"at útbúgvingin er **granskingargrundað** og á slíkum støði, at hon verður viðurkend í grannalondunum og sum grundstøði undir framhaldslestri".*

At útbúgvingin er granskingargrundað merkir m.a., at lesandi skulu lesa granskingargrundað tilfar, og hetta tilfar finnist í stóran mun í **javnlíkamettum greinum** og **tíðarritum**

ARBEIÐSGONGD OG ENDAÚRSLIT

Tey lesandi arbeiða í sínum grundfakum/linjugreinum, og tey skulu velja sær eitt evni, ið hevur samband við tað skeið, ið tey taka júst nú

Tey lesandi skulu leita í viðkomandi dátugrunnum fyri at fáa greiðu á, hvat nýggj gransking sigur um úrvalda evnið

Tey lesandi, ið arbeiða í bólki, skulu annaðhvørt

- *Skriva eina grein/tekst*
- *Gera ein postara*
- *Gera podcast*
- *Gera ein dokumentar*

Líkamikið hvør miðil verður nýttur, so skal ein keldulisti fylgja við avrikinum.

YMISKIR MÁLBÚNAR

GREIN

PODCAST

DOKUMENTAR

POSTARI

HVUSSU VERÐUR EVNISVIKAN SKIPAÐ?

Mánadag	Týsdag	Mikudag	Hósdag	Fríggjadag
09.00 – 14.00	09.00 – 14.00	09.00 – 14.00	09.00 – 14.00	09.00 – 14.00
Kunning um (1) evnisvikuna, (2) ymiskar kanningarhættir, (3) ymiskar dátugrunnar, (4) bygnaðin í javnlíkamettum greinum (5) Kunning um arbeiðsgongd og hølisviðurskifti **Lesandi fara í sítt flokshøli at leggja eina arbeiðsætlan**	 Lesandi arbeiða 3 og 3 ella 4 og 4. *Undirvísarin er sparringspartnari, leiðbeinari, kritiskur viðmerkjari osfr..*			Framløgudagur Leiðslan bjóðar eina tvíflís og okkurt at drekka afturvið

Umboð fyri flokkar og linjur – arbeiðsuppgávur í evnisvikuni

- Týsdag – mikudag – hósdag
- Vit hittast kl 11.30 til ein stuttan fund (½ tíma)

- Okkara uppgáva:
  - Samskipa, so øll vita av hvørjum øðrum
  - Avtala hvussu fríggjadagurin skal skipast

HØLISVIÐURSKIFTI

Høli	Flokkur og linjur
52	1.P – Føroyskt & Lívsáskoðan og siðalæra
54	Søga og samtíð – linja
55	Námsfrøðilig leiðsla – linja
56	2.P – Mál og lesimenning
61	Náttúra og tøkni - linja
62	Alis- og evnafrøði - linja
63	Heilsa, kroppur og rørsla - linja
64	Skúlabúgving - Linja
65	Ítróttur - Linja
66	Føroyskt - Linja
Aulan	1.L - U&L 1 og Støddfrøði
Íbúð 1	Kristnikunnleiki - linja
Miðbúðin	Kreativ námfrøði – linja

Undirvísing og læring IV: Kanningarhættir og vísindaástøði

Lestrarárið 2021/2022

7032.20

Poul F. Guttesen

Skeiðslýsing

Skeiðsnummar	7032.20
ECTS	5.00
Heiti	Undirvísing og læring IV: Kanningarhættir og vísindaástøði
Endamál	Endamálið við hesum skeiði er, at lesandi nema sær 1) grundleggjandi førleikar í ymsum vanligum kanningarhættum á námsfrøðiliga og didaktiska økinum og 2) kunnleika um vísindaástøðiligar stevnur, ið liggja handan hesar hættir og ávirka teir.
Innihald	• Grundleggjandi hugtøk í vísindaligum kanningarhættum og vísindaástøði • Spurnablaðskanningar • Viðtal • Eygleiðingar • Positivisma • Tulkingarfrøði og fyribrigdarfrøði • Konstruktivisma
Læru- og undirvísngarhættir	Skeiðið inniheldur: lestur, fyrilestrar, kjak/orðaskifti, bólkaarbeiði, smærri uppgávur, og bólkaframløgur.
Próvtøkuháttur	Virkin luttøka. Fyri at standa skeiðið skulu lesandi vera virkin í bólkaarbeiði og handa inn smærri uppgávur gjøgnum alt skeiðið.
Próvdøming	Innanhýsis
Próvtalastigi	Staðið/ikki Staðið
Lestrarlisti	Høvuðs skeiðsbók: Antin *Lærerens undersøgelsesmetoder* eftir L. Aagerup og K. Willaa (Hans Reitzels Forlag, 2016) ella *Pædagogens undersøgelsesmetoder* eftir L. Aagerup (Hans Reitzels Forlag, 2015).. København: Hans Reitzels Forlag. Lestrarlisti við øðrum kravdum tekstum verður útflýggjaður við skeiðsbyrjan.
Læruúrtøka	Tá skeiðið er lokið, skulu tey lesandi duga at • greiða frá grundleggjandi hugtøkum í vísindaligum kanningarhættum og vísindaástøði • greiða frá og samanbera ymsar kanningarhættir • greiða frá og samanbera vísindaligar stevnur • leggja eina kanningarætlan á námsfrøðiliga og didaktisku økinum til rættis
Stig	Bachelor
Ábyrgd	Poul Fossdal Guttesen, email: PoulFG@setur.fo

	Mánadagur, 31.01	Mikudagur-fríggjadagur, 02.02 – 04.04
	Kanningarhættir – grundleggjandi viðurskifti	Verkstaðir: Lesandi koma á ein verkstað, antin um spurnablaðskanningar, semi-strukturerað intervjú ella eygleiðingar
	Bókmentir • Aagerup og Willaa, 2016, kap. 1	*Bókmentir* • Viðkomandi kapitlar í Aagerup og Willaa

	Mánadagur, 14.03	Mikudagur, 16.03	Fríggjadagur, 18.03
	1) Positivisma og kvantitativir kanningarhættir 2) Verkstaður: At finna sær eitt evni og at orða ein spurdóm	1) Fyribrigdarfrøði og atknýttir kanningarhættir 2) Verkstaður: At leita eftir bókmentum (1): Yvirskipað	1) Tulkingarfrøði og atknýttir kanningarhættir 2) Verkstaður: At leita eftir bókmentum (2): at brúka talgildargrunnar at leita eftir javnlíkamettum (peer-reviewed) greinum
	Bókmentir • Høyen og Brinkkjær, 2018, s. 61-80 • Larsen et al., 2020, s. 67-75 • Aagerup og Willaa, 2016, kap. 4	*Bókmentir* • Birkler, 2005, s. 103-111 • Jacobsen et al., 2020, s. 281-308 • Larsen et al., 2020, s. 83-96 • Aagerup og Willaa, 2016, kap. 2-3	*Bókmentir* • Høyen og Brinkkjær, 2018, s. 81-96. • Dahlager og Fredslund, 2007, s. 154-178. • Aagerup og Willaa, 2016, kap. 3

	Mánadagur, 21.03	Mikudagur, 23.03	Fríggjadagur, 25.03
	1) Sosialkonstruktivisma og atknýtt gransking 2) Verkstaður: Vísindaástøði, kanningarhættir og mín B.Ed. verkætlan	1) ...tað, ið vit ikki náddu 2) Verkstaður: Fyrireika framløgur av B.Ed. verkætlan	"Mítt B.Ed. verkevni higartil" – í bólkum leggja lesandi fram fyri hvørjum øðrum
	Bókmentir • Høyen og Brinkkjær 2018, s. 175-86. • Larsen et al., 2020, s. 195-208		

Bókmentarlisti

Birkler, J. (2005). *Videnskabsteori: En grundbog*. Munksgaard.

Dahlager, L. & Fredslund, L. (2007). Hermeneutisk analyse – forståelse og forforståelse. Í S. Vallgårda & L. Koch (Ritstj.), *Forskningsmetoder i folkesundhedsvidenskab* (3. útg.) (s. 154-178). Munksgaard.

Høyen, M., & Brinkkjær, U. (2018). *Videnskabsteori for de pædagogiske professionsuddannelser*. Hans Reitzels Forlag.

Jacobsen, B., Tanggaard, L., & Brinkmann, S. (2020). Í S. Brinkmann & L. Tanggaard (Ritstj.), *Kvalitative metoder: En grundbog* (3. útg) (s. 281-308). Hans Reitzels Forlag.

Larsen, M. E., Matthiesen, J., Wulff, L. & Vilien, K. (2020). *Skriv opgaver på læreruddannelsen: Håndbog i akademisk skrivning og studieteknik*. Samfundslitteratur.

Aagerup, L. & Willaa, K. (2016). *Lærerens undersøgelsesmetoder*. Hans Reitzels Forlag.

SKEIÐSLÝSING

BEd. ritgerðin

Námsvísindadeildin
Fróðskaparsetur Føroya

Skeiðsnummar
Course number

7801.20

Heiti
Title

BEd-ritgerð – Læraraútbúgvingin

ECTS
ECTS

15 ECTS

Fortreytir
Prerequisites

Áðrenn lesandi sleppa at verja B.Ed. ritgerðina, skulu tey hava staðið allar ásettar próvtøkur á læraraútbúgvingini.

Stig
Level

Bachelor

Endamál
Purpose

BEd-verkætlanin er spurdómsstýrd. T.e. at tey lesandi velja sær eitt spurdómsevni, ið er viðkomandi fyri lærarayrkið.

Tá ið tey lesandi svara spurdóminum, so skulu tey samantvinna vísindalig ástøði og háttaløg við egnar kanningar og/ella skjalfestar starvslæruroyndir

Læruúrtøka
Learning outcomes

Vitan

Tá ið skeiðið er lokið, skulu tey lesandi megna

- at greiða frá, hví spurdómsevnið er eitt týdningarmikið evni í lærarayrkinum
- at grundgeva fyri, hvørji ástøði og hvørji háttaløg tey hava nýtt, tá ið tey hava kanna spurdómsevnið.

Førleikar

Tá ið skeiðið er lokið, skulu tey lesandi megna

- at savna empiri, ið er viðkomandi fyri spurdómsevnið
- at greiða og greina empiriska tilfarið við støði í úrvaldu ástøðunum og háttaløgunum
- at vísa við dømum, hvussu ein lærari kann arbeiða við spurdómsevninum í skúlanum, í flokshølinum og/ella í eini ávísari lærugrein

Almennir førleikar

Tá ið skeiðið er lokið, skal tann lesandi megna

- at skriva ein samanhangandi akademiskan tekst um spurdómsevnið
- at nýta frøðimál og frøðiorð, tá ið ein skiftir orð um spurdómsevnið
- at meta um og kjakast um tey ástøði, háttaløg og kanningarúrslit, ið verða løgd fram í BEd. ritgerðini

Innihald ***Content***	Ritgerðin verður skipað kring ein spurdóm. Spurdómurin skal grundast í undirvísingarfakligum og/ella námsfrøðiligum avbjóðingum, sum eru viðkomandi í skúlahøpi. Tann lesandi orðar sín spurdóm í samráð við vegleiðaran.
Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	Lesandi fáa vegleiðing, meðan tey skriva BEd-ritgerðina: • Ein lesandi – 3 klokkutímar • Tvey lesandi – 4 klokkutímar • Trý lesandi – 5 klokkutímar
Próvtøkuháttur ***Assessment method***	BEd. ritgerðin er eitt skrivligt avrik, ið verður vard munnliga. Ritgerðin kann skrivast einsæris ella í bólki. Tað kunnu í mesta lagi vera trý lesandi í hvørjum bólki. Munnliga verjan, sum skal taka støði í skrivliga avrikinum, er einsæris. Lesandi, ið skriva í bólki, ábyrgdast fyri alla ritgerðina. (Próvtøkan og onnur viðurskifti eru lýst nærri i serstøkum skjali).
Próvdøming ***Examination***	Uttanhýsis
Próvtalastigi ***Marking scale***	7- talsstigin
Lestrarlisti ***Bibliography***	Umframt tað tilfar, sum er nýtt í lesnaðinum frammanundan, skulu lesandi fáa til vega hóskandi bókmentir.
Ábyrgd **Contact**	Hans Harryson, útbúgvingarleiðari

Próvmetingarskjal

- Bachelorverkætlanir á Námsvísindadeildini

Námsvísindadeildin
Fróðskaparsetur Føroya

Próvmetingarskjal - Bachelorverkætlanir á Námsvísindadeildini

Í hesum skjali verður grundgivið fyri próvtalinum fyri skrivligu B.Ed-ritgerðina umframt samlaða próvtalinum fyri B.Ed-verkætlanina.

Skrivliga ritgerðin skal próvmetast á einum próvmetingarfundi áðrenn munnligu verjuna.

Í próvmetingarskjalinum skal eisini grundgevast fyri samlaða próvtalinum av B.Ed.-verkætlanini hjá tí einstaka lesandi eftir munnligu próvtøkuna.

Til munnligu próvtøkuna verður eitt samlað próvtal givið fyri B.Ed-verkætlanina. Samlaða próvtalið kann í mesta lagi vera eitt próvtal hægri enn próvtalið fyri skrivligu ritgerðina, men kann væl fara fleiri enn eitt stig niðurum skrivliga próvtalið.

Próvmetingarskjalið skal útfyllast og undirskrivast av vegleiðara og próvdómara.

Skjalið skal latast inn á skrivstovuna á Námsvísindadeildini. Gevið gætur, at skjalið er innanhýsis og skal ikki útflýggjast til tann lesandi.

Uppgávuheiti:

Tal av lesandi:

Navn/nøvn á lesandi:

Skrivliga BEd-ritgerðin

Próvtal fyri skrivligu B.Ed-ritgerðina:
Grundgeving fyri próvtali fyri skrivligu B.Ed-ritgerðina: 1. Skipan av ritgerð: 2. Inngangur/spurdómur/avmarking: 3. Ástøði, hugtøk og háttaløg: 4. Nýtsla av kanningarúrslitum/empiri: 5. Viðgerð og kjak (samantvinnan av ástøði og praksis): 6. Niðurstøða/frásjónargerð: 7. Bókmentir og APA- tilvísingarskipan: 8. Málburður, fakligt mál, setningsbygnaður, og stavseting:

BEd-verkætlan – Munnlig próvtøka

Navn á lesandi:
Samlað próval fyri B.Ed-verkætlan hjá lesandi:
Grundgeving fyri próvtali hjá lesandi: **Mett verður um í hvønn mun tann lesandi:** • Megnar at skipa eina sjálvstøðuga, greiða og samanhangandi munnliga framløgu (Tann lesandi skal megna at seta avrikið í frásjón og duga at meta um styrkir og veikleikar í ritgerðini): • Er virkin í kjakinum: • Vísir eina sjálvstøðuga fatan av viðkomandi ástøði og hugtøkum, sum verða viðgjørd í kjakinum: • Dugir at tvinna saman ástøði og yrkisroyndir: • Nýtir fakmál, ið hoyrir til viðkomandi fakøki:

BEd. ritgerðir 2021/2022

Heiti

1	Frávera í føroyska fólkaskúlanum	12	Góð skúlabyrjan og relatjónsførleiki flokslærarans
2	Trupul skúlafravera í fólkaskúlanum	13	Floksleiðsla, nýggir lærarar, avbjóðingar og átøk
3	Skúlatilvera – fyribyrging av skúlaaftran	14	Týdningurin av millummentanarligum førleika í lærarayrkinum í føroyska fólkaskúlanum
4	Sosial happing og einsemi í føroyska fólkaskúlanum	15	Cultural Respensive Teaching – ein arbeiðsháttur at tryggja sosialt rttvísi í føroyska fólkaskúlanum
5	Inklutión í søgu	16	Heimaarbeiði sum amboð fyri læring í fólkaskúlanuim
6	Undirvísingarhættir fyri dreingir í fólkaskúlanum	17	Føroyski forskúlin
7	Dreingir í fólkaskúlanum	18	Aktiv læra í alis- og evnafrøði
8	Hvussu kann skúlin vera um næmingar í sorg?	19	Alis- og evnafrøði lærubøkur
9	Hvønn týdning hevur relasjónsførleikin hjá læraranum fyri trivnað og læruúrtøku hjá næmingum við serligum tørvi?	20	Líkningarokning í føroyska fólkaskúlanum
10	Tann góða relasjónin millum lærara og næming	21	Fjølbroytni í Náttúru & Tøkni
11	Relatiónsførleikin hjá læraranum	22	Ávirkanin rørsla hevur á næmingar í skúlanum

Gevið gætur:

- 5 av 22 BEd. ritgerðum taka støði í einari linjulærugrein (ella eini lærugrein í fólkaskúlanum. T.e. 23 prosent.

- 17 av 22 BEd. ritgerðum taka støði í annaðhvørt almendidaktiskum ella tvørgreinaligum avbjóðingum. T.e. 77 prosent.

Føroyskt sum grundskeið

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar:

Undirvísari

Rakul Skaalum rakuls@setur.fo

Skeiðsnummar *Course number*	
Heiti *Title*	Føroyskt grundskeið, bókmentir Basic Native Language Education, literature
ECTS *ECTS*	10
Fortreytir *Prerequisites*	At tann lesandi er innskrivaður til læraralestur á Námsvísindadeildini
Stig *Level*	Bachelor
Endamál *Purpose*	Endamálið við skeiðinum er at fyrireika tey lesandi til at undirvísa 1. til 6. flokk í føroyskum.
Innihald *Content*	Skeiðið er í 9 sjálvstøðugum og tó samføstum pørtum. Hesir eru: • Mál sum samleika-, mentanar- og vitanarberi • Narrativitetur • Tekstasløg og háttaløg • Greiningaramboð • Skriving og skrivinámsfrøði • Sjangrunámsfrøði • Námsætlanir fyri føroyskt • Lærubókaskipanir • At undirvísa í føroyskum í grunddeild og miðdeild fólkaskúlans. Hesin parturin er serliga knýttur at starvslæruni
Læru- og undirvísingarhættir *Learning and teaching approaches*	Bólkaarbeiði, floksarbeiði, fyrilestrar, undirvísingarvenjing, framløgur og kjak.
Læruúrtøka *Learning outcomes*	Tá ið skeiðið er lokið, skal tann lesandi megna at: • brúka málið sum samskiftismiðil á hóskandi hátt í ymsum støðum • greina ymisk bókmentalig háttaløg • skyna á og at gera mun á ymiskum tekstasløgum • brúka hóskandi greiningaramboð í mun til tekstaslag • greina samansettar tekstir (fjølmodalitet)

	• lýsa barnabókmentir • brúka ymiskar skrivinámsfrøðiligar arbeiðshættir • orða seg greitt og neyvt í skrivligum avrikum • greiða frá og meta um háttaløg og ástøði innan frálæru í bókmentaundirvísing • leita upp tilfar, grundgeva fyri vali av tilfari og meta um tað
Próvtøkuháttur *Assessment method*	Tá ið skeiðið er hálvrunnið skulu tey lesandi í starvslæru. Eftir starvslæruna skulu tey lesandi hava eina framløgu, ið tekur saman um starvslæruna. Henda framløgan skal standast. Við skeiðslok: Munnlig próvtøka. • Tey lesandi skulu upp í einum ókendum teksti, umframt í kendum ástøði og háttaløgum. Próvtøkan er í ein hálvan tíma, umframt 1 tíma til fyrireiking. Hjálparamboð eru loyvd.
Próvdøming *Examination*	Innanhýsis
Próvtalastigi *Marking scale*	Galdandi próvtalsstigi
Lestrarlisti *Bibliography*	Tann lesandi fær bókmentalista, tá skeiðið byrjar.
Ábyrgd *Contact*	Rakul Skaale Andreasen rakulskaale@live.dk

Skeiðsnummar *Course number*	
Heiti *Title*	Føroyskt grundskeið, mál Basic Native Language Education, language
ECTS *ECTS*	10
Fortreytir *Prerequisites*	At tann lesandi er innskrivaður til læraralestur á Námsvísindadeildini
Stig *Level*	Bachelor
Endamál *Purpose*	Endamálið við skeiðinum er at fyrireika tey lesandi til at undirvísa 1. til 6. flokk í føroyskum.
Innihald *Content*	Skeiðið er í 13 sjálvstøðugum og tó samføstum pørtum. Hesir eru: • Talumál og skriftmál • Orðaflokkar • Rættskivingarreglur • Orðalagslæru • Málnýtsla • Málsøga • Málbroyting • Málfjølbroytni og málføri • Purisma • Mál sum samskiftisamboð • Námsætlanir fyri føroyskt • Lærubókaskipanir • At undirvísa í føroyskum í grunddeild og miðdeild fólkaskúlans. Hesin parturin er serliga knýttur at starvslæruni
Læru- og undirvísingarhættir *Learning and teaching approaches*	Bólkaarbeiði, floksarbeiði, fyrilestrar, undirvísingarvenjing, framløgur og kjak

Læruúrtøka *Learning outcomes*	Tá ið skeiðið er lokið, skal tann lesandi megna at: • brúka allar vanligar stavsetingarreglur í verki • greina setningar og sambondini ímillum liðirnar • stava síni skrivligu avrik rætt • orða seg greitt og neyvt í skrivligum avrikum • rætta, bøta og menna skrivlig næmingaavrik • greiða frá rættingum og ábótum • seta føroyska málið í ein málsøguligan samanhang • greiða frá málsøguni, málfjølbroytni, málførum, málbroytingum og purismu • greina munin á talu- og skriftmáli • greiða frá og meta um háttaløg og ástøði innan frálæru í málundirvísing • leita upp tilfar, grundgeva fyri vali av tilfari og meta um tað
Próvtøkuháttur *Assessment method*	Tá ið skeiðið er hálvrunnið skulu tey lesandi í starvslæru. Eftir starvslæruna skulu tey lesandi hava eina framløgu, ið tekur saman um starvslæruna. Henda framløgan skal standast. Við skeiðslok: Skrivlig próvtøka • Tey lesandi skulu upp í rættskriving, bendingarlæru, orðalagslæru og ástøði um mál. Próvtøkan er í 6 tímar. Hjálparamboð: Einans orðabøkur. Í metingini er førleikin í staving og málburði partur av tí, sum verður mett, hóast høvuðsdenturin verður lagdur á tað fakliga innihaldið.
Próvdøming *Examination*	Innanhýsis
Próvtalastigi *Marking scale*	Galdandi próvtalsstigi
Lestrarlisti *Bibliography*	Tann lesandi fær bókmentalista, tá skeiðið byrjar.
Ábyrgd *Contact*	Rakul Skaale Andreasen rakulskaale@live.dk

Lestraræetlan Føroyskt á grund – bókmentir og mál		
Vika	Dagur og dato	Dagur og dato
5	Mikudagur 5. januar	Fríggjadagur 7. Januar
	Innleiðsla og kunning Hvat skulu vit við fagurbókmentum? Bruner: Um hvussu vit ogna okkum vitan og um narrativitet	Sjangrur (tekstasløg) Sjangrunámsfrøði, læruringrásin og tekstavirksemi Málkanning Ein bólkur leggur fram tekstaslagið *yrkingar*.
	Andersen, Per Thomas. 2011, s. 15-22. Aukrust, Vibeke Grøver. 1999, s. 7-35. “Parterapi – elsker du mig stadig? Værdigfuld indsigt 2:5”	Fibiger, Johannes, Maibom, Inger og Søgaard, Søren. 2011, s. 104-114. Mulvad, Ruth. 2009, s. 27-31.
6	Mikudagur 12. januar	Fríggjadagur 14. Januar
	Hvat er mál? Undirvísing í at nýta talgildu heimasíðurnar *www.sprotin.fo* og *www.málráðið.fo* Navnorð Ein bólkur leggur fram um *sálmar*.	Fiktiónsskriving Forteljandi tekstir Føroyskt sum mentanar- og samleikaberi Ein bólkur leggur fram tekstaslagið *stuttsøgur.*

	Weyhe, Eivind. 2010, s. 1-8. Petersen, Hjalmar P. 2020a. s. 108-141.	Fibiger, Johannes, Maibom, Inger og Søgaard, Søren. 2011, s 115-116, 123-126. Didriksen, Lydia. 2009, s. 124-129. Bjerke, Christian, Jansson, Bendte Kolberg og Skjelbred, Dagrun. 2014, s. 21-26.
7	Mikudagur 19. januar	Fríggjadagur 21. Januar
	Talumál og skriftmál Kenniorð Lýsingarorð Bólkaframløgur Ein bólkur leggur fram tekstaslagið *kvæði.* Ein bólkur leggur fram tekstaslagið *íslendingasøgur*	Skaldskapur av mannamunni Ein bólkur leggur fram tekstaslagið *ævintýr* Heimaarbeiði: at skriva ævintýr.
	Fibiger, Johannes, Maibom, Inger og Søgaard, Søren. 2011, s. 13-29. Petersen, Hjalmar P. 2020a, s. 52-55, 142-160.	Fibiger, Johannes, Maibom, Inger og Søgaard, Søren. 2011, kap. 2 og 4 og s. 126-128. Hammershaimb, V. U. 1969, s. 327.
8	Mikudagur 26. januar	Fríggjadagur 28. Januar
	Fornøvn Talorð Skriftmálið Ein bólkur leggur fram tekstaslagið *ævintýr*. Ein bólkur leggur fram tekstaslagið	Barnabókmentir Ein bólkur leggur fram tað týdningarmesta frá *Børnelitteratur mellem kunst og pædagogik,* bls. 9-17. Myndabøkur

	sagnir.	Ein bólkur leggur fram tekstaslagið *samansettir tekstir.*
	Petersen, Hjalmar P. 2020a, s.167-181. Petersen, Hjalmar P. 2020a, s. 161-166. Hansen, Zakaris Svabo. 1991, s. 2-7.	Weinreich, Torben. 2004, s. 9-17. Jensen, Tine Kirkegaard. 2012, s. 55-70. Isholm, Ranvør. 2021.
9	Mánadagur 2. februar	Mikudagur 4. Februar
	Sagnorð	Reading to learn Námsætlanin
	Petersen, Hjalmar P. 2020a, s. 182-213. Ein bólkur leggur fram tekstaslagið *myndir*.	"Reading to learn". "Námsætlan fyri føroyskt 1.-6. flokk". https://namsaetlanir.fo/folkaskuli/kravdar-laerugreinar/foeroyskt-1-9/ Ein bólkur leggur fram tekstaslagið *yrkistekstir.*
10	Mikudagur 9. februar	Fríggjadagur 11. Februar
	Vit vitja á Námi	Fyrireiking til starvslæruna
11	Starvslæra	Starvslæra
12	Starvslæra	Starvslæra
13	Starvslæra	Starvslæra
14	Miku- og hósdag 6 og 7. apríl	Fríggjadagur 8. Apríl

	Starvslæruframløgur	Arbeiða sjálvstøðugt við tekstinum ”Orðasavn”
		Weyhe, Eivind. 2010. ”Orðasavn”. Svarið samanumtøkuuppgávunum á s. 15. Loysið eisini venjingaruppgávurnar 1 og 2. Býtið um svar við ein annan og rættið hjá hvørjum øðrum.
15	Mikudagur 13. apríl	Fríggjadagur 15. Apríl
	Páskir	Páskir
16	Mikudagur 20. apríl	Fríggjadagur 21. Apríl
	Sagnorð	Læruringrásin Lýsingar
	Petersen, Hjalmar P. 2020a, s. 182-213.	Johansson, Britt og Ring, Anniqa Sandell. 2012, s. 32-36. Heath, Robert George. 2016. Ein bólkur leggur fram tekstin *Sådan forfører reklamerne vores underbevidsthed.* Vitjan á listasavninum eftir døgurða. Tað rættaða ævintýrið skal verða givið til ein annan at rætta í dag.
17	Mikudagur 27. apríl	Fríggjadagur 29. Apríl
	Læruringrásin Skrivitilgongdin	

	Johansson, Britt og Ring, Anniqa Sandell. 2012, s. 37-40. Fibiger, Johannes, Maibom, Inger og Søgaard, Søren. 2011, s. 67-72 Lesið Hildu og Monsi aftur. Tit fáa rættingarnar frá hinum aftur og føra tær inn í tykkara ævintýr. Kannið eina ferð eftir fyrst, um rættingarnar eru rættar.	
18	Mikudagur 4. mai	Fríggjadagur 6. Mai
	Sjálvstøðugt bólkaarbeiði við lýsingum	Sjálvstøðugt bólkaarbeiði við lýsingum
19	Mikudagur 11. mai	Fríggjadagur 13. Mai
	Fyrisetingar Orðalagslæra Tema og rema	Dýri biðidagur
	Petersen, Hjalmar P. 2020a, s. 215-231. Fibiger, Johannes, Maibom, Inger og Søgaard, Søren. 2011, s. 75-85. Petersen, Hjalmar P. 2020b, s. *Føroysk mállæra 2*, bls. 32-33. Dahl, Árni og Andreasen, Paulivar. 1997. *Mállæra* (við viðmerkingum), s. 163-174. Vagle, Wenche, Sandvik, Margareth og Svennevig, Jan. 2004, s. 170-171, 175.	

	Sprog i skole. Um tema-rema, bls. 288-290. Ein bólkur leggur fram tekstin "Hvat er mál?" frá punkt 8 og úteftir (bls. 8-15).	
20	Mikudagur 18. mai	Fríggjadagur 20. Mai
	Talorð Purisma Málslig liberalisma	Hjáorð Teknseting.
	Petersen, Hjalmar P. 2020a, s. 161-166. Jacobsen, Jógvan í Lon. 2021, s. 14-39, 68-80 og 100-102. Didriksen, Lydia. 2009, s. 203-210. Brix, Kirsten og Didriksen, Lydia. 2009, s. 141-147. Niclasen, André. 1992, s. 2-11. Andreasen, Rakul Skaale. 2021, s. 17-25, 30-32. Ein bólkur leggur fram tekstin *Føroysk purisma*, s. 14-39. Ein bólkur leggur fram tekstin "Loynimálið - Bábel revisited", "Málslig intoleransa skeiklar almenna kjakið" og "Tann skeiva málrøktarkósin". Ein bólkur leggur fram tekstin *Útlitini fyri einum málskifti. Fara vit at tosa enskt?* S. 17-25, 30-32.	Petersen, Hjalmar P. 2020a, s. 232-241. Fibiger, Johannes, Maibom, Inger og Søgaard, Søren. 2011, s. 30-31. Heimaarbeiði: Rættið í tykkara ævintýri: talorð, -ð og teknseting.

21	Mikudagur 25. mai	Fríggjadagur 27. Mai
	Bendingamunir í føroyskum Sa-possesiv Sambindingarorð Miðalvarpingar Setningsliðir	Tekstabygging
	Weyhe, Eivind. 2012, s. 374, 380-384, 389-392, 405-408, 411-415. Staksberg, Marius. 1996, s. 28-34. Petersen, Hjalmar P. 2020a, s. 242-243. Petersen, Hjalmar P. 2020a, s. 243. Dahl, Árni og Andreasen, Paulivar. 1997, s. 163-174. Rættingarnar (hvussu vit skriva tøl, seta -ð og tekn) í tykkara ævintýrum skulu verða lidnar til í dag. Gevið nú (í dag) ævintýrið til hin partin at rættlesa. Ein bólkur leggur fram tekstin "Hví tosa vit viðhvørt - og snakka viðhvørt?", s. 124-140. Ein bólkur leggur fram tekstin "Bendingamunur í føroyskum málførum", s. 374, 380-384, 389-392, 405-408, 411-415. Ein bólkur leggur fram tekstin "Sa-possesiv", s. 28-34.	Rættingarnar í ævintýrinum skulu vera lidnar og latnar rætta viðkomandi aftur í dag. Fibiger, Johannes, Maibom, Inger og Søgaard, Søren. 2011, s. 75-87. Ein bólkur leggur fram tekstin "Tekstens hus - om tekstens konstruktion", í *Skriftens veje,* bls. 75-87.
22	**Mikudagur 1. juni**	**Fríggjadagur 3. Juni**
	Samanumtøka	Samanumtøka

23	Mikudagur 8. juni	Fríggjadagur 10. Juni
		Skrivlig próvtøka
24	Miku- og hósdagur 15. og 16. juni	Fríggjadagur 17. Juni
	Munnlig próvtøka	Munnlig próvtøka

Bókmentalisti

Andersen, Per Thomas 2011.“Hva skal vi med skjønnlitteraturen i skolen?”. Í *Norsklæreren 2*: 15-22.

Andreasen, Rakul Skaale. 2021. *Útlitini fyri einum málskifti. Fara vit at tosa enskt?* Tórshavn: fróðskapur. Faroese University Press: 17-25, 30-32.

Aukrust, Vibeke Grøver. 1999. “Om Bruners forfatterskab – rekonstruktion af en konstruktivist. Introduktion til den danske udgave v. Vibeke Grøver Aukrust”. Í *Uddannelseskulturen*. Jerome Bruner: 7-35.

Bjerke, Christian, Jansson, Bendte Kolberg og Skjelbred, Dagrun. 2014. ”Norskfaget i dag”. Í *Norskboka 2. Norsk for grunnskolelærerutdanning 1-7.* Oslo: Universitetsforlaget: 21-26.

Brix, Kirsten og Didriksen, Lydia. 2009. Les 3. Arbeiðsbók. Tórshavn: Føroya skúlabókagrunnur: 141-147.

Dahl, Árni og Andreasen, Paulivar. 1997. *Mállæra* (við viðmerkingum). Tórshavn: Føroya Skúlabókagrunnur: 163-174.

Didriksen, Lydia. 2009. ”Frostrósan”. Í *Les 3. Tekstasavn*. Tórshavn: Føroya skúlabókagrunnur: 124-129.

Fibiger, Johannes, Maibom, Inger og Søgaard, Søren. 2011. *Skriftens veje*. København: Academica – et forlag i Gyldendal Akademisk

Hammershaimb, V. U. 1969. ”II. Huldufólk”. Í *Færøsk anthologi. I Tekst*. København: S. L. Møllers Bogtrykkeri (Møller & Thomsen.): 327.

Hansen, Zakaris Svabo. 1991. "Um skriftmálið". Í *Málting* 3: 2-7.

Heath, Robert George. 2016. *Sådan forfører reklamerne vores underbevidsthed*. https://videnskab.dk/forskerzonen/kultur-samfund/saadan-forfoerer-reklamerne-vores-underbevidsthed

Isholm, Ranvør. 2021. *Hilda og Monsi*. Bókadeild Føroya lærarafelags.

Jacobsen, Jógvan í Lon. 2021. *Føroysk purisma. Føroysk orð ella orð í føroyskum?* Tórshavn: fróðskapur. Faroese University Press: 14-39, 68-80 og 100-102.

Jensen, Tine Kirkegaard. 2012. ”Ord og billeder. Billedbogens komplekse udtryk”. Í *Billedbøger. En grundbog*. Dansklærerforeningens forlag: 55-70.

Johansson, Britt og Ring, Anniqa Sandell. 2012. *Lad sproget bære. Genrepædagogik i praksis*. København: Akademisk Forlag: 27-43.

Mulvad, Ruth. 2009. *Sprog i skole. Læseudviklende undervisning i alle fag. Funktionel lingvistik.* København: Akademisk forlag: 27-31.

“Námsætlan fyri føroyskt 1.-6. flokk”. Punkt 1, 2, 3, 4, 5 (fram til yvirskriftina "9. floksstig") og 7. https://namsaetlanir.fo/folkaskuli/kravdar-laerugreinar/foeroyskt-1-9/

Niclasen, André. 1992. “Tann skeiva málrøktarkósin”. Í *Málting* 4: 2-11.

“Reading to learn”. Tekstur og video. http://www.filmkompagniet.dk/genrepaedagogik-i-praksis

“Parterapi – elsker du mig stadig? Værdigfuld indsigt 2:5” https://www.dr.dk/drtv/se/parterapi-_-elsker-du-mig-stadig_-vaerdigfuld-indsigt_261203

Petersen, Hjalmar P. 2020a. *Føroysk málllæra 1. Kyn, orðmyndan og bending.* Tórshavn: Nám.

Petersen, Hjalmar P. 2020b. *Føroysk málllæra 2. Grunddrøg í føroyskari syntaks*. Tórshavn: Nám: 32-33.

Staksberg, Marius. 1996. "Sa-possesiv". Í *Málting* 3: 28-34.

Vagle, Wenche, Sandvik, Margareth og Svennevig, Jan. 2004. *Tekst og kontekst. En innføring i tekstlingvistikk og pragmatikk*. Landslaget for norskundervisning (LNU) / J. W. Cappelens Forlag: 170-171, 175.

Weinreich, Torben. 2004. *Børnelitteratur mellem kunst og pædagogik.* Roskilde Universitetsforlag: 9-17.

Weyhe, Eivind. 2010. ”Hvat er mál?”, ”Orðasavn”. Í *Språk, en grunnbok*. EW týddi. S. 1-33.

Weyhe, Eivind. 2012. "Bendingamunur í føroyskum málførum". Í *Eivindaródn*. Tórshavn: Fróðskapur. Faroese University Press: 374, 380-384, 389-392, 405-408, 411-415.

Støddfrøði grundskeið

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar: 6801.21

Undirvísari

Ingi Heinesen Højsted; ingih@setur.fo

August 2021

Góði lesandi

Vælkomin til Støddfrøði grundskeið. Skeiðið byrjar mikudagin **30/08-2021** og endar fríggjadagin **10/12-2021.**

Vit eru í skúla

- mikudag kl. 09.00 – 13.30
- fríggjadag kl. 09.00 – 13.30

Undirvísingarhølið er **aulan á Námsvísindadeildini.**

Endamálið við skeiðinum er at fyrireika teg til at undirvísa 1. til 6. flokk í støddfrøði.

Í hesum lítla faldara kanst tú kunna teg um:

- Endamálið við skeiðnum - Endamálið er lýst í eini sokallaðari **ECTS-skeiðslýsing**, ið setur orð á læruúrtøku, innihald, undirvísingarhættir, eftirmetingarhættir osfr.
- **Undirvísingarætlan** fyri skeiðið. - Her fært tú at vita, hvat tú skalt lesa frá degi til dags, hvørji evni tú fert at arbeiða við frá ferð til ferð, og hvørjar uppgávur tú skalt loysa, sum vikurnar ganga.

Tú skalt keypa tvinnar grundbøkur.

Jess, K., Hansen, H. C., Schou, J. K. og Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Tal, algebra og funktioner - 1.-6. Klasse*. Samfundslitteratur

Hansen, H. C., Schou, J. K., Jess, K. og Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Geometri - 1.-6. Klasse*. Samfundslitteratur

Bøkurnar eru at fáa í Rit & Rák í SMS.

Aðrir tekstir, ið tit skulu lesa hetta skeiðið, liggja inni á Moodle (sí lestrarætlan). PP-framløgur verða somuleiðis lagdar inn á Moodle so hvørt.

Bókin “ALFA – forstudier” kunnu tit keypa (eisini í Rit og Rák). Hendan bók er sjálvlestur og ætla teimum, ið ynskja at "fríska upp" teirra støddfrøði kunnleika. Kap 1 í ALFA liggur á Moodle.

Hansen, H. C., Jess, K. og Schou, J. K. (2013) *Matematik for lærerstuderende - ALFA - forstudier.* Samfundslitteratur

Skeiðslýsing **Heyst 2021**
Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	**6802.21**
Heiti ***Title***	Støddfrøði í grund- og miðdeild Mathematics in Primary and Middle School
ECTS ***ECTS***	15
Fortreytir ***Prerequisites***	Treytin fyri at taka skeiðið er, at tann lesandi er innskrivað/ur til læraralestur á Námsvísindadeildini
Stig ***Level***	Bachelor
Endamál ***Purpose***	Endamálið við skeiðinum er at fyrireika tey lesandi til at undirvísa 1. til 6. flokk í støddfrøði. Tann lesandi skal fáa greiða fatan av støddfrøðiliga innihaldinum í grund- og miðdeild fólkaskúlans, umframt granskingargrundað innlit í, hvussu undirvísing kann leggjast til rættis fyri at styðja menning í hesum innihaldi við atliti til kognitivu- og sosialu fortreytunum hjá næmingunum.
Innihald ***Content***	Skeiðið er í tveimum høvuðspørtum í mun til støddfrøðiligt innihald. Hetta innihald verður viðgjørt úr einum fakligum og fakdidaktiskum sjónarhorni og ítøkiligt greinað í mun til undirvísing í 1.-6. flokki: Tøl og algebra • Talfatan hjá næmingum fyrstu skúlaárini, herundir menning av mannagongdum innan aritmetik. • Talmynstur, generaliseringar og algebra fyrstu árini. • Trupulleikaloysing og modellering í støddfrøði. Geometri • Geometriskar konstruktiónir við og uttan kunningartøkni, umframt fyrimunir og vansar hesum viðvíkjandi. • Kannandi háttalag mótvegis úrleiðsluháttalag í geometri og støddfrøði sum heild. • Didaktikk um máting (longd, vídd og rúmd).

Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	Bólkaarbeiði, floksarbeiði, fyrilestrar, sjálvlestur, heimauppgávur, innlatingaruppgávur, framløgur og kjak.
Læruúrtøka ***Learning outcomes***	Tá ið skeiðið er lokið, skal tann lesandi megna: • at greiða frá støddfrøðiliga innihaldinum í grund- og miðdeild fólkaskúlans, • at loysa uppgávusløg, ið næmingar arbeiða við í grunddeild- og miðdeild fólkaskúlans – m.a. í mun til modellering og trupulleikaloysing, • at vísa dømi um kannandi háttaløg og úrleiðsluháttaløg í støddfrøðiundirvísing, • at hugleiða um og taka støðu til fakdidaktiska gransking í mun til menning av talfatan og mannagongdum innan aritmetik og algebra, umframt menning av geometriskari hugsan, • at kunna grundgeva fyri, hvussu ein lærari kann fyrireika, fremja og eftirmeta hugkveikjandi og innihaldsríka støddfrøðiundirvísing. Hetta skal verða gjørt úr einum fakdidaktiskum sjónarhorni.
Próvtøkuháttur ***Assessment method***	Próvtøkan er í tveimum høvuðspørtum: 1) Ígjøgnum skeiðið skulu lesandi greiða úr hondum eina røð av uppgávum so sum yvirlitspappír, framløgur og skrivliga roynd. Hesar uppgávur skulu góðkennast og verða mettar sum staðið/ikki staðið. 2) Við skeiðslok skulu tey lesandi lata inn eina framløguskrá (da. synopsis), sum kann verða skrivað í tvey- ella trímansbólkum. Munnliga próvtøkan verður ein framløga av skránni. Próvtal verður givið og lesandi verða mett einsæris.
Próvdøming ***Examination***	Uttanhýsis
Próvtalastigi ***Marking scale***	Galdandi próvtalsstigi
Lestrarlisti	Tann lesandi fær bókmentalista, tá skeiðið byrjar.

Bibliography	
Ábyrgd ***Contact***	Ingi Heinesen Højsted ingh@setur.fo

Lestrarætlan

35	Mikudag 01.09.2021	Fríggjadag 03.09.2021
	Innleiðsla til støddfrøði á grund Hvørji eru vit Froskalop	Talfatan hjá børnum og rokning fyrstu skúlaárini
		Jess, K., Hansen, H. C., Schou, J. K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Tal, algebra og funktioner 1.- 6. klasse.* Samfundslitteratur. (Les Kap 1.) Skapa tær eitt yvirlit yvir námsætlanina í støddfrøði: https://namsaetlanir.fo/folkaskuli/kravdar-laerugreinar/stoeddfroedi-1-10/

36	Mikudag 08.09.2021	Fríggjadag 10.09.2021
	Søguliga menningin av tølum og talskipanum	Støðubundna talskipanin og børn menna mannagongdir I
	Jess, K., Hansen, H. C., Schou, J. K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Tal, algebra og funktioner 1.- 6. klasse.* Samfundslitteratur. (Les s.45-60 í Kap 2.) Jess, K., Hansen, H. C., Schou, J. K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Tal, algebra og funktioner 1.- 6. klasse.* Samfundslitteratur. (Les Kap 4)	Star, J. (2014) Instrumental and Relational Understanding in Mathematics Education. In: S. Lerman (Ed.) *Encyclopedia of Mathematics Education.* Springer, Dordrecht. https://doi.org/10.1007/978-94-007-4978-8_79 Jess, K., Hansen, H. C., Schou, J. K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Tal, algebra og funktioner 1.- 6. klasse.* Samfundslitteratur. (Les Kap 5)

37	Mikudag 15.09.2021	Fríggjadag 17.09.2021
	Støðubundna talskipanin og børn menna mannagongdir II	At skapa motivatión í støddfrøði undirvísing og fyrsta yvirlitspappír
	Johnsen, N. (2009) Børn udvikler regnemetoder. Í H. J. Beck et al. (Rit) *Faglig læsning for matematiklæreren*. Gyldendal Jørgensen, A. (2007). Børn udvikler metoder. Í H. Beck & P. Bollerslev. *Matematik i læreruddannelsen.* (2. oplag.). Gyldendal.	Thoren, M. (2009) Motivation för matematik. *Nämnaren 36*(2) 57-61

38	Mikudag 22.09.2021	Fríggjadag 24.09.2021
	Sparring yvirlitspappír 1	Tey positivu rationalu tølini – Brot, prosent og decimaltøl
	Les yvirlitspappír 1 hjá tínum sparringsbólkum. Ger skrivligar viðmerkingar og fyrireika at kjakast um hesar munnliga.	Jess, K., Hansen, H. C., Schou, J. K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Tal, algebra og funktioner 1.- 6. klasse.* Samfundslitteratur. (Les Kap 6.) Eriksen, D. B. (2000) Den sproglige dimension. Í M. Jansen & H. N. Jensen (Rit) *Undervisning i matematik*, (s. 28-59). Kroghs Forlag.

39	Mikudag 29.09.2021	Fríggjadag 01.10.2021
	Negativ tøl og umboðsformar	Sociostøddfrøðiligir normar Klassaleiðsla í støddfrøði
	Jess, K., Hansen, H. C., Schou, J. K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Tal, algebra og funktioner 1.- 6. klasse.* Samfundslitteratur. (Les Kap 8.)	Skott, J., Skott, C. K., Jess, K. & Hansen, H. C. (2018) Delta 2.0 - fagdidaktik 1.-10. klasse. Samfundslitteratur (s. 134-142 úr Hugsavna teg um modelli hjá Cobb og Yackel fyri støddfrøðiflokkin (s. 137) og serliga hugtakið "sociomatematiske normer". Les Blomhøj, M., & Højgaard Jensen, T. (2011). Hvad er meningen? Didaktisk

		klasseledelse i matematik via form eller mål. Í Klasseledelse og fag: - at skabe klassekultur gennem fagdidaktiske valg (1 Útg., Bind 1, s. 143-163). Dafolo. Byrja uppá yvirlitspapír 2

40	**Mikudag 06.10.2021**	**Fríggjadag 08.10.2021**
	Evnisvika	Evnisvika

41	**Mikudag 13.10.2021**	**Fríggjadag 15.10.2021**
	Heystferðia	Heystferðia

42	**Mikudag 20.10.2021**	**Fríggjadag 22.10.2021**
	Fakdidaktik um algebra	Funktiónir
	Jess, K., Hansen, H. C., Schou, J. K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Tal, algebra og funktioner 1.- 6. klasse.* Samfundslitteratur. (Les Kap 11.)	Jess, K., Hansen, H. C., Schou, J. K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Tal, algebra og funktioner 1.- 6. klasse.* Samfundslitteratur. (Les Kap 14.)

43	**Mikudag 27.10.2021**	**Fríggjadag 29.10.2021**
	Trupuleikaloysing og modellering - bungee jump á Námsvísindadeildini	Sparring yvirlitspappír 2
	Jess, K., Hansen, H. C., Schou, J. K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Tal, algebra og funktioner 1.- 6. klasse.* Samfundslitteratur. (Les Kap 15.)	Les yvirlitspappír 2 hjá tínum sparringsbólkum. Ger skrivligar viðmerkingar og fyrireika at kjakast um hesar munnliga.

44	**Mikudag 03.11.2021**	**Fríggjadag 05.11.2021**
	Geometriskar konstruktiónir við blýant og papír umframt KT	Konstruktión við passara og linjal ella KT. Fyrimunir og vansir við tøkni í støddfrøði undirvísing - GeoGebra. Ástøði um tøkni í støddfrøði UV.

	Hav passara og linjal við! Hansen, H. C., Schou, J., Jess, K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Geometri 1.-6. Klasse.* Samfundslitteratur. (Les kap. 1)	Højsted, I. H. (2020). Guidelines for utilizing affordances of dynamic geometry environments to support development of reasoning competency. *Nordic Studies in Mathematics Education, 25*(2), 71–98. Les abstract (fyrstu 9 linjurnar) og s. 75-84 frá "three theoretical findings..." Obs: DGE merkir Dynamic Geometry Environments (t.d. GeoGebra) RC merkir Reasoning Competency - á føroyskum skilvíshugsan førleiki

45	Mánadag 08.11.2021	Fríggjadag 12.11.2021
	Rúmlig skap og ítøkiligt tilfar	Tað kartesiska koordinatsystemið Støddfrøðilig próvførsla
	Hansen, H. C., Schou, J., Jess, K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Geometri 1.-6. Klasse.* Samfundslitteratur. (Les kap. 3)	Hansen, H. C., Schou, J., Jess, K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Geometri 1.-6. Klasse.* Samfundslitteratur. (Les s. 29-36) Hansen, H. C., Schou, J., Jess, K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Geometri 1.-6. Klasse.* Samfundslitteratur. (Les kap. 4)

46		Fríggjadag 19.11.2021
		Geometri didaktikk
		Hansen, H. C., Schou, J., Jess, K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Geometri 1.-6. Klasse.* Samfundslitteratur. (Les kap. 5) Smestad, B. (2008) Geometriaktiviteter i lys av van Hieles teorier. *Tangenten 1/2008,* 2-5.

47	Mánadag 22.11.2021	
	Sparring yvirlitspappír 3	
	Les yvirlitspappír 3 hjá tínum sparringsbólkum. Ger skrivligar viðmerkingar og fyrireika at kjakast um hesar munnliga.	

47	Mikudag 24.11.2021	Fríggjadag 26.11.2021
	Máting og areal	Rúmd
	Hansen, H. C., Schou, J., Jess, K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Geometri 1.-6. Klasse.* Samfundslitteratur. (Les kap. 6 og 7)	Hansen, H. C., Schou, J., Jess, K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Geometri 1.-6. Klasse.* Samfundslitteratur. (Les kap. 8)

48	Mikudag 01.12.2021	Fríggjadag 03.12.2021
	Flytingar við og uttan KT	Framløgur og fyrireiking til skrivliga roynd
	Hansen, H. C., Schou, J., Jess, K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Geometri 1.-6. Klasse.* Samfundslitteratur. (Les kap. 10)	

49	Mikudag 08.12.2021	Fríggjadag 11.12.2021
	Skrivlig roynd	Fyrireiking til munnliga roynd Spyrjitími

50	Próvtøka	Próvtøka

Bókmentalisti

Andersen, M. W. & Weng, P. (2013) Matematik og undervisningsdifferentiering. Í M. W. Andersen (Rit.) *Håndbog om matematik i grundskolen* (s. 189-205). Saxo

Blomhøj, M., & Højgaard Jensen, T. (2011). Hvad er meningen? Didaktisk klasseledelse i matematik via form eller mål. Í Klasseledelse og fag: - at skabe klassekultur gennem fagdidaktiske valg (1 Útg., Bind 1, s. 143-163). Dafolo.

Eriksen, D. B. (2000) Den sproglige dimension. Í M. Jansen & H. N. Jensen (Rit) *Undervisning i matematik,* (s. 28-59). Kroghs Forlag.

Hansen, H. C., Schou, J., Jess, K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Geometri 1.-6. Klasse.* Samfundslitteratur

Højsted, I. H. (2020). Guidelines for utilizing affordances of dynamic geometry environments to support development of reasoning competency. *Nordic Studies in Mathematics Education, 25*(2), 71–98.

Jess, K., Hansen, H. C., Schou, J. K. & Skott, J. (2013) *Matematik for lærerstuderende - Tal, algebra og funktioner 1.- 6. klasse.* Samfundslitteratur

Johnsen, N. (2009) Børn udvikler regnemetoder. Í H. J. Beck et al. (Rit) *Faglig læsning for matematiklæreren*. Gyldendal

Jørgensen, A. (2007). Børn udvikler metoder. Í H. Beck & P. Bollerslev. *Matematik i læreruddannelsen.* (2. oplag.). Gyldendal.

Skott, J., Skott, C. K., Jess, K. & Hansen, H. C. (2018) Delta 2.0 - fagdidaktik 1.-10. klasse. Samfundslitteratur

Smestad, B. (2008) Geometriaktiviteter i lys av van Hieles teorier. *Tangenten 1/2008*, 2-5.

Wahl Andersen, M. (2008). *Matematiske billeder, sprog og læsning* (1. udgave.). Dafolo. (s. 36-39)

Føroyskt 1. partur
Samskifti og mál

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar: 6750.21

Undirvísari:
Páll Isholm (palli@setur.fo)

August 2021

Góði lesandi

Vælkomin til fyrsta skeiðið í føroyskum. Skeiðið byrjar týsdagin 31/8-2021 og endar við próvtøku í viku 45.

Undirvíst verður

- týsdag kl. 9.00 – 14.00
- hósdag kl. 9.00 – 14.00

Vit fara eisini at hava undirvísing uttanfyri Námsvísindadeildina. Ein túrur verður til Miðvágs/Sandavágs. Helst í september.

Undirvísingarhølið er **52 á Námsvísindadeildini.**

Í hesum lítla faldara kanst tú kunna teg um:

- Endamálið við skeiðnum - Endamálið er lýst í eini sokallaðari **ECTS-skeiðslýsing**, ið setur orð á læruúrtøku, innihald, undirvísingarhættir, eftirmetingarhættir osfr..
- **Undirvísingarætlan** fyri skeiðið. - Her fært tú at vita, hvat tú skalt lesa frá degi til dags, hvørji evni tú fert at arbeiða við frá ferð til ferð, og hvørjar uppgávur tú skalt loysa, sum vikurnar ganga.

Tú skalt ogna tær tríggjar grundbøkur.

Andreasen, Pauli og Dahl, Árni: Mállæra, Føroya Skúlabókagrunnur, Tórshavn, 1997 (Stytting: ML) - sæst her

Jacobsen, Jógvan í Lon: Føroysk purisma, Fróðskapur, 2021 (Stytting: FP)

Jacobsen, Jógvan í Lon: Málmaðurin í útvarpinum I, Sprotin, 2010 (Stytting: MÚ)

Bøkurnar eru at fáa í H. N. Jacbosens bókhandli.

Aðrir tekstir, ið tit skulu lesa hetta skeiðið, liggja inni á Moodle.

Skeiðslýsing **Heyst 2021**
Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	6750.21
Heiti ***Title***	Samskifti og mál
ECTS ***ECTS***	15
Fortreytir ***Prerequisites***	Treytin fyri at taka skeiðið er, at tann lesandi er innskrivað/ur til læraralestur á Námsvísindadeildini
Stig ***Level***	Bachelor
Endamál ***Purpose***	Endamálið er, at tann lesandi fær eina greiða fatan av, hvussu móðurmálið virkar sum ein grundleggjandi partur av samskifti manna millum á ymiskum pallum. Eisini tvørgangandi. Endamálið er somuleiðis, at tann lesandi sjálvstøðugt megnar at gruna um málsligar spurningar og samskifta um hesar bæði í undirvísingarhøpi í skúlanum og í fakligum høpi millum starvsfelagar.
Innihald ***Content***	Skeiðið er í sjey høvuðspørtum. Hvør partur hevur sítt egna evnisinnihald. Partarnir byggja á hvønn annan, og teir verða leinkjaðir sum frá líður. Partarnir eru hesir: a. Tær fimm samskiftismentanirnar b. Málbroyting og málrøkt c. Málamót og grannamál d. Máltøkni og hjálpiamboð e. Málføri og nøvn f. Mállæra og málærufrálæra g. Skrivaða málið og eftirmetingar
Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	Fyrilestrar, cooperativar undirvísingartilgongdir, evnisarbeiði, arbeiði við útvaldum casum, kjakbólkar, sjálvstøðugar arbeiðsuppgávur, ymiskar skrivivenjingar, einstaklings- og bólkaframløgur.
Læruúrtøka ***Learning outcomes***	Við skeiðslok skal tann lesandi megna at • greiða frá málsligari menning í einum søguligum samskiftishøpi • greiða frá sambandinum millum føroyskt og grannamálini • greina málsligar broytingar og rák í føroyskum

- meta um málnýtslu á ymiskum samskiftispallum
- brúka og meta um gagnliga nýtslu av tøki og serstakliga máltøkni í einum undirvísingarligum høpi
- grunda yvir og kjakast um málslig evni í einum undirvísingarligum høpi
- at stíga fram og halda stytti framløgur um málslig evni

Próvtøkuháttur
Assessment method

Próvtøkan er í trimum pørtum. Næmingurin skal:

- Í eini framløga um eitt tillutað málsligt evni miðskeiðis í skeiðstíðarskeiðnum vísa hegni at handfara málsligar spurningar.
- Í eini poddvarpframleiðslu ætlað hádeild fólkaskúlans viðgera og leggja fram eitt málsligt evni frá undirvísingini á skeiðnum. Nærri lýsing av treytunum verður gjørt í samstarvi við undirvísaran.
- Í eini stuttari skrivligari frágreiðing greiða frá teimum valum gjørd eru í poddvarpsframleiðsluni, og hvussu royndirnar kunnu brúkast í eini undirvísingargongd í hádeild fólkaskúlans.

Tey, ið ikki standa royndina, fara til endurpróvtøku eftir jólafrítíðina 2021. Í sambandi við endurpróvtøkuna hevur tann lesandi rætt til eina munnliga vegleiðing.

Próvdøming
Examination

Innanhýsis próvdøming

Próvtalastigi
Marking scale

Staðið/ikki staðið. Metingin er einstaklingsbundin.

Lestrarlisti
Bibliography

Tit fáa lestrarlista, tá skeiðið byrjar. Lestarlistin verður tillagaður eftir tørvi.

Ábyrgd/*Contact*

Páll Isholm

Lestrarætlan

35	Týsdag 31. august	Hósdag 2. september
1	Samskiftismentanir og mál	Samskiftismentanir og mál
	Bókmentir: Málmaðurin í útvarpinum 1 s. 56-66 Hvat er mál? EFF S. 19 – 26 Brot úr Summarnón 24/8 Brot úr Facebookjaki Skeiðslýsingin, námsætlan **Til umhugsanar:** Hvat eyðkennir ein góðan føroysktlærara?	**Høvuðsbókmentir:** Drotner, Kirsten: Mediehistorier 22-55 Kúrberg, Randi: Samfelagsmálvísindi 51-77 úr EFF Moberg, Bergur Rønne: Samskifti fyrr og nú Poddvarp um Málið í ítrótti 4. Partur - Málið í ítrótti by Málið og samfelagið (soundcloud.com) **Til umhugsanar:** Hvussu hava skiftini í miðlamenningini broytt málsligu krøvini, og hvussu kemur hetta til sjóndar í dag?

36	Týsdag 7. september	Hósdag 9. september
2	Málsøga, málbroyting og málrøkt	Málsøga, málbroyting og málrøkt
	Bókmentir Hvussu broytist indoevropiskt til norrønt? s. 91 – 111 Inngangur s. 14 - 39 FP Kristin Marjun Magnussen. Om det færøske sprog | emu dan marks læringsportal Veyhe, Eivin: Málsøga Veyhe, Eivin: Málbroyting **Til umhugsanar:** Kunnu vit varðveita eitt reint føroyskt mál?	**Bókmentir:** Føroysk purisma s. 39 - 89 Málmaðurin í útvarpinum 1 s. 11-18 Jóhan H. W. Poulsen: Orðagerð á heimligum støði **Til umhugsanar:** Hvar er markið fyri, hvat kann sigast og skrivast á føroyskum?

37	Týsdag 14. september	Hósdag 16. september
2	Málamót og grannamál	Málamót og grannamál
	Bókmentir Føroysk purisma s. 89 - 165 Majbritt Pauladóttir: Kyn og málsligur hugburður **Til umhugsanar:** Á hvørjum mótum ávirkast føroyskt?	**Bókmentir:** Við rótum og fótum s. 11 - 75 **Til umhugsanar:** Hvar er føroyskt í mun til hini norðurlandamálini

38	Týsdag og 21. september	Hósdag 23. september
2	Máltøkni og vitjanir	Máltøkni og vitjanir
	Bókmentir Poddvarp um orðblindni https://www.ordblindetalent.dk/podcasten-mit-barn-er-ordblind/ Sjúrður Gullbein: Máltøkni Sprogteknologi i verdensklasse s. 14-49 Máltøkni á føroyskum (framløga) **Til umhugsanar:** Hvussu er máltøkni partur av námsfrøðiligari málmenning?	09:00 Vitja Norðurlandahúsið 10:00 Filmssýning av íslendska filminum 'ALMA' 12:00 Vitja Kringvarp Føroya **Til umhugsanar:** Miðlarnir og málið?

39	Mánadag 28. september	Mikudag 30. september
2	Málføri, máliskur og nøvn	Málføri, máliskur og nøvn
	Bókmentir Føroysk bókmentasøga s. 36-46 Anfinnur Johansen: Fólkanøvn Sýni og dýpi: Um málføri Veyhe, Eivin: Málføri Páll Isholm: Skaldskapur og mentan í orðatøkum Credo um V. U. Hammershaimb Credo | Kringvarp Føroya (kvf.fo) **Til umhugsanar:** Hvussu kunnu ymiskar málgreinir nýtast?	**Bókmentir:** Eivin Veyhe: Staðarnavnafrøði – hugtøk og heiti Poddvarp um staðarnøvn: 5. Partur - Staðarnøvn by Málið og samfelagið (soundcloud.com) Fyrisetingar og staðarnøvn: Fyrisetingar og staðarnøvn | Kringvarp Føroya (kvf.fo) **Til umhugsanar:** Hvat kunnu staðarnøvnini læra okkum um málið og málnýtsluna?

42	Týsdag 19. september	Hósdag 21. september
2	Mállærufrálæra	Mállærufrálæra
	Bókmentir Hjalmar P. Petersen: Mállæra 1 - Inngangur Simgund Jógvanson: Mállæruskriving **Til umhugsanar:** Hvørjar didaktiskar avbjóðingar eru í mállæruundirvísing?	**Bókmentir:** Sigmund Jógvanson: Mállæruprototypa **Til umhugsanar:** Møguleikarnir í nýggjari mállæru

43	Týsdag 26. september	Mánadag 1. november
2	Mállærufrálæra	Mállærufrálæra
	Bókmentir Statusrapport Gramma3: Hvad ved vi om grammatikundervisning s. 25-34 Arnis Silvia: Deductive and inductiv grammar teaching Handoyo Puji Widodo: Approaches and procedures for teaching grammar **Til umhugsanar:** Hvussu kann eg undirvísa í mállæru?	**Bókmentir:** Málmaðurin 1 **Til umhugsanar:** Hvussu leggi eg fram og viðgeri málslig ivamál?

44	Týsdag 2. september	Hósdag 4. november
2	Poddvarp	Poddvarp
	Bókmentir Podcast i undervisningen Podcast i dansktfaget **Til umhugsanar:** Hvussu kunnu vit brúka poddvarp i undirvísingini?	**Bókmentir:** Framløga um poddvarp **Til umhugsanar:** Hvussu skal eg fyrireika mítt poddvarp?

Bókmentalisti

Bøkur:

Jacobsen, Jógvan í Lon: Føroysk Purisma, Fróðskapur, 2021

Andreasen, Paulivar og Dahl, Árni: Málllæra, Føroya skúlabólkagrunnur, 1997

Jacobsen, Jógvan í Lon: Málmaðurin í útvarpinum I, Sprotin, 2009

Mikkelsen, Jonhard: Ein ferð inn í føroyskt, Sprotin, 2013

Drotnar, Kirsten: Mediehistorier, Samfundslitteratur, 2013

Sletten, Iben Stampe: Norðurlandamál við rótum og fótum, Nord, 2004,12

Dansk Sprogteknologi i Verdensklasse, Dansk Sprognævn, 2019

Petersen, Hjalmar: Føroysk málllæra 1, Nám, 2020

Jógvansson, Sigmund: Føroysk málllæruskriving MA-ritgerð, Føroyamálsdeildin2018

Greinar:

Moberg, Bergur Rønne: Samskifti fyrr og nú, Dimmalætting nr. 32, 2001

Magnussen, Kirsten: Om det færøske sprog, Kristin Marjun Magnussen. Om det færøske sprog | emu danmarks læringsportal. Tikið niður 7. september.

Nolsøe, Sólvit Emil: Í dag kalli eg meg føroying, Sosialurin 3. September 2021

Weyhe, Eivind: Málbroyting; óprentað

Weyhe, Eivind: Málføri, óprentað

Weyhe, Eivind: Staðarnavnafrøði – nøkur hugtøk og heitir

Isholm, Páll: Skaldskapur og mentan í orðatøkum, Málting, 1999

Poulsen, Jóhan Hendrik W.: Orðagerð á heimligum støði, Sprog i Norden, 1985

Pauladóttir, Majbritt: Kyn og málsligur hugburður til føroyska dagliga talaða frábrugdið – nakrar ábendingar, Fróðskaparrit, 2009

Johansen, Anfinnur: Fólkanøvn – uppruni og merking, Málting 1, 1993

Gullbein, Sjúrður: Máltøkni, http://malrad.fo/news_article.php?NewsArticleId=230

Didriksen, Lydia: Skrivifførleikin undir luppin 1, Skúlablaðið, 2021

Didriksen, Lydia: Skrivifførleikin undir luppin 2, Skúlablaðið, 2021

Bruntt, Karen Lassen: Del II: Hvad ved vi om grammatikundervisning?, Grammar 3, Videncenter for læsning, 2019

Silvia, Arnis: Deductive and inductive grammar teaching,

Widodo, Handoyo Puji: Approaches and procedures for teaching grammar, English teaching, Vol. 5 nr. 1, 2006

Sendingar:

Isholm, Páll: Málið í ítrótti, Málið og samfelagið, 2020

Isholm, Páll: Staðarnøvn, Málið og samfelagið, 2020

Podcast i undervisningen muligheder og begrænsninger, https://videnscenterportalen.dk/ciu/katalog/podcast-i-undervisningen-muligheder-og-begraensninger/

Podcast i dansktfaget: Podcast i danskfaget | VIA CFU

Andreasen, Rakel Skaale: Hvat vilja vit við málinum?, Summarmorgun | Kringvarp Føroya (kvf.fo)

Hvordan kan de digitale hjælpemidler hjælpe mit ordblinde barn?, Podcasten "Mit barn er ordblind" (ordblindetalent.dk)
Credi: V. U. Hammershaimb: Credo | Kringvarp Føroya (kvf.fo)

Føroyskt 2. partur
Miðlar og bókmentir

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar: 6751.21

Undirvísari:
Páll Isholm (palli@setur.fo)

Góði lesandi

Vælkomin til annað skeiðið í Føroyskum. Skeiðið byrjar týsdagin 16/11-2021 og endar við próvtøku í viku 3.

Undirvíst verður

- týsdag kl. 9.00 – 14.00
- hósdag kl. 9.00 – 14.00

Undirvísingarhølið er **52 á Námsvísindadeildini.**

Í hesum lítla faldara kanst tú kunna teg um:

- Endamálið við skeiðnum - Endamálið er lýst í eini sokallaðari **ECTS-skeiðslýsing**, ið setur orð á læruúrtøku, innihald, undirvísingarhættir, eftirmetingarhættir osfr..
- **Undirvísingarætlan** fyri skeiðið. - Her fært tú at vita, hvat tú skalt lesa frá degi til dags, hvørji evni tú fert at arbeiða við frá ferð til ferð, og hvørjar uppgávur tú skalt loysa, sum vikurnar ganga.

Dagarnir verða vanliga bygdir upp soleiðis:

1. Dagsins sangur/tekstur – ein lesandi velur og greiðir frá um sangin og vit syngja (10 minuttir)
2. Dagsins bókmentasøga – tvey lesandi leggja fram úr Bókmentasøgu 1 (30 minuttir)
3. Dagsins evni – stutt framløga um dagsins evni (20 minuttir)
4. Dagsins verkstova, kjak evnisarbeið v.m. – ymiskir arbeiðsformar verða royndir (3 tímar)

Tú skalt ogna tær tríggjar grundbøkur.

Marnersdóttir, Malan og Sigurðardóttir, Turið: Bókmentasøga 1

Didriksen, Lydia: Les 3 - ástøði

Sigurðardóttir, Turið: Hugtøk í bókmentafrøði

Bøkurnar eru at fáa í H. N. Jacbosens bókhandli.

Aðrir tekstir, ið tit skulu lesa hetta skeiðið, liggja inni á Moodle.

Skeiðslýsing Veturin 2021/2022
Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	6751.21
Heiti ***Title***	Føroyskt – 2. partur Miðlar og bókmentir
ECTS ***ECTS***	15
Fortreytir ***Prerequisites***	Treytin fyri at taka skeiðið er, at tann lesandi er innskrivað/ur til lestur sum lærari á Námsvísindadeildini
Stig ***Level***	Bachelor
Endamál ***Purpose***	Endamálið er, at tann lesandi fær eina greiða fatan av, hvussu arbeiðast kann við ymiskum tekstasløgum (víðkaða teksthugtakið) í undirvísingarhøpi, so førleikamálini í námsætlanini føroyskt 7. til 10. flokstrin kunnu náast. Endamálið er somuleiðis, at tann lesandi sjálvstøðugt megnar at gruna um tekstir og samskifta um hesar bæði í undirvísingarhøpi í skúlanum og í fakligum høpi millum starvsfelagar.
Innihald ***Content***	Skeiðið er í sjey høvuðspørtum. Hvør partur hevur sítt egna evnisinnihald. Partarnir byggja á hvønn annan, og teir verða leinkjaðir sum frá líður. Í øllum pørtunum er fakdidaktiska sjónarhornið stýrandi. Partarnir eru hesir: a. Bókmentasøga b. Bókmentagreinir og greiningarhugtøk c. Bókmentadidaktikkur og snið d. Greining og tulking av fagurbókmentum e. Viðgerð og meting av yrkisbókmentum f. Fjøltáttað tekstasløg g. Eginframleiðsla av tekstum
Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	Fyrilestrar, cooperativar undirvísingartilgongdir, evnisarbeiði, arbeiði við útvaldum casum, kjakbólkar, sjálvstøðugar arbeiðsuppgávur, ymiskar skrivivenjingar, einstaklings- og bólkaframløgur.
Læruúrtøka ***Learning outcomes***	Við skeiðslok skal tann lesandi megna at • greiða frá bókmentaligum høvuðsrákum í evropeiskum og føroyskum høpi

	• greiða frá bókmentasløgunum og teirra sínámillum samband • greina og viðgera fagur- og yrkisbókmentaligar tekstir • meta um tekstir og teirra leiklut í einum breiðum bókmenta- og miðlahøpi • grunda yvir og kjakast um bókmentalig evni í einum undirvísingarligum høpi, ið er beinleiðis knýtt av førleikamálunum í námsætlanini fyri føroyskt í hádeild fólkaskúlans. • brúka og meta um gagnliga nýtslu av fjøltáttaðum tekstasløgum í undirvísingarligum høpi • at stíga fram og halda stytti framløgur um bókmentalig evni.
Próvtøkuháttur ***Assessment method***	Próvtøkan er í fýra pørtum. Næmingurin skal: 1. Tann lesandi skal miðskeiðis í skeiðnum í bólki á 3 ella 4 leggja fram eitt sjálvvalt verk og gruna yvir møguleikarnar við verkinum í undirvísingarhøpi í hádeild fólkaskúlans. Framløgan er treyt fyri at sleppa til pkt. 3. og 4. í próvtøkuni. 2. Tann lesandi skal einsæris leggja fram tillutað evni úr bókmentasøguni og framleiða PP til flokkin um evnið. Framløgan er treyt fyri at sleppa til pkt. 3. og 4. í próvtøkuni. 3. Tann lesandi skal einsæris ger eina skrivliga synopsu um eitt sjálvvalt verk ella evni og hvussu hetta kann nýtast í undirvísingarhøpi. Evnið ella verkið kann ikki vera tað sama sum í pkt. 2. 4. Í eini munnligari próvtøku skal tann lesandi leggja fram evnini og ætlanirnar í synopsuni. Tey, ið ikki standa royndina, fara til endurpróvtøku eftir á undan summarsteðginum 2022. Í sambandi við endurpróvtøkuna hevur tann lesandi rætt til eina munnliga vegleiðing. Givin verður eitt samlað próvmet fyri synopsis og munnliga samrøðu.
Próvdøming ***Examination***	Uttanhýsis próvdøming
Próvtalastigi ***Marking scale***	Galdandi próvtalsstigi.
Lestrarlisti ***Bibliography***	Tit fáa lestrarlista, tá skeiðið byrjar. Lestarlistin verður tillagaður eftir tørvi.
Ábyrgd/*Contact*	Páll Isholm

Lestrarætlan

46	Týsdag 16. november	Hósdag 18. november
1	Bókmentagreinir og hugtøk	Bókmentagreinir og hugtøk
	Bókmentir: Brinkman, Svend: Hvorfor læser vi litteratur?, Åbningstale Bogforum 2017 Brendstrum, S: Hvorfor læser vi egentligt **Uppgáva:** Fyrireika hugsaðan bókmentadag í framhaldsdeildini **Til umhugsanar:** Hví lesa vit bókmetir?	**Bókmentir:** Tekstanalyse og litterær metode s. 13 – 36 **Uppgáva:** Velja tveir bókmentatekstir hvør, ið skulu flokkast eftir grein og torleikastigi. **Til umhugsanar:** Hvat eyðkennir tekstasløgini?

47	Týsdag 23. november	Hósdag 25. november
2	Kannandi bókmentadidaktikkur	Kannandi bókmentadidaktikkur
	Bókmentir Norskdidaktik s. 183 -208 Les 3 – ástøði s. 45 – 94 **Uppgáva:** Veljið tekstir í ymiskum torleikastigum og fyrireiki undirvísing. **Til umhugsanar:** Hvussu undirvísa vit í bókmentum?	**Bókmentir:** Undersøgende litteraturdidaktik Undirsøgende litteraturundervisning Kognitiv litteraturdidaktik s. 9 - 45 **Uppgáva:** Vit royna ymiskar hættir í verki **Til umhugsanar:** Hvussu undirvísa vit í bókmentum?

48	Týsdag 30. november	Hósdag 2. desember
3	Fagurbókmentir og frásøgn	Fagurbókmentir og frásøgn
	Bókmentir Meningen med fortællingen **Uppgáva:** Vit kann byggingina í ymiskum søgusniðum **Til umhugsanar:** Hvussu siga vit frá?	**Bókmentir:** Danskt som undervisningsfag s. 10 - 30 **Uppgáva:** Hvørjir møguleikar eru í hvørjum vindeyga? **Til umhugsanar:** Hvussu siga vit frá?

49	Týsdagin 7. desember	Hósdag 9. desember
4	Fagurbókmentir og snið	Fagurbókmentir og snið
	Bókmentir Danskt som undervisningsfag s. 31 - 85 **Uppgáva:** Gera framløgur um tekstin. Undirvísari leggur fram. **Til umhugsanar:** Ymiskt snið í bókmentaundirvísing	**Bókmentir** Opslugt dybt og nært **Uppgáva:** Viðgera Hon, sum róði eftir ælaboganum. Styrkir og veikaleikar við frálærutilfarinum. **Til umhugsanar:** Hvussu brúka vit skaldsøguna í undirvísingini?

50	Týsdag 14. desember	Hósdagur 16. september
5	Skaldskapur av mannamunni	Skaldskapur av mannamunni
	Bókmentir Les 3 – ásøði s. 95 – 131 Ymiskt á snar.fo **Til umhugsanar:** Hvussu brúka vit ævintýr?	**Bókmentir:** Les 3 – ástøði s. 133 -177 Ymiskt á snar.fo **Til umhugsanar:** Hvussu brúka vit kvæði og sagnir

1	Týsdag 4. januar	Hósdag 6. januar
6	Yrkisbókmentir og sosialir miðlar	Yrkisbókmentir og sosialir miðlar
	Bókmentir Les 3 – ástøði s. 179 – 198 Fólkaræði og fjølmiðlar **Til umhugsanar:** Hvønn leiklut av miðlar í nútíðarsamfelagnum?	**Bókmentir:** Gaini, Sigrid: Haturstala Gaini, Sigrid: Skert talufrælsi ella styrkt fólkaræði Unge og sociale medier Tilmæli um nýtslu av sosialum miðlum **Til umhugsanar:** Møguleikar og vansar við sosialum miðlum

2	Týsdag 11. januar	Hósdag 13. januar
7	Myndir og filmur	Myndir og filmur
	Bókmentir Les 3 - ástøði **Til umhugsanar:** Hvussu greina vit myndir?	**Bókmentir:** Framløga um film og didaktikk **Til umhugsanar:** Hvussu kunnu vit brúka film?

3	Mánadag 17. januar	Hós- og fríggjadag 20. og 21. januar
8	Próvtøka	Próvtøka
	Lata synopsu inn	Munnlig próvtøka

Bókmentalisti – Miðlar og bókmentir

Bøkur:

Holtoug, Anne Grete: Tekstanalyse og litterær metode, Hans Reitzels Forlag, 2019
Fjørtoft, Henning: Norskdidaktikk, Fakbokforlaget, 2014
Hansen, Thomas Illum: Forskningsbaseret viden om undersøgende litteraturundervisning, kidm.dk, 2018
Iversen, Stefan: Litteratur og fortælling, Systime, 2003
Brix, Kirsten og Didriksen, Lydia: Les 3 – ástøði, Føroya skúlabókagrunnur, 2011
Sørensen, Thomas Ryberg: Sociale medier i undervisning og uddannelse, Aalborg universitet, 2019
Sigurðardóttir, Turið: Hugtøk í bókmentafrøði, Ungu Føroyar, 2019
Marnersdóttir, Malan & Turið Sigurðardóttir: Føroysk bókmentasøga 1, Nám, 2011
Hansen, Jens Jørgen: Danskt som undervisningsfag, Dansktlærerforeningens forlag, 2012

Greinar:

Brinkman, Svend: Hvorfor læser vi litteratur?, Åbningstale Bogforum 2017
Brendstrum, S: Hvorfor læser vi egentligt litteratur? https://sprogliv.wordpress.com/2016/02/12/hvorfor-laeser-vi-litteratur/
Hansen, Jens Jørgen: Danskt som undervisningsfag, Dansktlærerforeningens forlag, 2012
Næmingahefti til Hon, sum róði eftir ælaboganum
Lærarahefti til hon, sum róði eftir ælaboganum
Hauer, Kristiane: Opslugt, dypt, nært – om romanlæsning i dansktundervisningen
Isholm, Páll: Fólkaræði og fjølmiðlar
Gaini, Sigrid: Skert talufrælsi ella styrkt fólkaræði
Anbefalinger om brug af soviale medier i skolen, Medierådet for børn og unge,

Fagurbókmetatekstir:

Thorsteinsson, Jón: Nykurin
Kjelnæs, Marjun Syderbø: Vakt
Regin í Líð: Rakul
Heine Hestoy: Lærarin
Didriksen, Lydia: Blóð
Heinesen, William: Stíva Stina
Kjelsæs, Marjun Syderbø: Skriva í sandin
Rakel Helmsdal: Hin, sum róði eftir ælaboganum
Teir sjey svanirnir
Øskufía
Smágentan við svávulpinnunum

Ólavur Riddararós
Sigmundskvæði yngra
Runsivalsstríðið
Veðratátturin
Vit fáa tevatn og breyð
Veturin kom við kulda og kava

31 sjálvaaldir tekstir:

Brú, Heðin: Bolli í Grágerði - STU
Rasmussen, Steintór: Eitt hitt - YRK
Joensen, Martin: Uttan teg - YRK
Grimm, Jacob og Wilhelm: Øskufía - ÆVI
Hestoy, Heine: Lærarin - STU
Poulsen, Tóroddur: Á veg - YRK
Kjælnes, Marjun Syderbø: Kópakona STU
Djurhuus, Hans A.: Gakk tú tryggur YRK
Risin og Kellingin - SØG
Brú, Heðin, Feðgar á ferð - SKA
Hansen, Jacob: Góða manna eg vil sova - YRK
Petersen, Johannes: Søgan um babbasa bát - STU
Michelsen, Sólrun: Mamma - STU
Heinesen, Jens Pauli: Eitt dýpi av dýrari tíð - YRK
Næs, Martin: Spell at sólin kom upp – STU
Petersen, Fríðrikur: Hvat kann røra hjartasteingir - YRK
Ryggi, Mikkjal á: Faðir fylg mær hendan dag - YRK
Michelsen, Sólrun: Mamma - STU
Kópakonan - SØG
Matras, Christian: Á hellu eg stóð - YRK
Bardagin í Mannafelsdali - SØG
Joensen, Poul F: Frísakvæði - KVÆ
Nykurin á Toftavatni - SØG
Andersen, H. C.: Smágentan við svávulpinninum - ÆVI
Nielsen, Jóanis: Tá tú missir teg sjálvan burtur - YRK
Pálsdóttir, Eivør: Petti fyri petti - YRK
Hansen, Fróði: 12 fet fyri borð - YRK
Brú, Heðin: Einbýli - STU
Durita hevur hala - STU
Teir sjey svanirnir - ÆVI
Joensen, Poul F.: Jú Meira Eg Hugsi - KVÆ

SKEIÐSHEITI
Føroyskt III - starvslæra

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar: 6752.21

Undirvísari

Páll Isholm

Skeiðslýsing — Várið 2022
Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	6752.21
Heiti ***Title***	Føroyskt III, starvslæra
ECTS ***ECTS***	10
Fortreytir ***Prerequisites***	Skeið 1 og 2 í føroyskum á linju
Stig ***Level***	B.Ed-støði
Endamál ***Purpose***	Tann lesandi skal læra at leggja til rættis, gjøgnumføra og eftirmeta eina undirvísingargongd, ið tekur støði í ávísum lærumálum og er rættað ímóti einum ávísum floksstigi/aldursbólki. Starvslæra er samfastur og týðandi partur av skeiðnum.
Innihald ***Content***	Námsætlanin í føroyskum við serligum denti á hádeild Bókmentir um fyrireiking og eftirmeting Fakligt og fagdidaktiskt tilfar frá skeiði 1 og 2
Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	Skift verður ímillum fyrilestrar, gestafyrilestrar" kundi veirð lagt afturat, vegleiðing, einstaklingaarbeiði og bólkaarbeiði. Tey lesandi fyrireika, gjøgnumføra og eftirmeta starvslærutíðarskeiðið. Tey lesandi skriva logbók meðan tey eru í starvslæru.
Læruúrtøka ***Learning outcomes***	Tá skeiðið er lokið skal tann lesandi megna: At taka støðu til og velja hóskandi føroysktfakligt tilfar til ítøkiligu lærumálini. At taka støðu til og velja viðkomandi arbeiðshættir í undirvísingartilgongdini. At leggja til rættis undirvísingarætlan, ið tekur støði í gandandi námsætlan. At skipa undirvísingina í verki. At meta um, hvussu næmingalaga undirvísing í føroyskum kann skipast. At meta um egið avrik og seta tað í eitt breiðari høpi.
Próvtøkuháttur ***Assessment method***	Skrivlig uppgáva á 7 til 10 síður og munnlig framløga, ið tekur støði í starvslæruni. Próvtøkan kann vera einsæris ella í bólki eftir avtalu við undirvísara.
Próvdøming	Uttanhýsis

Examination

Próvtalastigi ***Marking scale***	Galdandi próvtalsstigi
Lestrarlisti ***Bibliography***	Verður tøkur við skeiðsbyrjan
Ábyrgd/*Contact*	Páll Isholm

Lestrarætlan

4	Týsdag 25/1	Hósdag 27/1
1	Lesivika	Lesivika
	Bókmentalisti Fjørtoft, Henning: Norskdidaktik s. 239 – 270 um aktiviteter og strategier	Bókmentalisti Fjørtoft, Henning: Norskdidaktik s. 272 – 310 um vurdering og planlægning

5	Týsdag 2/2	Hósdag 4/2
2	Dagsins tema - floksleiðsla	Dagsins tema – Fyrireikingarfrymilin
	Ågard, Dorte: Klasseledelse s. 47 - 70	Hiim, Hilde og Hippe, Else: Undervisningsplanlægning for faglærere s. 27 - 32

6	Starvslæra

7	Starvslæra

8	Starvslæra

9	Starvslæra

10	Starvslæra

11	Starvslæra
	UPPGÁVUVEGLEIÐING OG UPPGÁVUSKRIVING

12	
	PRÓVTØKA

Bókmentalisti

Hiim, Hilde og Hippe, Else: Undervisningsplanlægning for faglærere, Gyldendal

Ågard, Dorte. 2017. *Klasseledelse,* Frederiksberg C.: Frydenlund

Fjørtoft, Henning. 2014. *Norskdidaktikk,* Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS

Kristnikunnleiki og átrúnaður I

Innleiðsla í lærugreinina kristnikunnleiki

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar: 7388.21.

Undirvísari

Tummas Kannuberg (tummask@setur.fo)

August 2021

Góði lesandi

Vælkomin til fyrsta skeiðið í Kristnikunnleika og átrúnaði. Skeiðið byrjar týsdagin 31. august 2021 og endar hósdagin 12. novembur 2021.

Undirvísingin verður í stovu 65 hvønn týsdag og hósdag. Undirvísingin er millum klokkan 09:00 og 13:30.

Endamálið við lærugreinini Kristnikunnleiki og átrúnaður I er í stuttum at geva tær eina innleiðslu í lærugreinina Kristnikunnleiki í fólkaskúlanum viðvíkjandi galdandi lóggávu á økinum umframt galdandi námsætlan. Harumframt fært tú ítøkilig amboð at undirvísa í Kristnikunnleika og viðkomandi førleikar innan fakøkið.

Í hesum lítla faldara kanst tú kunna teg um:

- Endamálið við skeiðnum - Endamálið er lýst í eini sokallaðari **ECTS-skeiðslýsing**, ið setur orð á læruúrtøku, innihald, undirvísingarhættir, eftirmetingarhættir osfr..
- **Undirvísingarætlan** fyri skeiðið. - Her fært tú at vita, hvat tú skalt lesa frá degi til dags, hvørji evni tú fert at arbeiða við frá ferð til ferð, og hvørjar uppgávur tú skalt loysa, sum vikurnar ganga.

Tú skalt keypa tvinnar grundbøkur.

- Juul, Henrik & Kjeldsen, Kjarna (2019) Religionsundervisning – en fagmetodik
- Heiene, Gunnar & Thorbjørnsen, Svein Olaf (2021) Kristenn etikk – en innføring

Bøkurnar eru at fáa í Rit og Rák í SMS. G.G. Kristenn etikk – en innføring verður ikki at fáa fyrr enn umleið 1. septembur.

Aðrir tekstir, sum tit skulu lesa hetta skeiðið verða lagdir inn á Moodle. Power Point framløgur og annað viðkomandi tilfar verður eisini lagt út á Moodle.

Lestrarætlanin er ikki fullfíggjað við skeiðsbyrjan, men verður javnan dagførd inni á Moodle. Tú fært fráboðan, tá ið lestrarætlanin verður dagførd.

Heyst 2021

Skeiðslýsing - Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	7388.21.
Heiti ***Title***	Kristnikunnleiki og átrúnaður I – Innleiðsla í lærugreinina kristnikunnleiki Religious Education I – Introduction
ECTS ***ECTS***	15
Fortreytir ***Prerequisites***	
Stig ***Level***	Bachelor
Endamál	Endamálið við skeiðnum er at kunna tann lesandi um lærugreinina kristnikunnleiki í fólkaskúlanum. Harumframt skal tann lesandi gerast tilvitaður um møguleikar og avmarkingar, sum fólkaskulalógin og galdandi námsætlan seta fyri lærugreinina og læraran. Tann lesandi skal eisini fáa grundleggjandi innlit í religionsdidaktisk ástøði og háttaløg. Sum framhald av hesum skal tann lesandi arbeiða við ástøðiligum religiónsdidaktiskum tilviti viðvíkjandi grundreglunum í átrúnaði, lívsfatan og siðfrøði.
Purpose	The purpose of the course is to introduce the student to Religious Education as a school subject in the Faroese school system. The student will explore the possibilities and limitations which both the curriculum and the Primary Education Act place on the subject and the teacher. The student will also be introduced to pedagogies of religious education in theory and practice. The student will develop theoretical competence in teaching the basics in religion, worldview and ethics.
Innihald	Skeiðið er samansett af fimm høvuðspørtum og verður uppbýtt eftir fylgandi evnum: - Kristnikunnleiki sum lærugrein í fólkaskúlanum (fólkaskúlalógin og námsætlan). - Religionsdidaktikkur (ástøði og háttaløg)

- Átrúnaður (religiónsheimspeki við denti at teimum klassisku avbjóðingunum innan kristna gudfrøði).
- Lívsfatan (lívsfatanir við áherðslu á kristin grundvirðir, humanismu, sekularisering, vísund, náttúrðu og umhvørvi).
- Siðfrøði (siðfrøðin lýst út frá bíbilskum, lutherskum og modernaðum fortreytum. Harafturat verður siðfrøðin lýst út frá einum altjóða høpi).

Content

The course consists of five thematic sections and is divided in the following subjects:

- Religious education as a subject in the Fólkaskúli (Primary Education Act and curriculum).
- Pedagogies of religious education (theory and methods).
- Religion (philosophy of religion with emphasis on classic issues within Christian theology.
- Worldviews (worldviews with emphasis on Christian core values, humanism, science, nature and environment.
- Ethics (ethics as described from biblical, Lutheran and modern frameworks. Ethics will also be described from an international context).

Læru- og undirvísingarhættir

Fyrilestrar, sjálvlestur, bólkaarbeiði og bólkakjak, einstakar og bólkaframløgur, skrivligar heimauppgávur, uttanhýsis undirvísarar.

Learning and teaching approaches

Lectures, independent study, group discussions, group projects, group presentations, individual presentations, written assignments and external lecturers.

Læruúrtøka

Tá ið skeiðið er lokið, skal tann lesandi megna

- at greiða frá, hvussu námsætlanin í kristnikunnleika er uppbygd
- at greiða frá hvørja uppgávu lærarar, ið undirvísa í kristnikunnleika, skulu útinna fyri samfelagið og skúlan

Tínæst skal tann lesandi vera førur fyri

- at meta kritiskt um ymisk religiónsdidaktisk ástøði og háttaløg
- at grundgeva fyri nær eitt háttalag ella ein undirvísingartilgongd er betur egnað enn ein onnur

Til seinast skal tann lesandi vísa, at hann dugir

- at gera skilna á grundleggjandi meginreglum innan vesturlendskan átrúnað. Hetta umfatar millum annað: (1) Lívsfatanir við atliti at kristindómi, vísind og humanismu í 21. øld, (2) siðfrøðiligar stevnur í einum bíbilskum, lutherskum, modernaðum og altjóða høpi og (3) grundleggjandi gudfrøðiligar spurningar innan vesturlendskan kristindóm.

Learning outcomes

On completing the cours, the student should be able to

- discuss the structure of the religious education curriculum in the Faroese school system
- discuss the purpose of religious education both in the Faroese school system and for society at large.

The student must also be able to

- critically evaluate different theories and methods in religious education
- to argue why a particular approach is to be preferred over others in particular learning contexts

Lastly, the student should be able to

- distinguish between fundamental principles within Western religion. This includes: (1) Worldviews in relation to Christianity, science and humanism in the 21st century, (2) ethical schools in a biblical, Lutheran, modern and international context, and (3) fundamental theological issues within Western Christianity.

Próvtøkuháttur

Tann lesandi skal lata eina skrivliga uppgávu inn við skeiðsenda á 10 til 12 normalsíður. Uppgávan verður skrivað einsæris. Nærri kunning við skeiðsbyrjan.

Assessment method

The student is required to submit a paper at the end of the course of 10-12 standard pages. Further information on the assessment of the course will be provided at the beginning of the course.

Próvdøming

Innanhýsis próvdøming

Examination

Internal

Próvtalastigi

Staðið/ikki staðið

Marking scale	Passed/not passed
Lestrarlisti ***Bibliography***	
Ábyrgd/***Contact***	Tummas Kannuberg

Lestrarætlan

35	**Týsdagur 31/8**	**Hósdagur 2/9**
1	Vælkomin og innleiðsla	Kristnikunnleiki sum lærugrein
	Vit heilsa upp á hvønn annan. Kunning um vallærugreinina Kristnikunnleiki og átrúnaður. Kunning um uppmøtingarskyldu og luttøkuskyldu ect.	Tit lesa lógina um fólkaskúlan kap. 1, 2 og kap. 3. Harumframt § 39 og §62. https://www.logir.fo/Logtingslog/125-fra-20-06-1997-um-folkaskulan-sum-seinast-broytt-vid-logtingslog-nr-34-fra-28#_edn1 (Skjalið liggur eisini á Moodle, 6 s.) Námsætlan til fólkaskúla: Kristnikunnleiki og átrúnaður 1-10 https://namsaetlanir.fo/folkaskuli/kravdar-laerugreinar/kristnikunnleiki-og-atrunadur-1-9/ (Skjalið liggur eisini á Moodle, 23 s.) Pedersen, Susannah (2017) *Min grundlov* §1 og §4 (s.11-12) og §66-§70 (s. 69-70) í grundlógini og tilhoyrandi viðmerkingar. min-grundlov_web.ashx (ft.dk) (skjalið er eisini tøkt á Moodle) Johansen, Tobias Stern (28. juli 2021) Snart er normen i Vesten at være ikke-religiøs, *Kristeligt Dagblad* -, (s.1). Johansen, Tobias Stern (3. August 2021) Tidligere var man som tysker kristen. I dag vil folk kunne prøve kirken af og forlade den igen, *Kristeligt Dagblad*, (1 s.)

36	**Týsdagur 7/9**	**Hósdagur 9/9**
2	Religiónsdidaktikkur	Religiónsdidaktikkur
	Buchardt, Mette (red.). 2011 Religionsdidaktik. København: Gyldendal A/S. Les s. 16-33 Sødal, Helje Kringlebotn (red.). 2006. Religions- og livssynsdidaktik.	Carmody, Brendan. “Pedagogy for Inter-Religious Education.” *Heythrop journal* 54, no. 5 (2013): s. 813–824.

	Kristiansand: Høyskoleforlaget AS. Les s. 11-26 Kodacsy-Simon, E. (2018). Freedom and Responsibility in the Education – Through the Works of Martin Luther. Hungarian Educational Research Journal. Les s. 162-173. Juul, Henrik & Kjeldsen, Karna. 2019. Religionsundervisning: *en fagmetodik*. København: Hans Reitzels Forlag. Les s. 10-22 Lamhauge, Bjørk S. (2021) Portal.fo - Hvar bleiv næstrakærleikin av? Hvar bleiv næstrakærleikin av? - Lesarin.fo (Greinin er eisini tøk sum PDF á moodle – greinin er tríggjar síður).	Alberts, Wanda. "Didactics of the Study of Religions." *Numen* 55, no. 2-3 (2008): s. 300–334. Skovmand, Keld. 2012. "Brobygning som udfordring for religionslæreren" s. 29-41. Í Mortensen, Carsten Bo, and Lene Therkelsen red. *Religionslærerens håndbog II : faglige overvejelser og konkrete undervisningsforløb*. 1. oplag. Frederiksberg: Religionspædagogisk Forlag.

37	Týsdagur 14/9	Hósdagur 16/9
3	Etikkur- intro til etikk	Etikkur – kristin etikkur
	Thorbjørnsen, Svein Olaf, Gunnar Heiene, and Svein Olaf Thorbjørnsen. *Kristen etikk : en innføring*. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget, 2021. Les s. 17 til 52 Juul, Henrik & Kjeldsen, Karna. 2019. Religionsundervisning: *en fagmetodik*. København: Hans Reitzels Forlag. Les s. 37-46. Andersen, Svend. *Som dig selv : en indføring i etik* . Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2008. S. 11-28 Baun, Johannes. (2021, 6. September). Kønskampen er kommet til stedordene. *Kristeligt Dagblad*, Perspektiv, s. 7. Baun, Johannes. (2021, 6. September). Professor: Jeg var forbløffet over, at folk	Thorbjørnsen, Svein Olaf, Gunnar Heiene, and Svein Olaf Thorbjørnsen. *Kristen etikk : en innføring*. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget, 2021. Les s. 53-84 Juul, Henrik & Kjeldsen, Karna. 2019. Religionsundervisning: *en fagmetodik*. København: Hans Reitzels Forlag. Les s. 148-157 Les Kolossubrævið kap. 3,1 til 4,1 Andersen, Svend. *Som dig selv : en indføring i etik* . Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2008. S. 65-76 Les 2 Mósebók kap. 20,2-17

	kunne hidse sig så meget op. *Kristeligt Dagblad*, Perspektiv, s. 7. Ritzau. (2020, 18. desembur). Spaniens underhus støtter lov om aktiv dødshjælp. *Berlingske*. Internationalt, heintað 10. septembur 2021. www.berlingske.dk/internationalt/spaniens-underhus-stoetter-lov-om-aktiv-doedshjaelp Ritzau. (2021, 8. Septembur). Mexicos højesteret afkriminaliserer abort med historisk dom. *Kristeligt dagblad*. Heinta 8. September 2021. https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/mexicos-hoejesteret-afkriminaliserer-abort-med-historisk-dom	Witherington, Ben. *The Letters to Philemon, the Colossians, and the Ephesians: a Socio-Rhetorical Commentary on the Captivity Epistles*. Grand Rapids, Michigan: William B. Eerdmans Pub. Co., 2007. Les s. 183-187 + 188-190

38	Týsdagur 21/9	Hósdagur 23/9
4	Etikkur – mannavirði + ikki kristnar siðvenjur	Etikkur - etikkur og mentan
	Thorbjørnsen, Svein Olaf, Gunnar Heiene, and Svein Olaf Thorbjørnsen. *Kristen etikk : en innføring*. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget, 2021. Les s. 153 – 181 + 84-100 Honneth, Axel, 2003, ”Usynlighed. Om ”anerkendelsens erkendelsesteori” s. 98-117 í: *Behovet for anerkendelse*, København: Hans Reitzel. Les s. 98-117 Levinas, Emmanuel, 1990: “the Name of a Dog, or Natural Rights” í: *Difficult Freedom. Essays on Judaism*. London: The Athlone Press. Les s. 151-153	Thorbjørnsen, Svein Olaf, Gunnar Heiene, and Svein Olaf Thorbjørnsen. *Kristen etikk : en innføring*. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget, 2021. Les s. s.211-232. Juul, Henrik & Kjeldsen, Karna. 2019. Religionsundervisning: *en fagmetodik*. København: Hans Reitzels Forlag. Les s. 184-194 Manning, Patrick R. “Engaging Our Symbols, Sharing Our World: Forming Young People Around Symbols for Participation in the Public Sphere.” í *Religious education* 109, no. 4 (2014): 440–454 Rasmussen, Ingi. (vertur) & Láadal, Leif. (vertur). (2021, 26. Mars). Nón [útvarpssending]. KVF (framleiðari). Nón. Tórshavn, Føroyar: Kringvarp Føroya. Heintað 17. Septembur 2021. https://kvf.fo/non?sid=122145&page=40

		Gaardlykke, Dánial. (2021 4. mars) Krossurin á Høganesi. *Lesarin.fo* Lesarin. Heintað 10. septembur https://lesarin.fo/krossurin+a+hoganesi.html Sverrisson, Kári. (2021 28. Mars) Mótmæli móti krossi á Høganesi. *In.fo*. Lesarabrøv. Heintað 10. Septembur 2021. https://www.in.fo/news-detail/m-tm-li-m-ti-krossi-h-ganesi

39	**Týsdagur 28/9**	**Hósdagur 30/9**
5	Átrúnaður - innleiðsla	Átrúnaður- teodicé + luthersk tilgongd
	Andersen, Svend, Niels Grønkjær, Troels Nørager, Niels. Grønkjær, and Troels. Nørager. *Religionsfilosofi : kristendom og tænkning*. 2. udgave. 1. oplag. Århus: Academica, 2010. Les s. 56-90. Juul, Henrik & Kjeldsen, Karna. 2019. Religionsundervisning: *en fagmetodik*. København: Hans Reitzels Forlag. Les s.75-79 Smith, Christian. *Religion: What It Is, How It Works, and Why It Matters*. Princeton University Press, 2017. Les s. 20-42	Andersen, Svend, Niels Grønkjær, Troels Nørager, Niels. Grønkjær, and Troels. Nørager. *Religionsfilosofi : kristendom og tænkning*. 2. udgave. 1. oplag. Århus: Academica, 2010. Les s. 146-159 Luther, Martin. „Om den trælbundne vilje“(1525), í : Luthers Skrifter i udvalg,bind V,oversat af Ellen A. Madsen og Steffen Kjeldgaard-Pedersen (red.), Århus: Forlaget Aros. Les s. 162-169; 174-177; 366-371. (15 síður) Luther, Martin, 1962: “Heidelbergteserne”(1518), í: Luthers skrifteri udvalg – De reformatoriske hovedskrifter, bind 1, Niels Nøjgaard (red.), København: GEC Gads forlag. Les s. 70-94 (24 síður)

40	Evnisvika – Granskingargrundað undirvísing 4.-8. oktober				
	Mánadag	Týsdag	Mikudag	Hósdag	Fríggjadag
Serlig skrá					

41	Heyststeðgur

42	Týsdagur 19/10	Hósdagur 21/10
6	Átrúnaður - umhvørvið	Átrúnaður – rættvíst kríggj
	Thorbjørnsen, Svein Olaf, Gunnar Heiene, and Svein Olaf Thorbjørnsen. *Kristen etikk : en innføring*. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget, 2021. Les s. 287-306 Vítor Westhelle. “The Groaning Mask: Ecojustice and the Human Place in Nature.” í *Transfiguring Luther*. Cambridge: The Lutterworth Press, 2017. Les s. 133–144 Morrison, Mark, Roderick Duncan, and Kevin Parton. “Religion Does Matter for Climate Change Attitudes and Behavior.” *PloS one* 10, no. 8 (2015): s. 1-16 Sayem, Md. Abu. “Lynn White, Jr.’s Critical Analysis of Environmental Degradation in Relation to Faith Traditions: Is His ‘The Historical Roots of Our Ecological Crisis’ Still Relevant?” *Journal of ecumenical studies* 56, no. 1 (2021) Les s. 1–23 White, Lynn. “The Historical Roots of Our Ecological Crisis” Lynn White. *Science* 155 (1967): 1203-1207.	Mattox, John Mark. “The Just War Tradition in Late Antiquity and the Middle Ages.” í *The Cambridge Handbook of the Just War* Cambridge: Cambridge University Press, 2018. Les s. 13-32 Neigenfind, L. Keith. “Is Nonviolence and Pacifism in Christian and Buddhist Ethics Obligatory or Supererogatory?” *Buddhist-Christian studies 40* (2020) Les s. 387–401

43	Týsdagur 26/10	Hósdagur 28/10
7	Lívsfatan – ateisma og religiónskritikkur	Lívsfatan - Utilitarisma
	Nietzsche, Friedrich. Antikrist : forbandelse over kristendommen København: Vinten, 1973. Les s. 5-29 +88-91	Andersen, Svend. *Som dig selv : en indføring i etik* . Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2008. Les s. 205-212 Mill, John Stuart. *Utilitarisme* Frederiksberg: Det lille Forlag, 1995.

	Andersen, Svend. *Som dig selv : en indføring i etik* . Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2008. Les s. 243-249 Thorstensen, Erik. "Den nye ateismens grunnlag og argumentasjon". *DIN: Religionsvitenskapelig tidsskrift* 2 (2013). Les s. 129-155	Les s. 10-41

44	**Týsdagur 2/11**	**Hósdagur 4/11**
8	Lívsfatan - Løgstrup	Lívsfatan - Kierkegaard
	Løgstrup, Knud Ejler. *Tað etiska kravið*. Tórshavn: Forlagið Hemlið, 2016. Les s. 9-36 Kearns, Alan J. "The Ethical Demand in Teaching and Learning." Teaching and teacher education 86 (2019) Les s. 1-9	Kierkegaard, Søren Aaby. *Kjerlighedens Gjerninger.* Første Følge Tale IV SKS 9,155-174 København: C.A.Reitzel, 1847 (heintað frá sks.dk 1. nov. 2021) Les s. 9,155-174 Ferreira, Jamie. *Love's grateful Striving: A commentary on Kierkegaard's works of Love*, Oxford: Oxford University Press, 2001. Les kap. 8

45	**Týsdagur 9/11**	**Hósdagur 11/11**
9	Próvtøka	Próvtøka

Bókmentalisti

Alberts, Wanda. “Didactics of the Study of Religions.” *Numen* 55, no. 2-3 (2008): s. 300–334.

Andersen, Svend. *Som dig selv : en indføring i etik* . Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2008.

Andersen, Svend, Niels Grønkjær, Troels Nørager, Niels. Grønkjær, and Troels. Nørager. *Religionsfilosofi : kristendom og tænkning*. 2. udgave. 1. oplag. Århus: Academica, 2010.

Honneth, Axel, 2003, ”Usynlighed. Om ”anerkendelsens erkendelsesteori” s. 98-117 í: *Behovet for anerkendelse*, København: Hans Reitzel.

Buchardt, Mette. *Religionsdidaktik*. København: Gyldendal, 2011.

Carmody, Brendan. “Pedagogy for Inter-Religious Education.” *Heythrop journal* 54, no. 5 (2013): s. 813–824.

Ferreira, Jamie. *Love’s grateful Striving: A commentary on Kierkegaard’s works of Love*, Oxford: Oxford University Press, 2001.

Juul, Henrik, and Karna Kjeldsen. *Religionsundervisning : en fagmetodik*. 1. udgave. København: Hans Reitzel, 2019.

Kearns, Alan J. “The Ethical Demand in Teaching and Learning.” Teaching and teacher education 86 (2019): s. 1-9.

Kierkegaard, Søren Aaby. *Kjerlighedens Gjerninger.* København: C.A.Reitzel, 1847 (heintað frá sks.dk 1. nov. 2021).

Levinas, Emmanuel 1990: “the Name of a Dog, or Natural Rights” s. 151-153 í: *Difficult Freedom. Essays on Judaism*. London: The Athlone Press.

Luther, Martin,.1962: “Heidelbergteserne”(1518) s. 70-94, í: Luthers skrifter i udvalg – De reformatoriske hovedskrifter, bind 1, Niels Nøjgaard (red.), København: GEC Gads forlag,

———. 1963 „Om den trælbundne vilje“(1525) s. 162-169; 174-177; 366-371, í : Luthers Skrifter i udvalg,bind V, umsett hevur Ellen A. Madsen og Steffen Kjeldgaard-Pedersen (red.), Århus: Forlaget Aros.

Løgstrup, Knud Ejler. *Tað etiska kravið*. Tórshavn: Forlagið Hemlið, 2016. s.9-36.

Manning, Patrick R. “Engaging Our Symbols, Sharing Our World: Forming Young People Around Symbols for Participation in the Public Sphere.” í *Religious education* 109, no. 4 (2014): 440–454.

Mattox, John Mark. “The Just War Tradition in Late Antiquity and the Middle Ages.” í *The Cambridge Handbook of the Just War* Cambridge: Cambridge University Press, 2018.

Mill, John Stuart. *Utilitarisme* Frederiksberg: Det lille Forlag, 1995. s. 10-41.

Morrison, Mark, Roderick Duncan, and Kevin Parton. “Religion Does Matter for Climate Change Attitudes and Behavior.” *PloS one* 10, no. 8 (2015): s. 1-16.

Nietzsche, Friedrich. *Antikrist: forbandelse over kristendommen*. København: Vinten, 1973. s. 5-29.

Neigenfind, L. Keith. “Is Nonviolence and Pacifism in Christian and Buddhist Ethics Obligatory or Supererogatory?” *Buddhist-Christian studies 40* (2020): 387–401.

Pedersen, Susannah. *Min grundlov*. København: Folketinget, 2017.

Sayem, Md. Abu. “Lynn White, Jr.’s Critical Analysis of Environmental Degradation in Relation to Faith Traditions: Is His ‘The Historical Roots of Our Ecological Crisis’ Still Relevant?” *Journal of ecumenical studies* 56, no. 1 (2021): s. 1–23.

Skovmand, Keld. 2012. “Brobygning som udfordring for religionslæreren”. Í Mortensen, Carsten Bo, and Lene Therkelsen red. *Religionslærerens håndbog II : faglige overvejelser og konkrete undervisningsforløb.* 1. oplag. Frederiksberg: Religionspædagogisk Forlag. s. 29-41

Smith, Christian. *Religion: What It Is, How It Works, and Why It Matters*. Princeton: Princeton University Press, 2017.

Sødal, Helje Kringlebotn (red.). 2006. *Religions- og livssynsdidaktik*. Kristiansand: Høyskoleforlaget AS.

Thorstensen, Erik. “Den nye ateismens grunnlag og argumentasjon”. *DIN: Religionsvitenskapelig tidsskrift* 2 (2013): s. 129-155.

Thorbjørnsen, Svein Olaf, Gunnar Heiene, and Svein Olaf Thorbjørnsen. *Kristen etikk : en innføring*. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget, 2021.

Vítor Westhelle. “The Groaning Mask: Ecojustice and the Human Place in Nature.” í *Transfiguring Luther*, 133–144. Cambridge: The Lutterworth Press, 2017.

White, Lynn. “The Historical Roots of Our Ecological Crisis”. *Science* 155 (1967): s. 1203-1207.

Witherington, Ben. *The Letters to Philemon, the Colossians, and the Ephesians: a Socio-Rhetorical Commentary on the Captivity Epistles*. Grand Rapids, Michigan: William B. Eerdmans Pub. Co., 2007.

Blaðgreinar

Baun, Johannes. (2021, 6. September). Kønskampen er kommet til stedordene. *Kristeligt Dagblad*, Perspektiv, s. 7.

Baun, Johannes. (2021, 6. September). Professor: Jeg var forbløffet over, at folk kunne hidse sig så meget op. *Kristeligt Dagblad*, Perspektiv, s. 7.

Ritzau. (2020, 18. desembur). Spaniens underhus støtter lov om aktiv dødshjælp. *Berlingske*. Internationalt, heintað 10. septembur 2021. www.berlingske.dk/internationalt/spaniens-underhus-stoetter-lov-om-aktiv-doedshjaelp.

Heimasíður

Lamhauge, Bjørk S. (2021) Hvar bleiv næstrakærleikin av? *Lesarin.fo*. Lesarin. Heintað 7. septembur 2021. https://lesarin.fo/hvar+bleiv+naestrakaerleikin+av.html

Gaardlykke, Dánial. (2021 4. mars) Krossurin á Høganesi. *Lesarin.fo.* Lesarin. Heintað 10. septembur. https://lesarin.fo/krossurin+a+hoganesi.html

Nám. Námsætlan til fólkaskúla: Kristnikunnleiki og átrúnaðir 1-10. *Námsætlanir.fo.*Kristnikunnleiki og átrúnaður. Heintað 30. august 2021. https://namsaetlanir.fo/folkaskuli/kravdar-laerugreinar/kristnikunnleiki-og-atrunadur-1-9/

Sverrisson, Kári. (2021 28. Mars) Mótmæli móti krossi á Høganesi. *In.fo*. Lesarabrøv. Heintað 10. septembur 2021. https://www.in.fo/news-detail/m-tm-li-m-ti-krossi-h-ganesi

Útvarpssendingar

Rasmussen, Ingi. (vertur) & Láadal, Leif. (vertur). (2021, 26. mars). Nón [útvarpssending]. KVF (framleiðari). Tórshavn, Føroyar: Kringvarp Føroya. Heintað 17. septembur 2021. https://kvf.fo/non?sid=122145&page=40

Kristnikunnleiki og átrúnaður II

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar: 6690.21

Undirvísari

Tummas Kannuberg (tummask@setur.fo)

Oktobur 2021

Góði lesandi

Vælkomin til næsta skeiðið í Kristnikunnleika og átrúnaði. Skeiðið byrjar týsdagin 16. novembur 2021 og endar fríggjadagin 21. januar 2022.

Undirvísingin verður í stovu 65 hvønn týsdag og hósdag. Undirvísingin er millum klokkan 09:00 og 13:30.

Endamálið við lærugreinini Kristnikunnleiki og átrúnaður II er í stuttum at geva tær eina innleiðslu í fýra kjarnuøki innan kristnikunnleika í fólkaskúlanum sambært galdandi lóggávu á økinum umframt galdandi námsætlan. Harumframt fært tú ítøkilig amboð at undirvísa í kristnikunnleika og viðkomandi førleikar innan fakøkið.

Í hesum lítla faldara kanst tú kunna teg um:

- Endamálið við skeiðnum - Endamálið er lýst í eini sokallaðari **ECTS-skeiðslýsing**, ið setur orð á læruúrtøku, innihald, undirvísingarhættir, eftirmetingarhættir osfr..

- **Undirvísingarætlan** fyri skeiðið. - Her fært tú at vita, hvat tú skalt lesa frá degi til dags, hvørji evni tú fert at arbeiða við frá ferð til ferð, og hvørjar uppgávur tú skalt loysa, sum vikurnar ganga.

Vit fara framhaldandi at brúka lærubókinia.

Juul, Henrik & Kjeldsen, Kjarna (2019) Religionsundervisning – en fagmetodik

Aðrir tekstir, sum tit skulu lesa hetta skeiðið verða lagdir inn á Moodle. Power Point framløgur og annað viðkomandi tilfar verður eisini lagt út á Moodle.

Lestrarætlanin er ikki fullfíggjað við skeiðsbyrjan, men verður javnan dagførd inni á Moodle. Tú fært fráboðan, tá ið lestrarætlanin verður dagførd.

Skeiðslýsing **Vetur 2021-2022**
Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	6690.21
Heiti ***Title***	Kristnikunnleiki og átrúnaður II
ECTS ***ECTS***	15
Fortreytir ***Prerequisites***	Treytin fyri at taka skeiðið er, at tann lesandi er innskrivað/ur til læraralestur á Námsvísindadeildini. de
Stig ***Level***	Bachelor
Endamál ***Purpose***	Endamálið við skeiðnum er at kunna tann lesandi um høvuðstættirnar í lærugreinini kristnikunnleiki í fólkaskúlanum. Tann lesandi fær grundleggjandi innlit í fýra av teimum fimm kjarnuøkjunum, ið eru lýst í námsætlanini fyri lærugreinina í fólkaskúlanum, og hann lærir at taka støðu til og at arbeiða við ymiskum religiónsdidaktiskum háttaløgum).
Innihald ***Content***	Skeiðið er samansett av fimm høvuðspørtum. (1) Bíbliunnar halgibøkur (uppruni, tekstslag, hermaneutikkur og týðandi frásagnir í gamla og nýggja testamenti). (2) Kirkjusøga (kirkjusøguliga gongdin í høvuðsheitum frá jødiskum uppruna fram til nútíðina). (3) Høvuðstættir í kristnari trúgv, list og mentan í søguligum og nútíðar høpi. (Dentur verður m.a. lagdur á ta luthersku tilgongdina til sakramentini, trúargreinarnar og kirkjufatan við atliti til aðrar føroyskar kirkjur og samkomur). (4) Heimsátrúnaður og lívsáskoðanir. (Áherðsla verður løgd á at kunna tann lesandi um høvuðstættirnar innan islam, buddismu og nýátrúnað). (5) Religiónsdidaktiskar tilgongdir

Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	Fyrilestrar, sjálvlestur, bólkaarbeiði og bólkakjak, einstakar og bólkaframløgur, skrivligar heimauppgávur, útferðir, uttanhýsis undirvísarar.
Læruúrtøka ***Learning outcomes***	Tá ið skeiðið er lokið, skal tann lesandi megna at - greiða frá høvuðsstættunum í islam, buddismu og nýátrúnaði og teimum lívsáskoðanunum, ið eru tengdar at hesum átrúnaðum - greiða frá avgerandi kirkjusøguligum hendingum og tíðarskeiðum. Tínæst skal tann lesandi vera førur fyri at - savna og taka støðu til granskingargrundað tilfar, ið snýr seg um átrúnað, kirkjusøgu, tær bíbilsku skriftirnar og høvuðstættir í kristnari trúgv, mentan og list. - leggja undirvísing til rættis og meta um ymisk religiónsdidaktisk háttaløg, ið eru viðkomandi fyri kristniundirvísingina í fólkaskúlanum. Til seinast skal tann lesandi vera førur fyri at - greina og tulka úrvaldar tekstir úr bíbliuni. Í tulkingararbeiðnum skal atlit verða tikið til (1) uppruna, (2) tekstslag og (3) viðkomandi hermeneutiskar stevnur innan bíbliufatan.
Prófvtøkuháttur ***Assessment method***	Prófvtøkan er í tveimum samanhangandi pørtum: - Einsæris skrivlig uppgáva, ið tekur støði í einum ella fleiri av undirvísingarevnunum (8 blaðsíður +/- 10 prosent) - Munnlig framløga, ið tekur støðu í skrivliga avrikinum (30 min.) Til munnligu verjuna kunnu tey lesandi rokna við at fáa spurningar, ið snúgva seg um onnur undirvísingarevni.
Prófvdøming ***Examination***	Uttanhýsis

Próvtalastigi ***Marking scale***	7-talsstigin
Lestrarlisti ***Bibliography***	
Ábyrgd/*Contact*	Tummas Kannuberg

Lestrarætlan

46	Týsdagur 16/11	Hósdagur 18/11
1	Bíblia – Gamla Testamenti	Bíblia – Nýggja Testamenti
	Nymann Eriksen, Henrik. *Hvem skabte Bibelen?: da kirken fik sin kanon*. Hillerød: Logos Media, 2011. s 8-45 + 122-127 + notur Lawrence, Paul. *Atlas over Bibelens fortællinger*. Højbjerg: Hovedland, 2008. s. 14-29 Coogan, Michael D. *The Old Testament:a historical and literary introduction to the Hebrew scriptures*. New York: Oxford University Press, 2011. s. 47-56 + 47-68 Bíblia, Det Danske Bibelselskab, København, 2008. 1 Mós kap. 1-11	Nymann Eriksen, Henrik. *Hvem skabte Bibelen?: da kirken fik sin kanon*. Hillerød: Logos Media, 2011. s 81 – 120 Lawrence, Paul. *Atlas over Bibelens fortællinger*. Højbjerg: Hovedland, 2008. S. 126-151 Hjort, Birgitte Graakjaer. *Det Nye Testamentes omverden om politiske, religiøse og filosofiske forhold på Det Nye Testaments tid*. Aarhus: Aarhus University Press, 2003. s. 116-120

47	Týsdagur 23/11	Hósdagur 25/11
2	Bíblia	Bíblia - Kirkjusøga
	Bíblia, Det Danske Bibelselskab, København, 2008. Lukas kap. 10, versini 25 til 37, Lukas kap. 15 vers 8 til 10, Markus kap. 4 vers 26-29 Chamburuka, Philemon M, and Ishanesu S Gusha. “An Exegesis of the Parable of the Good Samaritan (Lk 10:25-35) and Its Relevance to the Challenges Caused by COVID-19.” Hervormde teologiese studies 76, no. 1 (2020): s. 1–7. Juul, Henrik, and Karna Kjeldsen. *Religionsundervisning : en fagmetodik*. 1. udgave. København: Hans Reitzel, 2019. s. 99-107 Hjort, Birgitte Graakjaer. *Det Nye Testamentes omverden om politiske, religiøse og filosofiske forhold på*	Juul, Henrik, and Karna Kjeldsen. *Religionsundervisning : en fagmetodik*. 1. udgave. København: Hans Reitzel, 2019. 56-65 Lausten, Martin Schwarz. *Kirkehistorie: grundtræk af Vestens kirkehistorie fra begyndelsen til nutiden* 1. udgave, 6. oplag. Frederiksberg: Anis, 2005. s. 11-38 + 42-51. Mortensen, Carsten Bo, and Lene Therkelsen. “Den narrative tilgang” í *Religionslærerens håndbog II : faglige overvejelser og konkrete undervisningsforløb*. 2. udgave. København: Religionspedagogisk Forlag, 2012. s. 109 til 140.

	Det Nye Testaments tid. Aarhus: Aarhus University Press, 2003. s. 21-22 Dowling, Elizabeth. “The Power of Parables for Religious Education.” *Journal of religious education* 58, no. 4 (2010): 20–27. Grün, Anselm. *Jesus: the Image of Humanity: Luke's Account*, Bloomsbury Publishing Plc, 2006. s. 51-65 Ískoytislesnaður Arge, Armgarð. (vertur) (2007, 6. apríl). Tilvera: Deyðahavstrullurnar (1:2) og (2:2 [útvarpssending]. KVF (framleiðari). Tórshavn, Føroyar: Kringvarp Føroya. van Eck, Ernest. “In the Kingdom Everybody Has Enough - A Social-Scientific and Realistic Reading of the Parable of the Lost Sheep (Lk 15:4-6).” Hervormde teologiese studies 67, no. 3 (2011): 1–10.	

48	**Týsdagur 30/11**	**Hósdagur 2/12**
3	Kirkjusøga	Kirkjusøga
	Zimmermann, R. “How to Understand the Parables of Jesus. A Paradigm Shift in Parable Exegesis.” Acta theologica 29, no. 1 (2009): 157–182. (ískoytislesnaður). Arge, Armgarð. (vertur) (2021, 14. novembur). Credo: Krossferðirnar [útvarpssending]. KVF (framleiðari). Tórshavn, Føroyar: Kringvarp Føroya. Heintað 22. novembur 2021. Credo | Kringvarp Føroya (kvf.fo) Lausten, Martin Schwarz. *Kirkehistorie: grundtræk af Vestens*	Hansen, Gerhard. *Eindarmentan føroyinga og vekingarrørslurnar*. Tórshavn: Emil Thomsen, 1987. S. 171-202 + 203-229. Pedersen, Nils Arne, Carsten Bach-Nielsen, og Per Ingesman. *Kirkens historie*, bind 2. København: Hans Reitzel, 2012. S. 19-46 + 61-75

	kirkehistorie fra begyndelsen til nutiden 1. udgave, 6. oplag. Frederiksberg: Anis, 2005. s. 78-101 + 102-134.	

49	Týsdagur 7/12	Hósdagur 9/12
4	Høvuðstættir í kristnari trúgv	Høvuðstættir í kristnari trúgv
	Luther, Martin. "En sermon om Kristi legemes sakramente" (1519): í *Teologiske tekster: udvalg af klassiske dogmatiske tekster* 2. udgave. Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2017. Luther, Martin. "Dr.Martin Luthers Lítla Katekismus" (1529). Í *Trúarjáttan føroysku fólkakirkjunnar*. Tórshavn: Føroyskt Kirkjumál, 2000. [s. 77-78] Melanchton, Philipp. "Augsburgska trúarjáttanin" (1530). í *Trúarjáttan føroysku fólkakirkjunnar*. Tórshavn: Føroyskt Kirkjumál, 2000. [s. 22] Gregersen, Niels Henrik, og Jens Holger Schjørring. *Fragmenter af et spejl: bidrag til dogmatikken*. Frederiksberg: Anis, 2014. s. 232-242 Harbsmeier, Eberhard. "Sakramentini": í *Katekismus*. Vestmanna: Sprotin, 2004. Olson, Roger E. *The Story of Christian Theology: Twenty Centuries of Tradition & Reform*. Downers Grove: InterVarsity Press, 1999. [s. 404-413] Grane, Leif. *Confessio Augustana*. Frederiksberg: Anis, 2014. [s. 7-17 & 99-111]	Goldburg, P. "Approaching the Teaching of Religious Education through the Creative Arts." í International Handbook of the Religious, Moral and Spiritual Dimensions in Education, 2006. [s. 1237-1257]

50	Týsdagur 14/12	Hósdagur 16/12
5	Høvuðstættir í kristnari trúgv	Heimsátrúnaður
	Rasmussen, Petur Martin. *Tættir úr Føroya kirkjusøgu*. Tórshavn: Føroya Skúlabókagrunnur. 1978. [s. 69-86 og 132-146]	Riddel, Peter. "Beliefs" í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red). Vol. 4. 1517 Media, 2018. [s. 69-74] Riddel, Peter. "Sacred Writings" í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red). Vol. 4. 1517 Media, 2018. [s. 65-68] Schmalfuss, Lothar."Science, Art, and Culture" í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red). Vol. 4. 1517 Media, 2018. [s. 85-87] Wanes, David. "Islam in the Modern World." í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red). Vol. 4. 1517 Media, 2018. [s. 93-98] Watt, Montogomery. "A Historical Overview" í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red). Vol. 4. 1517 Media, 2018. [s. 52-60] Anderson, Norman. "The Law of Islam." í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red), vol. 4, 1517 Media, 2018 [s. 81-84] Kerr, David. "The Unity and Variety of Islam." í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red), vol. 4, 1517 Media, 2018 [s. 61–64] Kerr, David. "Worship and Festivals" í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red), vol. 4, 1517 Media, 2018 [s. 75-80] Gabriel, Theodore. "Family and Society" í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red), vol. 4, 1517 Media, 2018 [s. 88-92]

1	Týsdagur 4/1	Hósdagur 6/1
6	Heimsátrúnaður - Buddisma	Heimsátrúnaður – Jehova vitnir
	Williams, P. "A Historical Overview" í *A Brief Introduction to Buddhism*, Christopher Partridge (red). Vol. 1, Minneapolis: Fortress Press, 2018. [s. 52–60] ———. "Sacred Writings" í *A Brief Introduction to Buddhism*, Christopher Partridge (red). Vol. 1, Minneapolis: Fortress Press, 2018. [s. 61–66] Harris, Elizabeth. "Beliefs" í *A Brief Introduction to Buddhism*, Christopher Partridge (red). Vol. 1, Minneapolis: Fortress Press, 2018. [s. 67–73] ———. "Family and Society" í *A Brief Introduction to Buddhism*, Christopher Partridge (red). Vol. 1, Minneapolis: Fortress Press, 2018. [s. 74–81] ———. "Buddhism in the Modern World" í *A Brief Introduction to Buddhism*, Christopher Partridge (red). Vol. 1, Minneapolis: Fortress Press, 2018. [s. 82–88] Borup, Jørn. "Buddhisme, medier og populærkultur". *Religion i Danmark*, *7*(1). (2015). 17-24 ———. (2014, 29. September). Pizza, skyr og karry – religiøs cirkulation i en global verden. *Religion.dk*. Religionsanalysen. Heintað 31. desembur 2021. www.religion.dk/religionsanalysen/2014-09-25/skyr-pizza-og-karry-religiøs-cirkulation-i-en-global-verden	Holden, Andrew. 2002. "The Jehovah's Witnesses in the modern world" og "Finding a Home" í *Jehovah's Witnesses: Portrait of a Contemporary Religious Movement*. Florence: Taylor & Francis Group. [s. 17-41 og 42-57] Hvithamar, Annika. "Jehovas Vidner. I Grænsefladen Af Den Danske Religionsmodel." Religionsvidenskabeligt tidsskrift, no. 62 (2015): 125–137.

2	Fríggjadagur 7/1	Fríggjadagur 14/1
7	Próvtøka	Próvtøka

3	Hósdagur 20/1	Fríggjadagur 21/1
8	Próvtøka	Próvtøka

Bókmentalisti

Anderson, Norman. "The Law of Islam." í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red), vol. 4, 1517 Media, 2018 [s. 81-84]

Ank, Ingrid. "Den narrative tilgang" í *Religionslærerens håndbog II : faglige overvejelser og konkrete undervisningsforløb*. Carsten Bo Mortensen (red.), og Lene Therkelsen (red.) 2. udgave. København: Religionspedagogisk Forlag, 2012.

Borup, Jørn. "Buddhisme, medier og populærkultur". *Religion i Danmark*, *7*(1). (2015). 17-24

Bíblia, Det Danske Bibelselskab, København, 2008.

Bíblian, Hin føroyski bíbliugrunnurin, Tórshavn , 2007.

Chamburuka, Philemon M, and Ishanesu S Gusha. "An Exegesis of the Parable of the Good Samaritan (Lk 10:25-35) and Its Relevance to the Challenges Caused by COVID-19." Hervormde teologiese studies 76, no. 1 (2020): 1–7.

Coogan, Michael D. "Primeval History" og "The Formation of the Pentateuch" í *The Old Testament : a historical and literary introduction to the Hebrew scriptures.* New York: Oxford University Press, 2011.

Dowling, Elizabeth. "The Power of Parables for Religious Education." *Journal of religious education* 58, no. 4 (2010): 20–27.

Gabriel, Theodore. "Family and Society" í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red), vol. 4, 1517 Media, 2018 [s. 88-92]

Goldburg, P. "Approaching the Teaching of Religious Education through the Creative Arts." í International Handbook of the Religious, Moral and Spiritual Dimensions in Education, 2006. [s. 1237-1257]

Grane, Leif. *Confessio Augustana*. Frederiksberg: Anis, 2014. [s. 7-17 & 99-111]

Gregersen, Niels Henrik, og Jens Holger Schjørring. *Fragmenter af et spejl: bidrag til dogmatikken*. Frederiksberg: Anis, 2014. [s. 232-242]

Grün, Anselm. "Parables" í *Jesus: the Image of Humanity : Luke's Account*, Bloomsbury Publishing Plc, 2006.

Hansen, Gerhard. *Eindarmentan føroyinga og vekingarrørslurnar*. Tórshavn: Emil Thomsen, 1987.

Harbsmeier, Eberhard. "Sakramentini" í *Katekismus*. Vestmanna: Sprotin, 2004.

Harris, Elizabeth. "Beliefs" í *A Brief Introduction to Buddhism*, Christopher Partridge (red). Vol. 1, Minneapolis: Fortress Press, 2018. [s. 67–73]

———. "Family and Society" í *A Brief Introduction to Buddhism,* Christopher Partridge (red). Vol. 1, Minneapolis: Fortress Press, 2018. [s. 74–81]

———. “Buddhism in the Modern World” í *A Brief Introduction to Buddhism*, Christopher Partridge (red). Vol. 1, Minneapolis: Fortress Press, 2018. [s. 82–88]

Hjort, Birgitte Graakjaer. “Samaritanerne”; ”Pagt og lovforståelse” og “Rent og urent” í *Det Nye Testamentes omverden om politiske, religiøse og filosofiske forhold på Det Nye Testaments tid.* Aarhus: Aarhus University Press, 2003.

Holden, Andrew. 2002. “The Jehovah’s Witnesses in the modern world” og “Finding a Home” í *Jehovah's Witnesses: Portrait of a Contemporary Religious Movement*. Florence: Taylor & Francis Group. [s. 17-41 og 42-57]

Hvithamar, Annika. “Jehovas Vidner. I Grænsefladen Af Den Danske Religionsmodel”. Religionsvidenskabeligt tidsskrift, no. 62 (2015): 125–137.

Kerr, David. “The Unity and Variety of Islam.” í *A Brief Introduction to Islam,* Christopher Partridge (red), vol. 4, 1517 Media, 2018 [s. 61–64]

———. “Worship and Festivals” í *A Brief Introduction to Islam,* Christopher Partridge (red), vol. 4, 1517 Media, 2018 [s. 75-80]

Lausten, Martin Schwarz. *Kirkehistorie: grundtræk af Vestens kirkehistorie fra begyndelsen til nutiden* 1. udgave, 6. oplag. Frederiksberg: Anis, 2005.

Lawrence, Paul. *Atlas over Bibelens fortællinger* [1. oplag]. Højbjerg: Hovedland, 2008.

Luther, Martin. “En sermon om Kristi legemes sakramente” (1519): í *Teologiske tekster: udvalg af klassiske dogmatiske tekster* 2. udgave. Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2017.

———. “Dr.Martin Luthers Lítla Katekismus” (1529). í *Trúarjáttan føroysku fólkakirkjunnar*. Tórshavn: Føroyskt Kirkjumál, 2000. [s. 77-78]

Juul, Henrik, and Karna Kjeldsen. *Religionsundervisning : en fagmetodik*. 1. udgave. København: Hans Reitzel, 2019.

Jørgensen, Dorthe. “Den æstetiske tilgang” í *Religionslærerens håndbog II : faglige overvejelser og konkrete undervisningsforløb*. Carsten Bo Mortensen (red.), og Lene Therkelsen (red.) 2. udgave. København: Religionspedagogisk Forlag, 2012.

Melanchton, Philipp. “Augsburgska trúarjáttanin” (1530). í *Trúarjáttan føroysku fólkakirkjunnar*. Tórshavn: Føroyskt Kirkjumál, 2000. [s. 22]

Nymann Eriksen, Henrik. *Hvem skabte Bibelen? : da kirken fik sin kanon* [1. oplag]. Hillerød: Logos Media, 2011.

Olson, Roger E. *The Story of Christian Theology: Twenty Centuries of Tradition & Reform*. Downers Grove: InterVarsity Press, 1999. [s. 404-413]

Pedersen, Nils Arne, Carsten Bach-Nielsen, og Per Ingesman. *Kirkens historie,* bind 2. København: Hans Reitzel, 2012.

Rasmussen, Petur Martin. *Tættir úr Føroya kirkjusøgu*. Tórshavn: Føroya Skúlabókagrunnur. 1978.

Riddel, Peter. “Beliefs” í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red). Vol. 4. 1517 Media, 2018. [s. 69-74]

———. “Sacred Writings” í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red). Vol. 4. 1517 Media, 2018. [s. 65-68]

Schmalfuss, Lothar.“Science, Art, and Culture” í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red). Vol. 4. 1517 Media, 2018. [s. 85-87]

Wanes, David. “Islam in the Modern World.” í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red). Vol. 4. 1517 Media, 2018. [s. 93-98]

Watt, Montogomery. “A Historical Overview” í *A Brief Introduction to Islam*, Christopher Partridge (red). Vol. 4. 1517 Media, 2018. [s. 52-60]

Williams, P. “A Historical Overview” í *A Brief Introduction to Buddhism*, Christopher Partridge (red). Vol. 1, Minneapolis: Fortress Press, 2018. [s. 52–60]

———. “Sacred Writings” í *A Brief Introduction to Buddhism*, Christopher Partridge (red). Vol. 1, Minneapolis: Fortress Press, 2018. [s. 61–66]

Heimasíður

Borup, Jørn. (2014, 29. September). Pizza, skyr og karry – religiøs cirkulation i en global verden. *Religion.dk*. Religionsanalysen. Heintað 31. desembur 2021. www.religion.dk/religionsanalysen/2014-09-25/skyr-pizza-og-karry-religiøs-cirkulation-i-en-global-verden

Ískoytislesnaður

van Eck, Ernest. “In the Kingdom Everybody Has Enough - A Social-Scientific and Realistic Reading of the Parable of the Lost Sheep (Lk 15:4-6).” Hervormde teologiese studies 67, no. 3 (2011): 1–10.

Zimmermann, R. “How to Understand the Parables of Jesus. A Paradigm Shift in Parable Exegesis.” Acta theologica 29, no. 1 (2009): 157–182.

Útvarpssendingar

Arge, Armgarð. (vertur) (2021, 14. novembur). Credo: Krossferðirnar [útvarpssending]. KVF (framleiðari). Tórshavn, Føroyar: Kringvarp Føroya. Heintað 22. novembur 2021. Credo | Kringvarp Føroya (kvf.fo)

Arge, Armgarð. (vertur) (2007, 6. apríl). Tilvera: Deyðahavstrullurnar (1:2) [útvarpssending]. KVF (framleiðari). Tórshavn, Føroyar: Kringvarp Føroya. Heintað 22. novembur 2021. Tilvera | Kringvarp Føroya (kvf.fo)

Arge, Armgarð. (vertur) (2007, 6. apríl). Tilvera: Deyðahavstrullurnar (2:2) [útvarpssending]. KVF (framleiðari). Tórshavn, Føroyar: Kringvarp Føroya. Heintað 22. novembur 2021. Tilvera | Kringvarp Føroya (kvf.fo)

Kristnikunnleiki og átrúnaður III

Starvslæra í kristnikunnleika og átrúnaði

Lestrarárið 2022

Skeiðsnummar: 6691.21.

Undirvísari

Tummas Kannuberg (tummask@setur.fo)

August 2021

Góði lesandi

Vælkomin til triðja skeiðið í Kristnikunnleika og átrúnaði. Skeiðið byrjar týsdagin 24. januar og endar við próvtøku fríggjadagin 9. mars 2022 fyri 4. árgang og 25. mars fyri 2. og 3. árgang.

Undirvísingin verður í stovu 65 týsdagin 1. februar og hósdagin 3. februar. Undirvísingin er millum klokkan 09:00 og 13:30. Tann fyrsta vikan fer til starvslærufyrireiking. Eftir undirvísingarvikuna fara tey lesandi í starvslæru. Endamálið við lærugreinini Kristnikunnleiki og átrúnaður III er í stuttum at geva tær eina innleiðslu at greiða frá, hvat næmingarnir skulu læra í kristnikunnleika og átrúnaði. Tú fært førleikar at meta um, hvat undirvísingartilfar er vælegnað í kristnikunnleika og átrúnaði.

Í hesum lítla faldara kanst tú kunna teg um:

- Endamálið við skeiðnum - Endamálið er lýst í eini sokallaðari **ECTS-skeiðslýsing**, ið setur orð á læruúrtøku, innihald, undirvísingarhættir, eftirmetingarhættir osfr..

- **Undirvísingarætlan** fyri skeiðið. - Her fært tú at vita, hvat tú skalt lesa frá degi til dags, hvørji evni tú fert at arbeiða við frá ferð til ferð, og hvørjar uppgávur tú skalt loysa, sum vikurnar ganga.

Tilfarið, ið verður nýtt hetta skeiðið verður lagt út á Moodle sum PDF fílur.

Power Point framløgur og annað viðkomandi tilfar verður eisini lagt út á Moodle.

Lestrarætlanin er ikki fullfíggjað við skeiðsbyrjan, men verður javnan dagførd inni á Moodle. Tú fært fráboðan, tá ið lestrarætlanin verður dagførd.

Skeiðslýsing   Vetur 2022
Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	
Heiti ***Title***	Kristnikunnleiki og átrúnaður III Religious Education III
ECTS ***ECTS***	10
Fortreytir ***Prerequisites***	Treytin fyri at taka skeiðið er, at tann lesandi er innskrivað/ur til læraralestur á Námsvísindadeildini.
Stig ***Level***	Bachelor
Endamál ***Purpose***	Endamálið við starvslæruni er, at tann lesandi skal fáa royndir at undirvísa næmingum í fólkaskúlanum í kristnikunnleika og átrúnaði.
Innihald ***Content***	Skeiði er samansett av trimum høvuðspørtum (1) At fyrireika undirvísing í kristnikunnleika og átrúnaði (við útgangsstøði í námsætlan, leggja ársætlan, velja undirvísingarevni, undirvísingartilfar og undirvísingarhættir, og hartil skipa næmingalaga undirvísing). (2) At undirvísa í kristnikunnleika og átrúnaði (floksstýring, leggja støðið umframt at gera undirvísingina innihaldsríka við denti at skapa góð sambond við næmingarnar). (3) At eftirmeta undirvísingina (meting um, hvat næmingarnir fingur burturúr og at meta um egna undirvísing).
Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	Fyrilestrar, sjálvlestur, bólkaarbeiði og bólkakjak, einstakar og bólkaframløgur, skrivligar heimauppgávur, útferðir, uttanhýsis undirvísarar.
Læruúrtøka ***Learning outcomes***	Tá ið skeiðið er lokið, skal tann lesandi megna at

- at greiða frá, hvat nemingarnir skulu læra í kristnikunnleika og átrúnaði
- at leggja eina undirvísingarætlan til rættis, ið fevnir um millum 4 og 10 undirvísingartímar

Tínæst skal tann lesandi vera førur fyri at

- at meta um, hvat undirvísingartilfar er vælegnað í kristnikunnleika og átrúnaði, og hvat undirvísingartilfar ikki er vælegnað
- at taka støðu til, hvørjir undirvísingarhættir eru vælegnaðir í kristnikunnleika og átrúnaði, og hvørjir ikki eru so vælegnaðir

Til seinast skal tann lesandi vera førur fyri at

- at meta um, hvussu ein kann næmingalaga undirvísingina í kristnikunnleika og átrúnaði soleiðis at bæði næmingar, ið eru næmir, og næmingar, ið hava serligan tørv, fáa nakað burturúr
- at hugleiða um og at vísa við dømum, hvørjar avbjóðingar ein lærari, ið undirvísir í kristnikunnleika og átrúnaði, kann renna seg í
- at eftirmeta starvslæruskeiðið

Próvtøkuháttur
Assessment method

Próvtøkan er í tveimum samanhangandi pørtum:

- Einsæris skrivlig uppgáva, ið varpar ljós á starvslærutíðarskeiðið og starvslæruroyndirnar (8 blaðsíður +/- 10 prosent)
- Munnlig framløga, ið tekur støðu í skrivliga avrikinum (30 min.)

Til munnligu verjuna kunnu tey lesandi rokna við at fáa spurningar, ið snúgva seg um onnur undirvísingarevni.

Próvdøming
Examination

Uttanhýsis

Próvtalastigi
Marking scale

7-talsstigin

Lestrarlisti
Bibliography

Ábyrgd/*Contact* Tummas Kannuberg

Lestrarætlan

4	**Týsdag 25/1**	**Hósdag 27/1**
1	Starvslærufyrireiking	Starvslærufyrireiking
	Vitjan á skúlum	Vitjan á skúlum

5	**Týsdag 2/2**	**Hósdag 4/2**
2	Dagsins tema	Dagsins tema
	Lee, Eunbae, and Michael J Hannafin. "A Design Framework for Enhancing Engagement in Student-Centered Learning: Own It, Learn It, and Share It." *Educational technology research and development* 64, no. 4 (2016): 707–734. van der Kooij, Jacomijn C, Doret J de Ruyter, and Siebren Miedema. "The Merits of Using 'Worldview' in Religious Education." *Religious education* 112, no. 2 (2017): 172–184.	Afdal, Geir. "Modes of Learning in Religious Education." *British journal of religious education* 37, no. 3 (2015): 256–272. Barrett, Inger Toftgaard, Marlene Printz Jellesen, and Bo Digernes Stokholm. *Bestand og bevægelse : religionsundervisning og religionspædagogik*. 2. udgave. Frederiksberg: Eksistensen, 2021. 336 – 343. Nestby, Dag Hallvard. "RLE-fagets identitesskapende potensial" *Norsk pedagogisk tidskrift*, no. 4 (2017): 328–338. Wong, Kevin M. "'A Design Framework for Enhancing Engagement in Student-Centered Learning: Own It, Learn It, and Share It' by Lee and Hannafin (2016): An International Perspective." *Educational technology research and development* 69, no. 1 (2020): 93–96.

6	Starvslæra

7	Starvslæra

8	Starvslæra

9	Starvslæra

10	Starvslæra

11	Starvslæra
	UPPGÁVUVEGLEIÐING OG UPPGÁVUSKRIVING

12	
	PRÓVTØKA

Bókmentalisti

Afdal, Geir. “Modes of Learning in Religious Education.” *British journal of religious education* 37, no. 3 (2015): 256–272.

Barrett, Inger Toftgaard, Marlene Printz Jellesen, and Bo Digernes Stokholm. *Bestand og bevægelse : religionsundervisning og religionspædagogik*. 2. udgave. Frederiksberg: Eksistensen, 2021.

Lee, Eunbae, and Michael J Hannafin. “A Design Framework for Enhancing Engagement in Student-Centered Learning: Own It, Learn It, and Share It.” *Educational technology research and development* 64, no. 4 (2016): 707–734.

Nestby, Dag Hallvard. “RLE-fagets identitesskapende potensial” *Norsk pedagogisk tidskrift,* no. 4 (2017): 328–338.

van der Kooij, Jacomijn C, Doret J de Ruyter, and Siebren Miedema. “The Merits of Using ‘Worldview’ in Religious Education.” *Religious education* 112, no. 2 (2017): 172–184.

Wong, Kevin M. “‘A Design Framework for Enhancing Engagement in Student-Centered Learning: Own It, Learn It, and Share It’ by Lee and Hannafin (2016): An International Perspective.” *Educational technology research and development* 69, no. 1 (2020): 93–96.

SKEIÐSHEITI

Nýtíðar Evropas og heimssøga

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar:

6630.21

Undirvísari

Oddur á Lakjuni

August 2021

Góðu lesandi!

Eg gleði meg at møta tykkum øllum. Tað er ein framíhjárættur at sleppa at vera við til at menna tykkum sum góðar lærarar! Tit fara at læra um søgu og at arbeiða við søgu - og læra, hvussu tit kunnu taka hetta við tykkum í lærarastarvið.

Vit síggjast fyrstu ferð í **stovu 54**, týsdagin 31. august kl. 9:00. Um tit fara inn á Moodle síðuna, síggja tit undir 'Vika 35', hvat vit fara at gera fyrstu vikuna.

Sumt av tilfarinum, sum vit skulu brúka í ár, verður skannað inn og lagt á Moodle.

Tó skulu tit keypa eina bók: *Europa 1800-2000* eftir Lennert Berntson o.o. Hon kemur til keyps í Rit & Rák skjótt. Eg skal vísa tykkum bókina týsdagin 31. august, og so tosa vit saman um tað. Tit skulu ikki brúka bókina í viku 35, so tað er í lagi, at tit ikki hava keypt hana, nú tá ið vit hittast tvær tær fyrstu ferðirnar.

Vit síggjast!

vh, Oddur

Skeiðslýsing
Course description

Heyst 2021

Skeiðsnummar *Course number*	6630.21
Heiti *Title*	Søga Evropa í nýggjari tíð
ECTS *ECTS*	15
Fortreytir *Prerequisites*	At lesandi er skrivaður inn til læraralestur á NÁD
Stig *Level*	

Endamál
Purpose

Endamálið við skeiðinum er, at tey lesandi skulu ogna sær vitan og eina sjálvstøða fatan av evropeiskari søgu, við denti á søgu eftir 1800.

Endamálið er eisini, at tey lesandi skulu menna førleikar at arbeiða við søgu, m.a. við at at læra tey háttaløg, ið eyðkenna søgu sum vísindagrein.

Harumframt er endamálið við skeiðnum, at tey lesandi skulu gerast tilvitað um hvussu søgulig temu og søgulig háttaløg kunnu nýtast í undirvísingini í søgu og samtíð í fólkaskúlanum.

Innihald
Content

Skeiðið er í trimum høvuðspørtum:

(1) Høvuðstíðarskeið í evropeiskari søgu áðrenn 1750 verða viðgjørd, fyri at skilja broytingar og kontinuitet. Komið verður m.a. inn á kronologi, geografi, politikk og átrúnað í miðøld og søguligar framsetingar.

(2) *Høvuðsfokus* er síðani á nýggjari evropeiska søgu (saman við viðkomandi heimssøgu), har arbeitt verður við hesum evnum: ídnaðarkollveltingin, kollveltingarnar 1789-1948, fyrri heimsbardagi, millumkrígstíðin, seinni heimsbardagi, kalda kríggið og tíðin eftir 1990.

(3) Søgudidaktikkur verður gjøgnumgingin og settur í samband við søguliga innihaldið: m.a. søgutilvit og søgufatan, tíðarfatan, forteljing, lokalsøga, miðlar og internet. Søgufrøðilig amboð verða viðgjørd og brúkt. Høvuðsverkið (*Europa 1800-2000*) verður m.a. viðgjørt

útfrá tesu, avmarking, sjónarhorni, søgufatan og perspektivering.

Læru- og undirvísingarhættir *Learning and teaching approaches*	Upplegg, kjak, framløgur, kelduvenjingar (felags, í bólkum og einsæris), venjing í at leita fram og viðgera søgutilfar. Harumframt venjingar í hvussu evni og amboð kunnu brúkast í undirvísing í fólkaskúlanum.
Læruúrtøka *Learning outcomes*	Tá ið skeiðið er liðugt, skulu tey lesandi: - duga at seta orð á kontinuitet og broytingar í evropeiskari søgu frá miðøld til 1750. - hava eina greiða fatan av gongdini í evropeiskari søgu 1750-2000. - duga at viðgera høvuðstættir í søgugongdini og seta teir í størri høpi - duga at viðgera søguligar keldur við søguháttalag; og greiða frá týdninginum av tílíkari viðgerð. - duga at greiða frá grundleggjandi háttaløgum fyri søguviðgerð. - verða før fyri at tulka og meta um keldur og tilfar, og at grundgeva fyri egnum niðurstøðum. - duga at meta um og við dømum vísa á hvussu høvuðsevnini kunnu setast í samband við undirvísing í fólkaskúlanum (m.a. í samband við torleikastig).
Próvtøkuháttur *Assessment method*	Skriftlig uppgáva við munnligari framløgu, við støði í uppgivnum pensum.
Próvdøming *Examination*	Innanhýsis
Próvtalastigi *Marking scale*	Staðið/Ikki staðið
Lestrarlisti *Bibliography*	Høvuðsverk: Berntson o.o., *Europa 1800-2000* (Roskilde Universitetsforlag, 2011). Pietras og Poulsen, *Historiedidaktik: Mellem teori og* praksis (hans Reitzels Forlag, 2016) Harumframt skannað/fjølritað tilfar, sum verður útflýggjað á Moodle.
Ábyrgd/*Contact*	Oddur á Lakjuni

Lestrarætlan

35	Týsdag 31. august	Hósdag 2. september
1	Heilsa uppá hvønn annan. - Kunning um linjulesturin. - Upplegg, brainstorming og bólkaarbeiði um søgu bæði sum vísindagrein og sum lærugrein í fólkaskúlanum.	Evropa í miðøld: kontinuitetur og broytingar. - Søguligar framsetingar: Perspektiv og avmarkingar. - Søguundirvísing í fólkaskúlanum: Hugburður, vitan og førleikar?
	Bókmentalisti Námsætlan til fólkaskúla: Søga og samtíð, 4-10. flokkur.	**Bókmentalisti** Esmark og McGuire, ***Europa 1000-1300*** (Roskilde Universitetsforlag 1999) s. 9-20, 297-307. Arvidsson og Kruse, ***Europa 1300-1600*** (Roskilde Universitetsforlag, 1999), s. 11-19; 271-275. Kjeldstadli, *Fortiden er ikke hvad den har været – en indføring i historiefaget* (Roskilde Universitetsforlag, 2005), s.275-289

36	Týsdag 7. september	Hósdag 9. september
2	Franska kollveltingin og Napoleonskríggini	Frá endurreising til demokratiska dreymin - Frá søgu til søgufak
	Bókmentalisti Harrison og Rodén, ***Europa 1600-1800*** (Roskilde Universitetsforlag, 2001), s. 221-248 Berntson o.o., ***Europa 1800-2000***, s. 11-34	**Bókmentalisti** Berntson o.o., ***Europa 1800-2000,*** s. 35-66 Pietras og Poulsen, *Historiedidaktik: Mellem teori og praksis*, s. 17-36

37	Týsdag 14. September	Hósdag 16. september
3	Evropa í seinnu helvt av 19. øld Fýra bólkar við trimum. Hvør bólkur fær ein kapitul at ganga út frá, og skal fyrireika undirvísing. Hósdagin skal hvør bólkur hava eina lektión í part, uppá í mesta lagi 45 minuttir.	Evropa í 19. Øld Bólkar hava lektiónir/framløgur, sum teir fyrireikaðu týsdagin. Vit læra um ídnaðargerðina, samlingina av Týsklandi og Italia, og evropeiskan politik 1870-90. Eisini læra vit induktivt um undirvísing, og hvusu tað kann skipast.
	Bókmentalisti Berntson o.o., ***Europa 1800-2000*** Kap 4, 5, 6 og 7. Pietras og Poulsen, *Historiedidaktik: Mellem teori og praksis* kap 8. Og 9.	

38	Týsdag 21. september	Hósdag 23. september
4	Seinasti bólkurin leggur fram – um Regency og Victoriansku tíðina. Síðani PowerPoint: Evropa 1800-1848	**Fyrri heimsbardagi** Pararbeiði, har hvørt parið er hvør sítt land í fyrra heimsbardagi. Aftaná fyrireiking samlast vit øll at ganga ígjøgnum gongdina í krígnum.
	Bókmentalisti	Bókmentalisti Berntson o.o., ***Europa 1800-2000*** Kap 8, 9 og 10

39	Týsdag 28. september	Hósdag 30. september
5	**Millumkrígstíðin** Ein felagsroynd at skilja hugsjónirnar í millumkrígstíðini, tvs. kommunismu, fascismu og liberal-demokrati.	**Seinni heimsbardagi** v.m. Ein skjót gjøgnumgongd av 2. Heimsbardaga. Vit býta kríggið upp í fasur, og royna at skilja ymis element í krígnum. Eisini fokus á kelduviðgerð (við PowerPoint), við keldum úr s. Heimsbardaga sum dømum.
	Bókmentalisti Berntson o.o., ***Europa 1800-2000*** Kap 11, 13, 14 og 15	Bókmentalisti Berntson o.o., ***Europa 1800-2000*** Kap 16

40	Evnisvika – Granskingargrundað undirvísing				
	Mánadag	Týsdag	Mikudag	Hósdag	Fríggjadag
Serlig skrá					

41	Heyststeðgur

42	**Týsdag 19. oktober**	**Hósdag 21. oktober**
6	**Byrjanin til kalda kríggið** Upplegg og felagskjak um orsøkirnar til kalda kríggið í einum evnropeiskum konteksti.	**Mentanarligar broytingar í 60'unum** Flokkurin varð býttur í bólkar, har hvør bólkur tók sítt evni. Hesi vóru knýtt at hugskotum í kap 10 í historiedidaktik, og vit sótu í ring og løgdu fram og kjakaðust um evnini.
	Bókmentalisti Berntson o.o., ***Europa 1800-2000*** Kap 17	Bókmentalisti Berntson o.o., ***Europa 1800-2000*** Kap 18

43	**Týsdag 26. oktober**	**Hósdag 28. oktober**
7	**Kalda kríggið, endin** Flokkurin varð býttur upp í bólkar at greiða frá ymsu elementunum (so sum tey svarað til lisna tilfarið) í Kalda krígnum.	Fyrireiking til próvtøku. Tosa um evnir, og vit trekkja evni.
	Bókmentalisti Berntson o.o., ***Europa 1800-2000*** Kap 19 og 20	Bókmentalisti

44	**Dag og dato**	**Hósdag 4. november**
8	Próvtøkuskriving	Lata skrivliga partin inn.

45	**Týsdag 9. november**	**Mikudag 10. november**
9	Munnligi parturin av próvtøkuni	Munnligi parturin av próvtøkuni

Bókmentalisti:

Arvidsson og Kruse, *Europa 1300-1600* (Roskilde Universitetsforlag, 1999)

Berntson o.o., *Europa 1800-2000* (Roskilde Universitetsforlag 1999)

Esmark og McGuire, *Europa 1000-1300* (Roskilde Universitetsforlag 1999)

Joensen, Jóan Pauli, *Heimsøga – fram til 1700* (Nám 2011)

Joensen, Jóan Pauli, *Heimsøga – frá 1700 til 1900* (Nám 2011)

Joensen, Jóan Pauli, *Heimsøga – frá 1900 til í dag* (Nám 2012)

Harrison og Rodén, *Europa 1600-1800* (Roskilde Universitetsforlag, 2001),

Kjeldstadli, *Fortiden er ikke hvad den har været – en indføring i historiefaget* (Roskilde Universitetsforlag, 2005)

Pietras og Poulsen, *Historiedidaktik: Mellem teori og praksis*

SKEIÐSHEITI

Føroya søga við høvuðsdenti á 18. og 19. øld.

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar:

6631.21

Undirvísarar

Oddur á Lakjuni

August 2021

Góði lesandi

Vælkomin til Søga & Samtíð II. Hetta modulið fer at fokusera uppá føroyska søgu.

Tit skulu keypa eina bók: ***Søgufrøði: Kelduviðgerð og háttaløg*** hjá Kára Jespersen og Jens Paula Nolsøe. Eg viðhefti mynd á Moodle. Bókin fæst í Rit & Rák.

Vit fara eisini í seinnu helvt av skeiðnum at lesa ***Stjórnarskipanarmálið 1946*** hjá Annfinni í Skála. Hon er trupul at skaffa, so tað verður skannað inn, og verður lagt á Moodle.

Og so fara vit eisini at lesa stórar bitar úr bókini ***Nú er tann stundin...*** hjá Hans J Debes. Hon fæst til keyps, um man biður tey skaffa eitt eintak. Tað fari eg eisini at skanna inn - men eg kann tó viðmæla at keypa bókina, tí hon er góð at eiga, sjálvt um vit ikki lesa alla í skeiðnum.

Vit byrja 16. November, og skeiðið endar við skrivligari próvtøku í januar.

Vit síggjast!

Skeiðslýsing   Várið 2022
Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	
Heiti ***Title***	Føroya søga við denti á 19. og 20. Øld Faroese history
ECTS ***ECTS***	15
Fortreytir ***Prerequisites***	At lesandi er skrivaður inn til læraralestur á NÁD
Stig ***Level***	
Endamál ***Purpose***	Endamálið við skeiðnum er, at tey lesandi skulu fáa eina greiða fatan av føroyskari søgu, við denti á 19. og 20. øld, og duga at síggja søguligu orsøkirnar til núverandi føroyska samfelagið – m.a. við atliti at búskapi, mentan, politikki og demografi. Endamálið er eisini at tey lesandi skulu menna sínar førleikar at arbeiða við keldukritikki og at venja søgufrøðiligt háttalag; og at meta um søgugransking og søguskriving, fyri at síggja grundarløgini fyri søguskriving. Endamálið er harumframt so hvørt at taka støðu til, hvussu undirvísast kann í føroyskari søgu í fólkaskúlanum.
Innihald ***Content***	*Søguliga innihaldið* er í trimum pørtum: 1 – Føroysk søga áðrenn 19. øld. Vit viðgera Føroyar í miðøld sum hugtak, og taka upp spurningin um *Føroyingasøgu* sum heimildarkeldu. Eisini ganga vit ígjøgnum broytingar og kontinuitet í føroyskari søgu í hesum tíðarskeiðnum, m.a. fyri at fáa eina fatan av støðu Føroya til Norðurlond. 2 – Føroyar uml. 1814-1920. Her er fokus á skiftið frá bóndasamfelag til fiskivinnusamfelag, har vit taka upp búskaparligar, politiskar og mentanarligar broytingar,

harundir málstríðið, og taka støðu til týdningin av hesum. Eisini viðgera vit, hvussu føroyskar framsetingar hava tulkað tíðina.

3 – Føroyar í 20. øld, har serligt fokus er á Føroyar undir krígnum og beint eftir kríggið. Stjórnarskipanarmálið verður viðgjørt.

Søgufrøðiliga innihaldið:
Fokus er á at venja kelduviðgerð, m.a. við støði í bókini *Søgufrøði* hjá Kára Jespersen og Jens Paula Nolsøe (Tórshavn, 1997).

Harafturat er fokus á at viðgera søguligar framsetingar, tvs. hvussu føroysk søga hevur verið søgd frá og viðgjørd í ymsum tíðarskeiðum og frá ymsum sjónarhornum. Her venja vit fyrst og fremst hugtøkini leivd og frásøgn, og taka støðu til fokus, háttalag og helling í framsetingunum.

Didaktiska innihaldið:
Tey lesandi skulu so hvørt sjálvi koma við uppskotum um, hvussu tey kunnu undirvísa í viðgjørdu evnunum. Hetta verður gjørt gjøgnum alt skeiðið, bæði skrivliga og munnliga.

Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	Upplegg, kjak, framløgur, kelduvenjingar (felags, í bólkum og einsæris). Kelduviðgerð, skriftliga og munnliga. Harafturat uppgávur við fokusi á didaktiska partin.
Læruúrtøka ***Learning outcomes***	Tá ið skeiðið er liðugt, skulu tey lesandi vera før fyri at

- Greiða frá periodisering, kontinuiteti og broytingum í søgu Føroya frá miðøld til nýggja tíð.
- Greiða frá broytingunum í 19. og 20. øld, m.a. við atliti at skiftinum frá bóndasamfelag til fiskivinnusamfelag, tjóðskaparligum/mentanarligum rembingum og politiskum og sosialum broytingum.
- Seta hesar broytingar, ið verða nevndar omanfyri, í samband við hvørja aðra, og vísa á týdning teirra á onnur viðurskifti.
- Viðgera keldutilfar við søguligum háttalag, og at argumentera fyri grundarlagnum í viðgerðini.

- Seta søguskriving í rætt høpi, m.a. við at brúka leivd og frásøgn.
- Taka støðu til og greiða frá, hvussu tey kundu undirvíst í hvørjum evni.

Próvtøkuháttur ***Assessment method***	Skriftlig uppgáva, 10 síður (+/- 10%)
Próvdøming ***Examination***	Uttanhýsis
Próvtalastigi ***Marking scale***	Galdandi próvtalsstigi
Lestrarlisti ***Bibliography***	Anfinnur í Skála, *Stjórnarskipanarmálið 1946* (Tórshavn, 1992) Hans J. Debes: *Nú er tann stundin...: Tjóðskaparrørsla og sjálvstýrispolitikkur til 1906 við søguligum baksýni* (Tórshavn, 1982) Kári Jespersen og Jens Pauli Nolsøe, *Søgufrøði: Kelduviðgerð og háttaløg* (Tórshavn 1997) Lena Nolsøe (ritstj.) *Brot úr Føroya søgu* (Tórshavn, 2010) Eisini verða smærri brot tikin fram fyri at lýsa framsetingar av føroyskari søgu, m.a. úr: Hans J. Debes, *Føroya søga*, bind 3 (2000) Jakob Jakobsen, *Diplomatarium Færoense* (1903/1985) Johan K. Joensen o.o. *Føroyar undir fríum handli í 100 ár* (1956) Niels Winther, *Færøernes Oldtidshistorie* (1875) Harafturat verða úrvaldar upprunakeldur eisini lisnar og viðgjørdar.
Ábyrgd/*Contact*	

46	Týsdag 16/11	Hósdag 18/11
1	(fjarundirvísing vegna koronu) **Dagsins tema:** Søgufrøði: Teir fýra hornsteinarnir. Útgangsstøði verður tikið í *Kongsbrævinum*.	**Dagsins tema:** Føroyingasøga sum undirvísingarevnið. Er føroyingasøga brúkilig sum heimildarkelda fyri føroyska miðaldarsøgu? Hvussu og hví skal hon brúkast sum undirvísingarevni í fólkaskúlanum?
	Bókmentalisti Kári Jespersen og Jens Pauli Nolsøe, *Søgufrøði: Kelduviðgerð og háttaløg* (Tórshavn 1997), s. 27-59. *Kongsbrævið 1273* (egin umseting til nútíðarføroyskt).	Bókmentalisti Erling Isholm, *Søga 4: Ein søguferð*, s. 1-51 Eivind Weyhe (ums.) *Føroyingasøga* (NÁM, 2016), s. 153-209

47	Týsdag 23/11	Hósdag 25/11
2	**Dagsins tema** Politiska søga Føroya fram til 19. øld og høvuðshendingar í 19. øld	**Dagsins tema** Orsøkir og avleiðingar í søgu. Hvussu samvirka ymsar orsøkir, og hvussu samvirka ymsar avleiðingar? Hetta verður sett í samband við søguliga evnið ‘Skiftið til fiskivinnusamfelag í føroyskari søgu’.
	Bókmentalisti Hans J. Debes: *Nú er tann stundin...:* (Tórshavn, 1982), s. 14-59	Bókmentalisti Hans J. Debes: *Nú er tann stundin...:* (Tórshavn, 1982), s. 59-66, 91-118

48	Týsdag 30/11	Hósdag 2/12
3	**Dagsins tema** Søga til 5. flokk – nýtsla av bókini *Søga 5*: Innihald, skipan, søguligar lýsingar, støði.	Dagsins tema Skriftlig uppgáva: kelduviðgerð, við útgangsstøði í teimum fýra hornsteinunum. Vel eina keldu at viðgera.

	Bókmentalisti Erling Isholm, *Søga 5* (Nám 2017), s. 4-57. Hans J. Debes: *Nú er tann stundin...:* (Tórshavn, 1982), s. 67-91	Bókmentalisti Keldur at velja ímillum: Úr Hans J. Debes, *Ein kvistur spretti...* (Tórshavn, 1993): - Brævasamskifti millum Christian og Enok (s. 22-27) - Innbjóðing til fólkafund + fundarfrásagnir (s.53-71) - Skrá Sambandsfloksins/Sjálvstýrisfloksins (s. 85-88) Úr: Tummas Lenvig, *Frælsmannamál 1899-1926*, (Bókagarður, 1997): - Føroyingar og grannar (s.56-63) - Framburður í Íslandi og í Føroyum á 19. øld (s. 67-76) - At liva lív sítt sjálvs (s. 95-97) - Sjálvstýri og skilnarsótt (124-127) - Et forsvar (s. 245-249)

49	**Týsdag 7/12**	**Hósdag 9/12**
4	**Dagsins tema** Søga og søgusøvn: Vit vitja í krígssavninum í Vágum. Rundvísing og fylgjandi bólkaarbeiði at gera undirvísingargongdir.	**Dagsins tema** Bretska hersetingin í Føroyum – sjónarhorn frá 1946 vs. í dag. Bólkar leggja eisini fram úrslitini frá týsdegnum.
	Bókmentalisti Erling Isholm, *Søga 5* (Nám 2017), s. 59-73 Mette Boritz, Museer og historiegenstande, í Peder Wiben, *Historiedidaktik* (Columbus 2013), s. 101-113	Bókmentalisti Petur Háberg (ritstj.) *Bumbur yvir Føroyar* (Sprotin, 2013), s. 5-53, 144-174

50	**Týsdag 14/12**	**Hósdag 16/12**
5	**Dagsins tema** Politiska søga Føroya fram til 1948. Fokus á Stjórnarskipanarmálið 1946. Arbeiða keldukritiskt við tveimum keldum: Bráfeingisstýrisskipanin og Buhlsbrævið	**Dagsins tema** Framhald av týsdegnum
	Bókmentalisti Anfinnur í Skála, *Stjórnarskipanarmálið 1946* (Tórshavn, 1992), s. 12-100. Hans Andrias Sølvará, *Løgtingið 150* (2002), s. 244-289.	Bókmentalisti Sama sum týsdagin. Harafturat: Anfinnur í Skála, *Stjórnarskipanarmálið 1946* (Tórshavn, 1992), s. 106-108; 153-156

41	Jólaferia

42	**Týsdag 4/1**	**Hósdag 6/1**
6	**Dagsins tema** Føroya søga 1948-1998 Bólkaarbeiði um menning og broytingar uppígjøgnum áratíggini, innan ymis viðurskifti.	**Dagsins tema** Framhald av týsdegnum. Framløgur av úrslitunum frá týsdegnum.
	Bókmentalisti Kári Jespersen og Jens Pauli A. Nolsøe, *Føroya søga 1940-1998, Tráður til keldusavn* (2005)	Bókmentalisti

43	Týsdag 11/1	Hósdag 13/1
7	**Dagsins tema** Fyrireiking til próvtøku (repititión av evnum, og hvussu man skipar kelduviðgerð). Dømi verður viðgjørt.	**Dagsins tema** Trekkja evni til próvtøkuna.Talan er um skriftliga uppgávu, sum er søgufrøðilig viðgerð av teksti. 8-10 síður (ella tvey saman, 10-12 síður) til longdar.
	Bókmentalisti Andras Samuelsen, Afskrift, í Zakarias Wang, *Fólkaatkvøðan 14. September 1946* (Stiðin, 2010), s. 34-35	Bókmentalisti

44	Sunnudag 23. januar	
8	Lata uppgávunar inn á Moodle.	
	Bókmentalisti	

Bókmentalisti

Debes, Hans J., *Ein kvistur spretti...* (Tórshavn, 1993):

Debes, Hans J., *Føroya søga*, bind 3 (2000)

Debes, Hans J.: *Nú er tann stundin...: Tjóðskaparrørsla og sjálvstýrispolitikkur til 1906 við søguligum baksýni* (Tórshavn, 1982)

Háberg, Petur (ritstj.) *Bumbur yvir Føroyar* (Sprotin, 2013)

Isholm, Erling, *Søga 4: Ein søguferð*

Isholm. Erling, *Søga 5* (Nám 2017), s. 59-73

Jespersen, Kári og Jens Pauli A. Nolsøe, *Føroya søga 1940-1998*, *Tráður til keldusavn* (2005)

Jespersen, Kári og Jens Pauli Nolsøe, *Søgufrøði: Kelduviðgerð og háttaløg* (Tórshavn 1997)

Jakobsen, Jakob, *Diplomatarium Færoense* (1903/1985)

Joensen, Johan K. o.o. *Føroyar undir fríum handli í 100 ár* (1956)

Lenvig, Tummas, *Frælsmannamál 1899-1926,* (Bókagarður, 1997)

Nolsøe, Lena (ritstj.) *Brot úr Føroya søgu* (Tórshavn, 2010)

Skála, Anfinnur í, *Stjórnarskipanarmálið 1946* (Tórshavn, 1992)

Sølvará, Hans Andrias, *Løgtingið 150* (2002), s. 244-289.

Wang, Zakarias, *Fólkaatkvøðan 14. September 1946* (Stiðin, 2010)

Weyhe, Eivind (ums.) *Føroyingasøga* (NÁM, 2016)

Wiben, Peder, *Historiedidaktik* (Columbus 2013), s. 101-113

Winther, Niels, *Færøernes Oldtidshistorie* (1875)

SKEIÐSHEITI

Søga - starvslæra

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar:

6632.21

Undirvísarar

Oddur á Lakjuni

August 2021

Góði lesandi

Vit fara nú ígongd við Starvslæruskeiðið. Hetta verður sjálvandi ikki so nógv samlað, og ikki so nógv at lesa. Fyrstu vikuna lesa vit eitt brot úr eini bók (síðu fyrstu vikuna á Moodle). Eisini lesa vit Starvslæruhondbókina.

Restin av skeiðnum verður starvslæra, og at eg komi út at eygleiða og hava samrøður. Eg seti tíðspunkt á tá ið eg kann koma út, og so kunnu tit skriva uppskot um tíð til eygleiðing út frá tí.

Próvtøkan verður skrivlig uppgáva, sum skal verjast munnliga. Tey á fjórða ári fara fyri seg (tí teirra starvslærutíð er styttri), og tey á øðrum og triðja ári fara fyri seg. Sí Moodle.

Vit byrja týsdagin 1. Februar kl. 9:00. Hetta verður í stovu 54 á Frælsinum.

Skeiðslýsing **Várið 2022**
Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	6632.21
Heiti ***Title***	Søga – starvslæra *History – Field experience*
ECTS ***ECTS***	10
Fortreytir ***Prerequisites***	Tann lesandi skal verða innskrivaður á NÁD og taka linjugreinina søga
Stig ***Level***	BEd. støði
Endamál ***Purpose***	Endamálið við starvslæruni er, at tann lesandi skal fáa royndir at undirvísa næmingum í fólkaskúlanum í søgu
Innihald ***Content***	Skeiðið er í trimum samføstum pørtum • At fyrireika undirvísing í søgu - námsætlan - ársætlan - undirvísingarevni - undirvísingartilfar - undirvísingarhættir - næmingalagað undirvísing • At undirvísa í søgu - at stýra einum flokki - at leggja støði - at gera undirvísingina innihaldsríka - at skapa góð sambond við næmingarnar • At eftirmeta undirvísingina - at meta um, hvat næmingarnir fingu burturúr - at meta um egna undirvísing
Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	• Upplegg frá undirvísara • Bólkaarbeiði • Bólkavegleiðing • Starvslæra • Uppgávuskriving

Læruúrtøka ***Learning outcomes***	Við skeiðslok skal tann lesandi megna • at greiða frá, hvat næmingarnir skulu læra í søgu í fólkasakúlanum. • at leggja eina undirvísingarætlan til rættis, ið fevnir um millum 4 og 10 undirvísingartímar • at meta um, hvat undirvísingartilfar er vælegnað í søgu í fólkaskúlanum. • at taka støðu til, hvørjir undirvísingarhættir eru vælegnaðir í søgu í fólkaskúlanum. • at meta um, hvussu ein kann næmingalaga undirvísingina í søgu. • at hugleiða um og at vísa við dømum, hvørjar avbjóðingar ein lærari, ið undirvísir í søgu í fólkaskúlanum, kann renna seg í • at eftirmeta starvslæruskeiðið
Prvtøkuháttur ***Assessment method***	Tey lesandi skriva eina stutta uppgávu (millum 6-8 blaðsíður + fylgiskjøl). Uppgávan varpar ljós á starvslærutíðarskeiðið og starvslæruroyndirnar. Uppgávan verður vard munnliga.
Próvdøming ***Examination***	Uttanseturs próvdøming
Próvtalastigi ***Marking scale***	Galdandi próvtalsstigi
Lestrarlisti ***Bibliography***	Verður lagdur á Moodle leypandi.
Ábyrgd/*Contact*	Oddur á Lakjuni

5	**Týsdag 11/2**	**Hósdag 13/2**
1	**Dagsins tema** Avbjóðingin við at knýta læraraútbúgvingina at faktiska læraraarbeiðinum. Dømir frá eygleiðing.	**Dagsins tema** Framhald frá týsdegnum. Gjøgnumgongd av Starvlæruhondbókini.
	Bókmentalisti Andreas Rasch-Christensen, *"Linjefaget historie: mellem læghistorie og profession" (Systime, 2010), s. 232-238*	Bókmentalisti Sama sum týsdagin

6-10	**Vika 6-10**	**Vika 7-10**
3	Starvslæra	Eygleiðing av starvslæru
	Bókmentalisti	Bókmentalisti

10	**Fríggjadag 11/3**	
4	Munnlig próvtøka fyri 4. árs lesandi	
	Bókmentalisti	

12	**Fríggjadag**	
5	Munnlig próvtøka fyri 2. og 3. árs lesandi.	

Bókmentalisti

Hiim, Hilde & Else Hippe, *Undrvisningsplanlægning for faglærere* (Gyldendal, 2003)

Rasch-Christensen, Andreas, *"Linjefaget historie: mellem læghistorie og profession" (Systime, 2010)*

Ítróttur 1

Rørslulæra, kropslæra og ítróttadidaktikkur

Physical skills, the human body, and didactic principles in physical education

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar:

Undirvísari

Helgi Winther Olsen

August 2021

Góði lesandi

Vælkomin til fyrsta av trimum skeiðum í ítrótti. Skeiðið byrjar hósdagin **2/9-2021** og endar hósdagin **3/11-2021**. Próvtøka er í viku 45.

Undirvísingar eru

- Týsdag kl. 9.00 - 13.30
- Hósdag kl. 9.00 - 13.30.

Dagarnir verða býttir í smærri blokkar, ið snúgva seg um kropslæru, didaktik og ítróttaundirvísing í verki. Mánadagar og mikudagar eru til lestur, uppgávur og bólkaarbeiði. Fríggjadag er svimjing, sum er eitt serskilt skeið.

Undirvísingarnar verða í flokshøli á Námsvísindadeildini og í ítróttarhøllum á Frælsinum, Stórheyggi og í Gundadali. Vit vitja eisini aðrar hallir og venjiingarstøð uttanfyri húsið, og tá verður kunnað á Moodle til einstøku tímarnar.

Endamálið við fyrsta skeiðnum í ítrótti er at geva tær eitt gott grundarlag at skipa ítrótt og rørslu í skúlanum. Ítróttur í skúlanum snýr seg um, at børn uppliva gleði og hug í ítrótti og at tey mennast fjølbroytt kropsliga og sum heild og fáa eitt lívlangt forvitni eftir at røra seg. Eisini at tey ogna sær vitan um, hví vit røra okkum og hvat tað merkir fyri heilsu og sinn.

Umframt lestrarlistan niðanfyri, er sjálvandi neyðugt, at tú hevur ítróttaklæðir bæði til innandura og uttandura rørslu.

Tú skalt keypa tríggjar grundbøkur, sum eru at fáa í Rit og Rák í SMS.

Rønholt og Peitersen: *Idrætsundervisning*, 2. útg. 5. uppl. 2017, Institut for Idræt

Mohr og Hanusardóttir: *Fysiologi*, 1. útg 1. uppl. 2013, Nám

Hovgaard: Aktivitetsudvikling i idræt – innovation i praksis, 1. útg. 2. uppl. 2019, Samfundslitteratur.

Aðrar bókmentir, har vit brúka brotpartar (*ikki neyðugt at keypa*)

Storm: *Den gode idrætslærer*, 1. útg. 1. uppl. 2013, Hans Reizels Forlag

Gjerset: *Idrættens træningslære,* 3. útg. 1. uppl. 2019, Munksgaard

Aðrir tekstir, bókmentir, framløgur og annað tilfar verða at finna á Moodle so hvørt í skeiðnum.

Skeiðslýsing

Heyst 2021

Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	
Heiti ***Title***	Ítróttur 1 – Rørslulæra, kropslæra og ítróttadidaktikkur *Physical skills, the human body, and didactic principles in physical education*
ECTS ***ECTS***	10
Fortreytir ***Prerequisites***	Treytin fyri at taka skeiðið er, at tann lesandi er innskrivaður til læraralestur á Námsvísindadeildini.
Stig ***Level***	B.Ed.
Endamál ***Purpose***	Endamálið við skeiðnum er, at tann lesandi við støði í ítróttadidaktiskum meginreglum og kropslæru megnar at skipa eina ítróttaundirvísing, ið byggir á fjølbroytta rørslulæru innan kjarnuøkini fimleik, frælsan ítrótt, útilív, bóltspøl og rútmu. Støði verður tikið í einstaklinginum, grundrørslum og námsætlan fólkaskúlans.
Innihald ***Content***	Skeiðið fevnir um trý høvuðsevni: - Grundleggjandi kropslæru - Grundleggjandi ítróttadidaktiskar meginreglur og leistir - Námsætlan fólkaskúlans og ítróttaundirvísing í verki
Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	Fyrilestrar, gestafyrilestrar, bólkaarbeiði, framløgur, kjak, sjálvstøðugar arbeiðsuppgávur. Í verki verða venjingar, fyrireikingar, framvísingar, undirvísingar, tillagingar, vitjanir uttanfyri húsið v.m.
Læruúrtøka ***Learning outcomes***	Við skeiðslok skal tann lesandi megna at - lýsa grundleggjandi kropslæru í ítrótti - leggja til rættis og framvísa eina ætlan fyri hvussu ein ítróttatími innan námsætlan fólkaskúlans kann verða skipaður við upphiting, venjing og spæli - tillaga og menna rørsluaktivitetir við støði í rørslulæru og ítróttadidaktiskum meginreglum og leistum - taka støðu til og vísa fjølbroyttar læringartilgongdir í ítrótti, sum kveikja eina breiða rørslumentan hjá børnum og geva hug til lívlanga kropsliga menning og rørslugleði

- skapa eitt næmingalagað undirvísingartilboð í ítrótti, sum leggur upp fyri menning hjá einstaka næminginum á tí menningarstigi hann er, eisini um tað eru næmingar við serligum avbjóðingum ella serligum hegni
- reflektera, diskutera, eftirmeta og tillaga lærugongdir í ítrótti í einum heildarsjónarmiði millum ástøði og verki

Próvtøkuháttur
Assessment method

Próvtøkan er bæði ástøðilig og verklig:

(1) Tey lesandi skulu skriva eina uppgávu, har ið tey greiða frá, hvussu tey høvdu skipað ein undirvísingartíma í ítrótti. Tey skulu greiða frá floksstigi, hvat endamálið er við tímanum, hvussu ætlanin er sett saman og bygd upp, hvørjar ítróttadidaktiskar meginreglur verða nýttar, viðkomandi kropslæru o.s.fr.

(2) Tey lesandi skulu undirvísa sínum floksfeløgum við støði í teimum tilmælum (t.e. ætlan og didaktiskar meginreglur), ið tey hava fest á blað.

Skrivligi og verkligi parturin telja eins nógv og verða mettir í felag.

Lesandi kunnu arbeiða sjálvstøðugt ella í tveymansbólkum. Metingin er einstaklingabundin.

Próvdøming
Examination

Innanhýsis

Próvtalastigi
Marking scale

Staðið/ikki staðið

Lestrarlisti
Bibliography

Høvuðsbókmentir

1) Mohr og Hanusardóttir: *Fysiologi*, 1. útg 1. uppl. 2013, Nám
2) Rønholt og Peitersen: *Idrætsundervisning*, 2. útg. 5. uppl. 2017, Institut for Idræt
3) Hovgaard: Aktivitetsudvikling i idræt, 1. útg. 2. uppl. 2019, Samfundslitteratur

Harumframt eru framløgur, brot úr bókum, greinar, podcasts, videoir v.m. og lestrarlistin verður fullfíggjaður í skeiðnum.

Ábyrgd/*Contact*

Helgi Winther Olsen, helgio@setur.fo, 221230

Lestrarætlan

35	
1	**Týsdagur 30/8** Sjálvlesnaður • Rønholt & Peitersen: Idrætsundervisningen - Fororð + Kap. 1,2 (s. 9-40) • Hovgaard: Aktivitetsudvikling - Fororð + Kap 1,2,3 (s. 11-59) • Storm: Den gode idrætslærer - Fororð + s. 11-59
	Hósdagur 2/9 Parkour við Óðinn Katrinarson Johansen Innleiðing í rørslubók: Lýs tríggjar rørsluleikir Óðinn vísir ella/og tillagingar av hesum.

36	
2	**Týsdagur 7/9** Hvat er kast? Temadagur við spølum, ið snúgva seg um at kasta, syfta og blaka. Innleiðing í aktivitetsmenning/virkismenning. Rørslubók: Lýs trý parkour spøl. • Hovgaard: Aktivitetsudvikling - Kap. 4 (s. 62-85)
	Hósdagur 9/9 Hvat er ítróttur? Ein innleiðing í ítrótti í skúlanum. • Rønholt & Peitersen: Idrætsundervisningen - Kap. 6 (s. 88-108) • Storm: Den gode idrætslærer - Kap. 3 (s. 91-110) • Námsætlan fólkaskúlans – ítróttur

37	
3	**Týsdagur 14/9** Hvat er ítróttur. Ein innleiðing í rørsluføri, rørsluløtur, rørslupallar, rørsluplakat. Uppg.: Gera rørsluplakat í svimjibólkum (lýst í framløga 4). Liðug til týsdag 21/9. • Rønholt & Peitersen: Idrætsundervisningen - Kap. 4 (s. 54-66), kap. 5 (s. 67-87) • Ískoyti: Difference between PE and Sport
	Hósdagur 16/9 Virkismenning í ítrótti og temadagur um nýggj og gomul føroysk útispøl. Uppg. Lýs minst 3 spøl við variatiónum í rørslubókina áðrenn vikan er farin. • Hovgaard: Aktivitetsudvikling - Kap. 5 (s. 88-109)

38	
3	**Týsdagur 21/9** ABC fyri sálarliga heilsu við Moniku Mohr. Virkismenning í fimleiki við rørslubreyt. Uppg. Lýs Sjóverk við variatiónum (nýt aktivitetshjól terminologi). Legg afturat eina lýsing, har tú í rørsluplakatini vísir hvørji evni aktiviteturin viðgerð. • Hovgaard: Aktivitetsudvikling - Kap 6 (s. 112-141) Energistyring • Mohr & Hanusardóttir: Fysiologi - Kap. 1 (s. 20-47) Anatomi • Ískoyti - ABC fyri sálarliga heilsu
	Hósdagur 23/9 Sansir og motorisk venjing við Duritu Reinert. Uppg. Lýs minst 3 aktivitetir frá Sansir og motorisk venjing og legg í rørslubók • Rønholt & Peitersen: Idrætsundervisningen - Kap. 7 (s. 111-133), Kap. 8 (s. 134-143) • Hovgaard: Aktivitetsudvikling - Kap. 8 (s. 180-203) ABC rammen • Ískoyti – Latið Børnini Spæla • Ískoyti – Sansir og Motorikkur

39	
4	**Týsdagur 28/9** Crossfit for kids við Eyðstein Simonsen í Tvørmegi. Uppg. Legg í moodle Rørslubók 5 ymiskar rørsluaktivitetir frá crossfit kids. • Mohr & Hanusardóttir: Fysiologi - 2.1 Kyknan (s. 50-54), 2.4 Nervalagið (s. 77-95), 2.5 Vøddar (s. 96-115) • Rønholt & Peitersen: Idrætsundvervisning - Kap. 7 (s. 111-133), Kap. 8 (134-143), Perspektiv på idrætsundervisningen • Ískoyti - PDF Crossfit L2 - s. 3-7 ið vísir 9 grundrørslur og s. 14-22 skimma Foundations of effective training • Ískoyti - Leinkja til síðu, ið vísir rørslurnar: crossfit.com/essentials/movements/ • Ískoyti - PDF Crossfit L1 - s. 104-117 Squat Clinic til inspiratión við góðum myndum • Ískoyti - Grein við Crossfit kids (og grein við motoriskari læring sum upplegg til viku 40)
	Hósdagur 30/9 Skeið í paraítrótti við Zenta K. Johansen. Uppg. Lýs minst 6 aktivitetir frá parasport og legg í rørslubók • Ískoyti – framløga um parasport

40

5	**Evnisvika** Um ítróttagransking við Signari Hilmarsson. Tema um rørslukanningar og rørsluátøk í skúlanum. • Ískoyti - https://www.uvm.dk/folkeskolen/laering-og-laeringsmiljoe/bevaegelse • Ískoyti - https://skoleidraet.dk/nyheder/45-minutters-fysisk-aktivitet-med-saet-skolen-i-bevaegelse/ • Ískoyti – felagskunning um evnisviku • Ískoyti – framløga um ítróttagransking • Ískoyti – framløga um rørslukanningar og rørsluátøk

42	
6	**Týsdagur 19/10** Temadagur um at súkkla í skúla og vitjan av Matt Hadley • Ískoyti - Børn kan da cykle, eller kan de? • Ískoyti - The city where even 5 year olds bike to school • Ískoyti - Odenses skolebørn går eller cykler oftere
	Hósdagur 21/10 Um at skipa ítróttatíman í Upphiting, Venjing og Spæl Síðani um upphiting við tónleiki og rørslu. • Ískoyti – Skúlaleikir

43	
7	**Týsdagur 26/10** Um próvtøku og eftirmeting. Fyrireiking seturskúla.
	Mikudagur og Hósdagur 27-28/10 Seturskúli í Suðuroy við súkkling, klintring, gongutúri og meira.

44	
8	**Týsdagur 1/11** Fyrireiking til próvtøku og vegleiðing.
	Hósdagur 3/11 Fyrireiking til próvtøku og vegleiðing.

45	
9	**Týsdagur 9/11** Próvtøka

Bókmentalisti

1. Magni Mohr og Svanna Hanusardóttir: *Fysiologi – grundbók í arbeiðsfysiologi og venjingarfysiologi*, 1. útg 1. uppl. 2013, Nám.
2. Helle Rønholt og Birger Peitersen: *Idrætsundervisning – en grundbog i idrætsdidaktik*, 2. útg. 5. uppl. 2017, Institut for Idræt.
3. Mads Hovgaard: *Aktivitetsudvikling i idræt – innovation i praksis*, 1. útg. 2. uppl. 2019, Samfundslitteratur.
4. Carsten Storm: *Den gode idrætslærer*, 1. útg. 1. uppl. 2013, Hans Reizels Forlag.
5. Asbjørn Gjerset: *Idrættens træningslære*, 3. útg. 1. uppl. 2019, Munksgaard

- Ískoyti: Difference between PE and Sport
- Ískoyti - ABC fyri sálarliga heilsu
- Ískoyti - Latið Børnini Spæla
- Ískoyti - Sansir og Motorikkur
- Ískoyti - PDF Crossfit L2 - s. 3-7 ið vísir 9 grundrørslur og s. 14-22 skimma Foundations of effective training
- Ískoyti - Leinkja til síðu, ið vísir rørslurnar: crossfit.com/essentials/movements/
- Ískotyi - PDF Crossfit L1 - s. 104-117 Squat Clinic til inspiratión við góðum myndum
- Ískoyti - Grein við Crossfit kids (og grein við motoriskari læring sum upplegg til viku 40)
- Ískoyti - framløga um parasport
- Ískoyti - https://www.uvm.dk/folkeskolen/laering-og-laeringsmiljoe/bevaegelse
- Ískoyti - https://skoleidraet.dk/nyheder/45-minutters-fysisk-aktivitet-med-saet-skolen-i-bevaegelse/
- Ískoyti - felagskunning um evnisviku
- Ískoyti - framløga um ítróttagransking
- Ískoyti - framløga um rørslukanningar og rørsluátøk
- Ískoyti - Børn kan da cykle, eller kan de?
- Ískoyti - The city where even 5 year olds bike to school
- Ískoyti - Odenses skolebørn går eller cykler oftere
- Ískoyti - Skúlaleikir

Ítróttur 2

Ítróttur og venjingarlæra

Physical Education and Exercise Physiology

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar:

Undirvísari

Helgi Winther Olsen

Novembur 2021

Góði lesandi

Vælkomin til annað av trimum skeiðum í ítrótti. Skeiðið byrjar Mánadagin **15/11-2021** og endar fríggjadagin **14/1-2022**. Próvtøka er í viku 2.

Undirvísingarnar eru:

- Týsdag kl. 9.00 – 14.00
- Hósdag kl. 9.00 – 14.00

Harumframt er lestur, bólkaarbeiða og fyrireiking svarandi til eina fulla lestrarviku saman við svimjiskeiðnum, sum er fríggjadagar. Summar vikur verður meira verksligt virksemi, har møtt verður aðrar dagar ella í longri tíð í tíðarskeiðnum kl. 8-16, og hetta verður lýst á flokksstevnuni á Moodle.

Endamálið við øðrum skeiðnum er, at geva tær eitt innlit í kropsligu broytingarnar, ið fara fram í ítróttavirksemi. Hetta kalla vit venjingarlæra. Hon snýr seg um hvørjar vøddabroytingar henda í styrkivenjing, hvussu andadrátur og blóðrensl tillagar seg úthaldnisrørslu, hvussu orkunýtlsan er tá tú íðkar, og mangt annað. Vit fáast við hesum ástøðiliga og í verki, har tú roynir á egnan kropp, hvat venjingarlæran er.

Í framhaldi av Skeiði I í ítrótti, snýr Skeið II seg eisini um at nýta tillagingarlæru/aktivitetsmenning til at gera spennandi og mennandi ítróttatímar, har tú við didaktiskum leistum tillagar bæði einstakar ítróttatímar og nú eisini eina røð av ítróttatímum. Tú fert at arbeiða við úrvaldum evnum, har tú nýtir tillagingarlæru til at tillaga aktivitetirnir til eina røð av stighækkandi leikum, spølum, venjingum, o.s.fr. við tí endamáli at skapa fjølbroytta og áhugaverda undirvísing í einum skúlaflokki, har tað er neyðugt at taka hædd fyri bæði flokki og einstaka næminginum.

Umframt lestrarlistan niðanfyri, er sjálvandi neyðugt, at tú hevur ítróttaklæðir bæði til innandura og uttandura rørslu.

Tú skalt keypa tríggjar grundbøkur, sum eru at fáa í Rit og Rák í SMS.

Rønholt og Peitersen: *Idrætsundervisning*, 2. útg. 5. uppl. 2017, Institut for Idræt

Mohr og Hanusardóttir: *Fysiologi*, 1. útg 1. uppl. 2013, Nám

Hovgaard: Aktivitetsudvikling i idræt – innovation i praksis, 1. útg. 2. uppl. 2019, Samfundslitteratur.

Aðrar bókmentir, har vit brúka brotpartar (*ikki neyðugt at keypa*)

Storm: *Den gode idrætslærer*, 1. útg. 1. uppl. 2013, Hans Reizels Forlag

Gjerset: *Idrættens træningslære*, 3. útg. 1. uppl. 2019, Munksgaard

Aðrir tekstir, bókmentir, framløgur og annað tilfar verða at finna á Moodle so hvørt í skeiðnum.

Skeiðslýsing   Heyst 2021/22
Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	
Heiti ***Title***	Ítróttur 2 – Ítróttur og Venjingarlæra *Physical Education and Exercise Physiology*
ECTS ***ECTS***	10
Fortreytir ***Prerequisites***	Treytin fyri at taka skeiðið er, at tann lesandi er innskrivaður til læraralestur á Námsvísindadeildini.
Stig ***Level***	B.Ed.
Endamál ***Purpose***	Endamálið við skeiðnum er, at tann lesandi við støði í venjingarlæru í ítrótti og ítróttadidaktiskum meginreglum megnar at skipa og tillaga samanhangandi og stigvísar undirvísingargongdir, ið snúgva seg um ávís og viðkomandi undirvísingarevni í ítrótti. Støði verður tikið í námsætlan fólkaskúlans innan kjarnuøkini fimleik, frælsan ítrótt, útilív, bóltspøl og rútmu.
Innihald ***Content***	Skeiðið byggir víðari á Skeið 1 og fevnir um tvey høuðsevni - Venjingarlæra í arbeiðsfysiologi, anatomi, styrkivenjing, úthaldnisvenjing, teknikkvenjing v.m. - Ítróttaundirvísing í verki við støði í námsætlan fólkaskúlans
Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	Fyrilestrar, gestafyrilestrar, bólkaarbeiði, framløgur, kjak, sjálvstøðugar arbeiðsuppgávur. Í verki verða venjingar, fyrireikingar, framvísingar, undirvísingar, tillagingar, vitjanir uttanfyri húsið v.m.
Læruúrtøka ***Learning outcomes***	Við skeiðslok skal tann lesandi megna at - lýsa grundleggjandi venjingarlæru í ítrótti - leggja til rættis og framvísa eina ætlan fyri hvussu ein undirvísingargongd í ítrótti kann verða skipað við atliti til stigvísari menning hjá bæði einstaka næminginum í flokkinum og hjá flokkinum sum heild - tillaga og menna rørsluaktivitetir við støði í vejingarlæru og samanhangandi tíðarás um ávíst evni - vísa átøk í undirvísingini, ið menna fatan av, skil fyri og tilvitan um ítrótt og venjingarlæru hjá næminginum - skapa eitt næmingalagað undirvísingartilboð í ítrótti, sum leggur upp fyri menning hjá einstaka næminginum á tí førleikastigi hann er, eisini um tað eru næmingar við serligum avbjóðingum ella serligum hegni

- reflektera, diskutera, eftirmeta og tillaga lærugongdir í ítrótti í einum heildarsjónarmiði millum ástøði og verki

Próvtøkuháttur ***Assessment method***	Próvtøkan er bæði ástøðilig og verklig: (3) Tey lesandi skulu skriva eina uppgávu, har ið tey greiða frá, hvussu tey høvdu skipað eina undirvísingargongd í ítrótti. Tey skulu lýsa evnið gongdin snýr seg um, ætlaðu læruúrtøkuni, stigvísa uppbygnaðinum og loftandi tillagingingum við støði í venjingarlæru og ítróttadidaktiskum meginreglum. (4) Tey lesandi skulu undirvísa sínum floksfeløgum. Tey skulu taka dømi úr ástøðiligu uppgávuni og vísa í verki, hvussu úrvaldir ítróttartímar eru bygdir upp, og hvussu møguligar tillagingar kunnu frejmast í verki. (5) Ein munnlig eftirmeting, har tey lesandi greiða frá og lýsa verkliga partin við støði í uppgávuni og undirvísingini. Skrivligi, verkligi og munnligi partarnir telja eins nógv og verða mettir í felag. Lesandi kunnu arbeiða sjálvstøðugt ella í tveymansbólkum. Metingin er einstaklingabundin.
Próvdøming ***Examination***	Uttanhýsis?
Próvtalastigi ***Marking scale***	7-talsstigin
Lestrarlisti ***Bibliography***	Høvuðsbókmentir 1) Mohr & Hanusardóttir: *Fysiologi*, 1. útg 1. uppl. 2013, Nám 2) Gjerset: *Idrættens træningslære*, 3. útg. 1. uppl. 2019, Munksgaard 3) Rønholt og Peitersen: *Idrætsundervisning*, 2. útg. 5. uppl. 2017, Institut for Idræt 4) Hovgaard: Aktivitetsudvikling i idræt, 1. útg. 2. uppl. 2019, Samfundslitteratur Harumframt eru framløgur, brot úr bókum, greinar, podcasts, videoir v.m. og lestrarlistin verður fullfíggjaður í skeiðnum.
Ábyrgd/*Contact*	Helgi Winther Olsen, helgio@setur.fo, 221230

Lestrarætlan

46	
1	**Týsdagur 16/11** Sjálvlesnaður Hvat er venjngarlæra? • Gjerset, Idrættens Træningslære: Kap 1, 2, 3 (s.19-22, 23-33, 35-64) Hvussu mennast børn? • Gjerset, Idrættens Træningslære: Kap 5, 6, 7 (s. 73-95, 97-109, 111-116) Hvat er bóltspæl • Rønholt, Idrætsundervisningen: Kap 16 (242-251) • Halling, Boldspilsundervisning i Skolen: Kap 1, 2 ,3 ,4 (s. 6-13, 14-23, 24-39, 40-49) • Ískoyti - Grein: Dansk Skoleidræt - Kaosboldspil • Ískoyti - Grein: Dansk Skoleidræt - Fra boldbasis til ultimatebold • Ískoyti - Podcast: https://danske-podcasts.dk/podcast/lyden-af-idraet/lyden-af-idraet-s1e4-teori-i-idraetsundervisningen • Ískoyti - Podcast: https://danske-podcasts.dk/podcast/lyden-af-idraet/lyden-af-idraet-s1e2-teori-i-idraetsundervisningen
	Hósdagur 18/11 Tema um "Nær skal eg velja" við Hera Ziska • Gjerset, Idrættens Træningslære: Kap 4, 8, 9 (s. 68-69, 117-150, 139-150) • Ískoyti - Fotballtreneren.no - Podkasten Pappatrenerne • Ískoyti - Aftenposten - Fikk høre han ikke ville bli god • Ískoyti - https://podtail.com/en/podcast/pappatrenerne/-jeg-blaser-i-enerne-med-bjarte-myrhol-og-magnus-a/ • Ískoyti - https://podtail.com/en/podcast/pappatrenerne/-leken-har-vaert-griseviktig-for-meg-med-ragnhild-/ • Ískoyti - https://podtail.com/en/podcast/pappatrenerne/-en-ekskludering-som-er-hjerteskjaerende-med-stig-/

47	
2	**Týsdagur 23/11** Venjingarlæra um blóðrensl, orkuskipan og andadrátt sum staðsett læring við innirógving. Bóltspælsundirvísing í bólkum við kurvabólti og flaggbólti • Gjerset, Idrættens Træningslære: Kap 1, 2, 3 (s.19-22, 23-33, 35-64) • Halling, Boldspilsundervisning i Skolen: Kap 1, 2 ,3 ,4 (s. 11-17, 19-27, 29-44, 47-57)

Hósdagur 25/11

Venjingarlæra andaleið, blóðrensl og evnaskifti.

Bóltspælsundirvísing í bólkum við flogbólti, ultimatebólti og hokki

- Mohr & Hanusardóttir: Kap. 2.1, 2.2, 2.3 og 2.9 (50-54, 54-62, 62-76, 125-145)
- Halling, Boldspilsundervisning i Skolen: Kap 6, 7 (s. 59-67, 69-81)

48

3

Týsdagur 30/11

Um heilsu og kost við Snorra Patursson

Bóltspælsundirvísing í bólkum við kurvabólti

- Ískoyti - https://www.folkaheilsa.fo/kostur/tey-10-kostra%C3%B0ini
- Ískoyti - https://www.folkaheilsa.fo/kostur/nyggj-kostra%C3%B0
- Ískoyti - https://www.folkaheilsa.fo/ti%C3%B0indi/grein-i-dimmalaetting-um-nyggju-kostra%C3%B0in
- Ískoyti - https://www.folkaheilsa.fo/ti%C3%B0indi/kostvanar-hja-foeroyingum-spildurnyggj-toel-fra-folkaheilsura%C3%B0num
- Ískoyti - Poddur: https://samvirke.dk/artikler/sundhedsdebattoer-morten-elsoee-jo-klogere-jeg-bliver-jo-tydeligere-bliver-det-hvor

Hósdagur 2/12

Bóltspælsundirvísing í bólkum við flaggbólti, flogbólti, ultimatebólti og hokki

- Halling, Boldspilsundervisning i Skolen: Kap 8, 9, 12 (s. 95-99 , 101-111, 133-143)

49

4

Týsdagur 7/12

Venjingarlæra um kropsliga, sálarliga og sosiala menning.

- Gjerset, Idrættens Træningslære: Kap 5, 6, 7 (s. 73-95, 97-109, 111-116)
- Mohr & Hanusardóttir: Kap. 3.1, 3.2, 3.7 (s. 148-162, 163-172, 197-207)

Hósdagur 9/12

Undirvísing broytt vegna korona

50

5

Týsdagur 14/12

Evnisvika um dans avlýst vegna korona.

Bòlkaarbeiði við próvtøkuuppgávum – poddur, filmsbiti og rørslubøkur um bóltspæl

1	
6	**Týsdagur 4/1** Evnisvika um judo og glíming avlýst vegna korona. Bòlkaarbeiði við próvtøkuuppgávum – poddur, filmsbiti og rørslubøkur um bóltspæl
	Hósdagur 6/1 Bólkaarbeiði við próvtøkuuppgávum – poddur, filmsbiti og rørslubøkur um bóltspæl

2	
7	**Týsdagur 11/1** Fjarundirvísing og tema um dans – hvussu dansa vit saman við fjarstøðu. • Rønholt, Idrætsundervisningen: Kap 9 (s. 147-162), Kap 17 (s. 252-264) • Ískoyti - Dansk Skoleidræt - Elevtekst til undervisningsforløb Laban
	Hósdagur 13/1 Fjarundirvísing og tema um dans – hvussu dansa vit saman við fjarstøðu. • Rønholt, Idrætsundervisningen: Kap 11 (s. 172-185), Kap 15 (s. 227-241)

3	
8	**Mánadagur 17/1** Próvtøka í bóltspæli

Bókmentalisti

Magni Mohr og Svanna Hanusardóttir: *Fysiologi – grundbók í arbeiðsfysiologi og venjingarfysiologi*, 1. útg 1. uppl. 2013, Nám.
Helle Rønholt og Birger Peitersen: *Idrætsundervisning – en grundbog i idrætsdidaktik*, 2. útg. 5. uppl. 2017, Institut for Idræt.
Mads Hovgaard: *Aktivitetsudvikling i idræt – innovation i praksis*, 1. útg. 2. uppl. 2019, Samfundslitteratur.
Carsten Storm: *Den gode idrætslærer*, 1. útg. 1. uppl. 2013, Hans Reizels Forlag.
Asbjørn Gjerset: *Idrættens træningslære*, 3. útg. 1. uppl. 2019, Munksgaard

- Ískoyti - Grein: Dansk Skoleidræt - Kaosboldspil
- Ískoyti - Grein: Dansk Skoleidræt - Fra boldbasis til ultimatebold
- Ískoyti - Podcast: https://danske-podcasts.dk/podcast/lyden-af-idraet/lyden-af-idraet-s1e4-teori-i-idraetsundervisningen
- Ískoyti - Podcast: https://danske-podcasts.dk/podcast/lyden-af-idraet/lyden-af-idraet-s1e2-teori-i-idraetsundervisningen
- Ískoyti - Fotballtreneren.no - Podkasten Pappatrenerne
- Ískoyti - Aftenposten - Fikk høre han ikke ville bli god
- Ískoyti - https://podtail.com/en/podcast/pappatrenerne/-jeg-blaser-i-enerne-med-bjarte-myrhol-og-magnus-a/
- Ískoyti - https://podtail.com/en/podcast/pappatrenerne/-leken-har-vaert-griseviktig-for-meg-med-ragnhild-/
- Ískoyti - https://podtail.com/en/podcast/pappatrenerne/-en-ekskludering-som-er-hjerteskjaerende-med-stig-/
- Ískoyti - https://www.folkaheilsa.fo/kostur/tey-10-kostra%C3%B0ini
- Ískoyti - https://www.folkaheilsa.fo/kostur/nyggj-kostra%C3%B0
- Ískoyti - https://www.folkaheilsa.fo/ti%C3%B0indi/grein-i-dimmalaetting-um-nyggju-kostra%C3%B0in
- Ískoyti - https://www.folkaheilsa.fo/ti%C3%B0indi/kostvanar-hja-foeroyingum-spildurnyggj-toel-fra-folkaheilsura%C3%B0num
- Ískoyti - Poddur: https://samvirke.dk/artikler/sundhedsdebattoer-morten-elsoee-jo-klogere-jeg-bliver-jo-tydeligere-bliver-det-hvor
- Ískoyti - Dansk Skoleidræt - Elevtekst til undervisningsforløb Laban

Ítróttur 3

Ítróttur - starvslæra

Physical Education – Field experience

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar:

Undirvísari

Helgi Winther Olsen

Skeiðslýsing Várið 2022
Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	
Heiti ***Title***	Ítróttur – starvslæra *Physical Education – Field experience*
ECTS ***ECTS***	10
Fortreytir ***Prerequisites***	Treytin fyri at taka skeiðið er, at tann lesandi er innskrivaður til læraralestur á Námsvísindadeildini og hava ítrótt sum linjulærugrein.
Stig ***Level***	B.Ed.
Endamál ***Purpose***	Endamálið við starvslæruni er, at tann lesandi vinnur sær royndir at undirvísa næmingum fólkaskúlans í ítrótti og rørslu.
Innihald ***Content***	Skeiðið er í trimum samføstum pørtum • At fyrireika starvslæru við undirvísing í ítrótti - námsætlan - ársætlan - undirvísingarevni - undirvísingartilfar - undirvísingarhættir - næmingalagað undirvísing - samstarv við leiðslu og starvsfelagar • At undirvísa í ítrótti og virka í starvslæruni - at stýra einum flokki - at leggja støði - at gera undirvísingina innihaldsríka - at skapa góð sambond við næmingarnar - at samstarva við leiðslu og starvsfelagar • At eftirmeta starvslæruna - at meta um, hvat næmingarnir fingu burturúr - at meta um egna undirvísing - at meta um samstarvið við leiðslu og starvsfelagar
Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	• Upplegg frá undirvísarum og gestaundirvísarum • Bólkaarbeiði • Bólkavegleiðing • Starvslæra • Uppgávuskriving

Læruúrtøka ***Learning outcomes***	Við skeiðslok skal tann lesandi megna • at greiða frá, hvat nemingarnir skulu læra í ítrótti • at leggja til rættis og framvísa eina undirvísingarætlan, ið fevnir um millum 4 og 10 undirvísingartímar • at meta um, hvat undirvísingartilfar er vælegnað í ítrótti, og hvat undirvísingartilfar ikki er so vælegnað • at taka støðu til, hvørjir undirvísingarhættir eru vælegnaðir í ítrótti, og hvørjir ikki eru so vælegnaðir • at meta um, hvussu ein kann skapa eitt nemingalagað undirvísingartilboð í ítrótti, sum leggur upp fyri menning hjá einstaka neminginum á tí menningarstigi hann er, eisini um tað eru nemingar við serligum avbjóðingum ella serligum hegni • at hugleiða um og at vísa við dømum, hvørjar avbjóðingar ein lærari, ið undirvísir í ítrótti, kann renna seg í • at eftirmeta starvslæruskeiðið
Próvtøkuháttur ***Assessment method***	Tey lesandi skriva eina stutta uppgávu (millum 6 og 8 blaðsíður + fylgiskjøl). Uppgávan varpar ljós á starvslærutíðarskeiðið og starvslæruroyndirnar. Uppgávan verður vard munnliga.
Próvdøming ***Examination***	Uttanhýsis
Próvtalastigi ***Marking scale***	Galdandi próvtalsstigi
Lestrarlisti ***Bibliography***	Høvuðsbókmentir 1) Mohr & Hanusardóttir: Fysiologi, 1. útg 1. uppl. 2013, Nám 2) Rønholt & Peitersen: Idrætsundervisning, 2. útg. 5. uppl. 2017, Institut for Idræt 3) Hovgaard: *Aktivitetsudvikling i idræt*, 1. útg. 2. uppl. 2019, Samfundslitteratur 4) Storm: *Den gode idrætslærer*, 1. útg. 1. uppl. 2013, Hans Reizels Forlag. 5) Gjerset: *Idrættens træningslære*, 3. útg. 1. uppl. 2019, Munksgaard Harumframt eru framløgur, brot úr bókum, greinar, podcasts, videoir v.m. og lestrarlistin verður fullfíggjaður í skeiðnum.
Ábyrgd/*Contact*	Helgi Winther Olsen

Lestrarætlan

4	
1	**Týsdagur 16/11** Sjálvstøðug fyrireiking til starvslæru.

5	
2	**Týsdagur 23/11** Gestalærari um starvslæru, Guðrun Jacobsen. Kjakið – skipað kjak um skúlar og starvslæru.
	Hósdagur 25/11 Gestalærari um starvslæru, Evald Rasmussen. Verkstova við hjálp til starvslærufyrireiking.

6	
3	**Starvslæra** 2.-3. árs lesandi
	Starvslæra 4. árs lesandi

7	
4	**Starvslæra** 2.-3. árs lesandi
	Starvslæra 4. árs lesandi

8	
5	**Starvslæra** 2.-3. árs lesandi
	Starvslæra 4. árs lesandi

9	
7	**Starvslæra** 2.-3. árs lesandi
	Próvtøkufyrireiking 4. árs lesandi

10	
8	**Starvslæra** 2.-3. árs lesandi
	Próvtøka 4. árs lesandi

11	
9	**Próvtøkufyrireiking** 2.-3. árs lesandi

12	
10	**Próvtøka** 2.-3. árs lesandi

Bókmentalisti

Carsten Storm: *Den gode idrætslærer*, 1. útg. 1. uppl. 2013, Hans Reizels Forlag.

Ítróttur 4

Ítróttur - Svimjilæraraprógv

Swimming Teacher Certificate

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar:

Undirvísari

Helgi Winther Olsen

Skeiðslýsing   Heyst 2021
Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	
Heiti ***Title***	Ítróttur 4 - Svimjilæraraprógv Swimming Teacher Certificate
ECTS ***ECTS***	10
Fortreytir ***Prerequisites***	Treytin fyri at taka skeiðið er, at tann lesandi er innskrivaður til læraralestur á Námsvísindadeildini.
Stig ***Level***	B.Ed.
Endamál ***Purpose***	Endamálið við skeiðnum er, at tann lesandi vinnur sær førleikar at undirvísa í svimjing við ástøðiligari vitan um grundleggjandi førleikar og møguleikar at tillaga fjølbroyttar venjingar og spøl í vatni. Tann lesandi skal eisini menna sín lívbjargingakunnleika og kunna veita lívbjargandi fyrstuhjálp.
Innihald ***Content***	Royndirnar í verkligum hegni fevna um 1. 1000 m frí svimjing uttan at steðga. Í mesta lagi 30 min. 2. 100 m bringusvimjing, 100 m crawl, 100 m ryggcrawl, 50 m høga og lága ryggsvimjing og 25 m firvald. Startur og vending fyri hvønn av svimjiháttunum verður víst. 3. Lop av 1 m vippu, har víst verður kaving og fýra ymisk lop, har eitt er við rotatión. 4. Sjálvbjargingarskrá við venjingum, ið nýtast á sjónum og vøtnum. Lop av vippu í klæðum, lata seg úr útií, hvíldarsvimjing, tøvingarstøðu og flóta í minsta lagi 2 min. 5. Lívbjarging, har bjargarin í klæðum skal megna at: a. Svimja 25 m og síðani kava tvær ferðir á rað frá tøvingarstøðu eftir luti (minst 5 kg) á botni (minst 3 m) og bjarga hesum 25 m. b. Kava frá hyljartrom og svimja beina leið eftir luti á botni á 3-4 m dýpi umleið 10 m frá tromini og bjarga lutinum inn aftur til tromina. c. Bjarga fólki, ið ímyndar persón uttan vit, 50 m. Tíðin, ið nýtt verður til at bjarga, má í mesta lagi vera 3 min. d. Bjarga móðum svimjara 25 m. Vístir verða 2 ymiskir bjargingarhættir. Tann bjargaði verður sissaður og bjargaður inn til hyljartromina og tikin upp á land.

e. Gera verkligar royndir í stigvísari fyrstuhjálp á fólk uttan vit. Eisini skal tann lesandi vera førur fyri at geva hjartamassasju á dukku og vita, hvussu trygdarútgerðin í svimjihøllini verður nýtt.

Læru- og undirvísingarhættir *Learning and teaching approaches*	Undirvíst verður í verki í svimjihøll við venjing, framvísing, tillaging v.m., sum verður stuðlað av ástøðiligari frálæru í svimjihøllini og sjálvlestri. Í starvsvenjingini leggur tann lesandi í bólki við øðrum lesandi til rættis undirvísing, útinnir hana og eftirmetir í bólki, munnliga og skrivliga.

Læruúrtøka
Learning outcomes

Við skeiðslok skal tann lesandi megna at:
- vísa og greiða frá ymsu svimjihættunum crawl, ryggcrawl, bringu og firvald
- leggja til rættis, útinna, eftirmeta og tillaga fjølbroytta svimjivenjing fyri børnum, ið lærir tey grundførleikar og mennir teirra tryggleika og ynski at røra seg í vatni
- lýsa tær reglur, ið eru galdandi á trygdarøkinum í svimjihøll og veita neyðuga lívbjarging og fyrstuhjálp

Próvtøkuháttur
Assessment method

Próvmetingin í skeiðnum er bygd á verkligar royndir, starvsvenjing og eina skrivliga uppgávu.
1. Tann lesandi skal standa verkligu royndirnar sum eru lýstar í innihald og duga at greiða frá ástøðiliga um svimjihættirnar munnliga.
2. Í starvsvenjingini undirvísir tann lesandi í bólki við øðrum lesandi skúlanæmingum.
    a. Tann lesandi fyrireikar ætlanir fyri starvsvenjingini við støði í svimjididaktiskum ástøði.
    b. Tann lesandi bæði eygleiðir og undirvísir.
3. Í skrivligu uppgávuni lýsir tann lesandi ætlanir, eygleiðingar og heildarlýsing av starvsvenjingini, og vísir kunnleika um *didaktist ástøði*, *grundleggjandi aktivitetsformar* og *aktivitetsútvikling (AU)* í svimjing.

Próvdøming
Examination

Innanhýsis

Próvtalastigi
Marking scale

Staðið/ikki staðið

Lestrarlisti
Bibliography

- Moderne Svømning, Dansk Svømmeunion, Ebók
- Hovgaard: Aktivitetsudvikling i idræt, 1. útg. 2. uppl. 2019, Samfundslitteratur
- Svimjisamband Føroya, Svimjiskúlin, 58 svimjispøl og ein søga

- Svimjisamband Føroya, Svimjiskúlin, Merkjaskipanin

Harumframt eru framløgur, brot úr bókum, greinar, videoir v.m.

Ábyrgd/*Contact* Bára Berghamar Danielsen, Helgi Winther Olsen

Lestrarætlan

35	**3/9**
1	Innleiðing í svimjilæraraskeið
	Moderne Svømning: *Indledning, God undervisning*

36	**10/9**
2	Grundførleikar
	Moderne Svømning: *Udvikling af bevægleser i vand, Grundfærdigheder*

37	**17/9**
3	Svimjivenjing: Bringa Svimjilæra: Lívbjarging
	Moderne Svømning: *Brystsvømning*

39	**1/10**
4	Svimjivenjing: Bringa Svimjilæra: Lívbjarging
	Moderne Svømning: *Brystsvømning*

42	**22/10**
5	Svimjivenjing: Firvald Svimjilæra: Lívbjarging
	Moderne Svømning: *Butterfly*

43	**29/10**
6	Svimjivenjing: Rygg Svimjilæra: Lívbjarging
	Moderne Svømning: *Ryggcrawl*

44	**5/11**
7	Svimjivenjing: Rygg Svimjilæra: Lívbjarging
	Moderne Svømning: *Ryggcrawl*

46	**19/11**
8	Svimjivenjing: Crawl Svimjilæra: AU vatnrørsla
	Moderne Svømning: *Crawl*

47	**26/11**
9	Svimjivenjing: Crawl Svimjilæra: AU vatnrørsla
	Moderne Svømning: *Crawl*

48	**3/12**
10	Svimjivenjing: Crawl Svimjilæra: AU vatnrørsla
	Mads Hovgaard: Aktivitetsudvikling i idræt Svimjiskúli Føroya: 58 svimjispøl og ein søga + Merkjaskipanin

49	**10/12**
11	Svimjivenjing: Crawl Svimjilæra: AU vatnrørsla
	Mads Hovgaard: Aktivitetsudvikling i idræt Svimjiskúli Føroya: 58 svimjispøl og ein søga + Merkjaskipanin

50	**17/12**
12	Svimjilæra: AU vatnrørsla
	Mads Hovgaard: Aktivitetsudvikling i idræt Svimjiskúli Føroya: 58 svimjispøl og ein søga + Merkjaskipanin

1	**7/1**
13	Svimjilæra: AU vatnrørsla
	Mads Hovgaard: Aktivitetsudvikling i idræt Svimjiskúli Føroya: 58 svimjispøl og ein søga + Merkjaskipanin

2	**14/1**
14	Svimjilæra: AU vatnrørsla
	Mads Hovgaard: Aktivitetsudvikling i idræt Svimjiskúli Føroya: 58 svimjispøl og ein søga + Merkjaskipanin

Bókmentalisti

Dansk Svømmeunion: Moderne Svømning, https://ebog.svoem.org/moderne-svoemning/
Mads Hovgaard: Aktivitetsudvikling i idræt – innovation i praksis, 1. útg. 2. uppl. 2019, Samfundslitteratur.
Svimjisamband Føroya: *Svimjiskúli Føroya – 58 svimjispøl og ein søga*
Svimjisamband Føroya: *Svimjiskúli Føroya – Faldari um Merkjaskipanina*

SKEIÐSHEITI

Alisfrøði og evnafrøði

Lestrarárið 2021/2022

Øll trý skeiðini

Undirvísarar:

Jacob T. Thomsen (jatho@kallnet.fo), Benadikt Joensen (benadiktj@setur.fo)
& Søren Antoft (soren@antoft.dk)

Skeiðslýsing Heyst 2021
Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	7480.21
Heiti ***Title***	*Alis- og evnafrøði 1* *(Physics and Chemistry 1)*
ECTS ***ECTS***	15
Fortreytir ***Prerequisites***	Fyri at taka skeiðið skal studenturin verða innskrivaður til læraralestur á Námsvísindadeildini.
Stig ***Level***	BEd.
Endamál ***Purpose***	At geva studentunum praktiskt og ástøðiligt grundarlag innan alis- og evnafrøði, soleiðis at hann kann hava ábyrgd av og undirvísa í hesum lærugreinum í fólkaskúlanum eftir galdandi námsætlan.
Innihald ***Content***	Skeiðið er í 9 høvuðspørtum: (1) Orkuvarðveitsla, kinetisk, potentiel og innara orka. (2) Grundleggjandi kinematikkur og hitalæra. (3) Krafthugtakið, tyngd, trýst, uppdrift. (4) Lógir Newtons. (5) Innleiðandi kosmologi og astronomi (6) Aldur og sveiggj. (7) Atombygnaður, jonir, emmisión, absorbtión, radioaktivitetur og fáning. (8) Royndarstovutøkni og trygd. (9) Námsfrøði: Námsætlan fyri alis- og evnafrøði til fólkaskúlan. Skipan av undirvísing í alis- og evnafrøði, og virkin eygleiðing av undirvísing í fólkaskúlunum.
Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	Fyrilestrar, bólkaarbeiði, framløgur, uppgávurokning, starvsstovuvenjingar, starvsvenjing og vitjanir.
Læruúrtøka ***Learning outcomes***	Tá studenturin hevur staðið skeiðið skal hann vera førur fyri at - lýsa hugtøkini orku formar og varðveitsla

	- lýsa krafthugtakið og lógir Newtons - greina einføld kinematisk viðurskifti frá givnum kreftum og rokna støddi - greina grundevnaskipanina (atom, samansett evni og jonir) - fyrireika og gjøgnumføra viðkomandi starvsstovuroyndir - fyrireika og gjøgnumføra viðkomandi undirvísing innan alis- og evnafrøði.
Próvtøkuháttur ***Assessment method***	Próvtøkan er í tveimum prøtum: • Starvsstovudemonstratión við serligum atliti til fakliga fatan og frálæruevni. • Skrivlig próvtøka eftir lokið skeið. Bæði starvsstovudemonstratiónin og skrivliga próvtøkan skulu standast hvør í sær. Fyri at sleppa til próvtøku skal næmingurin hava staðið: - Kravdar innlatingar. - Kravda undirvísing og planlegging av undirvísing
Próvdøming ***Examination***	Uttanhýsis
Próvtalastigi ***Marking scale***	7-talsstigin
Bókmentir	<u>Høvuðsbókmentir:</u> Alisfrøði og evnafrøði 1-3, Pól Jespersen, Føroya Skúlabókagrunnur. Alisfrøði og evnafrøði til studentaskúla og hf-skeið, Pól Jespersen, NÁM. Námsætlan, Alis- og evnafrøði 7-9, Mentamálaráðið, feb. 2013. Orbit B stx, ISBN 978-87-616-8675-6 Onnur viðkomandi tíðarrit, greinar og brot úr lærubókum.
Ábyrgd/*Contact*	Jacob Thomsen & Benadikt Joensen

Skeiðslýsing — Várið 2022
Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	7483.21
Heiti ***Title***	Alis- og evnafrøði 2 *(Physics and chemistry 2)*
ECTS ***ECTS***	15
Fortreytir ***Prerequisites***	Fyri at taka skeiðið skal studenturin verða innskrivaður til læraralestur á Námsvísindadeildini
Stig ***Level***	Bachelor
Endamál ***Purpose***	At geva studentinum praktiskt og ástøðiligt grundarlag innan elektrisitet, magnetismu, elektromagnetismu, evnafrøði og frálæru í hesum evnum, soleiðis at hann kann hava ábyrgd av og undirvísa í hesum evnisøkjum í fólkaskúlanum.
Innihald ***Content***	Skeiðið er í trimum sjálvstøðugum og tó samanhangandi pørtum:

1. Alis og evnafrøðilig kjarnuøkir:

- Javn- og vendistreymur
- Elektrisk orka og effekt
- Leiðarar og isolatorar
- Elektriskar mótstøður
- Bindingar og ringrásir
- Ohmsa lóg
- Lógir Kirchhoffs
- Induktión og transformatión
- Statiskt elektrisitet og snarljós
- Eektriskt og magnetiskt felt
- Magnetisma
- Elektromagnetisk tól
- Elframleiðsla og transmissión
- Grundevni og evnabindingar
- Kemiskar reaktiónir
- Brenningar og metal
- Fellingar, sýru-basu og redox reaktiónir

- PH virði
- Evnafrøðiligar ringrásir.
-

2. Royndarstovutøkni og trygd.

3. Námsfrøði:
- Námsætlan fyri alis- og evanfrøði til fólkaskúlan
- Skipan av undirvísing í alis- og evnafrøði og luttøka í undirvísingini í fólkaskúlanu

Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	Fyrilestrar, bólkaarbeiði, framløgur, uppgávurokning, starvsstovuvenjingar, starvsvenjing og vitjanir.
Læruúrtøka ***Learning outcomes***	Tá studenturin hevur staðið skeiðið skal hann, við serligum atliti til undirvísing, vera førur fyri at (1) lýsa hugtøkini orka og effekt (2) lýsa virkisháttin hjá elektromagnetiskum tólum og skipanum (3) lýsa kemiskar reaktiónir (4) greina elektriskar ringrásir og rokna elektriskar støddir (5) fremja starvsstovuroyndir við elektriskum lutum og tólum (6) fremja starvsstovuroyndir við kemiskum reaktiónum (7) leggja til rættis og fremja viðkomandi starvsstovuroyndir (8) leggja til rættis og fremja viðkomandi undirvísing innan alis- og evnafrøði.
Próvtøkuháttur ***Assessment method***	Fyri at sleppa til próvtøku skal lesandi hava staðið “kravdar innlatingar” og “kravda undirvísing og planlegging av undirvísing” Próvtøkan er tvíbýtt: Tey lesandi skulu skriva eina skrivlig próvtøka eftir lokið skeið. Og tínæst skulu tey hava eina starvsstovudemonstratión við serligum atliti til fakliga fatan og frálæruevni. Bæði starvsstovudemonstratiónin og skrivliga próvtøkan skulu standast hvør í sær
Próvdøming ***Examination***	Uttanhýsis

Próvtalastigi ***Marking scale***	Galdandi próvtalastigin
Lestrarlisti ***Bibliography***	Høvuðsbókmentir: Alisfrøði og evnafrøði 1-3, Pól Jespersen, Føroya Skúlabókagrunnur. Alisfrøði og evnafrøði til studentaskúla og hf-skeið, Pól Jespersen, NÁM. Námsætlan, Alis- og evnafrøði 7-9, Mentamálaráðið, feb. 2013. Onnur viðkomandi tíðarrit, greinar og brot úr lærubókum Egið gjørt tilfar (Royndarhefti): Jacob Thomsen
Ábyrgd/*Contact*	Jacob Thomsen & Søren Antoft

Skeiðslýsing   Várið 2022
Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	
Heiti ***Title***	Alis- og evnafrøði – starvslæra *Physics and chemistry – Field experience*
ECTS ***ECTS***	10
Fortreytir ***Prerequisites***	Tann lesandi skal verða innskrivaður á NÁD og taka linjugreinina N&T
Stig ***Level***	BEd. støði
Endamál ***Purpose***	Endamálið við starvslæruni er, at tann lesandi skal fáa royndir at undirvísa næmingum í hádeild fólkaskúlans í alis- og evnafrøði
Innihald ***Content***	Skeiðið er í trimum samføstum pørtum • At fyrireika undirvísing í alis- og evnafrøði - námsætlan - ársætlan - undirvísingarevni - undirvísingartilfar - undirvísingarhættir - næmingalagað undirvísing • At undirvísa í alis- og evnafrøði - at stýra einum flokki - at leggja støði - at gera undirvísingina innihaldsríka - at skapa góð sambond við næmingarnar • At eftirmeta undirvísingina í alis- og evanfrøði - at meta um, hvat næmingarnir fingu burturúr - at meta um egna undirvísing

Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	• Upplegg frá undirvísarum og gestaundirvísarum • Bólkaarbeiði • Bólkavegleiðing • Starvslæra • Uppgávuskriving
Læruúrtøka ***Learning outcomes***	Við skeiðslok skal tann lesandi megna • at greiða frá, hvat næmingarnir skulu læra í alis- oeg evnafrøði • at leggja eina undirvísingarætlan til rættis, ið fevnir um millum 4 og 10 undirvísingartímar • at meta um, hvat undirvísingartilfar er vælegnað í alis- og evnafrøði, og hvat undirvísingartilfar ikki er so vælegnað • at taka støðu til, hvørjir undirvísingarhættir eru vælegnaðir í alis- oeg evnafrøði, og hvørjir ikki eru so vælegnaðir • at meta um, hvussu ein kann næmingalaga undirvísingina í alis- og evnafrøði soleiðis at bæði næmingar, ið eru næmir, og næmingar, ið hava serligan tørv, fáa nakað burturúr • at hugleiða um og at vísa við dømum, hvørjar avbjóðingar ein lærari, ið undirvísir í alis- oeg evnafrøði, kann renna seg í • at eftirmeta starvslæruskeiðið
Próvtøkuháttur ***Assessment method***	Tey lesandi skriva eina stutta uppgávu (millum 6 & 9 blaðsíður + fylgiskjøl). Uppgávan varpar ljós á starvslærutíðarskeiðið og starvslæruroyndirnar. Uppgávan kann skrivast annaðhvørt einsæris ella í bólki Uppgávan verður vard munnliga.
Próvdøming ***Examination***	Uttanseturs próvdøming
Próvtalastigi ***Marking scale***	Galdandi próvtalsstigi
Lestrarlisti	Verður lagdur á Moodle áðrenn skeiðið byrjar.

Bibliography

Ábyrgd/*Contact* Jacob Thomsen & Søren Antoft

Lestraræltan

Vika	Dagur	Ábyrgd	Lærari	Evni	At lesa	Dagsætlan
35	Týsd. 31/8	NVD	JT	Sjón og hoyrn Málitól	Tilsvarandi royndir í arbeiðsheftinum (JT) B1: kap.1, 2 og 3 B3: Kap. 2	Verkligar royndir - myndagerð við linsum Ástøðiligar uppgávur um linsur og myndagerð. Brúka "ljósboks" Royndir um ljóð PP Uppgávurokning
	Miku. 1/9	NVD	BJ	Innleiðsla til alis- og evna-frøði, málingar og sansir, hinar náttúrugreinarnar, neyðugur forkunnleiki	OrB: kap.1	Hvat hava luttakarnir tikist við frammanundan? Hvat av tí hevur samband við alis- og evnafrøði? Hvat fara vit at fáast við hetta árið? Uppskot eru vælkomin
	Hósd. 2/9		BJ	Neyðug støddfrøði: Tøl, roknihættir, operator-hierarkiið, potensar.	OrB: kap.1 + kopierað tilfar	
36	Týsd. 7/9	NVD	JT	Rørsla og kraft	Tilsvarandi royndir í arbeiðsheftinum (JT) B2: kap. 19	Uppafturtøka frá seinast Brúka "timaran" og viðgera tað, ið fæst burturúr. "Luftpútubonkur" Jøvn rørsla – Fallið - Acceleratión Arbeiða við kraftmálarum Uppgávurokning
	Mikud. 8/9	NVD	BJ	Astronomi og tyngdarkraft	OrB: kap. 9 + kopierað tilfar	

	Hósd. 9/9		BJ	Kreftir, rørsla og lógir Newtons	OrB: kap. 10 + kopierað tilfar	
37	Týsd. 14/9	NVD	JT	Luft, vatn og trýst	Tilsvarandi royndir í arbeiðsheftinum (JT) B1: kap. 11, 12 og 13	Úrvaldar nemingaroyndir um vatn og luft og at verma og køla Felagsroyndir um trýst Uppgávur um trýst
	Mikud. 15/9	NVD	JT	Ísur, vatn og vatndampur	Tilsvarandi royndir í arbeiðsheftinum B1: kap.13	Næmingsroyndir
38	Týsd. 21/9	NVD	BJ	Kreftir, rørsla og lógir Newtons, framhald	OrB: kap. 10 + kopierað tilfar	Rokna uppgávur, sum tit fáa útleverað.
	Mikud. 22/9	NVD	BJ	Trýst, hiti og gass	OrB: kap. 10 + kopierað tilfar	
39.	Týsd. 28/9	NVD	JT	Orka Varmi og hiti	Tilsvarandi royndir í arbeiðsheftinum (JT) B2: kap 16 (17 og 18)	Roynd um varmaorku í ymsum evnum Varmaorka í vatni og dampi Varmaleiðing
	Mikud. 29/9	NVD	BJ	Vitja SEV	Tilfar av netinum um SEV	Verður møguliga flutt, alt eftir veðri o.t.
	Hósd. 30/9		BJ	Orkuformar og arbeiði	OrB: kap. 2 + kopierað tilfar	

TEMAVIKA
Heyststeðgur

42	Týsd. 19/10	NV D	JT	Sveiggj og aldur	Tilsvarandi royndir í arbeiðsheftinum (JT) B3: kap. 1	Sveiggj(fjøðursveigg j og pendulsveiggj) Eisini felagsroyndir
	Hósd. 21/10		Sa	Termisk orka (varmi) og hiti	OrB: kap. 2 + kopierað tilfar	Uppgávurokning
43	Týs. 26/10	NV D	JT	Ymiskt um alheimin -astronomi	B1: kap 4, 5 B2: kap. 20, 21	PP og annað Felagsroyndir - næmingaroyndir
	Hósd. 28/10		S A	Ljós og aldur	OrB: kap. 4-5 + kopierað tilfar	Uppgávurokning
44	Týsd.2/11	NV D	JT	Fyrireiking til munnligu (verkligu) royndina, ið verður í viku 45		
	Hósd. 4/10	NV D	S A	Fyrireiking til skrivligu royndina, ið verður í viku 45		
45	Týsd.9/11	NV D	JT	Munnlig (verklig) roynd		
	Hósd. 11/11	NV D	S A	Skrivlig roynd		
46 .	Týsd. 16/11	NV D	JT	Grundevnaskipani n Atom og jonir	Heftið “Evnafrøði samandráttur”(JT) B1: kap 14	Ástøðis – og verkligar uppgávur úr royndarheftinum Annað
	Hósd. 18/11		S A	Atombygnaður	OrB: kap. 8 AE: kap. 1	
47	Týsd. 23/11	NV D	JT	Atombindingar Jonbindingar	Heftið “Evnafrøði samandráttur” (JT) B1: kap15-17 B2: kap. 4	Ástøðis – og verkligar uppgávur úr royndarheftinum Annað
	Hósd. 24/11	NV D	S A	Evnafrøðiligar bindingar og reaktiónir	AE: kap. 2 og 3 AE: kap. 4 avsnit 10 og 11	

48	Týsd. 30/11	NVD	JT	Sýrur, basur og sølt Evnafrøðilig framleiðsla og dálking	Heftið “Evnafrøði samandráttur” B2: kap 4-8 B3: kap. 6 - 10	Ástøðis – og verkligar uppgávur úr royndarheftinum Annað
	Hósd. 2/12		SA	Støkiometri – hvussu rokna vit upp á nøgdir		Uppgávurokning
49	Týsd. 7/12	NVD	JT	Atom og geisling	Tilsvarandi royndir úr arbeiðshefti B3: kap. 16 - 23	Úrvaldar uppgávur Brúka geigerteljara
	Hósd.9/12	NVD	SA	Atom og geisling	OrB: kap. 8 AE: kap. 6 og 7	
50	Týsd 14/12	NVD	JT	Spenningur, streymstyrki, mótstøða, effekt Rað-, tvør- og stuttbinding	Tilsvarandi royndir úr arbeiðsheftinum B1: kap. 6, 7 og 8 B1: kap 9 og 10	Felagsroyndir Brúka voltmetur, amperumetur, multimetur Roynd um rað- og tvørbinding Uppgávur
	Hósd.16/12	NVD	SA	El - løðing, streymur og spenningur El – ringræsir og bindingar	F2: kap. 1 avsnit 1.1 – 1.5 F2: kap 1 liðugt	**FP**: Lærarin fer ígjøgnum evnið og vit rokna uppgávur/tjakast **SP**: Tit gera royndir/undirvísa í bólkum

Jólasteðgur

1	Týsd. 4/1	NVD	JT	Permanentar magnetur Elektromagnetisma	Tilsvarandi royndir úr arbeiðsheftinum B2: kap. 9 – 13	Felagsroyndir (H. C. Ørsted) Næmingaroyndir
	Hósd. 6/1	NVD	SA	Elektromagnetisma	F2: kap. 9	**FP**: Lærarin fer ígjøgnum evnið og vit rokna uppgávur/tjakast **SP**: Tit gera royndir/undirvísa í bólkum
2	Týsd. 11/1	NVD	JT	Induktión , transformatión og flutningur av streymi	Tilsvarandi royndir úr arbeiðsheftinum B3: kap 11 – 15	Gera vendistreym við spolum og magnetum Gera ein generator Transformera streym Flyta streym Brúka oscilloskop
	Hósd. 13/1	NVD	SA	Vendistreymur	Notur/kopi	**FP**: Lærarin fer ígjøgnum evnið og vit rokna uppgávur/tjakast **SP**: Tit gera royndir/undirvísa í bólkum
3	Týsd. 18/1	NVD	JT	Fyrireiking til munnligu (verkligu) royndina, ið verður í viku 4 (týsdag)		

	Hósd. 20/1	NVD	S A	Fyrireiking til skrivligu royndina, ið verður í viku 4 (hósdag)		
4	Týsd.25/1	NVD	JT	Munnlig (verklig) roynd		
	Hósd. 27/2	NVD	S A	Skrivlig roynd		
5	Fyrireiking til starvslæruna					
6	Starvslæra (2., 3. og 4. flokkur)					
7	Starvslæra (2., 3. og 4. flokkur) Starvslæruvitjan					
8	Starvslæra (2., 3. og 4. flokkur) Starvslæruvitjan					
9	Starvslæra (2. og 3. flokkur) Skrivliga uppgávan latin inn (4. flokkur)					
10	Starvslæra (2. og 3. flokkur) Framløga og kjak um uppgávuna - próvdøming (4. flokkur)					
11		Skrivliga uppgávan latin inn				

		(2. og 3. Flokkur)				
1 2		Framløga og kjak um uppgávuna - próvdøming (2. og 3. flokkur)				

Grundbøkur

Stytting	Lærubók
B1	Alisfrøði og evnafrøði 1 (B1): Lærubók: PólJespersen (Føroya Skúlabókagrunnur
B2	Alisfrøði og evnafrøði 2 (B2): Lærubók: PólJespersen (Føroya Skúlabókagrunnur
B3	Alisfrøði og evnafrøði 3 (B3):: PólJespersen (Føroya Skúlabókagrunnur
	Egið gjørt tilfar (Jacob Thomsen)
AE	Alis og evnafrøði til studendaskúla og HF-skeið: Pól Jespersen (NÁM)
OrB	Orbit B stx, ISBN 978-87-616-8675-6 (Systime)

Aðrir upplýsingar

- **Alis og evnafrøði 1**
- Roynd 1:
- Skrivliga roynd í fakligum pensum (uttanhýsis próvdómari)
-
- Roynd 1:

  Munnlig roynd : Fara til próvtøku eftir nýggjum leisti, har næmingarnir velja spurningin dagin fyri sjálvan próvtøkudagin (uttanhýsis próvdómari)

- - Starvsstovuroyndir
- - Námsætlan
- - Interaktivar animatiónir

- Uppgeva eitt ávíst tal av kendum venjingum.
- Næmingarnir draga ein spurning
- - gera verkligar venjingar knýttar at spurninginum
- - lýsa alis ella evnafrøðina, ið er tengd at tí, ið gjørt verður verkligt
- - greiða frá hvussu teir kundu hugsað sær at undirvíst í hesum evni.

- **Alis og evnafrøði 2**
- Roynd 2:
- Skrivliga roynd í fakligum pensum (uttanhýsis próvdámari)

- Roynd 2:

  Munnlig roynd : Fara til próvtøku eftir nýggjum leisti, har næmingarnir velja spurningin dagin fyri sjálvan próvtøkudagin (uttanhýsis próvdómari)

- - Starvsstovuroyndir
- - Námsætlan
- - Interaktivar animatiónir

- Uppgeva eitt ávíst tal av kendum venjingum.
- Næmingarnir draga ein spurning
- - gera verkligar venjingar knýttar at spurninginum
- - lýsa alis ella evnafrøðina, ið er tengd at tí, ið gjørt verður verkligt
- - greiða frá hvussu teir kundu hugsað sær at undirvíst í hesum evni.

- **Alis og evnafrøði 3E** (uttanhýsis próvdómari)

- Mál- Vísindaligar greinar

- Skrivlig uppgáva latin inn og munnlig próvtøka. (Lata uppgávu inn, framløga og kjak)

- Verkætlan:
- Skriva eina uppgávu.
- Innihald
- - Undirvísingarætlan grundað á ástøðið.
- - Undirvísingarætlan roynd í starvslærunitíðini
- - Undirvísingin verður eftirmett í mun til ætlanina og hvussu tað gekk.

- Framløga av undirvísingarætlan

SKEIÐSHEITI

Náttúru og tøkni (alis/evnafrøði)

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar: 7479.19

Undirvísari

Jacob Thomsen jatho@kallnet.fo

Skeiðslýsing Heyst 2021 og vár 2022
Course description

Skeiðsnummar ***Course number***	7479.19
Heiti ***Title***	N&T (Alisfrøði og evnafrøði)
ECTS ***ECTS***	7½
Fortreytir ***Prerequisites***	Treytin fyri at taka skeiðið er, at tann lesandi er innskrivað/ur til lestur á Námsvísindadeildini
Stig ***Level***	BEd. stig
Endamál ***Purpose***	At tey lesandi ogna sær bæði fakligar og didaktiskar førleikar at undirvísa í evna- & alisfrøði, og í tøkni til lærugreinina Náttúra og Tøkni, og at tey brúka náttúruvísindaligar hættir at eygleiða og skráseta náttúrufyribrigdi
Innihald ***Content***	**Grundleggjandi evnafrøði**: Grundevnaskipanin, atom, mýl og jonir. Sambindingar, støðuformar (tilstandsformer), brenning, sýrur, lútar (basur) og matur. **Grundleggjandi alisfrøði**: Støddir og mál, evnisnøgd, kreftir, magnetisma, el-læra, orka, orkukeldur.Vatn, luft og trýst. Ljós og ljóð. Í hesi samband verður eisini nomið við ymsa nýtslu av tøkni.
Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	Floksundirvísing, venjingar og framløgur. Stórur dentur verður lagdur á venjingar, sum eru grundaðar á tey náttúrufyribrigdi, sum verða viðgjørd í ástøðiliga partinum. Dentur verður lagdur á, at eisini tey lesandi sjálvi úthugsa venjingar sum kunnu brúkast at lýsa ástøðiliga tilfarið.
Læruúrtøka ***Learning outcomes***	1) At leggja til rættis, gjøgnumføra og eftirmeta eina undirvísing har næmingarnir eru virknir, og sum hóskar til tey evni í námsætlanum fólkaskúlans fyri náttúru og tøkni, sum fevna um evna- & alisfrøði, umframt tøkni. 2) At knýta evna- og alisfrøðilig viðurskifti saman við náttúru- og landafrøði. 3) At lýsa og greina grundleggjandi evni innan evna-og alisfrøði umframt tøkni.

Próvtøkuháttur ***Assessment method***	Fyri at standa skeiðið skal lesandi hava uppfylt møti- og luttøkuskyldina til tilrættisløgdu undirvísingina og starvslæruna.,
Próvdøming ***Examination***	Innanhýsis próvtalastigi staðið/ikki staðið Eisini skal lesandi standa skrivliga verkætlanar-uppgávu um starvslæruna, har próvtal verður givið
Próvtalastigi ***Marking scale***	7-tals stigin
Lestrarlisti ***Bibliography***	Tilfar úr bókunum hjá Pól Jepersen: Alisfrøði og evnafrøði 1 og 2- Tilfar av netinum – Náttúra og Tøkni 1, 2 og 3 - - Óútgivið egið tilfar frá Jacob Thomsen (Royndarhefti)
Ábyrgd/*Contact*	Erla Olsen & Jacob Thomsen

Undirvísingin var hósdagar frá kl 12.00 – 14.30

Vika	Dagur	Evni	Dagsætlan
35	Hósd. 2/9	Sjónin – eyga Litir	Ástøði og verkligar royndir – brúka linsur og annað tilfar - brillur – luppur – kikari. Brúka “ljósboks”
36	Hósd. 9/9	Uppafturtøka um ljós Hoyrnin - ljóð	Ástøði og verkligar royndir. Gera “telefon” – stilligaflar – royndir við ljóðferð – ferðmáling við “timara”
37	Hósd. 16/9	Uppaftur tøka um ljóð	Ferðbroyting (“acceleratión”) - eindir fyri ferð
38	Hósd. 23/9	Jørðin bástaður okkara	Ástøði og verkligar royndir - Tyngdarkraft – royndir við kraftmálara (“Newtonmetri”)
39	Hósd. 30/9	Stjørnuhimmalin	Gongustjørnurnar (PP) Atdráttarmegi(sól/gongustjørnur – jørð/máni) – felagsroynd Sólsetur (felagsroynd) Kvartalskifti mánans (PP) Nærmingar gera “stjørnuur Stjørnutekn (PP)
		EVNISVIKA	
		HEYSTSTEÐGUR	
42	Hósd. 21/10	Stjørnuhimmali	Uppafturtøka og framhald frá viku 39
43	Hósd. 28/10	Støðuravmagn (statiskt el)	Ástøði – verkligar royndir við plastrøri (“elektrikararør) – glimlampu – ballón Positiv og negativ løðing
44	Hósd. 4/11	Streymkeldur	Verligt: gera egna streymkeldu og brúka voltmetur. Fáa peru (1,5) at lýsa
45	Hósd. 11/11	Streymur og el-orka	Verkligar royndir við spenningi(V), streymstyrki (A) og Effekt (W). Ohmsa lóg
46.	Hósd. 18/11	El-leiðarar Rað- tvør- og stuttbinding	Verkligar royndir:”Hvat leiðir streym” Verkligar royndir um rað - ,tvør - , og stuttbindingar

47	Hósd. 25/11	Spenningur, streymstyrki og mótstøður	Verkligar royndir um mótstøðu í “lummalykta perum”. Mótstøða og hiti. Loysa ástøðiligar uppgávur.
48	Hósd. 2/12	Magnetisma	Ástøði. Verkligar royndir við magnetum – hvørji evni kann ein magnet taka at sær? At magneta sagablað (pólar) Roynd við elektromagnetum
49	Hósd. 9/12	Luft, vatn og trýst	Ástøði um trýst Felagsroyndir við “vakumklokku” Verkligar royndir við vatni og trýsti Verkligar royndir við yvirtrýsti og undirtrýsti
50	Hósd. 16/12	Ísur, vatn og vatndampur	Ástøði (Celsius, Fahrenheit og Kelvin) Verkligar roynsir: Bráðmarkið hjá ísi Kuldablanding Ringrásin hjá vatni
51 52	**JÓLASTEÐGUR**		
1	Hósd. 6/1	Ísur, vatn og vatndampur At reinsa vatn	Framhald frá viku 50 Verklig roynd at “destillera” salt og “skitið” vatn
2	Hósd. 13/1	Grundevni og evnabindingar	Byggja fyrimyndir av mýlum (brúka byggisett av kúlum, sum ímynda atom) Royndir við oxygen og koldioxid (inn – og útandingarluft) Brenning
3	Hósd. 20/1	Sølt, súrur, lútar	Royndir, ið næmingarnir venja sjálvir
4	Týsd. 25/	Próvtøka	Landafrøði
5	Hósd. 3/3	Fyrireiking til starvslæruna	
6	Starvslæra (2., 3. og 4.fl)		
7	Starvslæra (2., 3. og 4.fl) Vitja 4. flokk		
8	Starvslæra (2., 3. og 4.fl) Vitja 2. Og 3 flokk		
9	Starvslæra (2.og 3.fl) 4. Flokkur skrivar uppgávu (vitja 2. og 3.flokk)		

10	Starvslæra (2.og 3.fl) Próvtøka 4. flokkur
11	2. og 3 flokkur skriva uppgávu
12	Próvtøka 2. og 3. flokkur

Høvuðsbókmentir:

- Tilfar úr bókunum hjá Pól Jepersen: Alisfrøði og evnafrøði 1 og 2-
- Tilfar av netinum
- Náttúra og Tøkni 1, 2 og 3
- Óútgivið egið tilfar frá Jacob Thomsen (Royndarhefti)

Náttúru- og tøkni Geografisk sjónarhorn

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar: 6475.21

Undirvísari

Sigurd Nordendal

August 2021

Góði lesandi

Skeiðið í N&T er í fýra pørtum

- Landafrøði (20 námsstig)
- Lívfrøði (10 námsstig)
- Alis- og evnafrøði (10 námsstig)
- Starvslæra (10 námsstig)

Eg, Sigurd Nordendal, skal undirvísa tykkum í geografi – ella í "*Náttúra & tøkni - geografisk sjónarhorn",* ið eg havi valt at rópa skeiðið.

- Skeiðið byrjar 31/8 -2021týsdag og endar og endar 10/1-2022 týsdag

Próvtøka er týsdag 17/1.2022

Undirvísing er

- Týsdag kl 10 -14

Undirvísingarhølið er stova 63

Ì hesum faldara kanst tú kunna teg um:

- Endamálið við skeiðnum (Endamálið er lýst í eini skeiðslýsing, ið setur orð á læruúrtøku, innihald, undirvísingarhættir og eftirmetingarhættir v.m.)

Skeiðslýsing Heyst 2021
Course description

Skeiðsnummar *Course number*	6475.21
Heiti *Title*	**Náttúra og tøkni** **Geografisk sjónarhorn** *Nature and technology* *Geographical perspectives*
ECTS *ECTS*	15
Fortreytir *Prerequisites*	Treytin fyri at taka skeiðið er at tann lesandi er innskrivað/ur til lestur á námsvísindadeildini
Stig *Level*	Bachelor
Endamál *Purpose*	Endamálið er at tey lesandi skulu arbeiða við náttúruspurningum og menniskjaliga samspælið við náttúruna
Innihald *Content*	Skeiðið er í 5 høvuðspørtum:

Heimstaðurin
- Jarðfrøði
- Náttúran
- Umhvørvið

Heimurin uttan um okkum
- Norðurlond og Evropa
- Veðrið
- Veðurlagið
- Veðurlagsbeltir
- Rúmdin

Samspæl menniskjunar við náttúruna
- Veðurlagsbroytingar
- Náttúruvernd
- Varandi orkukeldur

Náttúrufrøði og tøkni
- Kortlæra
- Topografisk kort

Náttúrufaksdidaktikkur:

- Avmarkingar og møguleikar í fakligum og fakdidaktiskum samanhangum
- Ymsir arbeiðs- og hugsunarhættir
- Næmingalagað undirvísing og ymiskar undirvísingargongdir
- Viðkomandi undirvísingartilfar

Læru- og undirvísingarhættir *Learning and teaching approaches*	Undirvísarin nýtir undirvísingarhættir og venjingar, ið hava til endamáls, at tey lesandi læra at gera undirvísingargongdir, umframt at meta um og eftirmeta tær. Dentur verður lagdur á, at undirvísingargongdir skulu fevna um ymisk læringsvirksemi sum lærarframløgur, útferðir, bólkaarbeiði av ymiskum slagi, tey lesandi savna og gera tilfar talgilt. Tilgongdirnar skulu til samans gera tey lesandi før fyri at fremja eina virkna undirvísing í geografiska partinum av náttúru og tøkni.
Læruúrtøka *Learning outcomes*	Tá skeiðið er lokið skal tann lesandi megna at: - fyrireika og fremja motiverandi og hugkveikjandi undirvísing í náttúru og tøkni eftir galdandi námsætlan, umframt at meta um og eftirmeta hesa undirvísing - lýsa og diskutera valda geografiska sjónarhorn í samband við úrvald undirvísingarevni - hugleiða fakliga og fakdidaktiskt um, hvussu náttúrufaksundirvísing kann leggjast til rættis og fremjast í verki - meta um, hvørjir møguleikar og hvørjar avmarkingar eru knýttar at júst undirvísingini í N&T
Prótøkuháttur *Assessment method*	Gjøgnum skeiðið hava tey lesandi framløgur og smærri skrivligar uppgávur, sum skulu vera svaraðar og góðtiknar fyri at standa skeiðið. Sjálv prótøkan byggir á skrivligt avrik við munnligari verju. Í avrikinum skulu tey lesandi lýsa eina undirvísingargongd í miðdeild fólkaskúlans. *(Prótøkuhátturin verður neyvari lýstur í einum serstøkum skjali).*
Próvdøming *Examination*	Uttanhýsis próvdøming
Próvtalastigi *Marking scale*	7 - talsstigin

Lestrarlisti ***Bibliography***	Er tøkur, tá ið skeiðið byrjar. Tilfar verður lagt út á Moodle so hvørt.
Ábyrgd/*Contact*	Sigurd Nordendal

Lestrarætlan

35	Týsdag 31/8
1	Skeiðslýsing og jarðfrøði
	https://namsaetlanir.fo/folkaskuli/kravdar-laerugreinar/nattura-og-toekni-4-6/ leinkjan er um almenna jarðfrøði - https://jf.fo/laer-um-jardfrodi/almenn-jardfrodi/hvussu-verdur-magma-til/ Leinkjan er um grótsløg - https://jf.fo/laer-um-jardfrodi/grotslog/ Leinkjan er um gosgrýti - https://jf.fo/laer-um-jardfrodi/grotslog/gosgryti/ Leinkjan er um legugrýti - https://jf.fo/laer-um-jardfrodi/grotslog/legugryti/ Leinkjan er um mineral - https://jf.fo/laer-um-jardfrodi/steinslog-2/ Leinkjan er um upprunamineral - https://jf.fo/laer-um-jardfrodi/steinslog-2/upprunasteinslog/

36	Týsdag 7/9
2	Jarðfrøði og náttúran í Føroyum
	Jarðfrøði og geomorfologi í Suðuroy (2021) Mortensen L. s. 1-9, s.12, s.15-17, s.21-22, s.24-25, s.28-39, Jarðfeingi Den dynamiske jord (2021) https://www.geus.dk/media/8085/ddj.pdf s.1-32 GEUS.DK

37	Týsdag 14/9
3	Jarðfrøði, Tjóðsavnið í Hoyvík og Nám
	Geografididaktikk for klasserommet (2019) Mikkelsen og Sætre et.al, s.160-194, Cappelen Damm akademisk

	Natur/teknologi didaktik (2020) Hyllested, Trine, s.131-132, Hans Reitzels forlag

38	**Týsdag 21/9**
4	Jarðfrøði og fakdidaktikk
	Natur/teknologi didaktik (2020) Hyllested, Trine, s.19-43, Hans Reitzels forlag

39	**Týsdag 28/9**
5	Veðrið og veðurlag
	Mangelsen et.al (2015) Naturgeografi-vores verden, s.243-267, GO forlag

40	Evnisvika – Granskingargrundað undirvísing				
	Mánadag	Týsdag	Mikudag	Hósdag	Fríggjadag
Serlig skrá					

41	Heyststeðgur

42	**Týsdag 19/10**
6	Veðrið og veðurlag
	Leinkja til gransking fyri børn í náttúru og tøkni: https://www.nysgjerrigper.no/undrelaboratoriet/om-undrelaboratoriet/ Mangelsen et.al (2015) Naturgeografi-vores verden, s.243-267, GO forlag

43	**Týsdag 26/10**
7	Havið og veðurlagsbroytingar
	Mangelsen et.al (2015) Naturgeografi-vores verden, s.15-35, GO forlag

44	**Týsdag 2/11**
8	Náttúruvernd
	Hugsa dømi – náttúruvart øki við útgangsstøði í Vágum (2019) framløga á savnsdøgum í Vágum um náttúruvernd, Nordendal S.

	Klassifisering av náttúruøkjum eftir IUCN: https://www.iucn.org/theme/protected-areas/about/protected-area-categories https://logir.fo/Logtingslog/48-fra-09-07-1970-um-natturufriding-sum-seinast-broytt-vid-logtingslog-nr-110-fra-29 Frøði 2013/2 s.20-22 og s.37-39
45	**Týsdag 9/11**
9	Havið
	Havið (2000) Hansen, B, s.65-95, Nám

46	**Týsdag 16/11**
10	Gáttafirðir
	Havið (2000) Hansen, B, s.157-172, Nám Natur/teknologi didaktik (2020) Hyllested, Trine, s.123-151, Hans Reitzels forlag

47	**Týsdag 23/11**
10	Orka og varandi orka
	Mangelsen et.al (2015) Naturgeografi-vores verden, s.279-293, GO forlag

48	**Týsdag 30/11**
11	Klaksvík námsferð
	Natur/teknologi didaktik (2020) Hyllested, Trine, s.187-190, Hans Reitzels forlag Ístíðarlandslagið: https://kvf.fo/netvarp/sv/2017/10/30/20171030lismortensen

48	Mikudag 1/12
12	Suðuroy námsferð
	Jarðfrøði og geomorfologi í Suðuroy (2021) Mortensen L. s. 1-9, s.12, s.15-17, s.21-22, s.24-25, s.28-39, Jarðfeingi

49	Týsdag 7/12
13	Topografisk kort
	Geografididaktikk for klasserommet (2019) Mikkelsen og Sætre et.al, s.116-136, Cappelen Damm akademisk
50	**Týsdag 14/12**
12	At eftirmeta undirvísing í náttúru og tøkni
	Natur/teknologi didaktik (2020) Hyllested, Trine, s.133-151, Hans Reitzels forlag

1	Týsdag 4/1
13	Vegleiðing í samband við uppgávuskriving - próvtøka
	Natur/teknologi didaktik (2020) Hyllested, Trine, s.123-132, Hans Reitzels forlag

2	Týsdag 11/1
14	Próvtøka skrivligt

3	Týsdag 18/1
15	Próvtøka munnligt

Náttúra og Tøkni - lívfrøði

Lestrarárið 2021/2022

Skeiðsnummar: 6476.21

Undirvísarar
William Simonsen

August 2021

Góði lesandi

Vælkomin til skeiðið Náttúra og Tøkni - lívfrøði (stuttstavað N&T). Skeiðið byrjar hósdagin **02/09-2021** og endar **21/1-2022**

Vit eru í skúla

- hósdag kl. 09.00 – 11:30

Undirvísingarhølið er skúlastova nummar 61 á **Námsvísindadeildini.**

Endamálið við "N&T - lívfrøði" er stutt sagt at geva tær innlit í og forstáðilsi av grundleggjandi hugtøkum og tilgongdum innan lívfrøðina; eisini verður orka løgd í "praktiskar royndir"

Í hesum lítla faldara kanst tú kunna teg um:

- Endamálið við skeiðnum - Endamálið er lýst í eini sokallaðari **ECTS-skeiðslýsing**, ið setur orð á læruúrtøku, innihald, undirvísingarhættir, eftirmetingarhættir osfr..
-
- **Undirvísingarætlan** fyri skeiðið. - Her fært tú at vita, hvussu fyrstu vikurnar av skeiðnum verða skipaðar, og hvat tú skalt lesa frá degi til dags.

Tú skalt keypa eina grundbøk.

Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2017): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget.

Hin útgávan: Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2021): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget.

Bøkin er at fáa í Rit & Rák í SMS.

Aðrir tekstir, ið tit skulu lesa hetta skeiðið, liggja inni á Moodle (sí lestrarætlan). PP-framløgur verða somuleiðis lagdar inn á Moodle so hvørt.

Skeiðslýsing — Heyst 2021
Course description

Skeiðsnummar *Course number*	6476.21
Heiti *Title*	Náttúra og Tøkni – lívfrøði (Nature and technology – Biology)
ECTS *ECTS*	7½
Fortreytir *Prerequisites*	Treytin fyri at taka skeiðið er, at tann lesandi er innskrivað/ur til lestur á Námsvísindadeildini
Stig *Level*	Bachelor
Endamál *Purpose*	Endamálið við skeiðnum er at gera tann lesandi kunnugan við fakið lívfrøði. Lesandi fáa eitt innlit í og eina fatan av grundleggjandi hugtøkum og tilgongdum í lívfrøði sum bæði vísindagrein og sum undirvísingarfaki. Harumframt verður strembað eftir, at tey lesandi skulu fáa høvi at gera nógvar praktiskar royndir Førleikarnir, ið tey lesandi menna hetta skeiðið, skal geva teimum eina barlast, ið tey skulu nýta bæði sum fólkaskúlalærarar og í øðrum samanhangum, har lívfrøðilig viðurskifti verða umrødd.
Innihald *Content*	Skeiðið er í 14 pørtum. Hvør partur hevur sítt egna evnisinnihald. Partarnir byggja á hvønn annan, og teir verða leinkjaðir sum frá líður. Partarnir eru hesir: - Lívfrøði í grunddeildini - At læra í náttúruni og av náttúruni - Kykna og lívsprosessur - Økologi - Menningargongd (evolusion) - Soppur - Plantur - Djór og djóralív - Undirvísing í burðardyggleika - Seksualitetur og nøring - Sodning - Nervalag og sansir

- Beinagrind og vøddar
- Ringrásir – blóðæðrar, lungini og lymfurnar

Læru- og undirvísingarhættir ***Learning and teaching approaches***	Fyrilestrar, filmar og animatiónir, bólkaarbeiði, starvstovuarbeiði, og vitjan á/frá viðkomandi stovni/virki o.ø.
Læruúrtøka ***Learning outcomes***	Við skeiðslok skal tann lesandi megna at • greiða frá ymisku sløgunum av livandi kyknum, og hvat krevst fyri at nakað er livandi • greiða frá, hvat DNA er, og hvat ein ílega er. • greiða frá, um kyknudeiling og proteinsyntesu • greiða frá, hvat ein vistskipan er • greiða frá teimum faktorum (lívrunnir og ólívrunnir) í skapa eina vistskipan • greiða frá, hvar vit fáa orkuna frá (ljóssamevning) • meta um, hvat hóttir okkara lív og vistskipanir, og um nakað kann gerast fyri at bøta um støðuna • at geva eina mynd av margfeldinum av djórasløgum, og leggja dent á, hvussu skap og snið homgur saman við teirra livihátti • greiða frá, hvat lívmenning (evolusjon) snýr seg um og lýsa hugtøk sum náttúrulig útveljan og tillagan • greiða frá teim ymisku skipanunum, ið kroppurin er gjørdur av, og hví vit tørva hesar skipanir – sodningarlagið, kynsgøgn og barnsburður, nervaskipanina, beinagrind og vøddar, blóðrensl og andadrátt. • fremja ymiskar praktiskar royndir og kjakast um, hvussu hesar kunnu nýtst í undirvísingini í N&T í fólkaskúlanum • at kunna stíga fram og halda stytti framløgur um úrvald evnir.
Próvtøkuháttur ***Assessment method***	Próvtøkan er í tveimum pørtum. Próvtøkan verður seint í januar mánaða 2022. Próvtøkan verður skrivlig. Próvtøkan verður neyvari lýst í sjálvstøðugum skjali.
Próvdøming ***Examination***	Uttanhýsis próvdøming

Próvtalastigi ***Marking scale***	Galdandi próvtalsstigi
Bókmentir	Tit fáa lestrarlistan, áðrenn skeiðið byrjar
Ábyrgd/*Contact*	William Simonsen & Erla Olsen

Lestraræ tlan

35	Hósdagur 2. sept	Dag og dato
1	**Biologi på barnetrinnet.Hvordan få et godt møte?** **Å lære i og av naturen**	Dagsins tema
	Kap. 1 og 2. Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2017): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget. Kap. 1 í hinari útgávuni	Bókmentalisti

36	Hósdagur 9. Sept	Dag og dato
2	**Celler og livsprocesserne. Til og við síðu 59**	Dagsins tema
	Kap. 3. Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2017): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget. Kap 2 í hinari útgávuni	Bókmentalisti

37	Hósdagur 16. sept	Dag og dato
3	**Celler og livsprocesserne. Síður 60 -77**	Dagsins tema
	Kap. 3. Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2017): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget. Kap 2 í hinari útgávuni	Bókmentalisti

38	Hósdagur 23. sept	Dag og dato
4	**Økologi**	Dagsins tema
	Kap. 4. Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2017): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget. Kap 3 í hinari útgávuni	Bókmentalisti

39	Hósdagur 30. sept	Dag og dato
5	**Evolution**	Dagsins tema
	Kap. 11. Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2017): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget. Kap 10 í hinari útgávuni	Bókmentalisti

40	Evnisvika – Granskingargrundað undirvísing				
	Mánadag	Týsdag	Mikudag	Hósdag	Fríggjadag
Serlig skrá					

41	Heyststeðgur

42	Hósdagur 21. okt	Dag og dato
6	**Sopp og Planter**	Dagsins tema
	Kap. 12 og 13. Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2017): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget. Kap 11 og 12 í hinari útgávuni	Bókmentalisti

43	Hósdagur 28. okt	Dag og dato
1	**Dyr. Til og við leddyr**	Dagsins tema
	Kap. 14. Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2017): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget. Kap 13 í hinari útgávuni	Bókmentalisti

44	Hósdagur 4. nov	Dag og dato
1	**Dyr. Til og við pattedyr**	Dagsins tema
	Kap. 14. Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2017): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget. Kap 13 í hinari útgávuni	Bókmentalisti

45	Hósdagur 11. nov	Dag og dato
2	**Undervisning for bærekraftig udviklimg**	Dagsins tema
	Kap. 16. Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2017): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget. Kap 15 í hinari útgávuni	Bókmentalisti

46	Hósdagur 18. nov	Dag og dato
3	**Seksualitet og reproduksjon**	Dagsins tema
	Kap. 17. Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2017): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget. Kap 16 í hinari útgávuni	Bókmentalisti

47	Hósdagur 25. nov	Dag og dato
4	**Fordøjelse og ekskresjon**	Dagsins tema
	Kap. 18. Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2017): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget. Kap 17 í hinari útgávuni	Bókmentalisti

48	Hósdagur 2. des	Dag og dato
5	**Nerver og sanser**	Dagsins tema
	Kap. 19. Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2017): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget. **(Ikki gjøgnumginið)**	Bókmentalisti

49	Hósdagur 9. des	Dag og dato
6	**Skellet og muskler**	Dagsins tema
	Kap. 20. Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2017): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget. **(Ikki gjøgnumgingið)**	Bókmentalisti

44	Hósdagur 16. des	Dag og dato
8	**Sirkulasjonssystemet.** **Blodåresystemet, lymfesystemet og lungerne**	Dagsins tema
	Kap. 21. Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum og Torbjørn Ødegaard (2. Útgáva 2017): Oppdag naturen – Biologi for lærere. Grunnskolelærerutdanning. Fagbokforlaget. **(Kap 20 í hinari útgávuni)**	Bókmentalisti

Starvslæruhandbók

Føroyskt & Undirvísing og læring II.

Lærarlesandi í 1.flokki

Námsvísindadeildin – várið 2022

Starvslæran hjá 1. L – føroyskt og Undirvísing og læring II

Fyrst av øllum takka vit fyri, at tit eru sinnað at hava starvslesandi várið 2022.
Tey, sum koma á tykkara skúla, eru 1. árs lesandi, sum hava føroyskt á grundstøði og undirvísing og læring II.

Í hesum skrivinum verður kunnað um:

- **Endamálið við starvslæruni** á síðu 3
- **Loggbók** á síðu 3
- **Starvlærutíðarskeiðið** á síðu 4
- **Uppgávuna hjá starvsláraranum** á síðu 4
- **Starvslæruvitjanina** á síðu 4
- **Eftirmetingina** á síðu 5
- Vegleiðingarskriv til **miðvegissamrøðuna** á s. 6,
- Vegleiðing til **samsýningina** á s. 7,
- **Eftirmetingarfrymil** á síðu 8.

PDF-skjal til samsýningina verður sent fyri seg. Tað skal skrivast út og fyllast út við hond. Eitt skjal skal fyllast út fyri hvønn lesandi.

Samsýningin verður goldin, tá ið eftirmetingarskjalið saman við lønarseðlinum eru komin inn.

Um tit hava spurningar í samband við starvslæruna, eru tit vælkomin at seta tykkum í samband við:
føroyskt: Rakul Skaale Andreassen,

Undirvísing og Læring: Rúna í Skála, runais@setur.fo, tlf. 299413

Endamálið við starvslæruni

Endamálið við fyrstu starvslæruni er, at tey lesandi skulu hugsavna seg um, hvussu tey skulu undirvísa einum flokki í ávísari lærugrein *(t.e. fakdidaktikkur).* Endamálið er somuleiðis, at tey lesandi skulu gerast tilvitað um, hvat tað er at vera lærari í dagsins samfelagi, og hvussu tey sjálvi roynast sum lærarar, sum nú er *(t.e. almennur didaktikkur).*

Akkersfólkini á Námsvísindadeildini hava greitt teimum lesandi frá, at endamálið við fyrstu starvslæruni er fimmbýtt:

- Tann lesandi skal fáa eina ábending um, hvat eyðkennir skúlan sum starvsøki og arbeiðspláss. Harumframt skal tann lesandi fáa greiða fatan av fjøltáttaðu uppgávunum, ið ein lærari skal loysa ígjøgnum dagin.

- Tann lesandi skal fáa kunnleika um, (1) hvussu undirvísing verður løgd til rættis, (2) hvussu undirvísing verður framd í verki, (3) hvussu undirvísing verður eftirmett, og (4) hvussu undirvísingartilgongdir og undirvísingarúrslit verða skjalfest.

- Tann lesandi skal menna sín førleika at meta um persónligu-, sosialu-, og fakligu fortreytirnar hjá teimum næmingum, ið hann skal vara av og undirvísa.

- Tann lesandi skal gerast tilvitaður um, hvussu ein knýtir bond bæði til flokkin og tann einstaka næmingin.

- Tann lesandi skal læra at grunda og meta um egnu læraraatferð.

Loggbók

Tey lesandi skriva loggbók, har fyrireikingarnar, eygleiðingar, starvslærutíðin, samstarv o.a. verða skjalfest.

Starvslærutíð

Tey lesandi koma í starvslæru í viku 09 - 11, har tey hava rætt til:

- 2 tímar vegleiðing um vikuna.
- 10 tímar starvslæru um vikuna.
- at lærarin á NÁD kemur á vitjan miðskeiðis í starvslæruni.

Frammanundan starvslæruni eygleiða tey lesandi starvslæruflokkin í føroyskum og støddfrøði tveir tímar í hvørjari lærugrein.

Uppgávan hjá starvslæruvegleiðaranum

Í samband við starvslæruna er uppgávan hjá starvslæraranum:

- at samstarva við tey lesandi um ta fakligu og didaktisku verkætlanina.
- at taka ímóti teimum lesandi og at vísa teimum til rættis á stovninum.
- at eygleiða tey lesandi.
- í felag við tey lesandi - at hava fakligt og ástøðiligt vegleiðandi kjak í mun til praksis í starvslæruni.
- at hava ein vegleiðandi leiklut í eftirmetingini hjá teimum lesandi.
- at eftimeta tey lesandi og grundgeva metingina.

Um ikki annað er avtalað, so er uppgávan hjá starvslæraranum at leggja til rættis teir 10 undirvísingartímarnar umframt eygleiðingartímarnar saman við lesandi.

Starvslærarin og tey lesandi gera sjálv av, nær vegleiðaratímarnir verða lisnir. Báðir partar hava ábyrgdina av, at innihaldið í vegleiðaratímunum er á einum fakligum støði.

Starvslæruvitjan

Miðskeiðis í starvslæruni kemur ein lærari frá NÁD út á stovnin at vitja tann lesandi. Endamálið við vitjanini er at eygleiða tey lesandi saman við børnunum í 45 min. Síðani tosa tey lesandi, starvslærarin og avvarðandi lærari á Námsvísindadeildini um, hvussu starvslæran hevur gingist. Hetta prátið skal telja sum ein partur av vegleiðaratímunum.

Samrøðan tekur støði í fakligum práti um, hvussu gongur við starvslæruni, hvørjar royndir tey lesandi hava gjørt sær, og hvør ætlanin er fyri næstu vikuna. Eisini er høvi at seta spurningar viðvíkjandi starvslæruni. ECTS-skeiðslýsingin kann hjálpa til at fyrihalda seg til endamálið við skeiðnum og starvslæruni.

Tað er týdningarmikið, at tey lesandi føra orðið hendan dagin, og at vit fáa eitt opið prát um, hvat hevur roynst væl, og hvat hevur roynst minni væl. Og hví so man vera?

Eftirmeting

Tá ið starvslæran er lokin, verður starvslærarin biðin um at fylla út eitt eftirmetingarskjal, ið sigur frá, hvussu starvslæruskeiðið hevur gingist, og hvussu tann einstaki hevur staðið seg í starvslæruskeiðnum.

Námsvísindadeildin hevur gjørt eitt eftirmetingarskjal til endamálið, sum er á síðu 8.

<u>Gevið gætur</u>: Um starvslærarin ivast í, um tann starvslesandi er egnaður sum lærari, eigur hann at gera vart við hetta!

Eftirmetingarskjalið skal sendast til Námsvísindadeildina í seinasta lagi 14 dagar eftir at starvslæran er lokin.

Miðvegissamrøðan
- tekur støði í loggbókini -

YVIRSKRIFTIR	TILSTUÐLANDI SPURNINGAR KUNNU VERA:
Starvslærutilgongdin	• Hvat er endamálið við starvslæruni? • Hvussu grundgeva tit fyri hesum endamáli? • Hvussu skipaðu tit starvslæruna fyri at náa endamálinum? • Og hvussu meta tit, at tað hevur gingist?
Uppmøting	• Hvussu hevur uppmøtingin verið?
Fyrireiking	• Hvussu fyrireika tit tykkum, áðrenn tit møta til arbeiðis? • Eru nakrar ávísar mannagongdir at fyrihalda seg til? • Hava tit fyrireikað tykkum einsæris ella í toymi?
Menningarmøguleikarnir hjá næmingunum	• Hvussu hava tit borið tykkum at fyri at finna menningarfyritreytirnar hjá teimum, ið tit arbeiða við?
Sambandið millum starvslesandi og flokk?	• Hava tit megnað at fingið eitt gott huglag í flokkinum? • Hvat hava tit gjørt fyri at fremja gott huglag? • Hvussu gongur tað at samskifta, práta og vegleiða næmingunum?
Toymissamstarvið ímillum tey lesandi	• Hvussu hevur toymissamarbeiðið eydnast? *(Hvør hevur gjørt hvat? Og hvør hevur gjørt av, hvat skal gerast?)* • Hvørjar eru tær størstu avbjóðingarnar, tá ið ein skal samstarva í toymi?
Starvið sum lærari	• Hvussu hóvar tær lærarayrkið, sum nú er? • Hvørjar vóru størstu avbjóðingarnar fyrstu vikuna? • Eru arbeiðsuppgávur, ið tit ikki vistu vóru partar av lærarastarvinum?
Meting av atferð	• Til tann einstaka lesandi: Hvussu metir tú sjálv/ur, at tú hevur roynst í starvslæruni fyrstu vikuna? • Hvørjar eru tínar dygdir, og hvørjir eru tínir veikleikar? • Tá ið tú metir um tína atferð, hvørji øki kundi tú hugsað tær at hugsavnað teg um og arbeitt við í framtíðini?
Samstarvið við starvslæraran	• Hvussu hava tit samstarvað við starvslæraran? • Hvørji evni hava tit tosað um í vegleiðaratímunum? • Annað.

SAMSÝNING

Starvslæruskeiðið	Vika
Tímatal um vikuna	Læraralesandi eru í starvslæru í 10 tímar um vikuna í 3 vikur, umframt 2 vegleiðaratímar um vikuna.
	Ein starvslærutími og vegleiðaratímar eru á 60 min.
Samsýning	Starvslærarin fær kr. 113,09 um tíman fyri hvønn læraralesand í starvslærutíðini. Harumframt fær hann kr. 205,61 fyri hvønn vegleiðaratíma. Skúlaleiðarin fær kr. 6,17 fyri hvønn lisnan tíma. Starvslærarin verður biðin um at senda Námsvísindadeildini ein lønarseðil (hjálagt skjal) ið vísir, hvussu nógvar starvslærutímar og hvussu nógvar vegleiðaratímar hann hevur nýtt hetta skeiðið. Ein lønarseðil pr. lesandi. Starvslærarin skal skriva navn, p-tal og kontunr. og eftirlønarkonto á listan.
Eftirmeting	Tað er **sera umráðandi,** at navnið á tí lesandi er á skjølunum. Eftirmetingarskjalið skal sendast til nad@setur.fo Starvslærarin skal lata Námsvísindadeildini eftirmetingarskjalið aftur í seinasta lagi 2 vikur, eftir at starvslæran er liðug. Bústaður: **Námsvísindadeildin, Postrúm 348, 100 Tórshavn**

Eftirmetingarfrymil – ætlaður starvslæraranum **verður sent til nad@setur.fo**

Navn á lesandi:	
Vegleiðari:	
Starvslærupláss	
Flokkur/flokkar	
Tíðarskeið	

YVIRSKRIFT	VIÐMERKINGAR FRÁ STARVSLÆRARANUM
AT LEGGJA TIL RÆTTIS: (Hvussu hevur tann lesandi megnað at lagt undirvísingina til rættis?)	
LÆRUFORTREYTIR: (Hvussu hevur tann lesandi megnað at lagað undirvísingina til floksstigið og til búningarstigið hjá tí einstaka næminginum?)	
SAMSKIFTI: (Hvussu hevur tann lesandi megnað at samskift og knýtt bond við flokkin og tann einstaka næmingin?	
SAMSTARVSEVNI: (Hvussu hevur samstarvið verið millum starvsnæmingarnar í starvslærutíðini? Og hvussu hevur samstarvið verið millum teg sum starvslærara og tann lesandi?)	
LÆRARAATFERÐ: (Hvat eyðkennir læraraatferðina hjá tí lesandi? Eru tað t.d. øki, ið tann lesandi skal vera tilvitað/ur um og royna at styrkja komandi árið?	
AÐRAR VIÐMERKINGAR:	

STARVSLÆRUHANDBÓKIN

Søga

2021/2022

SØGA SUM DØMI – ALLAR STARVSLÆRUBHANDBØKURNAR HAVA SAMA BYGNAÐ

Námsvísindadeildin

Fróðskaparsetur Føroya

Tórshavn 13/1-2022

Góða skúlaleiðsla og góðu starvslæruvegleiðarar

Fyrst av øllum vilja vit takka fyri, at tit eru sinnað at taka læraralesandi á Námsvísindadeildini í starvslæru á vári 2022.

Tey, ið koma í starvslæru hesa ferð, ganga í 2. 3. og 4. árgangi.

Í hesum skrivinum verður kunnað um:

- Endamálið við søgulinjuni
- Hvat hendir, áðrenn starvslæran byrjar
- Nær tey lesandi koma í starvslæru
- Uppgávuna hjá starvslæruvegleiðaranum
- Hvørji evni lesandi og starvslæruvegleiðarin skulu skifta orð um í ráðleggingartímunum
- Miðvegissamrøðuna
- Eftirmetingarskjalið
- Samsýningina til skúlastjórar og starvslærarar fyri at hava lesandi í starvslæru
- Lønarseðilin er viðheftur

Gevið gætur: **Lønarseðilin verður sendur tykkum sum elektroniskt skjal. Tit skulu útfylla skjalið og senda tað við telduposti til** nad-starvslaran@setur.fo**. Hetta skal gerast í seinasta lagi 14 dagar eftir starvslæruna.**

Skúlin skal senda ein lønarseðil pr. lesandi.

Tey lesandi skulu seta seg í samband við starvslæruvegleiðaran á skúlanum.

HVAT ER ENDAMÁLIÐ VIÐ STARVSLÆRUSKEIÐNUM?

Starvslæran er partur av søgulinjuni. Endamálið og læruúrtøkurnar fyri skeiðið eru:

Akkerslærari	Oddur á Lakjuni, oddurL@setur.fo, tlf 594344
Heiti *Title*	Søga – starvslæra *History – Field experience*
ECTS *ECTS*	10
Endamál *Purpose*	Endamálið við starvslæruni er, at tann lesandi skal fáa royndir at undirvísa næmingum í fólkaskúlanum í søgu
Læruúrtøka *Learning outcomes*	Við skeiðslok skal tann lesandi megna • at greiða frá, hvat næmingarnir skulu læra í søgu í fólkasakúlanum. • at leggja eina undirvísingarætlan til rættis, ið fevnir um millum 4 og 10 undirvísingartímar • at meta um, hvat undirvísingartilfar er vælegnað í søgu í fólkaskúlanum. • at taka støðu til, hvørjir undirvísingarhættir eru vælegnaðir í søgu í fólkaskúlanum. • at meta um, hvussu ein kann næmingalaga undirvísingina í søgu. • at hugleiða um og at vísa við dømum, hvørjar avbjóðingar ein lærari, ið undirvísir í søgu í fólkaskúlanum, kann renna seg í • at eftirmeta starvslæruskeiðið

HVAT HENDIR, ÁÐRENN STARVSLÆRAN BYRJAR?

Tey lesandi skulu seta seg í samband við starvslæruvegleiðaran í seinasta lagi ein mánaða, áðrenn starvslæran byrjar. Her skulu tey gera avtalur um, hvat er møguligt at gera í undirvísingini í starvslærutíðini.

NÆR KOMA TEY LESANDI Í STARVSLÆRU?

Starvslæruskeiðið fyri lesandi í 2. L og 3. L byrjar í viku 6 (t.e. mánadagin 7/2-2022) og endar í viku 10 (t.e. fríggjadagin 11/3-2022).

Starvslæran fevnir um

- 10 undirvísingartímar pr. viku
- 2 vegleiðingartímar pr. viku

Starvslæruskeiðið fyri lesandi í 4. L byrjar í viku 6 (t.e. mánadagin 7/2-2022) og endar í viku 8 (t.e. fríggjadagin 25/2-2022).

Starvslæran fevnir um

- 16 undirvísingartímar pr. viku
- 2 vegleiðingartímar pr. viku

HVØR ER UPPGÁVAN HJÁ STARVSLÆRUVEGLEIÐARANUM?

Í sambandi við starvslæruna er uppgávan hjá starvslæruvegleiðaranum

- at kunna tey lesandi um tann flokk og/ella teir flokkar, sum tey skulu undirvísa
- at kunna tey lesandi um tey evni og tað tilfar, ið næmingarnir hava arbeitt við gjøgnum skúlaárið
- at taka ímóti teimum lesandi og at vísa teimum runt á skúlanum
- at eygleiða og leiðbeina teimum lesandi gjøgnum starvslæruskeiðið
- at seta tíð av til vegleiðingartímar og at tryggja, at hesir tímar snúgva seg um viðkomandi faklig og fak- og almen didaktisk evni

HVØRJI EVNI SKULU TANN LESANDI OG STARVSLÆRUVEGLEIÐARIN SKIFTA ORÐ UM Í RÁÐLEGGINGARTÍMUNUM?

Her eru nøkur evni, sum eru viðkomandi at taka upp í samrøðuni:

Lærararaleikluturin.

- Hvat metir tann lesandi, at hann megnar væl og hvørjar uppgávur eru meiri torførar í starvinum?

Fyrireiking

- Hvussu væl eru tit fyrireikað, tá ið tit møta til tíma? *(Hava tit t.d. havt nógv mikið av tilfari við tykkum?)*
- Hvussu nógva tíð nýta tit at fyrireika tykkum?
- Hvørjar mannagongdir hava tit nýtt, tá ið tit hava brynjað tykkum til tíma?
- Hava tit fyrireikað tykkum einsæris ella í toymi?

Lærufortreytirnar hjá næmingunum

- Hvussu hava tit borið tykkum at fyri at finna lærufortreytirnar hjá teimum næmingum, ið tit undirvísa?
- Hvussu hevur tað gingist tykkum at sundurbýta og næmingalaga undirvísingina?

Samband ímillum tann lesandi og flokkin

- Hava tit megnað at skapa eitt gott huglag í flokkinum?
- Hvat hava tit gjørt á hesum øki?
- Hvussu gongur tað at samskifta, práta og vegleiða bæði flokkinum og einstaka næminginum? *(Eru ávísir næmingar léttari at samskifta við enn aðrir?)*

HVUSSU SKAL MIÐVEGISSAMRØÐAN SKIPAST?

Miðvegis í starvslæruni kemur undirvísarin av NáD út at eygleiða, ímeðan tey lesandi undirvísa ein tíma. Beint eftir eygleiðingina skal ein miðvegissamrøða vera ímillum tey lesandi, starvslæruvegleiðaran og undirvísaran av NáD. Til ber at brúka hesar spurningar sum hjálp í samrøðuni.

YVIRSKRIFTIR	TILSTUÐLANDI SPURNINGAR KUNNU VERA:
Starvslærutilgongdin	• Hvat er endamálið við starvslæruni? • Hvussu grundgeva tit fyri hesum endamáli? • Hvussu skipaðu tit starvslæruna fyri at náa endamálinum? • Og hvussu meta tit, at tað hevur gingist?
Uppmøting	• Hvussu hevur uppmøtingin verið?
Fyrireiking	• Hvussu fyrireika tit tykkum, áðrenn tit møta til arbeiðis? • Eru nakrar ávísar mannagongdir at fyrihalda seg til? • Hava tit fyrireikað tykkum einsæris ella í toymi?
Menningarmøguleikarnir hjá næmingunum	• Hvussu hava tit borið tykkum at fyri at finna menningarfyritreytirnar hjá teimum, ið tit arbeiða við?
Sambandið millum starvslesandi og flokk?	• Hava tit megnað at fingið eitt gott huglag í flokkinum? • Hvat hava tit gjørt fyri at fremja gott huglag? • Hvussu gongur tað at samskifta, práta og vegleiða næmingunum?
Toymissamstarvið ímillum tey lesandi	• Hvussu hevur toymissamarbeiðið eydnast? *(Hvør hevur gjørt hvat? Og hvør hevur gjørt av, hvat skal gerast?)* • Hvørjar eru tær størstu avbjóðingarnar, tá ið ein skal samstarva í toymi?
Starvið sum lærari	• Hvussu hóvar tær lærarayrkið, sum nú er? • Hvørjar vóru størstu avbjóðingarnar fyrstu vikuna? • Eru arbeiðsuppgávur, ið tit ikki vistu vóru partar av lærarastarvinum?
Meting av atferð	• Til tann einstaka lesandi: Hvussu metir tú sjálv/ur, at tú hevur roynst í starvslæruni fyrstu vikuna? • Hvørjar eru tínar dygdir, og hvørjir eru tínir veikleikar? • Tá ið tú metir um tína atferð, hvørji øki kundi tú hugsað tær at hugsavnað teg um og arbeitt við í framtíðini?
Samstarvið við starvslæraran	• Hvussu hava tit samstarvað við starvslæraran? • Hvørji evni hava tit tosað um í vegleiðaratímunum? • Annað.

HVUSSU VERÐUR STARVSLÆRAN EFTIRMETT?

Tá ið starvslæran er lokin, skal starvslæruvegleiðarin fylla út eitt eftirmetingarblað. Í eftirmetingarblaðnum skal vegleiðarin meta um undirvísingarførleikarnar hjá tí lesandi og seta orð á

- hvat gekk væl
- hvat gekk minni væl
- hvat eigur tann lesandi at hefta seg við og/ella arbeiða við tað, ið er eftir av lestrartíðini.

Tað er týdningarmikið, at starvslæruvegleiðarin ger sær ómak, tá ið hann útfyllir eftirmetingarblaðið, tí at fáa konstruktivar viðmerkingar frá einum royndum fólkaskúlalærara hevur stórt virði í læraralestrinum.

Gevið gætur: Hóast lesandi kunnu fara í starvslæru í bólki, so skulu tey eftirmetast hvør sær. T.e. at starvslæruvegleiðarin skal útfylla *eitt eftirmetingarblað pr. lesandi*.

Fyri at leiða starvslæruvegleiðarar kring landið inn á somu slóð, so hevur leiðslan á Námsvísindadeildini gjørt av, at orðað eitt standardiserað eftirmetingarblað (sí niðanfyri).

Eftirmetingarfrymil – ætlaður starvslæraranum

Navn á lesandi:	
Akkersfólk á NáD	Oddur á Lakjuni, oddurL@setur.fo, tlf 594344
Starvslæruvegleiðari:	
Skúli:	
Flokkur og lærugrein:	
Tíðarskeið:	
YVIRSKRIFT	**VIÐMERKINGAR FRÁ STARVSLÆRARANUM**
AT LEGGJA TIL RÆTTIS: Hvussu hevur tann lesandi megnað at lagt undirvísingina til rættis?	
LÆRUFORTREYTIR: Hvussu hevur tann lesandi megnað at lagað undirvísingina til floksstigið og til búningarstigið hjá tí einstaka næminginum?	
SAMSKIFTI: Hvussu hevur tann lesandi megnað at samskift og knýtt bond við flokkin og tann einstaka næmingin?	
SAMSTARVSEVNI: Hvussu hevur samstarvið verið millum starvsnæmingarnar í starvslærutíðini? Og hvussu hevur samstarvið verið millum teg sum starvslærara og tann lesandi?)	
LÆRARAATFERÐ: Hvat eyðkennir læraraatferðina hjá tí lesandi? Eru tað t.d. øki, ið tann lesandi skal vera tilvitað/ur um og royna at styrkja komandi árið?	
AÐRAR VIÐMERKINGR:	

Gevið gætur: Um starvslæruvegleiðarin ivast í, um tann lesandi kann standa starvslæruna, so eigur hann at seta seg í samband við akkersfólkið á Námsvísindadeildini skjótast til ber. Samrøðan millum starvslæruvegleiðaran og akkersfólkið á NÁD er í trúnaði.

HVAT SKALT TÚ GERA VIÐ EFTIRMETINGARBLAÐIÐ?

Starvslæruvegleiðarin skal útfylla eftirmetingarblaðið áðrenn seinasta vegleiðingartíma, og hann skal gjøgnumganga eftirmetingarblaðið saman við tí lesandi, áðrenn tann lesandi fer av skúlanum.

Starvslæruvegleiðarin skal greiða frá sínum

- eygleiðingum
- viðmerkingum
- tilmælum/góðu ráðum

Skjótast møguligt og í seinasta lagi 7 dagar eftir at starvslæran er endað, skal starvslæruvegleiðarin senda eftirmetingarblaðið sum PDF til nad-starvslaran@setur.fo og telduposturin skal vera bronglaður.

Gev gætur: Tað er sera umráðandi, at (1) navn og eftirnavn á tí lesandi, (2) navn og eftirnavn á starvslæruvegleiðaranum og (3) navn (tlf. & teldupostadr) á skúla standa á skjalinum.

HVØRJA SAMSÝNING FÁA SKÚLASTJÓRAR OG STARVSLÆRUVEGLEIÐARAR FYRI AT HAVA LESANDI Í STARVSLÆRU?

Hesir eru takstirnir:

- Starvslæruvegleiðarin fær 116,85 kr,- fyri hvønn undirvísingartíma
  - Eru 2 lesandi í bólki, so verður upphæddin tvífaldað
  - Eru 3 lesandi í bólki, so verður upphæddin trífaldað

- Starvslæruvegleiðarin fær 212,45 kr,- fyri hvønn ráðleggingartíma
  - Upphæddin er tann sama, líkamikið um lesandi eru í bólki ella einsæris

- Skúlaleiðslan fær 6,37 kr,- fyri hvønn starvslærutíma og hvønn ráðleggingartíma pr. lesandi.

Lønarseðil fyri starvslæruna hjá læraralesandi 2021/2022

Í tíðini:	/ til / -2022 (vika) hevur:
Lesandi:	
Luttikið í hesum: _____________ undirvísingartímum og ___________ vegleiðingartímum	
Lærugrein/skeið:	Søga
Akkersfólk á NÁD:	Oddur á Lakjuni, oddurL@setur.fo, tlf 594344
Skúli:	
Teldupostur/tlf:	
Skúlaleiðari:	
P-tal:	
Kontonr. og banki:	
Eftirlønarkonto:	Betri: ☐ Lív: ☐ Annað:

** Sambært avtalu millum Fíggjarmálaráðið og Føroya Lærarafelag fær skúlaleiðarin kr. 6,37 fyri hvønn lisnan tíma.*

Starvslæruvegleiðari:	
P-tal:	
Kontonr.:	
Eftirlønarkonto:	

** Sambært avtalu millum Fíggjarmálaráðið og Føroya Lærarafelag verður starvslæran samsýnd soleiðis:*
Undirvísingartímar: Tímaløn á stigi 29.2 falda við 0,55 fyri hvønn praktikktíma fyri hvønn lesandi (kr. 116,85) og
Samtalutímar: Tímaløn á stigi 29.2 falda við 1,00 fyri hvønn bólk (kr. 212,45)

____
Dagfesting og undirskrift (leiðari)

Gevið gætur: Skúlin skal senda eitt eftirmetingarblað pr. lesandi, saman við hesum skjalinum. Eftirmetingarblaðið og samsýningarskjalið skulu sendast til nad-starvslaran@setur.fo í SEINASTA lagi 14 dagar eftir, at starvslæran er lokin.

Námsskipan

fyri lærararaútbúgvingina á Námsvísindadeildini

2016-2021

FRÓÐSKAPARSETUR FØROYA

*) Bíðað verður eftir at nýggj kunngerð verður lýst. Tá kunngerðin er lýst, væntandi í 2019/20 verður henda námsskipanin sameind við nýggjari námsskipan, sum tekur atlit til nýggju ásetingarnar í kunngerðini. Hetta kann hava broytingar við sær fyri eftirfylgjandi árini í námsskipanini.

August 2016 – Seinast dagførd 09. desember 2019

Fororð

Ein námsskipan inniheldur grundreglurnar fyri lestrinum. Saman við skeiðslýsingum og yvirskipaðum reglum hjá Setrinum er námsskipanin eitt týðandi amboð, sum kunnar um rættindi og skyldur teirra lesandi.

Sambært viðtøkunum skal Lestrarráðið fáa uppskot til útbúgvingarprofilar og námsskipanir til viðgerðar og góðkenningar frá útbúgvingarleiðara, eftir at útbúgvingarleiðarin hevur fingið svar frá hoyringspørtum. Tá ið uppskot til námsskipan hevur verið viðgjørt, og vissa er fingin fyri, at viðkomandi partar eru hoyrdir, góðkennir lestrarráðið námsskipanina og letur dekaninum hana til víðari avgreiðslu.

Lestrarráðið hevur eftirlit við, at ymisku partarnir av útbúgvingini hanga saman, og at einstøk fak ella fakøki ikki broytast ov nógv í mun til endamálið við útbúgvingini. Ráðið skal eisini tryggja, at veitta undirvísingin og próvtøkukrøvini hóska til endamálið við útbúgvingini.

Henda námsskipanin er góðkend á Lestrarráðsfundi xx. xxx 2019.

Inngangur

Í hesum skjali er námsskipanin fyri bachelorútbúgvingina til fólkaskúlalærara lýst. Námsskipanin fyri útbúgvingina til fólkaskúlalærara er gjørd við hesum lógargrundarlagi:

- Løgtingslóg nr. 58 frá 9. juni 2008 um Fróðskapasetur Føroya, sum broytt við løgtingslóg nr. 51 frá 8. mai 2012
- Kunngerð nr. 140 frá 13. nov. 2009 um útbúgving av fólkaskúlalærarum og námsfrøðingum
- Kunngerð nr. 85 frá 9. juni 2009 um skiftisreglur fyri lesandi á Fróðskaparsetri Føroya, sum byrjað hava lesturin áðrenn 1. august 2008 og reglur um alment próvskeið í føroyskum
- Kunngerð nr. 111 frá 31. august 2011 um broyting í kunngerð um skiftisreglur fyri lesandi á Fróðskaparsetri Føroya, sum byrjað hava lesturin áðrenn 1. august 2008 og reglur um alment próvskeið í føroyskum
- Kunngerð um próvtalsstiga og døming, nr. 73, 31.mai 2013

Námsskipanin sigur, hvørji krøv verða sett tí lesandi, og hvørji rættindi og skyldur hann hevur sum lesandi á Námsvísindadeildini/Fróðskaparsetri Føroya.

Námsskipanin er galdandi ta tíð, lesturin er ásettur at vera. Um tann lesandi vegna longda lestrartíð kemur í ta støðu, at nýggj námsskipan kemur í gildi, áðrenn hann hevur staðið allar próvtøkurnar, má hann gera avtalu við fyrisitingina (deildarskrivstovu/útbúgvingarleiðara) um, hvussu lesturin verður fullførdur.

Størri broytingar í námsskipanum koma í gildi við lestrarársbyrjan.

Námsskipanin inniheldur ikki skeiðslýsingar fyri tey einstøku fakini og heldur ikki almennar reglur hjá Setrinum. Hesar eru at finna á heimasíðu Setursins.

Námsskipanin fyri læraraútbúgvingina á Námsvísindadeildini er ábyrgdarøki hjá Lestrarráðnum á Námsvísindadeildini. Útbúgvingarleiðarin hevur fakligu ábyrgdina og leggur útbúgvingina til rættis.

Tórshavn, xx. des. 2019

Lydia Didriksen, útbúgvingarleiðari

1 Lýsing av útbúgvingini

1.1 Endamál

Endamálið er at útbúgva fólkaskúlalærarar, sum eru førir fyri at samstarva um heildarmenning av menniskjanum. Útbúgvingin er granskingargrundað og á slíkum støði, at hon verður viðurkend í grannalondunum, bæði yrkisrættað og sum grundstøði undir framhaldslestri.

Í útbúgvingini skulu lesandi menna ein fak- og almenndidaktiskan førleika, sum, saman við fakligum kunnleika, gevur teimum førleika at skipa fyri undirvísing á høgum stigi í fólkaskúlanum.

Útbúgvingin tekur 4 ár og er skipað sum ein 4-ára bachelorútbúgving, ið gevur rætt til heitið baccalaurius educationes, stytt B.Ed., og telur 240 ECTS. Føroyska heitið er *B.Ed. sum fólkaskúlalærari*. Enska heitið Bachelor of Education (B.Ed.) in Primary and Lower Secondary Education.

1.2 profilur av útbúgvingini

Fólkaskúlalærari (B.Ed.) – Bachelor of Education (B.Ed.) in Primary and Lower Secondary Education

Slag av útbúgving og áramál	Læraraútbúgvingin er skipað sum ein B.Ed.-útbúgving, ið telur 240 ECTS námsstig (4 lestrarár).
Útbúgvingarstovnur/-ar	Námsvísindadeildin, Fróðskaparsetur Føroya (Department of Education, University of the Faroe Islands.
Stovnur, ið góðkennir útbúgvingar	Mentamálaráðið – stuttstavað MMR
Tíðarbil, víst verður til	Námsskipan fyri læraraútbúgvingina er galdandi frá august 2016
Stig	B.Ed. stig

a	Endamál
	Endamálið er at útbúgva fólkaskúlalærarar, sum eru førir fyri at fyrireika, fremja, eftirmeta, skjalprógva og menna undirvísingargongdir í ymsu lærugreinunum á grunddeild, miðdeild og hádeild í fólkaskúlanum.

	Ein útbúgvin lærari skal somuleiðis vera førur fyri at grunda yvir, kanna og meta um námsvísindaligar meginspurningar í síni heild.

b	Eyðkenni	
1	Grein(ar) / evnisøki	Læraraútbúgvingin er sett saman av trimum høvuðspørtum: Einum almenndidaktiskum parti, ið snýr seg um sambandið millum menniskju og samfelag, útbúgving og myndan, menning og trivnað, undirvísing og læring. Einum parti, ið er skipaður sum linjulestur. Einum starvsrættaðum parti, ið kann lesast annaðhvørt í føroyska fólkaskúlanum ella í skúlum í øðrum londum.
2	Almennur / serligur dentur	Útbúgvingin er rættað móti fólkaskúlanum. Við útbúgvingarlok hevur tann lesandi ognað sær skjalprógvaðan førleika at undirvísa og virka á øllum floksstigum í fólkaskúlanum.
3	Kós	Undirvísingin er granskingargrundað og yrkisrættað. Granskingarøkini fevna um almenndidaktiskar og fakdidaktiskar aðalspurningar.
4	Serlig eyðkenni	Umframt at arbeiða við almenndidaktiskum evnum og fyribrigdum, ið eru viðkomandi í øllum lærugreinum og á øllum floksstigum í fólkaskúlanum, so miðsavna studentarnir seg um hesi evni: fyrsta lestaraár: grundskeið í undirvísing og læring, føroyskum og støddfrøði annað og triðja lestarrár: linjulestur, har lesandi nema sær fakliga, námsfrøðiliga og fakdidaktiska servitan innan ávís fakøki umframt framhaldsskeið í undirvísing og læring fjórða lestrarár: linjulestur og framhaldsskeið í undirvísing og læring. B.Ed-verkætlanin verður skrivað í endanum á 4. lestrarári. Í nøkrum av linjugreinunum er samlestur millum námsfrøðinga- og læraralesandi. Tey lesandi fáa B.Ed.-prógv í undirvísing (1. – 10. flokk) eftir fýra lestrarár (t.e. 240 námsstig).

C	Starvsmøguleikar og framhaldsútbúgving	
1	Starvsmøguleikar	Tey, ið hava lokið lærarprógv hava skjalprógvaðan førleika at verða sett í starv í føroyska fólkaskúlanum og í fólkaskúlum í Norðurlondum.
2	Framhaldsútbúgving	Tey, ið hava lokið lærarprógv, hava skjalprógvaðan førleika at fara undir framhaldslestur á hægri lærustovnum, ið hava námsfrøði og atknýtt granskingarøki sum serfrøði.

d	Útbúgvingarháttur	
1	Arbeiðslag í sambandi við læru- og undirvísing	Undirvísingarhættirnir eru fyrilestrar, floksundirvísing, einstaklingauppgávur, einstaklingaframløgur, bólkaarbeiði, ið er skipað eftir ymiskum leistum, bólkaframløgur, evnisarbeiði, verkætlanararbeiði, verkstaðararbeiði, starvslærufrágreiðingar, lesiringar osfr.
2	Metinga- og prívtøkuhættir	Skrivligar uppgávur, munnligar framløgur, synopsur, starvslærufrágreiðingar, starvslæruviðgerðir o.a.

E	Útbúgvingarførleikar
1	Almennir førleikar
	Við útbúgvingarlok hevur tann lesandi ognað sær hesar førleikar: Akademiskan førleika. T.e. førleikin at hugsa úrtøkiliga; at leita sær upplýsingar; at meta um kelduvirðið á fjølbroyttum tilfari; at greiða, greina og føra prógv, ið eru fakliga og etiskt væl grundað. Samstarvs- og samskiftisførleika: T.e. førleikin at samstarva og samskifta um fjølbroytt evni við fjølbroyttar samskiftis- og starvsfelagar. Virkisførleiki: T.e. førleikin at taka avgerðir og at loysa ítøkiligar uppgávur bæði einsæris og í bólki.
2	Námstreytaðir førleikar
	Við útbúgvingarlok hevur tann lesandi ognað sær hesar førleikar: Førleika at greina lógar- og regluverk á skúlaøkinum: T.e. førleikin at seta seg inn í tær lógir og kunngerðir, ið eru galdandi á skúlaøkinum og at skapa eitt undirvísingartilboð, ið svarar til lógar- og kunngerðartekstin. T.e. er førleikin at skilja og kritiskt meta um tann logikk, ið undirvísing og undirvísingarligt arbeiði byggir á. Pedagogiskan, didaktiskan og fakligan førleika: T.e. førleikin at nýta fjølbroytt námsfrøðilig, sálarfrøðilig og didaktisk ástøði og háttaløg, tá ið lesandi fyrireika, fremja og eftirmeta

	undirvísing og undirvísingarlig úrslit. Hetta inniber, at lesandi eru væl grundað fakliga og fakdidaktiskt í teimum linjum, tey hava valt. <u>Førleika at knýta sambond og at skapa trivnað:</u> T.e. innlivingarevni; at virða sjónarmiðini hjá øðrum; at duga at skapa góð og sterk sambond við menniskju, ið hava ymiskar menningarfortreytir, persónsmenskur og áhugamál. <u>Granskingarførleika</u>: T.e.førleikin at gera smærri granskingar- og menningarverkætlanir á námsfrøðiliga økinum. <u>Sjálvseftirmeting og lívslanga læru</u>: T.e. at duga at meta um sína egnu læraramedferð og støðugt at arbeiða við at menna sínar yrkisrættaðu førleikar.

F	Fullfíggjaður listi við læruúrtøkuni frá útbúgvingini
	Eftir lokna útbúgving, skal hin lesandi vísa, at hann megnar, at • greiða frá og greina tær lógir og kunngerðir, ið eru galdandi á skúlaøkinum og umseta tær til undirvísingarvirksemi. *(T.e. fólkaskúlalógin, frískúlalógin, námsætlanir, forsorgarlógin, Barnarættindasáttmálin hjá ST, Salamankaviðtøkurnar o.s.fr.)* • lýsa og kritiskt viðgera demokratiska og kristna siðaarvin, og hvussu hesin hevur myndað virðisgrundarlagið undir føroyska samfelagnum • greiða frá og greina uppalingar- og myndanaruppgávu skúlans • viðgera hvussu samfelagskarmar, harímillum lógarverk og aðrar politiskar avgerðir, ávirka lívsrúmið, -møguleikar og –góðskuna hjá menniskjum • greiða frá fjølbroyttum námsfrøðiligum, sálarfrøðiligum og didaktiskum ástøði • greina og kritiskt viðgera ástøði og arbeiðshættir innan undirvísing og læring • lýsa og kritiskt viðgera ymisk ástøði um, hvussu menniskju búnast, mennast og læra, sæð í sálarfrøðiligum, mentanarligum og søguligum ljósi • fyrireika, fremja, eftirmeta, skjalfesta og menna ítøkiligar undirvísingartilgongdir við støði í viðurkendum ástøðum og háttaløgum, og sum skapa líkindi fyri, at menniskju mennast og læra • nýta viðkomandi faklig háttaløg og kunnleika í einstøku lærugreinunum • skipa undirvísing soleiðis at allir næmingar fáa sínar avbjóðingar. • nýta kst í undirvísingini • skipa undirvísing soleiðis, at næmingarnir hava ávirkan og medábyrgd • lýsa, greina og taka avgerðir um yrkisetisk viðurskifti • greina og brúka granskingargrundaðan kunnleika í lærarastarvinum • skipa námsfrøðiligt menningararbeiði, har ímillum at menna og greina smærri granskingarverkætlanir á skúlaøkinum • meta um eins egna yrkissamleika, bæði tá hugsað verður um hugburð og arbeiðshættir og viðgera, hvussu hesin ávirkar menningar-, læru- og trivnaðarmøguleikarnar hjá teimum, ið ein varðar av • vísa, hvussu ein mennir góð sambond við tey, ein varðar av, sum hava fjølbroyttar menningarfortreytir, persónsmenskur og áhugamál • greiða frá grundleggjandi viðurskiftum, ið gera seg galdandi, tá gott huglag og góður trivnaður skal skapast

	• **samskifta og** samstarva við tey, ið lærarar varða av, samstarvsfelagar, foreldur, avvarandi og aðrar myndugleikar • greiða frá og kritiskt viðgera fakliga innihaldið í linjufakunum, tann lesandi hevur valt • viðgera sambandið ímillum undirvísingarøki og fakøki á teimum linjum, tann lesandi hevur valt • menna, gjøgnumføra og meta um undirvísingargongdir í sínum linjufakum, ið byggja á viðkomandi fakøki og fakdidaktikk

1.3 Støðd og próvdøming

Læraraútbúgvingin er fulltíðarlestur í fýra ár og telur 240 ECTS-stig. Útbúgvingin er skipað í skeiðum. Øll skeið hava eitt ECTS-stigatal, ið sigur frá, hvussu nógva arbeiðsorku skeiðið krevur av teimum lesandi. Hvørt lestrarár telur 60 ECTS-stig, og roknað verður við, at eitt ects svarar til 25- 30 arbeiðstímar hjá einum lesandi.

Skeiðslýsingar, við upplýsingum um støðd, próvdøming, undirvísingarhættir, próvtøkuslag, próvtalsstiga hvørt próvdømingin er innanseturs ella uttanseturs síggjast á heimasíðu Setursins.

Leinki til skeiðslýsingar hoyrandi til námsskipan 2016-2020.

2 Upptøkukrøv

Upptøkutreyt er gymnasial miðnámsútbúgving (kvota 1). Í serligum føri kann víkjast frá hesum kravi, um umsøkjarin á annan hátt hevur ognað sær vitan og lestrarførleika, ið kann javnsetast við gymnasiala miðnámsútbúgving (kvota 2). Fróðskaparsetur Føroya hevur møguleika til at bjóða ískoytisskeið sum lestrarfyrireiking. Fróðskaparsetur Føroya kann seta serstøk krøv um førleikar at verða tikin upp til ávísar linjur. Útbúgvingarleiðarin hevur ábyrgdina av upptøku.

2.1 Stakgreinalestur

Stakgreinalesandi eru lesandi, sum fylgja undirvísing og fara til próvs í einstøkum lærugreinum/skeiðum, uttan at vera innskrivað til fullan lestur.

Stakgreinalesandi søkja um upptøku til hvørt skeið sær og skulu lúka somu krøv til upptøku sum onnur lesandi.

Stakgreinalesandi kunnu verða tikin upp, um pláss er á skeiðinum.

Gjald er fyri stakgreinalestur. Skeiðsgjaldið er fyri undirvísing, vegleiðing, próvtøku og umsiting.

Søkt verður um upptøku til stakgreinalestur við serstøkum umsóknarblaði.

3 Reglur um fakligar samansetingar og valmøguleikar

Læraraútbúgvingin er skipað við kravdum grundskeiðum, og valfríum linjugreinum. Starvslæra er kravdur partur av bæði grundfakum og linjufakum.

Grundskeið eru kravdur partur av útbúgvingini.

Linjulestur verður lisin í lærugreinum fólkaskúlans. Eisini er møguleiki at lesa linju í skúlabúgving / innskúling, sernámsfrøði og námsfrøðiligari leiðslu.

Lærugreinirnar í fólkaskúlanum eru:

Alis-/evnafrøði, danskt, enskt, føroyskt, handarbeiði, heimkunnleika, ítrótt, kunningartøkni, kristni, landalæra, lívfrøði, myndlist, náttúru/tøkni, samfelagsfrøði, smíð, støddfrøði, søga, tónleik og týskt.

Lestrarskeiðið 2016-2020

			1. árið		2. árið		3. árið		4. árið		
		ects	1. se	2. sem	3. sem	4. sem	5. sem	6. sem	7. sem	8. sem	Roynd
Grundskeið	**Undirvísing og læring** sum umfatar Námsfrøði, lívsáskoðan og siða-læra, Námsfrøðilig sálarfrøði, barna- og ungdómsmentan, Almenn didaktikk, Mál- og lesimenning, og Vísindaástøði	65	x			x		x		x	x
	Grundskeið - føroyskt	20		X							x
	Støddfrøði	20		X							x
Linjulestur	Linjugrein 1	40			x	x					x
	Linjugrein 2	40					x	x			x
	Linjugrein 3	40							x	x	x
	Bachelorverkætlan	15								x	x
	Starvslæra			X		x		x		x	
		240									

4 Undirvísingarhættir

Undirvísingin er í høvuðsheitum skipað sum fyrilestrar, floksundirvísing, bólkaarbeiði, skeið, venjingar, verkætlanir, starvsvenjingar og sum einsæris vegleiðing og eftirmeting.

Útbúgvingarnar á Námsvísindadeildini eru fulltíðarlestur; hetta merkir, at lesandi skulu rokna við at brúka 40 tímar um vikuna til at lesa, granska, skriva, ganga til fyrilestrar, bólkaarbeiði o.a. Stórur dentur verður lagdur á sjálvstøðugan lestur, og tí eru lutvíst fáir tímar av skipaðari undirvísing í eini floksstovu.

Vanliga eru umleið 10-15 undirvísingartímar um vikuna við skipaðari undirvísing. Harafturat skal roknast við nøkrum tímum við bólkaarbeiði o. líkn. Lesandi fáa eina lestrarskrá við byrjanini á hvørjum skeiði.

Hinir 20-25 tímarnar um vikuna eru ætlaðir til sjálvstøðugan lestur, at lesa pensum, skriva uppgávur, fyrireika seg til próvtøkur o.líkn.

4.1 Bólkaarbeiði

Ein partur av lesnaðinum kann verða skipaður sum bólkaarbeiði. Um lesandi taka seg úr einum bólki, ella bólkurin fer í tvíningar, so hava øll í bólkinum rætt til at brúka tilfarið, sum er framleitt í bólkinum.

4.2 Luttøku og møtiskylda

Lesandi hava skyldu at taka lut í allari undirvísing, vegleiðing og eftirmeting. Lesandi hava luttøkuskyldu í sambandi við tær verkætlanir, arbeiðsuppgávur, venjingar o.a., ið teimum verða álagdar, og undirvísarar hava skyldu at skráseta luttøkuna hjá lesandi. Mishald av luttøkuni kann hava við sær, at lesandi ikki kunnu verða eftirmett ella fara til próvtøku *(sí fylgiskjal 13.1).*

4.3 Starvslæran í útbúgvingini

Starvslæra í læraraútbúgvingini er tengd bæði at linjulestrinum og skeiðunum í undirvísing og læring.

Starvslæran fevnir um 30 praktikktímar fyrsta og annað lestaraárið og 50 tímar fyri hvørt av hinum árunum, samanlagt 160 tímar (t.e. tímar á 45 min. saman við næmingum fólkaskúlans).

Talið av samrøðutímum er 2 tímar fyri hvørja starvslæruviku. Harumframt kunnu lesandi 4. lestrarár nýta 10 praktikktímar aftrat til eygleiðing ella annað virksemi í fólkaskúlanum í samband við bachelorverkætlanina.

4.4 Skiftislestur

Møguligt er at taka í mesta lagi 60 ECTS frá øðrum universiteti sum skiftislesandi. Mælt verður til, at lesandi, sum hava hug at fara uttanlands sum skiftislesandi, fara 2. ella 3. árið, og taka antin eina linju (40 ECTS) og/ella pedagogisk fak svarandi til 20 ECTS. Áðrenn farið verður á skiftislestur, skulu øll fak

undangóðkennast av lestrarráðnum ella, um neyðugt, útbúgvingarleiðaranum. Lesandi sum hava áhuga í skiftislestri skulu seta seg í samband við lestrarvegleiðingina.

5 Raðfylgjan av fakum

Smávegis broytingar eru í støddini á onkrum skeiðum í mun til námsskipanirnar fyri ymsu árini. Tær verða tí settar upp hvør sær niðanfyri.

5.1 Bygnaður Námsskipan 2016-2020

Læraraútbúgvingini er býtt upp í hesar høvuðspartar:

1. Pedagogisk fak (Undirvísing og læring 1-4, íroknað mál og lesimenning og vísindaástøði) 65 ECTS
2. Føroyskt grundfak 20 ECTS
3. Støddfrøði grundfak 20 ECTS
4. Tríggjar linjugreinar á 40 ECTS 120 ECTS
5. Bachelorverkætlan 15 ECTS

Bygnaður – námsskipan 2016-2020

			1. árið		2. árið		3. árið		4. árið		
		Ects	1. sem	2. sem	3. sem	4. sem	5. sem	6. sem	7. sem	8. sem	Roynd
1. lestrarár	Undirvísing og læring I	15	x								x
	Mál og málmenning	5	x								x
	Føroyskt – grundskeið	20	x	X							x
	Støddfrøði – grundskeið	20	x	X							x
	Starvslæra			X							
2. lestrarár	Linjugrein 1	40			x	x					x
	Starvslæra					x					
	Undirvísing og læring II	20				x					x

3. lestrarár	Linjugrein II	40					x	x			x
	Starvslæra							x			
	Undirvísing og læring III	20						x			x
4 .lestrarár	Linjugrein III	40							x	x	x
	Starvslæra									x	
	Undirvísing og læring IV (vísindaástøði)	5								x	x
	B.ED-verkætlan	15								x	x
		240									

Frá lestrarárinum 2019-23 eru skeiðini í linjufakum vanliga tvey skeið á 15 ECTS og eitt starvslæruskeið á 10 ECTS.

6 Próvtøkur og raðfylgja teirra í lestrargongdini

Próvtøkurnar og teirra raðfylgja í lestrargongdini síggjast í bygnaðinum í 5.1 og 5.2.

Próvtøkurnar í linjugreinunum eru vanliga tríggjar í tali.

6.1 Almennar próvtøkutreytir

Fyri at fara upp til próvtøku í einum skeiði skal lesandi skal luttikið í øllum kravdum lestrarvirkni, uppgávum, venjingum, innlatingum og royndum, sum liggja frammanundan próvtøkuni, umframt hildið kravdu møtiskylduna.

Um lesandi ikki møtir til próvtøku og ikki hevur meldað frá henni í seinasta lagi vikudagin undan próvtøkudegnum, verður viðkomandi skrásettur fyri eina fullgilduga próvtøkuroynd við próvtalinum 00.

Lesandi kann ikki fara upp í próvtøku í bachelorverkætlanini, fyrr enn 225 ECTS av teimum kravdu 240 ECTS eru staðin.

Lesandi kann í mesta lagi fara upp tríggjar (3) ferðir til somu próvtøku ella aðra døming. Um skeiðið ikki verður staðið við fyrstu roynd, er møguligt at fara til endurpróvtøku tvær ferðir. Dekanurin kann loyva einum lesandi at fara upp eina fjórðu (4) ferð um serlig viðurskifti gera seg galdandi.

Allar skrivligar innlatingar skulu latast inn á Moodle.

6.2 Førleiki í rættskriving og greiðum akademiskum málburði

Í metingini av skrivligum uppgávum er førleikin í rættskriving og greiðum akademiskum málburði partur av tí, sum verður mett, hóast høvuðsdenturin verður lagdur á, í hvønn mun tey lesandi hava nátt ásettu læruúrtøkunum.

6.3 Endurpróvtøka og sjúkrapróvtøka

Um lesandi ikki stendur eina próvtøku, kann hann fara til endurpróvtøku. Námsvísindadeildin ásetur tíðina. Reglurnar fyri vanligu próvtøkuna eru eisini galdandi fyri endurpróvtøkuna.

Námsvísindadeildin ásetur tíðina fyri sjúkrapróvtøku. Reglurnar fyri vanligu próvtøkuna eru eisini galdandi fyri sjúkrapróvtøkuna. Læknaváttan er kravd til sjúkrapróvtøku. Sjúkrapróvtøka telur ikki við sum endurpróvtøka. Lesandi sum ikki hevur staðið eitt kravt skeið í útbúgvingini eftir tríggjar royndir, hevur ikki møguleika at gjøgnumføra útbúgvingina.

6.4 Kæruviðurskifti

Kærur um próvtøkur, próvtøkuhættir, próvdøming, próvskjal ella aðra døming, sum er partur av próvtøkuni, undantikið døming av starvslæru, verða stílaðar til dekanin og latnar skrivstovuni á Námsvísindadeildini. Kæran skal vera skrivlig og grundgivin og vera latin inn í seinasta lagi 2 vikur aftaná, at dømingin er kunngjørd.

7 Próvtøkusløg

Tá tann lesandi er upptikin á útbúgvingina, skal eitt innskrivingarblað útfyllast og latast Lestrarskrivstovuni. Tá hetta er gjørt, er tann lesandi samstundis innskrivaður til allar próvtøkurnar í útbúgvingini.

Lesandi, sum hava verið í farloyvi, skulu melda seg til fakini, tey skulu hava, á skrivstovuni á deildini.

Próvtøka er í hvørjari lærugrein sær, og hon verður skipað eftir einum av niðanfyri standandi próvtøkusløgum, ella sum ein samanseting av hesum:

- Stórar og smáar spurdómsstýrdar uppgávur
- Stórar og smáar skrivligar uppgávur við ásettum uppgávuorðingum
- Fakligar ritroyndir
- Synopsur
- Verkligt arbeiði
- Munnligar framløgur við og uttan opponering
- Munnligar próvtøkur
- Skrivligar próvtøkur
- Portfolio
- Loggbøkur
- Starvslæra

Metingarhættirnir eru fleiri. Eftirmeting fer fram í bólki ella einsæris. Hetta verður kunnað um í skeiðslýsingunum og lestrarætlanunum til hvørt skeiðið sær.

Tey lesandi fáa nærri vegleiðing um uppgávur og próvtøkur á hvørjum skeiðið sær.

Vísindaligir tekstir eru høvuðsgrundarlagið undir øllum skrivligum uppgávum. Hvørja ferð tekstir verða brúktir, skulu kelduávísingar verða settar upp.

8 Próvtalsstigi

Próvdømingin verður givin sum met eftir 7-talsstiganum ella sum "staðið/ikki staðið". Fyri at hava staðið fakið krevst metið 02. Próvtalstigin er lýstur í serstakari kunngerð.

Frá lestrarárinum 2019/20 skulu minst 2/3 av próvtøkunum (160 ECTS) vera dømdar við próvtali, og í mesta lagi 1/3 av próvtøkunum (80 ECTS) kunnu verða dømdar sum staðið/ikki staðið. Próvtøkutreytirnar í teimum einstøku skeiðunum standa í skeiðslýsingunum.

9 Innansetturs ella uttansetturs próvdøming

Próvdømingin kann vera við uttansetturs ella við innansetturs próvdómara. Tá próvdømingin er uttansetturs verður avrikið dømt av undirvísaranum og einum próvdómara, sum ikki er í starvi á Fróðskaparsetrinum. Uttansetturs próvdómarar skulu góðkennast av Mentamálaráðnum. Tá próvtøkan er innansetturs, verður avrikið dømt av undirvísaranum og einum vísindastarvsfólki á Fróðskaparsetrinum.

Frá lestrarárinum 2019/20 skulu minst 2/3 av próvtøkunum (160 ECTS) vera dømdar av uttansettursprovdómara, og í mesta lagi 1/3 av próvtøkunum (80 ECTS) kunnu verða dømdar av innansetturs próvdómara. Próvtøkutreytirnar í teimum einstøku skeiðunum standa í skeiðslýsingunum.

10 Ásetingar um bachelorritgerð

Fjórða lestrarár endar endar við bachelorverkætlan, ið telur 15 ECTS-stig. Verkætlanin skal verða rættað móti endamálinum við útbúgvingini til B.Ed innan fólkaskúlayrkið, og skal hava slíkt støði, at hon verður viðurkend sum grundarlag undir framhaldslestri, bæði í Føroyum og uttanlands.

Bachelorverkætlanin skal hava ein almennan didaktiskan ella fakdidaktiskan part, ið fevnir um minst triðing av uppgávuni.

Fyri at kunna fara upp í próvtøku í bachelorverkætlanini skal tann lesandi hava staðið øll skeið (í minsta lagi 225 ECTS) og lokið møgulig onnur krøv í útbúgvingini.

Endamálið við ritgerðini er at lesandi seta seg inn í praktisku, fakligu og námsfrøðiligu avbjóðingarnar í lærarayrkinum. Lesandi skulu viðgera viðkomandi spurningar í starvsøkinum, har ið tey samantvinna vísindaligt ástøði og háttalag við egnar royndir.

Ritgerðin verður skipað kring ein spurdóm. Spurdómurin skal grundast í fakligum og/ella námsfrøðiligum avbjóðingum, sum eru týðandi fyri skúlans virksemi. Tann lesandi orðar sín spurdóm í samráð við vegleiðaran.

Bachelorverkætlanin kann skrivast einsæris ella í bólki við í mesta lagi 3 luttakarum.

Bachelorverkætlanin endar við einsæris munnligari próvtøku, sum hevur sítt støði í ritgerðini, og har tann einstaki ábyrgdast alla ritgerðina.

Eitt prófvtal verður givið fyri samlaða avrikið.

Lærara- og námsfrøðingalesandi kunnu í bólki verða saman um at skriva bachelorverkætlan.

Nærri reglur um bachelorverkætlanina eru ásettar í uppritinum *Bachelorverkætlanin – reglur og mannagongdir*.

11 **Onnur** viðurskifti

11.1 Reglur um stuldur og svik í skrivligum uppgávum

Ritstuldur og svik verður ikki góðtikið. Verður stuldur og svik avdúkað í skrivligum uppgávum, bæði próvtøkuuppgávum og øðrum innlatingum, fær hetta avleiðingar, og í ringasta føri kann tað merkja burturvísing av Fróðskaparsetrinum *(sí lestrarhandbókina fyri Fróðskaparsetur Føroya).*

Tann lesandi má fylgja reglunum um vísindaligt rættlæti. Tað er óreiðiligt at lata vera við at uppgeva/dylja á slíkan hátt, at villleiðing stendst av viðvíkjandi avriki hjá viðkomandi lesandi. Til dømis metist tað sum dyljing ikki at geva upp allar heimildir til ritgerð. Avskrift og eftirgerð av tekstum hjá øðrum er falsan, um ikki greitt verður tilskilað, hvat er sitat, og hvat er endursøgn av teksti hjá øðrum, og hvaðani hugmyndir, sum ikki eru almennar og ikki eru tær hjá tí lesandi, eru fingnar.

Verður stuldur og svik avdúkað í skrivligum uppgávum, bæði próvtøkuuppgávum og øðrum innlatingum, verður hetta revsað, og í ringasta føri kann tann lesandi verða burturvístur av Fróðskaparsetrinum.

Øll endurgáva, sum verður gjørd uttan at gera vart við, at hetta eru tankar hjá einum øðrum, er svik og verður revsað. Dømi, sum heilt greitt eru svik, er at lata uppgávu inn, sum tann lesandi ikki sjálvur hevur skrivað ella at lata somu uppgávu inn til fleiri próvtøkur.

At endurnýta partar av eini uppgávu, ið er latin inn til annað skeið, er somuleiðis svik.

11.2 Góðskriving

Um lesandi hevur staðið fak á øðrum universitetum, sum eru á sama ella hægri fakligum støði við sama fakliga innihaldi og/ella kunnu stuðla undir útbúgvingina sum heild, kunnu tey søkja um at fáa hesi fak góðskrivað, sum partar av útbúgvingini á Fróðskaparsetrinum. Tó kunnu í mesta lagi 45 ECTS góðskrivast. Endalig avgerð, um skeið verður góðskrivað, verður tikin av lestrarráðnum. Umsókn um góðskriving skal latast deildarskrivaranum á Námsvísindadeildini.

Søkjast kann leypandi gjøgnum árið, men um lesandi ynskja at umsóknin skal verða viðgjørd, áðrenn skeiðið byrjar, so er freistin hendan:

Seinasta freist fyri skeið sum byrja á vári: 1. oktober

Seinasta freist fyri skeið sum byrja á heysti: 1. mars

Nærri kunning um góðskrivingar, mannagongdir og oyðubløð eru at finna á heimasíðu Setursins.

11.3 Farloyvi

Søkjast kann um farloyvi umvegis deildarskrivstovuna á Námsvísindadeildini. Eru ivamál í hesum høpi, verður víst til lestrarvegleiðaran.

11.4 Útskriving

Velur tann lesandi at útskriva seg frá lestrinum, verður hetta gjørt við at venda sær til deildarskrivstovuna á Námsvísindadeildini og við at útfylla oyðublað til hetta endamál. Gerast skal vart við, at um tann lesandi ynskir at byrja lesturin aftur, skal hann/hon søkja umaftur á jøvnum føti við onnur lesandi.

11.5 Samskifti

Samskifti við tey lesandi fer einans fram umvegis teirra lestrarteldupostadressu og ígjøgnum Moodle. Øll skeið verða samskipað umvegis Moodle, við undirvísingarætlan viku fyri viku. Á Moodle koma boð um hvussu innlating til próvtøku fer fram.

11.6 Námsstig og arbeiðstyngd

Námsstig eru ein roknieind fyri støddina á einum skeiði og arbeiðsbyrðuna hjá tí lesandi. Hon verður uppgjørd eftir evropeisku ECTS skipanini (European Credit Transfer System). Hetta er ein felags skipan, sum ger tað lættari at flyta avrik millum lond og útbúgvingar. Námsstigini verða uppgjørd soleiðis:

1 ECTS svarar til 25-30 arbeiðstímar hjá tí lesandi – alt íroknað (fyrireiking + undirvísing + bólkaarbeiði + venjingar og próvtøka)

Eitt 10 ECTS skeið svarar sostatt til 275 arbeiðstímar hjá tí lesandi. Ein fulltíðarlesandi hevur 30 ECTS hvørja lestrarhálvu, og skal tí rokna við at brúka 825 arbeiðstímar hvørja lestrarhálvu.

11.7 Lestrarárið

Lestrarárið byrjar í viku 34 og endar í viku 25. Eingin undirvísing, sum er kravd í sambandi við útbúgvingina, fer fram uttanfyri hetta tíðarskeiðið.

11.8 Eftirmeting av skeiðum, linjum og ritgerð

Fyri at menna og góðskutryggja útbúgvingina, verða øll skeið, linjur og ritgerð eftirmett við eftirmetingarskjali. Starvsfólk frá fyrisitingini fyriskipa og fremja hesa eftirmeting.

Allar eftirmetingar eru dulnevndar.

12 Treytir um broyting í námsskipan

Útbúgvingarleiðarin kann gera uppskot til broytingar í námsskipanini, og hesar skulu góðkennast av lestrarráðnum. Lestrarráðið kann eisini heita á útbúgvingarleiðaran og viðmæla broytingar í námsskipanini. Møguligar broytingar koma í gildi við lestrarársbyrjan.

Um størri broytingar verða gjørdar í námsskipanini, skulu lesandi hava møguleika at gera seg lidnan eftir tí námsskipan, sum var galdandi, tá ið tey vóru innskrivað sum lesandi á Námsvísindadeildini, ella hava møguleika at fylgja einari skiftisskipan góðkend av lestrarráðnum.

Námsskipanin skal vera tøk á heimasíðu Fróðskaparsetursins.

13 Fylgiskjal

13.1 Luttøku- og møtiskylda

Sambært § 3 í Kunngerð nr. 149 frá 13. november 2009 um útbúgving av fólkaskúlalærarum og námsfrøðingum hava lesandi skyldu til at luttaka í allari undirvísing, vegleiðing og eftirmeting, sum stovnurin skipar fyri.

Lærararnir hava skyldu til at skráseta luttøkuna, og mishald av luttøku kann hava við sær, at lesandi ikki kunnu verða eftirmett ella fara til próvtøku.

Luttøkuskyldan verður býtt upp í :

1. Luttøkuskyldu

2. Møtiskyldu

Tey lesandi skulu verða kunnað um luttøku- og møtiskylduna við lestrarbyrjan í øllum skeiðum.

1. Luttøkuskylda

Lesandi hava skyldu til aktivt at taka lut í teimum lestrarskeiðum og tiltøkum , sum verða skipað í útbúgvingini.

Luttøkuskyldan fatar bæði um avbjóðingar í einstaklings- og felagshøpi. Tann einstaki lesandi hevur ábyrgdina av síni egnu útbúgving, men skal harumframt eisini taka lut í tiltøkum saman við øðrum. Talan er millum annað um at lata inn kravdar uppgávur umframt aktiv luttøka í bólkaarbeiði, verkætlanum og felagstiltøkum, ið eru partar av undirvísingini.

Samstarv, samskifti og dialogur eru týðandi tættir í lærara- og námsfrøðingayrkinum, og tí hevur tað stóran týdning, at tann lesandi í sínari útbúgving sýnir, at hon/hann umframt fakligan dugnaskap og ídni eisini megnar hesar tættir í síni lestrartíð. Samanumtikið kann sigast, at luttøkuskyldan skal skiljast sum aktiv luttøka í teimum undirvísingargongdum og tiltøkum, sum verða skipað í útbúgvingini.

Um ein lesandi kann skjalprógva vantandi luttøku við læknaváttan ella á annan hátt, verður hædd tikin fyri hesum í skrásetingini.

Í teimum førum, har luttøkuskyldan verður mishildin, verður farið fram sambært niðanfyri standandi reglum um hesi viðurskifti.

Luttøkuskyldan mishildin:

Einstaki undirvísarin skrásetir luttøku teirra lesandi og hevur skyldu til at gera tann lesandi varan við møguligt mishald í sambandi við luttøkuskylduna.

Er luttøkuskyldan mishildin, kann undirvísarin gera av um lesandi skulu:

(1) upp í fullum pensum við skeiðslok

(2) skriva eina einstaklingsuppgávu

(3) taka skeiðið umaftur

2. Møtiskylda

Lesandi hava skyldu til at møta upp til undirvísing, vegleiðing og eftirmeting í sambandi við øll skeið í útbúgvingini. Møtiskyldan fatar um allar partar av útbúgvingini, har ein lærari/gestalærari er hjástaddur í sambandi við frammanundan fyrireikað undirvísingar- ella lestrarvirksemi.

Møtiskyldan fatar eisini um starvslæruna, og tá hevur praktikklærarin/-skúlin ábyrgdina av at skráseta uppmøting teirra lesandi.

Tann einstaki lesandi hevur rætt til innlit í sína skráseting, bæði hjá Námsvísindadeildini og hjá starvslæruskúlanum.

Um ein lesandi kann skjalprógva fráveru við læknaváttan ella á annan hátt, verður hædd tikin fyri hesum, tá ið frávera verður gjørd upp.

Í teimum førum, har møtiskyldan ikki er uppfylt, verður farið fram sambært niðanfyri standandi reglum um hesi viðurskifti.

Møtiskyldan mishildin (undirvísing):

Einstaki undirvísarin skrásetir luttøku teirra lesandi og hevur skyldu til at gera tann lesandi varan við møguligt mishald í sambandi við møtiskylduna.

Er lesandi burtur meiri enn 25% av undirvísingartíðini uttan haldgóða grund, skal viðkomandi, umframt vanligu uppgávurnar, annaðhvørt:

(1) til munnliga roynd í fullum pensum við skeiðslok

(2) til skrivliga 6-tímaroynd við skeiðslok

(3) ella skriva eina einstaklingsuppgávu

Avvarandi undirvísari avgerð hvørja roynd ella uppgávu, hin lesandi skal gera.

Er lesandi burtur meiri enn 40% av undirvísingartíðini, fær viðkomandi boð um:

(4) at taka skeiðið umaftur

(Gevið gætur: Í hesum føri er ”haldgóð” grund ikki galdandi)

Um lesandi er burtur meiri enn 40% av undirvísingartíðini í tveimum ella fleiri skeiðum skeiðum, verður lesturin hjá viðkomandi tikin upp til viðgerðar í leiðsluni, og verður viðkomandi møguliga biðin um at steðga við útbúgvingini.

Møtiskyldan mishildin (starvsvenjing):

Praktikkskúlin/-lærarin boðar frá, hvussu tann lesandi hevur møtt upp til ráðlagda undirvísing og onnur kravd tiltøk í starvsvenjingartíðarskeiðinum. Um mett verður, at møtiskyldan er mishildin, verður avgerð tikin um, hvørjar avleiðingar hetta skal fáa. Talan kann í slíkum føri vera um, at tann lesandi skal taka írestandi partarnar av starvsvenjingini ella – tá fráveran hevur verið ov stór – alla starvsvenjingina umaftur. Hetta kann hava við sær, at starvsvenjingin fyri viðkomandi tíðarskeið ikki verður góðkend.

Námsvísindadeildin 2017

MANNAGONGDIR

- samstarvið millum undirvísara,
útbúgvingarleiðara og fyrisiting

(lærararaútbúgvingin)

Námsvísindadeildin
Fróðskaparsetur Føroya

1. **Væl áðrenn skeiðið byrjar:** Tríggjar til fýra vikur áðrenn eitt skeið byrjar, skal skeiðslýsingin sendast til Hans Harryson, útbúgvingarleiðara (hansh@setur.fo). Um Hans Harryson ikki hevur nakra viðmerking, so sendur hann lýsingina til Ásu Olsen, deildarskrivara (asao@setur.fo), sum hevur til uppgávu at leggja skeiðslýsingarnar inn í Próvbókina. Um lýsingin ikki lýkur tey krøv, ið Góðskueindin setur, so bøta undirvísarin og útbúgvingarleiðarin um tekstin, áðrenn hann verður sendur Ásu.

2. **Lestrarætlan:** Vit nýta ein og sama skrokk (skabelón) til øll skeið á lærarautbúgvingini.
    a. Undirvísarar fáa skrokkin sum elektroniskt skjal. – Tað, ið skal standa í lestrarætlanini, er:
        i. Grundleggjandi upplýsingar um skeiðið (undirvísingarstað, undirvísingartíð, grundbøkur o.a.)
        ii. Skeiðslýsingin
        iii. Hvørji temu ein arbeiðir við frá degi til dags
        iv. Hvørjar bókmentir ein lesur frá ferð til ferð
        v. Samlaður bókmentalisti
        vi. <u>Gevið gætur:</u> Tað skal vera samanhangur millum (1) innihald/læruúrtøku í skeiðslýsingini, (2) tey temu, ið ein arbeiðir við á skeiðnum og (3) tær bókmentir, ein lesur

Upprunaliga lestrarætlanin kann sjálvandi broytast eitt sindur, sum skeiðið gongur. Bókmentir kunnu t.d. leggjast afturat og/ella skiftast út. Undirvísarar verða bidnir um at dagføra ætlanina so hvørt og at senda endaligu lestrarætlanina til útbúgvingarleiðaran við skeiðslok.

3. **Eftirmeting:** Fyrsta undirvísingardag á hvørjum skeiði koma útbúgvingarleiðarin og Elsa Maria Højgaard Hansen, samskipari á NÁD (elsamh@setur.fo) út í flokshølið at eftirmeta skeiðið, ið júst er lokið
    a. EMHH setir seg í samband við avvarðandi undirvísarar og spyr, nær EMHH og HH kunnu koma inn við eftirmetingarskjalinum
    b. Eftirmetingin er elektronisk og tekur umleið 15 min.
    c. Undirvísarin er <u>ikki</u> til staðar í flokshølinum, meðan tey lesandi eftirmeta skeiðið

d. Utbúgvingarleiðarin kunnar undirvísaran um eftirmetingarúrslitið skjótast til ber. Hetta kann verða gjørt á einum fundi millum undirvísaran og útbúgvingarleiðaran ella sum ein skrivlig fráboðan
e. Eftir próvtøkuna í hvørjum skeiði, skal undirvísarin gera sína egnu eftirmeting av skeiðnum. Eftirmetingarfrágreiðingin skal sendast til útbúgvingarleiðaran.

   Gev gætur: Allir undirvísarar nýta sama skrokk til hetta arbeiðið. Tit fáa skrokkin sum elektroniskt skjal (sí viðfestið).

4. **Moodle:** Moodle er elektroniski lærupallurin á læraraútbúgvingini. Hetta skal undirvísarin leggja á Moodle
   a. Skeiðslýsingina. *(Undirvísarin gjøgnumgongur skeiðslýsingina saman við teimum lesandi fyrsta undirvísingardag á hvørjum skeiði)*
   b. Lestrarætlanina
   c. Alt tilfar, ið verður nýtt á skeiðnum. (Grundbøkur eru ikki íroknaðar)
   d. PP-framløgur – eisini hjá gestafyrilestrahaldarum, um hetta er møguligt
   e. Lestraruppgávur av ymiskum slagi
   f. Allar skrivligar próvtøkuuppgávur. Hesar skulu latast inn sum pdf-fíla á Moodle, soleiðis at tær kunnu fara ígjøgnum plagiateftirlitið og verða goymdar á einum tryggum staði

   Gevið gætur: Elsa Maria Højgaard Hansen kann hjálpa undirvísaranum at gera eina skjáttu til próvtøkuinnlatingar

5. **Próvtøkuháttur og próvtøkuúrslit:** Hesar reglur eru galdandi:
   a. Í minsta lagi ein próvtøka í hvørjari linjugrein skal vera skrivað og/ella vard einsæris
   b. Í minsta lagi ein próvtøka í U&L skal verða skrivað og/ella vard einsæris
   c. Linjugreinarnar eru skipaðar sum trý skeið. – Tey lesandi fáa próvtal í tveimum skeiðum og staðið/ikki staðið í einum skeiði
   d. U&L er sett saman av fýra skeiðum. – Tey lesandi fáa próvtal fyri tvey skeið og staðið/ikki staðið fyri tvey skeið

6. **Próvtøkan.** Reglan er tann, at øll, ið eru innskrivað á eitt skeið á NÁD, verða av sær sjálvum meldað til próvtøku í hesum sama skeiði. Um onkur er, sum ikki kann fara til próvtøkuna, skal váttan fáast til vega, og avtala skal gerast um nýggjan próvtøkudag

   Í sambandi við próvtøkuna er mannagongdin henda:

   a. Eina viku undan próvtøkuni skal undirvísarin boða Ann Ísheim Davidsen, skrivara á NÁD, (annd@setur.fo) frá hesum:
      i. Hvør skal til próvtøku? (T.e. navn á linju ella navn á skeiði)
      ii. Nær próvtøkan verður?
      iii. Hvar próvtøkan verður?
      iv. Hvør verður próvdómari?
      v. Er tørvur á próvtøkuvaktum?
      vi. Vilja undirvísari og próvdómari hava smurt breyð frá kantinuni próvtøkudagin? *(Gevið gætur: Undirvísarin syrgir sjálvur fyri, at tað er kaffi og vatn í próvtøkuhølinum)*

   b. Ann Ísheim Davidsen útskrivar prívbókabløðini og innskrivar próvtølini eftir próvtøkuna
      i. Áðrenn próvtøkuna: Undirvísarin kannar, um nøvnini hjá øllum teimum lesandi, ið skulu til próvtøku, standa á próvbókablaðnum
      ii. Eftir próvtøkuna: Undirvísarin útfyllir próvbókablaðið, og próvdómarin skrivar undir

   c. Ása Olsen, deildarskrivari, hevur til uppgávu at løna próvdómarum. Undirvísarin tryggjar, at Ása fær neyðugar upplýsingar um
      i. Uppgávuslag
      ii. Uppgávuvav
      iii. Próvtøkuhátt
      iv. Um uppgávan er skrivað og/ella vard einsæris ella í bólki
      Gevið gætur: Skrivstovan hevur orðað eitt skjal til hetta endamálið. Tað er uppgávan hjá undirvísaranum at fáa próvdómaran at útfylla hetta skjalið eftir próvtøkuna og at tryggja, at upplýsingarnir eru rættir.

7. **Starvslæran.** Reglan er tann, at tey lesandi fara í starvslæru í fólkaskúlanum
    a. 1. árgangur (3 vikur – 30 tímar til samans)
    b. 2. og 3. árgangur (5 vikur – 50 tímar til samans). Harav
        i. í linugreinini (3 vikur – 30 vikur til samans)
        ii. í U&L (2 vikur – 20 tímar til samans)
    c. 4. árgangur (3 vikur – 50 tímar til samans)
    d. Reglan er tann, at lesandi fara í starvslæru annaðhvørt einsæris ella í tveymansbólkum. (Í serligum føri kunnu undantøk gevast)
    e. Starvslæran í linjugreinunum 2020/2021 er í tíðarskeiðnum 25/1 til 12/3-2020 (t.e. vika 4-10)
        i. Linjugreinalærarin ger sjálvur av, hvørjar vikur starvslæran verður lisin í nevnda tíðarskeiði
    f. Vegna koronasmittuna hava lesandi ikki møguleika at fara uttanlands í starvslæru í 2020/2021
    g. Linjugreinalærarin ger avtalu við starvslæruplássið og gevur teimum allar neyðugar upplýsingar. Har ímillum eftirmetingarskjal og samsýningarskjal
    h. Linjugreinalærarin skal senda útbúgvingarleiðaranum og Ásu Olsen eitt yvirlit, ið vísir, í hvørjum skúla tey lesandi eru í stavslæru, og hvør starvslærarin er. *(Gevið gætur: Tað er týdningarmikið at viðmerkja, hvør er í starvslæru einsamøll/einsamallur, og hvør er í bólki)*
    i. Ann Ísheim Davidsen hevur til uppgávu at innsavna starvslæru-eftirmetingarfrágreiðingar og at senda tær víðari til undirvísaran. Ása og Ann samstarva um hetta, so løn bert verður goldin til teir starvslærarar, ið hava útfylt eftirmetingarskjalið
    j. Um onkur starvslærari ikki hevur latið eftirmetingarfrágreiðingina inn áðrenn evsta mark, so er tað uppgávan hjá undirvísaranum at senda eina áminning
    k. Áðrenn tey lesandi standa starvslæruskeiðið, skal linjugreinalærarin hava lisið og góðkent einstøku starvslærueftirmetingina
    l. Samsýningin fyri starvslæruna pr. 1.okt. 2020:
        i. Starvslærarin fær 113,09 kr,- fyri hvønn undirvísingartíma
        ii. Starvslærarin fær 205,61 kr,- fyri hvønn samrøðutíma
        iii. Leiðslan fær 6,17 kr,- (starvslærutímar + samrøðutímar)

    Gevið gætur: Vit fara at gera eina talgilda skipan, har starvslæruplássið kann flyta (uploada) starvslærufrágreiðingina beint eftir starvslæruna. (Tit frætta nærri, tá ið henda skipanin er sett í verk).

EFTIRMETINGARFRÁGREIÐING

<table>
<tr><td colspan="6">Skeiðsheiti</td></tr>
<tr><td colspan="6"></td></tr>
<tr><td colspan="6">Grundleggjandi upplýsingar</td></tr>
<tr><td colspan="2">Námsstig</td><td colspan="2">Tíðarskeið</td><td colspan="2">Undirvísingarhøli</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td colspan="2"></td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Undirvísingardagar og tíð</td><td colspan="2">Tal av lesandi</td><td colspan="2">Undirvísari</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td colspan="2"></td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="6">Hvat eyðkennir árgangin/tey, ið taka linjugreinina?</td></tr>
<tr><td colspan="6"></td></tr>
<tr><td colspan="6">Hvat gekk væl hetta skeiðið?</td></tr>
<tr><td colspan="6"></td></tr>
<tr><td colspan="6">Hvat gekk minni væl hetta skeiðið?</td></tr>
<tr><td colspan="6"></td></tr>
<tr><td colspan="6">Hvat eigur kanska at verða tillagað og/ella broytt næstu ferð ella næsta ár?</td></tr>
<tr><td colspan="6"></td></tr>
<tr><td colspan="6">Próvtøkuúrslit</td></tr>
<tr><td colspan="6"></td></tr>
<tr><td colspan="6">Eru lesandi, ið hava serligar avbjóðingar?</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ja</td><td colspan="3">Nei</td></tr>
<tr><td colspan="3"></td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td colspan="6">Viðmerkingar</td></tr>
<tr><td colspan="6"></td></tr>
</table>

UPPLÝSINGAR Í SAMBANDI VIÐ PRÓVTØKUNA			
Skeiðsheiti, skeiðsnummar og undirvísari			
Námsstig			
Próvtøkuorðing *(ein gjøllari lýsing kann leggjast við sum fylgiskjal)*			
Próvtøkuháttur *(setið eitt ella tvey x niðanfyri)*			
Skrivlig roynd á NÁD	Styttri uppgáva (3 til 6 síður)	Longri uppgáva (yvir 7 til 13 síður)	Samansett próvtøka (t.d. tekstur, framløga, handaligt produkt og/ella framsýning)
Munnlig roynd á NÁD	Styttri uppgáva við munnligari verju	Longri uppgáva við munnligari verju	Annað
Hvussu langur var teksturin og/ella hvussu drúgv var framløgan?			
Skrivligur partur		Munnligur partur	
Próvtøkuslag			
Einsæris	Bólkaarbeiði	Skriva í bólki og verja einsæris	Annað
Próvdøming			
Innanhýsis		Uttanhýsis	
Próvmeting			
Próvtal		Staðið/ikki staðið	
Tíðarskeið			
Próvtøka (vika)		Endurpróvtøka (vika)	
Viðmerkingar og/ella neyvari lýsing			